Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

της 1ης Ιουνίου 2022*

«Οικονομική και Νομισματική Ένωση – Τραπεζική Ένωση – Ενιαίος μηχανισμός εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων (ΕΜΕ) – Διαδικασία εξυγίανσης εφαρμοστέα σε περίπτωση που οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης – Έγκριση, από το ΕΣΕ, καθεστώτος εξυγίανσης για την Banco Popular Español – Μεταβίβαση εξουσιών – Δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης – Δικαίωμα της ιδιοκτησίας – Υποχρέωση αιτιολόγησης – Άρθρα 14, 18 και 20 του κανονισμού (ΕΕ) 806/2014 – Εξωσυμβατική ευθύνη»

Στην υπόθεση T-628/17,

**Aeris Invest Sàrl**, με έδρα το Λουξεμβούργο (Λουξεμβούργο), εκπροσωπούμενη από τους M. Roca Junyent, R. Vallina Hoset, G. Serrano Fenollosa, E. Galán Burgos και M. Varela Suárez, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

**Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, εκπροσωπούμενης από τον L. Flynn και την A. Steiblytė,

και

**Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (ΕΣΕ)**, εκπροσωπούμενου από τις J. King και M. Fernández Rupérez, επικουρούμενες από τους B. Meyring, S. Schelo, F. Fernández de Trocóniz Robles, T. Klupsch και S. Ianc, δικηγόρους,

καθών

υποστηριζόμενων από

το **Βασίλειο της Ισπανίας**, εκπροσωπούμενο από τους L. Aguilera Ruiz και J. Rodríguez de la Rúa Puig,

από

το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**, εκπροσωπούμενο από τις P. López-Carceller, M. Martínez Iglesias, L. Visaggio, J. Etienne, M. Menegatti και M. Sammut,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

από

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, εκπροσωπούμενο από τους A. de Gregorio Merino, J. Bauerschmidt, τις H. Marcos Fraile και A. Westerhof Löfflerová,

και από

την **Banco Santander, SA**, με έδρα το Santander (Ισπανία), εκπροσωπούμενη από τους J. Rodríguez Cárcamo, A. Rodríguez Conde, D. Sarmiento Ramírez-Escudero και J. Remón Peñalver, δικηγόρους,

παρεμβαίνοντες,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ με αίτημα την ακύρωση, αφενός, της απόφασης SRB/EES/2017/08 της εκτελεστικής συνόδου του ΕΣΕ, της 7ης Ιουνίου 2017, περί εγκρίσεως καθεστώτος εξυγίανσης για την Banco Popular Español, S.A, και, αφετέρου, της απόφασης (ΕΕ) 2017/1246 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2017, για την αποδοχή του καθεστώτος εξυγίανσης για την Banco Popular S.A. (ΕΕ 2017, L 178, σ. 15),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους M. van der Woude, Πρόεδρο, M. Jaeger, V. Kreuschitz, G. De Baere (εισηγητή) και G. Steinfatt, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 17ης Ιουνίου 2021,

εκδίδει την ακόλουθη

## Απόφαση

### I. Το νομικό πλαίσιο

1 Κατόπιν της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008, αποφασίστηκε η δημιουργία μιας τραπεζικής ένωσης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στηριζόμενης σε ένα ενιαίο, πλήρες και λεπτομερές ρυθμιστικό πλαίσιο για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, το οποίο θα ισχύει για το σύνολο της εσωτερικής αγοράς και θα περιλαμβάνει ενιαίο εποπτικό μηχανισμό και νέα πλαίσια για την εγγύηση των καταθέσεων και την εξυγίανση των τραπεζών.

2 Το πρώτο βήμα προς τη δημιουργία της τραπεζικής ένωσης συνίστατο στη θέσπιση ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (ΕΕΜ) με τον κανονισμό (ΕΕ) 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ 2013, L 287, σ. 63). Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 12 του εν λόγω κανονισμού, ένας ΕΕΜ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η πολιτική της Ένωσης σχετικά με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων εφαρμόζεται με συνοχή και αποτελεσματικότητα, ότι το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες εφαρμόζεται κατά τον ίδιο τρόπο στα

πιστωτικά ιδρύματα σε όλα τα οικεία κράτη μέλη και ότι αυτά τα πιστωτικά ιδρύματα υπόκεινται σε εποπτεία ύψιστης ποιότητας, ελεύθερη από άλλες εκτιμήσεις άσχετες προς την προληπτική εποπτεία. Προς τούτο, ο κανονισμός 1024/2013 αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ειδικά καθήκοντα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, με σκοπό να συμβάλει στην ασφάλεια και την ευρωστία των πιστωτικών ιδρυμάτων και στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος εντός της Ένωσης και σε κάθε κράτος μέλος.

3 Εν συνεχεία, εκδόθηκε η οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) 1093/2010 και (ΕΕ) 648/2012 (ΕΕ 2014, L 173, σ. 190). Στην αιτιολογική σκέψη 1, η ως άνω οδηγία αναφέρει τα εξής:

«Η χρηματοπιστωτική κρίση έδειξε ότι υπάρχει σε επίπεδο Ένωσης σημαντική έλλειψη επαρκών εργαλείων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση μη υγιών ή προβληματικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων […]. Τα εν λόγω εργαλεία είναι ιδίως απαραίτητα για την πρόληψη της αφερεγγυότητας ή, όταν προκύπτουν περιπτώσεις αφερεγγυότητας, για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων, μέσω της διατήρησης των συστημικά σημαντικών λειτουργιών του σχετικού ιδρύματος. Κατά τη διάρκεια της κρίσης, οι προκλήσεις αυτές αποτέλεσαν σημαντικό παράγοντα που ανάγκασε τα κράτη μέλη να διασώσουν ιδρύματα χρησιμοποιώντας χρήματα των φορολογούμενων. Ένα αξιόπιστο πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση αποσκοπεί στην αποτροπή, στο μέτρο του δυνατού, της ανάγκης για χρήση της δράσης αυτής.»

4 Η οδηγία 2014/59 αποσκοπεί στη θέσπιση κοινών κανόνων ελάχιστης εναρμόνισης των εθνικών διατάξεων που διέπουν την εξυγίανση των τραπεζών στην Ένωση και προβλέπει τη συνεργασία των αρχών εξυγίανσης κατά την πτώχευση διασυνοριακών τραπεζών. Συναφώς, η οδηγία 2014/59 προβλέπει, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 3, παράγραφος 1, ότι κάθε κράτος μέλος ορίζει μία ή, κατ' εξαίρεση, περισσότερες αρχές εξυγίανσης οι οποίες είναι εξουσιοδοτημένες για την εφαρμογή των εργαλείων εξυγίανσης και την άσκηση των εξουσιών εξυγίανσης.

5 Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη, αφενός, ότι η οδηγία 2014/59 δεν οδηγούσε στη λήψη αποφάσεων σε κεντρικό επίπεδο στον τομέα της εξυγίανσης, ότι προέβλεπε κυρίως κοινά εργαλεία εξυγίανσης και εξουσίες εξυγίανσης για τις εθνικές αρχές κάθε κράτους μέλους και τους άφηνε διακριτική ευχέρεια σε ό,τι αφορούσε την εφαρμογή των εργαλείων και τη χρήση των εθνικών χρηματοδοτικών ρυθμίσεων προς υποστήριξη της διαδικασίας εξυγίανσης, και λαμβανομένου υπόψη, αφετέρου, ότι η οδηγία αυτή δεν απέφευγε εντελώς τη λήψη, από τα κράτη μέλη, χωριστών και πιθανόν αντιφατικών αποφάσεων όσον αφορούσε την εξυγίανση διασυνοριακών ομίλων, αποφασίστηκε η δημιουργία ενός ενιαίου μηχανισμού εξυγίανσης (ΕΜΕ).

6 Έτσι, το δεύτερο βήμα προς τη δημιουργία της τραπεζικής ένωσης συνίστατο στην έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ 2014, L 225, σ. 1).

7 Η αιτιολογική σκέψη 12 του κανονισμού 806/2014 αναφέρει τα εξής:

«Η εξασφάλιση αποτελεσματικών αποφάσεων εξυγίανσης για τις προβληματικές τράπεζες εντός της Ένωσης, καθώς και ό, τι αφορά τη χρήση κονδυλίων που διατίθενται σε επίπεδο Ένωσης, έχει ζωτική σημασία για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Εντός της εσωτερικής αγοράς, η πτώχευση τραπεζών σε ένα κράτος μέλος μπορεί να επηρεάσει τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ολόκληρης της Ένωσης. Η διασφάλιση αποτελεσματικών και ενιαίων κανόνων εξυγίανσης και ισότιμων όρων χρηματοδότησης σε όλα τα κράτη μέλη είναι προς το συμφέρον όχι μόνο των κρατών μελών στα οποία λειτουργούν οι τράπεζες, αλλά και όλων των κρατών μελών γενικά, ως μέσο διατήρησης ισότιμων όρων ανταγωνισμού και βελτίωσης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Τα τραπεζικά συστήματα στην εσωτερική αγορά είναι σε μεγάλο βαθμό διασυνδεδεμένα, οι όμιλοι τραπεζών είναι διεθνείς και τα ιδρύματα διαθέτουν μεγάλο ποσοστό αλλοδαπών στοιχείων ενεργητικού. Ελλείψει του ΕΜΕ, οι κρίσεις των τραπεζών στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στον ΕΕΜ θα είχαν ισχυρότερες αρνητικές συστημικές επιπτώσεις και στα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη. Με τη δημιουργία ΕΜΕ θα εξασφαλιστεί μια ουδέτερη προσέγγιση όσον αφορά τη μεταχείριση των προβληματικών τραπεζών και, ως εκ τούτου, θα αυξηθεί η σταθερότητα των τραπεζών των συμμετεχόντων κρατών μελών και θα αποτραπούν οι δευτερογενείς επιπτώσεις των κρίσεων στα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη και, με τον τρόπο αυτό, θα διευκολυνθεί η λειτουργία του συνόλου της εσωτερικής αγοράς. Οι μηχανισμοί συνεργασίας για ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα τόσο σε συμμετέχοντα όσο και σε μη συμμετέχοντα κράτη μέλη πρέπει να είναι σαφείς και να μην εισάγουν διακρίσεις, άμεσα ή έμμεσα, κατά κρατών μελών ή ομάδας κρατών μελών ως τόπου παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.»

8 Ο κανονισμός 806/2014, κατά το άρθρο του 1, πρώτο εδάφιο, έχει ως αντικείμενο τη θέσπιση ενιαίων κανόνων και ενιαίας διαδικασίας για την εξυγίανση των οντοτήτων του άρθρου 2 οι οποίες είναι εγκατεστημένες στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, ήτοι των τραπεζών που τελούν υπό την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ ή της εθνικής αρμόδιας αρχής στα κράτη μέλη που έχουν νόμισμα το ευρώ ή στα κράτη μέλη που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ αλλά έχουν συνάψει στενή συνεργασία σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού 1024/2013 (βλ. αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού 806/2014).

9 Το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι οι ενιαίοι αυτοί κανόνες και η ενιαία αυτή διαδικασία εφαρμόζονται από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ), το οποίο θεσπίζεται με το άρθρο 42 του ίδιου κανονισμού, από κοινού με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και τις εθνικές αρχές εξυγίανσης, στο πλαίσιο του ΕΜΕ που καθιερώνεται με τον ίδιο κανονισμό. Προβλέπεται επίσης ότι ο ΕΜΕ στηρίζεται από Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ).

10 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ αποφασίζει να αναλάβει δράση εξυγίανσης έναντι χρηματοοικονομικού ιδρύματος εγκατεστημένου σε συμμετέχον κράτος μέλος, όταν πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1.

11 Κατά την πρώτη προϋπόθεση, η οντότητα πρέπει να βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Η εκτίμηση της προϋπόθεσης αυτής πραγματοποιείται από την ΕΚΤ, κατόπιν διαβούλευσης με το ΕΣΕ, ή από το ΕΣΕ και θεωρείται ότι πληρούται αν η οντότητα εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις περιπτώσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 806/2014.

12 Η δεύτερη προϋπόθεση απαιτεί να μην υφίσταται καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα ή με δράση των αρχών εποπτείας θα αποφευχθεί η πτώχευση της οντότητας εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος.

13 Η τρίτη προϋπόθεση επιτάσσει η δράση εξυγίανσης να είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος, δηλαδή να είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσοτέρων από τους σκοπούς της εξυγίανσης, ενώ η εκκαθάριση της οντότητας σύμφωνα με τη συνήθη διαδικασία αφερεγγυότητας δεν θα καθιστούσε δυνατή την επίτευξή τους στον ίδιο βαθμό.

14 Το άρθρο 14 του κανονισμού 806/2014 ορίζει ότι οι στόχοι της εξυγίανσης είναι οι εξής: να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών· να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ιδίως με την πρόληψη της μετάδοσης· να προστατευθούν οι δημόσιοι πόροι, με την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη· να προστατευθούν οι καταθέτες και οι επενδυτές, και να προστατευθούν τα κεφάλαια και τα περιουσιακά στοιχεία των πελατών.

15 Το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι, προτού αποφασίσει να αναλάβει δράση εξυγίανσης ή να ασκήσει την εξουσία απομείωσης ή μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων, το ΕΣΕ διασφαλίζει τη διενέργεια δίκαιης, συνετής και ρεαλιστικής αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ενδιαφερόμενης οντότητας από πρόσωπο ανεξάρτητο από κάθε δημόσια αρχή, συμπεριλαμβανομένου του ΕΣΕ και της εθνικής αρχής εξυγίανσης, και από την ενδιαφερόμενη οντότητα.

16 Κατά το άρθρο 20, παράγραφος 15, του κανονισμού 806/2014, η αποτίμηση είναι αναπόσπαστο μέρος της απόφασης για την εφαρμογή εργαλείου εξυγίανσης ή την άσκηση εξουσίας εξυγίανσης ή της απόφασης για την άσκηση εξουσίας απομείωσης ή μετατροπής κεφαλαιακών μέσων.

17 Όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ εγκρίνει καθεστώς εξυγίανσης.

18 Όταν ενεργούν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης, το ΕΣΕ, το Συμβούλιο και η Επιτροπή οφείλουν να μεριμνούν ώστε να διασφαλίσουν ότι η δράση εξυγίανσης αναλαμβάνεται σύμφωνα με ορισμένες αρχές που απαριθμούνται στο άρθρο 15 του κανονισμού 806/2014, μεταξύ των οποίων καταλέγονται η αρχή κατά την οποία οι μέτοχοι του ιδρύματος υπό εξυγίανση αναλαμβάνουν πρώτοι τις ζημίες, καθώς και η αρχή ότι κανένας πιστωτής δεν υφίσταται μεγαλύτερες ζημίες από εκείνες που θα είχε υποστεί εάν το οικείο ίδρυμα είχε εκκαθαριστεί υπό κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.

19 Στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ καθορίζει τον τρόπο εφαρμογής των εργαλείων εξυγίανσης. Το άρθρο 22, παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014 απαριθμεί τα διάφορα διαθέσιμα εργαλεία εξυγίανσης, ήτοι το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων, το εργαλείο μεταβατικού ιδρύματος, το εργαλείο διαχωρισμού περιουσιακών στοιχείων και το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα.

20 Στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ μπορεί επίσης να ασκήσει την εξουσία απομείωσης ή μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της ενδιαφερόμενης οντότητας υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 21 του κανονισμού 806/2014. Κατά το άρθρο 19 του κανονισμού 806/2014, μια δράση εξυγίανσης μπορεί επίσης να συνεπάγεται τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης ή τη χρησιμοποίηση του ΕΤΕ.

21 Κατά το άρθρο 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014, αμέσως μετά την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ το διαβιβάζει στην Επιτροπή. Εντός είκοσι τεσσάρων ωρών από τη διαβίβαση του καθεστώτος εξυγίανσης εκ μέρους του ΕΣΕ, η Επιτροπή είτε αποδέχεται το καθεστώς εξυγίανσης είτε διατυπώνει αντιρρήσεις όσον αφορά τις πτυχές του καθεστώτος εξυγίανσης οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια, στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από το τρίτο εδάφιο, ήτοι τις σχετικές με την τήρηση του κριτηρίου του δημόσιου συμφέροντος ή με σημαντική τροποποίηση των πόρων του ΕΤΕ. Όσον αφορά τις τελευταίες αυτές πτυχές που υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια, εντός δώδεκα ωρών από τη διαβίβαση του καθεστώτος εξυγίανσης εκ μέρους του ΕΣΕ, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει στο Συμβούλιο να προβάλει αντιρρήσεις ως προς το καθεστώς εξυγίανσης λόγω του ότι το καθεστώς εξυγίανσης που ενέκρινε το ΕΣΕ δεν πληροί το κριτήριο του δημοσίου συμφέροντος ή να εγκρίνει ή να αντιταχθεί σε σημαντική τροποποίηση του ύψους των πόρων του ΕΤΕ που προβλέπονται στο καθεστώς εξυγίανσης του ΕΣΕ. Το καθεστώς εξυγίανσης εφαρμόζεται μόνον εφόσον το Συμβούλιο ή η Επιτροπή δεν προβάλουν αντιρρήσεις εντός είκοσι τεσσάρων ωρών μετά τη διαβίβασή του από το ΕΣΕ.

22 Το άρθρο 18, παράγραφος 9, του κανονισμού 806/2014 ορίζει ότι το ΕΣΕ διασφαλίζει τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή του καθεστώτος εξυγίανσης εκ μέρους των οικείων εθνικών αρχών εξυγίανσης. Το καθεστώς εξυγίανσης απευθύνεται στις ως άνω εθνικές αρχές εξυγίανσης και καθοδηγεί τις εν λόγω αρχές, οι οποίες λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την υλοποίηση της απόφασης του ΕΣΕ, σύμφωνα με το άρθρο 29 του ίδιου κανονισμού, με την άσκηση εξουσιών εξυγίανσης.

23 Μετά την ανάληψη δράσης εξυγίανσης, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 16, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ μεριμνά για τη διενέργεια αποτίμησης από ανεξάρτητο πρόσωπο, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον οι μέτοχοι και οι πιστωτές θα είχαν τύχει καλύτερης μεταχείρισης εάν το υπό εξυγίανση ίδρυμα είχε υπαχθεί σε κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας. Η αποτίμηση αυτή μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 76, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 806/2014, την καταβολή αποζημίωσης στους μετόχους ή τους πιστωτές, εάν οι ζημίες τις οποίες αυτοί υπέστησαν στο πλαίσιο της εξυγίανσης είναι μεγαλύτερες από όσες θα υφίσταντο στο πλαίσιο εκκαθάρισης με κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.

## II. Ιστορικό της διαφοράς και πραγματικά περιστατικά μεταγενέστερα της άσκησης της προσφυγής

24 Η προσφεύγουσα, Aeris Invest Sàrl, είναι νομικό πρόσωπο λουξεμβουργιανού δικαίου, το οποίο ήταν μέτοχος της Banco Popular Español, SA (στο εξής: Banco Popular) πριν από την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης της τελευταίας.

### A. Επί της κατάστασης της Banco Popular πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης

25 Ο όμιλος Banco Popular, μητρική εταιρία του οποίου ήταν η Banco Popular, ήταν, κατά τον χρόνο της εξυγίανσης, ο έκτος ισπανικός τραπεζικός όμιλος.

26 Το 2016, η Banco Popular προέβη σε αύξηση κεφαλαίου κατά 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

27 Στις 5 Δεκεμβρίου 2016, η εκτελεστική σύνοδος του ΕΣΕ ενέκρινε σχέδιο εξυγίανσης του ομίλου Banco Popular (στο εξής: σχέδιο εξυγίανσης του 2016). Το εργαλείο εξυγίανσης που προτιμήθηκε στο σχέδιο εξυγίανσης του 2016 ήταν το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα που προβλέπεται στο άρθρο 27 του κανονισμού 806/2014.

28 Στις 3 Φεβρουαρίου 2017, η Banco Popular δημοσίευσε την ετήσια έκθεσή της για το έτος 2016 με την οποία ανακοίνωσε την ανάγκη για έκτακτες προβλέψεις ύψους 5,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, με αποτέλεσμα ενοποιημένη ζημία ύψους 3,485 δισεκατομμυρίων ευρώ, καθώς και τον διορισμό νέου προέδρου.

29 Στις 10 Φεβρουαρίου 2017, η DBRS Ratings Limited (DBRS) (πλέον DBRS Morningstar) υποβάθμισε την αξιολόγηση της Banco Popular, με αρνητικές προοπτικές, λόγω της εξασθενημένης κεφαλαιακής θέσης της Banco Popular ως αποτέλεσμα της μεγαλύτερης από την προβλεπόμενη στην ετήσια έκθεσή της καθαρής ζημίας, η οποία μνημονεύεται στη σκέψη 28 ανωτέρω, καθώς και των προσπαθειών της Banco Popular να μειώσει το ακόμη υψηλό απόθεμά της σε μη εξυπηρετούμενα στοιχεία ενεργητικού.

30 Στις 3 Απριλίου 2017, η Banco Popular ανήγγειλε το αποτέλεσμα εσωτερικών ελέγχων από τους οποίους προέκυπτε ότι θα ήταν ενδεχομένως αναγκαίο να επέλθουν διορθώσεις στην ετήσια έκθεση για το 2016. Οι προσαρμογές αυτές έγιναν στην οικονομική έκθεση της Banco Popular για το πρώτο τρίμηνο του 2017.

31 Στις 10 Απριλίου 2017, στη γενική συνέλευση των μετόχων της Banco Popular, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ανακοίνωσε ότι η τράπεζα εξέταζε είτε αύξηση κεφαλαίου είτε εταιρική συναλλαγή λόγω της κεφαλαιακής θέσης του ομίλου και του επιπέδου των μη εξυπηρετούμενων στοιχείων ενεργητικού. Ο διευθύνων σύμβουλος της Banco Popular αντικαταστάθηκε λιγότερο από ένα έτος μετά την ανάληψη των καθηκόντων του.

32 Μετά την ανακοίνωση της 3ης Απριλίου 2017 σχετικά με την ανάγκη προσαρμογής των οικονομικών αποτελεσμάτων του 2016, η DBRS υποβάθμισε την αξιολόγηση της Banco Popular στις 6 Απριλίου, διατηρώντας την αρνητική προοπτική της. Η Standard & Poor's στις 7 Απριλίου και η Moody's Investors service (στο εξής: Moody's) στις 21 Απριλίου 2017 υποβάθμισαν επίσης την αξιολόγηση της Banco Popular με αρνητικές προοπτικές.

33 Τον Απρίλιο του 2017, η Banco Popular κίνησε διαδικασία ιδιωτικής πώλησης με στόχο την πραγματοποίηση της πώλησής της σε ισχυρό ανταγωνιστή, πράγμα το οποίο έμελλε να αποκαταστήσει την οικονομική της κατάσταση. Η προθεσμία για την υποβολή των προσφορών των δυνητικών αγοραστών που ενδιαφέρονταν να εξαγοράσουν την Banco Popular είχε οριστεί για τις 10 Ιουνίου 2017, αλλά μετατέθηκε στη συνέχεια για τα τέλη Ιουνίου του 2017.

34 Στις 5 Μαΐου 2017, η Banco Popular υπέβαλε την οικονομική της έκθεση για το πρώτο τρίμηνο του 2017, ανακοινώνοντας ζημίες ύψους 137 εκατομμυρίων ευρώ.

35 Στις 12 Μαΐου 2017, η απαίτηση κάλυψης ρευστότητας (Liquidity Coverage Requirement) της Banco Popular έπεσε κάτω από το ελάχιστο όριο του 80 % που ορίζει το άρθρο 460, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ 2013, L 176, σ. 1).

36 Με επιστολή της 16ης Μαΐου 2017, η Banco Santander, SA ενημέρωσε την Banco Popular ότι δεν ήταν σε θέση να υποβάλει δεσμευτική προσφορά στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης.

37 Στις 16 Μαΐου 2017, η Banco Popular, σε ανακοίνωση σχετικού γεγονότος προς την Comisión nacional del mercado de valores (CNMV, Εθνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Ισπανία), δήλωσε ότι δυνητικοί αγοραστές είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης, αλλά δεν είχαν ληφθεί δεσμευτικές προσφορές.

38 Στις 19 Μαΐου 2017, ο οίκος FITCH υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση της Banco Popular.

39 Στις 23 Μαΐου 2017 η πρόεδρος του ΕΣΕ, Elke König, παραχώρησε συνέντευξη στο τηλεοπτικό κανάλι *Bloomberg*, στην οποία ρωτήθηκε, μεταξύ άλλων, για την κατάσταση της Banco Popular.

40 Κατά τη διάρκεια του Μαΐου του 2017, πολλά άρθρα του Τύπου ανέφεραν τις δυσχέρειες της Banco Popular. Ενδεικτικά, πρέπει να αναφερθεί ένα άρθρο της 11ης Μαΐου 2017, που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο elconfidencial.com, με τίτλο «Ο Saracho αναθέτει την επείγουσα πώληση της Popular στην JP Morgan και τη Lazard λόγω κινδύνου πτώχευσης» (Saracho encarga la venta urgente del Popular a JP Morgan y Lazard por riesgo de quiebra). Στο εν λόγω άρθρο επισημαίνεται ότι ο πρόεδρος της τράπεζας είχε αναθέσει στην JP Morgan και τη Lazard να οργανώσουν την επείγουσα πώληση της τράπεζας λόγω κινδύνου πτώχευσης, που προκλήθηκε από τη μαζική εκροή καταθέσεων από ιδιώτες και θεσμικούς πελάτες, και ότι θεωρούσε ότι ο μόνος τρόπος για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα της τράπεζας ήταν η πλήρης και άμεση πώληση ολόκληρου του ομίλου. Το άρθρο αναφέρει ότι, «δεδομένης της συνεχιζόμενης εκροής καταθέσεων και της εξάντλησης των εξωτερικών πηγών χρηματοδότησης, η τράπεζα θα διέτρεχε σοβαρό κίνδυνο χρεοκοπίας και ότι [ο πρόεδρός της] αναγκάστηκε, ως εκ τούτου, να ενεργοποιήσει το πλέον δραστικό μέτρο και να απέχει από τη σταδιακή πώληση των περιουσιακών της στοιχείων, προκειμένου να βελτιώσει τους κεφαλαιακούς της δείκτες και να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ΕΚΤ».

41 Στις 15 Μαΐου 2017, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο elconfidencial.com, με τίτλο «Η ΕΚΤ επιθεωρεί την Banco Popular για δύο μήνες εν μέσω της διαδικασίας πώλησης» (El BCE inspecciona a Banco Popular durante dos meses en pleno proceso de venta), αναφερόταν ότι το σχέδιο πώλησης της Banco Popular, το οποίο υλοποιήθηκε από τον πρόεδρό της, πραγματοποιήθηκε μετά την επιθεώρηση της ΕΚΤ, η οποία είχε επιβεβαιώσει το έλλειμμα προβλέψεων. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, οι επιθεωρητές της ΕΚΤ κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι δυσκολίες της Banco Popular συνδέονταν με την έλλειψη προβλέψεων για την κάλυψη της έκθεσής της σε ακίνητα και ότι ήταν αναγκαίο να αποφευχθούν οι περιστασιακές εκροές καταθέσεων. Οι εν λόγω επιθεωρητές φέρονται επίσης να εξέφρασαν δυσαρέσκεια για τον τρόπο παρουσίασης των λογαριασμών του 2016.

42 Στις 31 Μαΐου 2017, το πρακτορείο *Reuters* δημοσίευσε άρθρο με τίτλο «Η ΕΕ έχει προειδοποιηθεί για τον κίνδυνο εξυγίανσης της Banco Popular» (La UE, advertida de riesgo de una resolución ordenada en Banco Popular). Στο άρθρο αυτό αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι, σύμφωνα με υψηλόβαθμο υπάλληλο της Ένωσης ο οποίος διατήρησε την ανωνυμία του, μια από τις κορυφαίες εποπτικές αρχές τραπεζών στην Ευρώπη είχε προειδοποιήσει τους υπαλλήλους της Ένωσης ότι η Banco Popular θα μπορούσε να χρειαστεί εξυγίανση εάν δεν κατόρθωνε να βρει αγοραστή. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, ο εν λόγω υπάλληλος επισήμανε επίσης ότι η

πρόεδρος του ΕΣΕ είχε πρόσφατα εκδώσει «έγκαιρη προειδοποίηση» και είχε δηλώσει ότι το ΕΣΕ παρακολουθούσε με ιδιαίτερη προσοχή τις διαδικασίες (της Banco Popular) ενόψει ενδεχόμενης παρέμβασης.

43 Την ίδια ημέρα, το ΕΣΕ δημοσίευσε ανακοινωθέν Τύπου με το οποίο αμφισβητούσε το περιεχόμενο του άρθρου αυτού.

44 Τις πρώτες ημέρες του Ιουνίου του 2017, η Banco Popular αντιμετώπισε μαζικές αναλήψεις μετρητών.

45 Το πρωί της 5ης Ιουνίου 2017, η Banco Popular υπέβαλε στην Banco de España (Τράπεζα της Ισπανίας) μια πρώτη αίτηση παροχής επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, η οποία ακολουθήθηκε από δεύτερη αίτηση το απόγευμα για αύξηση του ζητηθέντος ποσού, λόγω σημαντικών κινήσεων μετρητών. Βάσει αιτήματος της Τράπεζας της Ισπανίας και μετά την εκτίμηση της αίτησης της Banco Popular για παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας στην οποία προέβη αυθημερόν η ΕΚΤ, το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ δεν διατύπωσε αντιρρήσεις για την παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας στην Banco Popular για την περίοδο έως τις 8 Ιουνίου 2017. Η Banco Popular έλαβε τμήμα της επείγουσας αυτής στήριξης της ρευστότητας και, στη συνέχεια, η Τράπεζα της Ισπανίας ανέφερε ότι δεν ήταν σε θέση να παράσχει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στην Banco Popular.

46 Στις 6 Ιουνίου 2017, οι οίκοι DBRS και Moody's υποβάθμισαν την αξιολόγηση της Banco Popular.

### Β. Επί άλλων πραγματικών περιστατικών προγενέστερων της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης

47 Στις 23 Μαΐου 2017, το ΕΣΕ ανέθεσε στην Deloitte, ως ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, να διενεργήσει την αποτίμηση της Banco Popular βάσει του άρθρου 20 του κανονισμού 806/2014.

48 Στις 24 Μαΐου 2017, το ΕΣΕ ζήτησε από την Banco Popular, βάσει του άρθρου 34 του κανονισμού 806/2014, τις αναγκαίες πληροφορίες για να πραγματοποιήσει την αποτίμησή του. Στις 2 Ιουνίου 2017, ζήτησε επίσης από την Banco Popular να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης και να χορηγήσει πρόσβαση στην ασφαλή εικονική αίθουσα δεδομένων την οποία η Banco Popular είχε δημιουργήσει στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής.

49 Στις 3 Ιουνίου 2017, η εκτελεστική σύνοδος του ΕΣΕ εξέδωσε την απόφαση SRB/EES/2017/06, η οποία απευθυνόταν στο Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (FROB, ταμείο για την ομαλή αναδιάρθρωση του τραπεζικού κλάδου, Ισπανία), σχετικά με τη διαδικασία πώλησης της Banco Popular (στο εξής: απόφαση περί της πώλησης). Το ΕΣΕ ενέκρινε την άμεση κίνηση της διαδικασίας πώλησης της Banco Popular από το FROB και υπέδειξε στο τελευταίο τις απαιτήσεις σχετικά με την πώληση σύμφωνα με το άρθρο 39 της οδηγίας 2014/59. Ειδικότερα, το ΕΣΕ ανέφερε ότι το FROB θα έπρεπε να επικοινωνήσει με τους πέντε δυνητικούς αγοραστές που είχαν κληθεί να υποβάλουν προσφορά στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης.

50 Από τους πέντε δυνητικούς αγοραστές, δύο αποφάσισαν να μη συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης και ένας αποκλείστηκε από την ΕΚΤ για λόγους προληπτικής εποπτείας.

51 Στις 4 Ιουνίου 2017, οι δύο δυνητικοί αγοραστές που είχαν αποφασίσει να συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης, η Banco Santander και η Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, SA (BBVA), υπέγραψαν συμφωνία τήρησης του απορρήτου και, στις 5 Ιουνίου 2017, τους δόθηκε πρόσβαση στην εικονική αίθουσα δεδομένων.

52 Στις 5 Ιουνίου 2017, το ΕΣΕ ενέκρινε μια πρώτη αποτίμηση (στο εξής: αποτίμηση 1), σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014, σκοπός της οποίας ήταν να παράσχει τα στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να καθοριστεί εάν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την κίνηση διαδικασίας εξυγίανσης, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014.

53 Στις 6 Ιουνίου 2017, η ΕΚΤ προέβη σε εκτίμηση της κατάστασης της Banco Popular για να εξακριβωθεί αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, κατόπιν διαβούλευσης με το ΕΣΕ, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014.

54 Στην εκτίμηση αυτή, η ΕΚΤ ανέφερε ότι, κατά τη διάρκεια των προηγουμένων μηνών, η Banco Popular είχε υποστεί σημαντική μείωση των ταμειακών της διαθεσίμων, οφειλόμενη κυρίως σε σημαντική εξάντληση της καταθετικής της βάσης. Η Banco Popular βρέθηκε αντιμέτωπη με σημαντικές ταμειακές εκροές σε όλα τα τμήματα πελατών. Η ΕΚΤ απαρίθμησε τα γεγονότα που είχαν προκαλέσει τα προβλήματα ρευστότητας τα οποία αντιμετώπιζε η Banco Popular.

55 Συναφώς, σημείωσε ότι τον Φεβρουάριο του 2017, κατά την υποβολή των ετήσιων λογαριασμών της, η Banco Popular είχε γνωστοποιήσει την ανάγκη για έκτακτες προβλέψεις ύψους 5,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, που οδήγησαν σε ζημίες ύψους 3,485 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2016, καθώς και την αντικατάσταση του επί μακρόν προέδρου της, ο οποίος είχε αναλάβει την αναθεώρηση της στρατηγικής της τράπεζας. Η ανακοίνωση πρόσθετων προβλέψεων και ζημιών στο τέλος του έτους είχε οδηγήσει σε υποβάθμιση της αξιολόγησης της Banco Popular από την DBRS στις 10 Φεβρουαρίου 2017 και είχε προκαλέσει έντονη ανησυχία στους πελάτες της Banco Popular, η οποία εκδηλώθηκε μέσω απροσδόκητα μεγάλων αναλήψεων καταθέσεων και μέσω συχνότατων επισκέψεων πελατών στα καταστήματα της τράπεζας.

56 Η ΕΚΤ ανέφερε επίσης ότι η δημοσίευση από την Banco Popular, στις 3 Απριλίου 2017, μιας ad hoc δημόσιας δήλωσης που ενημέρωνε για τα αποτελέσματα διαφόρων εσωτερικών ελέγχων που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις του ιδρύματος, καθώς και η επιβεβαίωση ότι ο διευθύνων σύμβουλος του ιδρύματος επρόκειτο να αντικατασταθεί λιγότερο από ένα έτος μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, προκάλεσε νέο κύμα αναλήψεων καταθέσεων. Η ΕΚΤ επισήμανε ότι αυτό το κύμα αναλήψεων καταθέσεων τροφοδοτήθηκε επίσης από:

– υποβάθμιση της αξιολόγησης της Banco Popular από τον οίκο Standard & Poor's στις 7 Απριλίου 2017,

– την ανακοίνωση της Banco Popular, στις 10 Απριλίου 2017, ότι δεν επρόκειτο να καταβάλει μερίσματα και ότι ήταν πιθανό να χρειαστεί αύξηση κεφαλαίου ή εταιρική συναλλαγή λόγω της οριακής κεφαλαιακής κατάστασης και της αναγκαίας ευθυγράμμισής της με άλλες τράπεζες όσον αφορά την κάλυψη των μη εξυπηρετούμενων στοιχείων ενεργητικού,

– υποβάθμιση της αξιολόγησης της Banco Popular από τη Moody's στις 21 Απριλίου 2017,

– τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων του πρώτου τριμήνου του 2017, τα οποία ήταν χειρότερα από τα αναμενόμενα,

– τη συνεχιζόμενη αρνητική κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όπως τα άρθρα της 11ης και της 15ης Μαΐου 2017, που μνημονεύονται στις σκέψεις 40 και 41 ανωτέρω, τα οποία υπονοούσαν ότι ο πρόεδρος της Banco Popular είχε διατάξει την επείγουσα πώληση της τράπεζας λόγω επικείμενου κινδύνου πτώχευσης ή έλλειψης ρευστότητας και ότι η τράπεζα αντιμετώπιζε μεγάλη ανάγκη για πρόσθετες προβλέψεις συνεπεία επιτόπιας επιθεώρησης από τον επόπτη.

57 Η ΕΚΤ διαπίστωσε επίσης ότι οι καταθέσεις που χάθηκαν από τις 31 Μαΐου 2017 ασκούσαν ιδιαίτερη επιρροή, μετά τη δημοσιοποίηση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ότι η τράπεζα θα μπορούσε να τεθεί υπό εκκαθάριση εάν η εν εξελίξει διαδικασία πώλησης δεν απέδιδε καρπούς εντός πολύ σύντομου χρονικού διαστήματος.

58 Επιπλέον, η ΕΚΤ σημείωσε ότι, μολονότι η Banco Popular είχε αναπτύξει διάφορα πρόσθετα μέτρα δημιουργίας ρευστότητας τις προηγούμενες εβδομάδες και είχε αρχίσει να τα εφαρμόζει, το μέγεθος των εισροών που πραγματοποιήθηκαν και αναμένονταν ακόμη ήταν ανεπαρκές ώστε να αντιμετωπιστεί η εξάντληση της θέσης ρευστότητας της Banco Popular κατά τη στιγμή της αξιολόγησης. Ανέφερε επίσης ότι, ακόμη και με τη χρήση της επείγουσας στήριξης της ρευστότητας για την οποία το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ δεν είχε εκφράσει αντιρρήσεις στις 5 Ιουνίου 2017, τα ταμειακά διαθέσιμα εκείνη την ημερομηνία δεν ήταν επαρκή για να διασφαλιστεί η δυνατότητα της Banco Popular να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της έως τις 7 Ιουνίου 2017 το αργότερο.

59 Η ΕΚΤ έκρινε ότι τα μέτρα που είχε ήδη λάβει η Banco Popular δεν ήταν αρκούντως αποτελεσματικά για να αντιστρέψουν την επιδείνωση της ταμειακής της θέσης. Επισήμανε δε ότι, ως εναλλακτικό μέτρο για να εξασφαλίσει την ικανότητά της να ανταποκρίνεται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της, η Banco Popular επιχειρούσε να υλοποιήσει μια εταιρική συναλλαγή, δηλαδή την πώλησή της σε ισχυρότερο ανταγωνιστή. Ωστόσο, η ΕΚΤ έκρινε ότι, δεδομένης της επιδείνωσης της κατάστασης των ταμειακών διαθεσίμων της Banco Popular, του γεγονότος ότι δεν αποδεικνυόταν ότι θα ήταν σε θέση να αντιστρέψει την κατάσταση ρευστότητάς της στο εγγύς μέλλον και του γεγονότος ότι οι διαπραγματεύσεις δεν είχαν μέχρι στιγμής οδηγήσει σε θετικό αποτέλεσμα, δεν αναμενόταν να επιβεβαιωθεί η πραγματοποίηση τέτοιας ιδιωτικής συναλλαγής εντός χρονικού διαστήματος που θα καθιστούσε εφικτό στην Banco Popular να εξοφλήσει τα χρέη της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν θα καθίσταντο απαιτητές.

60 Η ΕΚΤ διαπίστωσε ότι, ταυτόχρονα, δεν υπήρχαν διαθέσιμα εποπτικά μέτρα ή μέτρα έγκαιρης παρέμβασης για την άμεση αποκατάσταση της θέσης ρευστότητας της Banco Popular και την εξασφάλιση επαρκούς χρόνου σε αυτή για την υλοποίηση εταιρικής συναλλαγής ή άλλης λύσης. Τα μέτρα που είχε στη διάθεσή της η ΕΚΤ ως αρμόδια αρχή, δυνάμει της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο του άρθρου 104 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ 2013, L 176, σ. 338), καθώς και των άρθρων 27 έως 29 της οδηγίας 2014/59 ή δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού 1024/2013, δεν μπορούσαν να διασφαλίσουν ότι η Banco

Popular θα ήταν σε θέση να εξοφλήσει τα χρέη της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν θα καθίσταντο απαιτητές, δεδομένης της έκτασης και του ρυθμού της διαπιστωθείσας επιδείνωσης της κατάστασης ρευστότητας.

61 Συμπερασματικά, λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, την υπερβολική εκροή καταθέσεων, την ταχύτητα με την οποία η τράπεζα απώλεσε τα ταμειακά της διαθέσιμα και την αδυναμία της να εξασφαλίσει άλλες πηγές ρευστότητας, η ΕΚΤ θεώρησε ότι υπήρχαν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η Banco Popular πιθανώς δεν θα ήταν σε θέση, στο εγγύς μέλλον, να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν αυτές θα καθίσταντο απαιτητές. Η ΕΚΤ συνήγαγε εξ αυτού ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή, εν πάση περιπτώσει, πιθανής στο εγγύς μέλλον πτώχευσης, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, και παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014.

62 Στις 6 Ιουνίου 2017, το διοικητικό συμβούλιο της Banco Popular ενημέρωσε την ΕΚΤ ότι είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η τράπεζα βρισκόταν σε σημείο πιθανής πτώχευσης.

63 Την ίδια ημέρα, το FROB συνέταξε έγγραφο που περιείχε τα στοιχεία σχετικά με τη διαδικασία πώλησης (στο εξής: έγγραφο της διαδικασίας) και όριζε ως προθεσμία για την υποβολή προσφορών τα μεσάνυχτα της 6ης Ιουνίου 2017.

64 Πάντοτε την ίδια ημέρα, η BBVA, ένας από τους δύο δυνητικούς αγοραστές της Banco Popular, πληροφόρησε το FROB ότι δεν θα υπέβαλλε προσφορά.

65 Επίσης στις 6 Ιουνίου 2017, η Deloitte υπέβαλε στο ΕΣΕ δεύτερη αποτίμηση (στο εξής: αποτίμηση 2), συνταχθείσα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014. Σκοπός της αποτίμησης 2 ήταν να εκτιμηθεί η αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της Banco Popular, να εκτιμηθεί η μεταχείριση της οποίας θα είχαν τύχει οι μέτοχοι και οι πιστωτές εάν η Banco Popular είχε υπαχθεί στην κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας καθώς και να παρασχεθούν τα στοιχεία βάσει των οποίων θα λαμβανόταν απόφαση σχετικά με τις μετοχές και τους τίτλους ιδιοκτησίας που θα μεταβιβάζονταν και τα οποία θα καθιστούσαν εφικτό στο ΕΣΕ τον καθορισμό των εμπορικών όρων για τους σκοπούς του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων. Ειδικότερα, η εν λόγω αποτίμηση εκτίμησε την οικονομική αξία της Banco Popular σε 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ στο καλύτερο σενάριο, σε μείον 8,2 δισεκατομμύρια ευρώ στο χειρότερο σενάριο ενώ, κατά την ακριβέστερη εκτίμηση, η αξία αυτή ανερχόταν στα μείον 2 δισεκατομμύρια ευρώ.

66 Στις 7 Ιουνίου 2017, η Banco Santander υπέβαλε δεσμευτική προσφορά.

67 Με επιστολή της 7ης Ιουνίου 2017, το FROB ενημέρωσε το ΕΣΕ ότι η Banco Santander είχε υποβάλει προσφορά στις 7 Ιουνίου στις 03:12 και ότι η τιμή που προσέφερε η Banco Santander για την πώληση των μετοχών της Banco Popular ήταν ενός ευρώ. Το FROB ανέφερε ότι το διοικητικό του συμβούλιο είχε επιλέξει την Banco Santander ως ανάδοχο στη διαδικασία πώλησης της Banco Popular μέσω διαγωνισμού και είχε αποφασίσει να προτείνει στο ΕΣΕ να ορίσει την Banco Santander ως αγοράστρια στην απόφαση του ΕΣΕ σχετικά με την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης της Banco Popular.

## Γ. Επί του καθεστώτος εξυγίανσης της Banco Popular της 7ης Ιουνίου 2017

68 Στις 7 Ιουνίου 2017, η εκτελεστική σύνοδος του ΕΣΕ εξέδωσε την απόφαση SRB/EES/2017/08 σχετικά με καθεστώς εξυγίανσης της Banco Popular (στο εξής: καθεστώς εξυγίανσης), βάσει του κανονισμού 806/2014.

69 Κατά το άρθρο 1 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ, εκτιμώντας ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, αποφάσισε να υποβάλει την Banco Popular σε διαδικασία εξυγίανσης από την ημερομηνία της εξυγίανσης.

70 Ειδικότερα, το ΕΣΕ θεώρησε, πρώτον, ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, δεύτερον, ότι δεν υφίσταντο άλλα μέτρα που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την πτώχευση της Banco Popular εντός εύλογου χρόνου και, τρίτον, ότι ήταν αναγκαίο προς το δημόσιο συμφέρον ένα μέτρο εξυγίανσης με τη μορφή εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων της Banco Popular. Συναφώς, το ΕΣΕ επισήμανε ότι η εξυγίανση ήταν αναγκαία και αναλογική για την επίτευξη των δύο στόχων του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014, ήτοι να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της τράπεζας και να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

71 Με το άρθρο 5.1 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ αποφάσισε τα εξής:

«Το εργαλείο εξυγίανσης που θα χρησιμοποιηθεί για την Banco Popular συνίσταται σε πώληση δραστηριοτήτων βάσει του άρθρου 24 του κανονισμού 806/2014 μέσω της μεταβιβάσεως των μετοχών σε αγοραστή. Η απομείωση και η μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων θα πραγματοποιηθούν αμέσως πριν από την εφαρμογή του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων.»

72 Το άρθρο 6 του καθεστώτος εξυγίανσης αφορά την απομείωση της αξίας των κεφαλαιακών μέσων και το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων. Στο άρθρο 6.1, το ΕΣΕ ανέφερε ποια μέτρα είχε λάβει κατ' ενάσκηση της εξουσίας απομείωσης της αξίας που προβλέπεται στο άρθρο 21 του κανονισμού 806/2014.

73 Συγκεκριμένα, με το άρθρο 6.1 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ αποφάσισε τα εξής:

– καταρχάς, να απομειωθεί το ονομαστικό ποσό του εταιρικού κεφαλαίου της Banco Popular κατά 2 098 429 046 ευρώ, με αποτέλεσμα την ακύρωση του 100 % των μετοχών της Banco Popular·

– στη συνέχεια, να μετατραπεί το σύνολο του κύριου ποσού των πρόσθετων κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 1 που είχε εκδώσει η Banco Popular και που βρίσκονταν σε κυκλοφορία κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης εξυγίανσης σε νέες μετοχές εκδόσεως της Banco Popular, καλούμενες «νέες μετοχές Ι»·

– στη συνέχεια, να μειωθεί η ονομαστική αξία των «νέων μετοχών Ι» στο μηδέν, με αποτέλεσμα την εξ ολοκλήρου ακύρωση των εν λόγω «νέων μετοχών Ι»·

– τέλος, να μετατραπεί το σύνολο του κύριου ποσού των κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2 που είχε εκδώσει η Banco Popular και που βρίσκονταν σε κυκλοφορία κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης εξυγίανσης σε νέες μετοχές εκδόσεως της Banco Popular, καλούμενες «νέες μετοχές ΙΙ».

74 Το άρθρο 6.3 του καθεστώτος εξυγίανσης προβλέπει ότι αυτά τα μέτρα απομείωσης και μετατροπής βασίζονται στην αποτίμηση 2, η οποία επιβεβαιώνεται από τα αποτελέσματα μιας διαφανούς και ανοικτής διαδικασίας πώλησης διενεργούμενης από την ισπανική αρχή εξυγίανσης, το FROB.

75 Στο άρθρο 6.5 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ ανέφερε ότι ασκούσε τις εξουσίες που του παρείχε το άρθρο 24, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014, σχετικά με το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων, διέταξε δε οι «νέες μετοχές ΙΙ» να μεταβιβαστούν στην Banco Santander, ελεύθερες κάθε δικαιώματος ή προνομίου τρίτων, ως αντιπαροχή για την καταβολή τιμής αγοράς ενός ευρώ. Διευκρινιζόταν ότι ο αποκτών είχε ήδη συναινέσει στη μεταβίβαση.

76 Το ΕΣΕ ανέφερε επίσης ότι η μεταβίβαση των «νέων μετοχών ΙΙ» έπρεπε να πραγματοποιηθεί βάσει της δεσμευτικής προσφοράς του αγοραστή της 7ης Ιουνίου 2017 και έπρεπε να υλοποιηθεί από το FROB κατ' εφαρμογήν του Ley 11/2015 de recuperación y resolución de entidades de crédito y empresas de servicios de inversión (νόμου 11/2015 για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών), της 18ης Ιουνίου 2015 (BOE αριθ. 146, της 19ης Ιουνίου 2015, σ. 50797) (στο εξής: νόμος 11/2015).

77 Το καθεστώς εξυγίανσης υποβλήθηκε στην Επιτροπή προς αποδοχή στις 7 Ιουνίου 2017 και ώρα 05:13.

78 Στις 7 Ιουνίου 2017 και ώρα 06:30, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση (ΕΕ) 2017/1246, για την αποδοχή του καθεστώτος εξυγίανσης για την Banco Popular (ΕΕ 2017, L 178, σ. 15), και την κοινοποίησε στο ΕΣΕ. Κατά συνέπεια, το καθεστώς εξυγίανσης τέθηκε σε ισχύ την ίδια ημέρα.

79 Από την αιτιολογική σκέψη 4 της απόφασης 2017/1246 προκύπτουν τα εξής:

«Η Επιτροπή συμφωνεί με το καθεστώς εξυγίανσης. Ειδικότερα, συμφωνεί με τους λόγους που προβάλλονται από το ΕΣΕ για να αιτιολογήσει ότι η εξυγίανση είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014.»

80 Την ίδια ημέρα, το FROB έλαβε τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του καθεστώτος εξυγίανσης, σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού 806/2014. Στο πλαίσιο αυτό, το FROB συναίνεσε στη μεταβίβαση των νέων μετοχών της Banco Popular που προέκυψαν από τη μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2 (των «νέων μετοχών ΙΙ») στην Banco Santander.

### Δ. Επί των πραγματικών περιστατικών που είναι μεταγενέστερα της έκδοσης της απόφασης εξυγίανσης

81 Στις 14 Ιουνίου 2018, η Deloitte διαβίβασε στο ΕΣΕ την αποτίμηση σχετικά με τη διαφορετική μεταχείριση, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφοι 16 έως 18, του κανονισμού 806/2014 και η οποία πραγματοποιήθηκε προκειμένου να καθοριστεί αν οι μέτοχοι και οι πιστωτές θα είχαν τύχει καλύτερης μεταχείρισης αν είχε κινηθεί κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας εις βάρος της Banco Popular (στο εξής: αποτίμηση 3). Στις 31 Ιουλίου 2018, η Deloitte απέστειλε στο ΕΣΕ προσθήκη στην αποτίμηση αυτή, διορθώνοντας ορισμένα τυπικά σφάλματα.

82 Στις 28 Σεπτεμβρίου 2018, κατόπιν συγχωνεύσεως δι' απορροφήσεως, η Banco Santander διαδέχθηκε, ως καθολικός διάδοχος, την Banco Popular.

83 Στις 17 Μαρτίου 2020, το ΕΣΕ εξέδωσε την απόφαση SRB/EES/2020/52 σχετικά με το αν έπρεπε να χορηγηθεί αποζημίωση στους μετόχους και τους δανειστές σε σχέση με τις πραγματοποιηθείσες δράσεις εξυγίανσης όσον αφορά την Banco Popular. Ανακοινωθέν σχετικό με την απόφαση αυτή δημοσιεύθηκε στις 20 Μαρτίου 2020 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (ΕΕ 2020, C 91, σ. 2). Με την απόφαση αυτή το ΕΣΕ θεώρησε ότι οι μέτοχοι και οι δανειστές που είχαν θιγεί από την εξυγίανση της Banco Popular δεν είχαν δικαίωμα αποζημίωσης από το ΕΤΕ κατ' εφαρμογήν του άρθρου 76, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 806/2014.

## III. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

84 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 18 Σεπτεμβρίου 2017, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

85 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία στις 15 Νοεμβρίου 2017, το ΕΣΕ ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 92, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων όσον αφορά την προσκόμιση ορισμένων εγγράφων που μνημονεύονται στο παράρτημα. Με απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2017, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να μην κάνει δεκτό το αίτημα διεξαγωγής αποδείξεων σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας.

86 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, αντιστοίχως, στις 6 και 30 Νοεμβρίου και στις 5 και 13 Δεκεμβρίου 2017, η Banco Santander, το Συμβούλιο, το Βασίλειο της Ισπανίας και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησαν να παρέμβουν στην παρούσα διαδικασία υπέρ του ΕΣΕ και της Επιτροπής. Με αποφάσεις της 6ης Αυγούστου 2018, ο πρόεδρος του ογδόου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου επέτρεψε τις παρεμβάσεις του Βασιλείου της Ισπανίας, του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και, με διάταξη της 12ης Απριλίου 2019, επέτρεψε την παρέμβαση της Banco Santander. Το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Banco Santander κατέθεσαν το υπόμνημά τους και η προσφεύγουσα και το ΕΣΕ κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους επ' αυτών εντός των ταχθεισών προθεσμιών.

87 Στις 16 Φεβρουαρίου 2018, το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, κάλεσε το ΕΣΕ να καταθέσει την τελευταία μη εμπιστευτική έκδοση του καθεστώτος εξυγίανσης και μια μη εμπιστευτική έκδοση της αποτίμησης 2, κείμενα τα οποία είχαν δημοσιευτεί στον ιστότοπό του. Το ΕΣΕ κατέθεσε τα έγγραφα εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

88 Στις 6 Ιουλίου 2018, το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, έθεσε στους κύριους διαδίκους γραπτές ερωτήσεις. Οι διάδικοι απάντησαν εμπρόθεσμα στις εν λόγω ερωτήσεις.

89 Κατόπιν μεταβολής της σύνθεσης των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο τρίτο τμήμα, στο οποίο και ανατέθηκε, κατά συνέπεια, η υπό κρίση υπόθεση.

90 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Ιανουαρίου 2020, η προσφεύγουσα πρότεινε νέο αποδεικτικό μέσο, δυνάμει του άρθρου 84 του Κανονισμού Διαδικασίας. Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Banco Santander κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους εντός των ταχθεισών προθεσμιών.

91 Κατόπιν προτάσεως του τρίτου τμήματος, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 28 του Κανονισμού Διαδικασίας, να παραπέμψει την υπόθεση σε πενταμελές τμήμα.

92 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 2 Οκτωβρίου 2020, η προσφεύγουσα πρότεινε νέο αποδεικτικό μέσο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 85, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας. Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Banco Santander κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

93 Στις 16 Μαρτίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, κάλεσε το ΕΣΕ να προσκομίσει διάφορα έγγραφα. Με έγγραφο της 30ής Μαρτίου 2021, το ΕΣΕ απάντησε ότι τα ζητηθέντα έγγραφα ήταν εν μέρει εμπιστευτικά και ότι θα μπορούσαν να προσκομιστούν εάν το Γενικό Δικαστήριο διέτασσε τη διεξαγωγή αποδείξεων.

94 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Απριλίου 2021, η προσφεύγουσα πρότεινε νέο αποδεικτικό μέσο και υπέβαλε επίσης αίτηση λήψης μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας. Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Banco Santander κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

95 Με διάταξη της 12ης Μαΐου 2021, το Γενικό Δικαστήριο διέταξε το ΕΣΕ, βάσει, αφενός, του άρθρου 24, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, αφετέρου, του άρθρου 91, στοιχείο β', του άρθρου 92, παράγραφος 3, καθώς και του άρθρου 103 του Κανονισμού Διαδικασίας, να προσκομίσει τα πλήρη κείμενα του καθεστώτος εξυγίανσης, της αποτίμησης 2, της εκτίμησης της ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017 σχετικά με το αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, της επιστολής της Banco Popular προς την ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017, περιλαμβανομένου του παραρτήματός της, και της επιστολής της ΕΚΤ προς την Banco Popular της 18ης Μαΐου 2017. Το Γενικό Δικαστήριο διέταξε επίσης το ΕΣΕ να προσκομίσει τα μη εμπιστευτικά κείμενα της επιστολής της Banco Popular προς την ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017, περιλαμβανομένου του παραρτήματός της, και της επιστολής της ΕΚΤ προς την Banco Popular της 18ης Μαΐου 2017.

96 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 17 Μαΐου 2021, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση λήψης μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας. Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Banco Santander κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

97 Με διάταξη της 9ης Ιουνίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο αφαίρεσε από τη δικογραφία τις εμπιστευτικές εκδόσεις των εγγράφων που προσκόμισε το ΕΣΕ σε εκτέλεση της διάταξης της 12ης Μαΐου 2021 και διαβίβασε στην προσφεύγουσα καθώς και στο Βασίλειο της Ισπανίας, στο Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Banco Santander την επιστολή της Banco Popular προς την ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017 χωρίς το παράρτημά της.

98 Λόγω κωλύματος δύο μελών του τρίτου πενταμελούς τμήματος, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου όρισε δύο άλλους δικαστές προς συμπλήρωση του τμήματος.

99 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 17ης Ιουνίου 2021.

100 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 30 Ιουλίου 2021, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτημα επανάληψης της προφορικής διαδικασίας, δυνάμει του άρθρου 113, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας. Με απόφαση της 27ης Αυγούστου 2021, ο πρόεδρος του τρίτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου απέρριψε το αίτημα αυτό, δεδομένου ότι δεν πληρούνταν εν προκειμένω καμία από τις προϋποθέσεις του άρθρου 113, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, καθόσον τα στοιχεία επί των οποίων η προσφεύγουσα στήριξε το αίτημά της για επανάληψη της προφορικής διαδικασίας δεν ήταν σε θέση να ασκήσουν αποφασιστική επιρροή στην απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου.

101 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει το καθεστώς εξυγίανσης και την απόφαση 2017/1246 (στο εξής, από κοινού: προσβαλλόμενες αποφάσεις)·

– να καταδικάσει το ΕΣΕ στα δικαστικά έξοδα.

102 Η Επιτροπή και το ΕΣΕ ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

103 Το Βασίλειο της Ισπανίας, το Συμβούλιο και η Banco Santander ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

104 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή καθόσον στηρίζεται στις ενστάσεις ελλείψεως νομιμότητας του κανονισμού 806/2014·

– να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

## IV. Σκεπτικό

### A. Επί του νέου αποδεικτικού μέσου της 19ης Απριλίου 2021

105 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Απριλίου 2021, η προσφεύγουσα πρότεινε νέο αποδεικτικό μέσο δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας. Το αποδεικτικό αυτό μέσο αφορά αίτηση πρόσβασης στα έγγραφα την οποία απηύθυνε η προσφεύγουσα στο ΕΣΕ, στις 4 Μαΐου 2018, ζητώντας να της χορηγηθεί η εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση της Banco Popular και η απάντηση του ΕΣΕ της 19ης Ιουνίου 2018.

106 Η Επιτροπή, το ΕΣΕ και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι τα έγγραφα αυτά δεν ασκούν επιρροή στην υπό κρίση διαφορά.

107 Κατά το άρθρο 85, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, κατ' εξαίρεση, οι κύριοι διάδικοι μπορούν επίσης να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία ή να προτείνουν αποδεικτικά μέσα πριν από την περάτωση της προφορικής διαδικασίας, εφόσον δικαιολογήσουν την καθυστέρηση αυτή.

108 Κατά πάγια νομολογία, η νομιμότητα μιας πράξης της Ένωσης πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο έκδοσης της πράξης (βλ. απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2015, Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-398/13 P, EU:C:2015:535, σκέψη 22 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Κατά συνέπεια, στοιχεία μεταγενέστερα της ημερομηνίας κατά την οποία εκδόθηκε η πράξη της Ένωσης δεν επιτρέπεται να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση της νομιμότητας της πράξης αυτής (βλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2014, Si.mobil κατά Επιτροπής, T-201/11, EU:T:2014:1096, σκέψη 64 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

109 Αρκεί η διαπίστωση ότι το νέο αποδεικτικό μέσο που πρότεινε η προσφεύγουσα αφορά ανταλλαγή αλληλογραφίας μεταξύ της ίδιας και του ΕΣΕ, σχετικά με αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα χρονολογούμενα από τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2018. Ως εκ τούτου, τα έγγραφα αυτά δεν είναι ικανά να θέσουν υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα των προσβαλλόμενων αποφάσεων εφόσον είναι κατά πολύ μεταγενέστερα της έκδοσής τους.

110 Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν εξηγεί ποια από τις πληροφορίες που περιέχονται στην εν λόγω ανταλλαγή αλληλογραφίας ασκεί επιρροή για την επίλυση της διαφοράς και δεν προσδιορίζει ποιο από τα επιχειρήματα που προβάλλονται με το δικόγραφο της προσφυγής ή με το υπόμνημα απάντησης υποτίθεται ότι στηρίζει η ανταλλαγή αυτή.

111 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι το νέο αποδεικτικό μέσο που πρότεινε η προσφεύγουσα στις 19 Απριλίου 2021 δεν είναι κρίσιμο για την εκτίμηση της νομιμότητας των προσβαλλόμενων αποφάσεων, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί αν η προσφεύγουσα δικαιολόγησε την εκπρόθεσμη προσκόμιση των εγγράφων αυτών τα οποία, λαμβανομένης υπόψη της ημερομηνίας τους, βρίσκονταν ήδη στη διάθεσή της πριν από την κατάθεση του υπομνήματος απάντησης.

### Β. Επί της ουσίας

112 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει, με το δικόγραφο της προσφυγής, δέκα λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος στηρίζεται σε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης η οποία προβλέπεται στα άρθρα 15 και 296 ΣΛΕΕ και σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας τα οποία κατοχυρώνονται στα άρθρα 42 και 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Ο δεύτερος λόγος στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής nemo auditur propriam turpitudinem allegans [ουδείς δύναται να επικαλείται ίδια παρανομία] και σε παράβαση του άρθρου 88 του κανονισμού 806/2014. Ο τρίτος λόγος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, καθόσον τα άρθρα 21 και 24 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζουν τις αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών. Ο τέταρτος λόγος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, καθόσον τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλουν το δικαίωμα ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, και παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ. Ο πέμπτος λόγος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, καθόσον τα άρθρα 18 και 20 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλουν το δικαίωμα ακρόασης, το οποίο κατοχυρώνεται στα άρθρα 17 και 41 του Χάρτη. Ο έκτος λόγος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματος

ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, και σε παράβαση του άρθρου 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ. Ο έβδομος λόγος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματος ακρόασης, το οποίο κατοχυρώνεται στα άρθρα 17 και 41 του Χάρτη. Ο όγδοος λόγος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, σε παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και σε παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ. Ο ένατος λόγος στηρίζεται σε παράβαση των άρθρων 14 και 20 του κανονισμού 806/2014, σε παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και σε παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ. Ο δέκατος λόγος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 14 του κανονισμού 806/2014, σε παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και σε παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ.

113 Με το υπόμνημα απάντησης, η προσφεύγουσα προβάλλει δύο νέους λόγους ακυρώσεως. Ο ενδέκατος λόγος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 20, παράγραφος 14, του κανονισμού 806/2014, σε συνδυασμό με το άρθρο 20, παράγραφοι 11 και 15, του ίδιου κανονισμού, καθώς και σε παράβαση ουσιώδους τύπου. Ο δωδέκατος λόγος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, σε συνδυασμό με το άρθρο 20, παράγραφοι 3 και 5, του ίδιου κανονισμού.

114 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι η νομολογία έχει οριοθετήσει την έκταση του ελέγχου που ασκεί το Γενικό Δικαστήριο τόσο σε περιπτώσεις στις οποίες η προσβαλλόμενη πράξη στηρίζεται σε εκτίμηση ιδιαίτερα περίπλοκων πραγματικών στοιχείων επιστημονικής και τεχνικής φύσεως όσο και όταν πρόκειται για περίπλοκες οικονομικές εκτιμήσεις.

115 Αφενός, όσον αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες οι αρχές της Ένωσης διαθέτουν ευρεία διακριτική ευχέρεια, ειδικώς ως προς την εκτίμηση ιδιαιτέρως περίπλοκων πραγματικών στοιχείων επιστημονικής και τεχνικής φύσεως προκειμένου να καθορισθεί η φύση και η έκταση των μέτρων που υιοθετούν, ο έλεγχος του δικαστή της Ένωσης περιορίζεται στην εξέταση του αν κατά την άσκηση αυτής της διακριτικής ευχέρειας υπέπεσαν σε πρόδηλη πλάνη ή σε κατάχρηση εξουσίας ή ακόμη αν τα όργανα αυτά υπερέβησαν προδήλως τα όρια της διακριτικής τους ευχέρειας. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, ο δικαστής της Ένωσης δεν μπορεί, πράγματι, να υποκαταστήσει με τη δική του εκτίμηση των πραγματικών στοιχείων επιστημονικής και τεχνικής φύσης την εκτίμηση των αρχών της Ένωσης, που είναι οι μόνες στις οποίες η Συνθήκη ΛΕΕ έχει αναθέσει την αποστολή αυτή (αποφάσεις της 21ης Ιουλίου 2011, Etimine, C-15/10, EU:C:2011:504, σκέψη 60, και της 7ης Μαρτίου 2013, Bilbaína de Alquitranes κ.λπ. κατά ECHA, T-93/10, EU:T:2013:106, σκέψη 76· βλ., επίσης, απόφαση της 11ης Μαΐου 2017, Deza κατά ECHA, T-115/15, EU:T:2017:329, σκέψη 163 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

116 Αφετέρου, όσον αφορά τον έλεγχο που ασκούν τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης επί των περίπλοκων οικονομικών εκτιμήσεων των αρχών της Ένωσης, ο έλεγχος αυτός είναι περιορισμένος, αφορά δε, κατ' ανάγκην, την εξακρίβωση της τήρησης των κανόνων της διαδικασίας και των κανόνων περί αιτιολογίας, της ακρίβειας των πραγματικών περιστατικών, καθώς και της απουσίας πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως και κατάχρησης εξουσίας. Επομένως, στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού, δεν επιτρέπεται επίσης στον δικαστή της Ένωσης να υποκαταστήσει με τη δική του οικονομική εκτίμηση εκείνη της αρμόδιας αρχής της Ένωσης (πρβλ. αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 1985, Remia κ.λπ. κατά Επιτροπής, 42/84, EU:C:1985:327, σκέψη 34, της 10ης Δεκεμβρίου 2020, Comune di Milano κατά Επιτροπής, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, σκέψη 100 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 16ης Ιανουαρίου 2020, Iberpotash κατά Επιτροπής, T-257/18, EU:T:2020:1, σκέψη 96 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

117 Δεδομένου ότι οι αποφάσεις που καλείται να εκδώσει το ΕΣΕ στο πλαίσιο διαδικασίας εξυγίανσης στηρίζονται σε ιδιαίτερα περίπλοκες οικονομικές και τεχνικές εκτιμήσεις, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι αρχές που απορρέουν από τη νομολογία που μνημονεύθηκε στις σκέψεις 115 και 116 ανωτέρω εφαρμόζονται στον έλεγχο που καλείται να ασκήσει ο δικαστής.

118 Εντούτοις, μολονότι αναγνωρίζεται στο ΕΣΕ περιθώριο εκτίμησης σε οικονομικά και τεχνικά ζητήματα, τούτο δεν συνεπάγεται ότι ο δικαστής της Ένωσης οφείλει να απέχει από τον έλεγχο της εκ μέρους του ΕΣΕ ερμηνείας των οικονομικής φύσεως στοιχείων στα οποία στηρίζεται η απόφασή του. Πράγματι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, ακόμη και στην περίπτωση περίπλοκων εκτιμήσεων, τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης οφείλουν να ελέγχουν όχι μόνο την ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων των οποίων γίνεται επίκληση, την αξιοπιστία και τη συνοχή τους, αλλά και αν τα στοιχεία αυτά αποτελούν το σύνολο των κρίσιμων δεδομένων που πρέπει να ληφθούν υπόψη για να αξιολογηθεί μια περίπλοκη κατάσταση και αν μπορούν να τεκμηριώσουν τα συμπεράσματα που συνήχθησαν από αυτά (βλ. αποφάσεις της 22ας Νοεμβρίου 2007, Ισπανία κατά Lenzing, C-525/04 P, EU:C:2007:698, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, της 26ης Μαρτίου 2019, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-621/16 P, EU:C:2019:251, σκέψη 104 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 10ης Δεκεμβρίου 2020, Comune di Milano κατά Επιτροπής, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, σκέψη 115 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

119 Συναφώς, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι το ΕΣΕ υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών ικανή να δικαιολογήσει την ακύρωση του καθεστώτος εξυγίανσης, τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζει ο προσφεύγων πρέπει να είναι επαρκή για να ανατρέψουν την αξιοπιστία των πραγματικών εκτιμήσεων που περιλαμβάνονται στο καθεστώς αυτό (βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 14ης Ιουνίου 2018, Lubrizol France κατά Συμβουλίου, C-223/17 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2018:442, σκέψη 39, της 12ης Δεκεμβρίου 1996, AIUFFASS και AKT κατά Επιτροπής, T-380/94, EU:T:1996:195, σκέψη 59, και της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Comune di Milano κατά Επιτροπής, T-167/13, EU:T:2018:940, σκέψη 108 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

120 Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εξετάσει, καταρχάς, τις ενστάσεις ελλείψεως νομιμότητας που προβλήθηκαν με τον τρίτο, τον τέταρτο και τον πέμπτο λόγο, στη συνέχεια τον όγδοο λόγο ακυρώσεως και, τέλος, τους λοιπούς λόγους ακυρώσεως.

### *1. Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, καθόσον τα άρθρα 21 και 24 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζουν τις αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών*

121 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα άρθρα 21 και 24 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζουν τις αρχές που τέθηκαν με τις αποφάσεις της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7), και της 22ας Ιανουαρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-270/12, EU:C:2014:18), όσον αφορά τη μεταβίβαση εξουσιών από τα θεσμικά όργανα. Η μεταβίβαση στο ΕΣΕ της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων, που προβλέπεται στο άρθρο 21 του κανονισμού 806/2014, και της εξουσίας πώλησης των δραστηριοτήτων, που προβλέπεται στο άρθρο 24 του ίδιου κανονισμού, δεν πληροί τις τρεις προϋποθέσεις που τέθηκαν με τις αποφάσεις αυτές, ήτοι δεν καθορίζονται με ακρίβεια οι σκοποί, δεν είναι οριοθετημένες οι περιστάσεις και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα μπορούσαν να ασκηθούν οι εξουσίες αυτές και δεν διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας.

122 Η Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι ο νομοθέτης της Ένωσης δεν μεταβίβασε εξουσίες διακριτικής ευχέρειας στο ΕΣΕ, στο μέτρο που το καθεστώς εξυγίανσης του ΕΣΕ παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα μόνον εφόσον γίνει αποδεκτό από την Επιτροπή ή από το Συμβούλιο. Οι εξουσίες που προβλέπουν τα άρθρα 21 και 24 του κανονισμού 806/2014 απαιτούν αποδοχή της Επιτροπής σύμφωνα με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7). Δεδομένου ότι η Επιτροπή ή το Συμβούλιο έχουν την αποκλειστική εξουσία να αποφασίζουν επί ζητημάτων που συνεπάγονται την άσκηση διακριτικής ευχέρειας, έπεται ότι τα θεσμικά αυτά όργανα αναλαμβάνουν τη νομική και πολιτική ευθύνη για τον καθορισμό της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της εξυγίανσης.

123 Επισημαίνεται ότι οι Συνθήκες δεν περιέχουν καμία διάταξη η οποία να προβλέπει την ανάθεση αρμοδιοτήτων σε όργανο ή οργανισμό της Ένωσης. Επομένως, δεν υπάρχει καμία μνεία των οργανισμών ούτε στο άρθρο 290 ΣΛΕΕ, το οποίο αναθέτει στην Επιτροπή τη λήψη αποφάσεων υπό τη μορφή νομοθετικών πράξεων, ούτε στο άρθρο 291 ΣΛΕΕ, το οποίο αναγνωρίζει εκτελεστικές εξουσίες στα κράτη μέλη, την Επιτροπή, και, σε πιο περιορισμένη έκταση, στο Συμβούλιο (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα N. Jääskinen στην υπόθεση Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-270/12, EU:C:2013:562, σημείο 75).

124 Επομένως, οι αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών τέθηκαν από τη νομολογία, και ιδίως από την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7). Εν συνεχεία, η απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-270/12, EU:C:2014:18), εφάρμοσε τις αρχές αυτές στην περίπτωση που ο νομοθέτης της Ένωσης έχει αναθέσει αυτοτελείς εξουσίες σε οργανισμό.

125 Στη σκέψη 41 της απόφασης της 22ας Ιανουαρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-270/12, EU:C:2014:18), το Δικαστήριο επισήμανε ότι, με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7), είχε υπογραμμίσει, κατ' ουσίαν, ότι οι συνέπειες που προκύπτουν από τη μεταβίβαση εξουσιών είναι πολύ διαφορετικές, ανάλογα με το αν αυτή αφορά σαφώς οριοθετημένες εκτελεστικές εξουσίες, η άσκηση των οποίων, ως εκ τούτου, επιδέχεται αυστηρό έλεγχο υπό το πρίσμα αντικειμενικών κριτηρίων, καθοριζόμενων από τη μεταβιβάζουσα αρχή, ή αν η μεταβίβαση αφορά «διακριτική εξουσία, που προϋποθέτει ευρεία ελευθερία εκτιμήσεως και μπορεί, ανάλογα με τον τρόπο ασκήσεώς της, ν' αποτελέσει έκφραση πραγματικής οικονομικής πολιτικής».

126 Το Δικαστήριο προσέθεσε ότι είχε επισημάνει επίσης, με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7), ότι η πρώτου είδους μεταβίβαση δεν είναι ικανή να τροποποιήσει αισθητά τις συνέπειες της ασκήσεως των εξουσιών τις οποίες αφορά, ενώ η δεύτερου είδους μεταβίβαση, στο πλαίσιο της οποίας οι επιλογές της μεταβιβάζουσας αρχής υποκαθίστανται με τις επιλογές της αρχής υπέρ της οποίας συντελείται, αποτελεί «πραγματική μετάθεση ευθύνης» (απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-270/12, EU:C:2014:18, σκέψη 42).

127 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι η διαδικασία λήψης των μέτρων εξυγίανσης την οποία θέσπισε ο νομοθέτης με τον κανονισμό 806/2014 αποτελούσε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε η νομική υπηρεσία του Συμβουλίου με γνωμοδότηση της 7ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής, η οποία αποσκοπούσε στην εκτίμηση της συμβατότητας της διαδικασίας που προβλεπόταν αρχικώς στην πρόταση κανονισμού με τις αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών, όπως αυτές ερμηνεύθηκαν με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7).

128 Αρχικώς, στην πρόταση κανονισμού που εξετάστηκε στη γνωμοδότηση αυτή, η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Επιτροπής και του ΕΣΕ ήταν διαφορετική από εκείνη που έγινε τελικώς δεκτή στον κανονισμό 806/2014. Μεταξύ άλλων, η μεν Επιτροπή είχε την εξουσία να υποβάλλει μια οντότητα σε εξυγίανση, να καθορίζει πλαίσιο για τη χρήση των εργαλείων εξυγίανσης και να αποφασίζει αν και πώς έπρεπε να χρησιμοποιηθούν οι εξουσίες απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων, το δε ΕΣΕ, σύμφωνα με το πλαίσιο που καθόριζε η Επιτροπή, ήταν αρμόδιο να εκδίδει τις αποφάσεις που απευθύνονταν στις εθνικές αρχές εξυγίανσης.

129 Στη γνωμοδότησή της, η νομική υπηρεσία του Συμβουλίου επισήμανε ότι ορισμένα μέτρα τα οποία μπορούσε να περιλάβει το ΕΣΕ σε απόφαση εξυγίανσης δεν προσδιορίζονταν με επαρκή ακρίβεια. Η νομική υπηρεσία του Συμβουλίου έκρινε ότι η γενική οικονομία και η διάρθρωση της πρότασης κανονισμού, κατά την οποία η Επιτροπή αποδέχεται τη βασική απόφαση εξυγίανσης και το ΕΣΕ υποχρεούται να ενεργεί στο πλαίσιο των κριτηρίων που καθορίζει η Επιτροπή, ήταν σύμφωνες με το δίκαιο της Ένωσης, όπως αυτό ερμηνεύθηκε με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7). Έκρινε, ωστόσο, ότι οι εξουσίες του ΕΣΕ να εφαρμόζει τα εργαλεία εξυγίανσης και τις αποφάσεις του φαίνονταν, σε ορισμένο βαθμό, να συνεπάγονται την άσκηση διακριτικής ευχέρειας και να βαίνουν πέραν της άσκησης αμιγώς τεχνικής εξουσίας. Κατέληξε δε στο συμπέρασμα ότι, ως εκ τούτου, θα μπορούσε να είναι αναγκαίο είτε να περιληφθούν στον κανονισμό άλλες διατάξεις με σκοπό την ορθή οριοθέτηση της εκ μέρους του ΕΣΕ εφαρμογής των εργαλείων εξυγίανσης είτε να προβλεφθεί η συμμετοχή θεσμικού οργάνου της Ένωσης με εκτελεστικές αρμοδιότητες στην άσκηση των εξουσιών αυτών.

130 Ο νομοθέτης της Ένωσης, λαμβάνοντας υπόψη την ως άνω γνωμοδότηση της νομικής υπηρεσίας του Συμβουλίου, τροποποίησε τον μηχανισμό λήψης μέτρων εξυγίανσης. Στο μέτρο που η λήψη μέτρου εξυγίανσης συνεπάγεται την άσκηση διακριτικής ευχέρειας, ο νομοθέτης επιφύλαξε την αρμοδιότητα αυτή σε θεσμικό όργανο και όχι στο ΕΣΕ.

131 Τούτο προκύπτει, ειδικότερα, από τις αιτιολογικές σκέψεις 24 και 26 του κανονισμού 806/2014, οι οποίες έχουν ως εξής:

> «(24) Δεδομένου ότι μόνο τα θεσμικά όργανα της Ένωσης μπορούν να καθορίσουν την πολιτική εξυγίανσης που εφαρμόζεται στην Ένωση και ότι εξακολουθεί να υπάρχει κάποια διακριτική ευχέρεια όσον αφορά την υιοθέτηση κάθε συγκεκριμένου καθεστώτος εξυγίανσης, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί η ενδεικνυόμενη συμμετοχή του Συμβουλίου και της Επιτροπής, ως θεσμικών οργάνων που μπορούν να έχουν εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με το άρθρο 291 ΣΛΕΕ. Η αξιολόγηση των στοιχείων διακριτικής ευχέρειας στις αποφάσεις περί εξυγίανσης που λαμβάνονται από το Συμβούλιο Εξυγίανσης θα πρέπει να διενεργείται από την Επιτροπή. Λόγω του σημαντικού αντικτύπου των αποφάσεων περί εξυγίανσης στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα των κρατών μελών και της Ένωσης στο σύνολό της, καθώς και στη δημοσιονομική κυριαρχία των κρατών μελών, είναι σημαντικό να ανατεθεί στο Συμβούλιο η εκτελεστική αρμοδιότητα να λαμβάνει ορισμένες αποφάσεις σχετικά με την εξυγίανση. Θα πρέπει συνεπώς να εναπόκειται στο Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, να ασκεί ουσιαστικό έλεγχο στις εκτιμήσεις του Συμβουλίου Εξυγίανσης σχετικά με την ύπαρξη λόγων δημόσιου συμφέροντος και να αξιολογεί κάθε σημαντική αλλαγή του ύψους των πόρων του Ταμείου που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε μια συγκεκριμένη δράση εξυγίανσης. […]

(26) […] Το Συμβούλιο Εξυγίανσης, εάν θεωρεί ότι πληρούνται όλα τα κριτήρια για την ενεργοποίηση εξυγίανσης, θα πρέπει να εγκρίνει το καθεστώς εξυγίανσης. Η διαδικασία έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης, στην οποία συμμετέχουν το Συμβούλιο και η Επιτροπή, ενισχύει την απαραίτητη επιχειρησιακή ανεξαρτησία του Συμβουλίου Εξυγίανσης ενώ ταυτόχρονα τηρεί την αρχή της ανάθεσης εξουσιών σε επικουρικά όργανα σύμφωνα με την ερμηνεία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης […]. Κατά συνέπεια, ο παρών κανονισμός προβλέπει ότι το καθεστώς εξυγίανσης που εγκρίνεται από το Συμβούλιο Εξυγίανσης τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον, εντός 24 ωρών από τη στιγμή της έγκρισής του από το Συμβούλιο Εξυγίανσης, δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις από το Συμβούλιο ή την Επιτροπή ή εφόσον το καθεστώς εξυγίανσης γίνει δεκτό από την Επιτροπή. Οι λόγοι για τους οποίους επιτρέπεται στο Συμβούλιο να διατυπώσει αντιρρήσεις, βάσει πρότασης της Επιτροπής, για το καθεστώς εξυγίανσης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Εξυγίανσης θα πρέπει να περιορίζονται αυστηρά στην ύπαρξη δημόσιου συμφέροντος και σε σημαντικές τροποποιήσεις τις οποίες επιφέρει η Επιτροπή στο ύψος των πόρων του Ταμείου που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με την πρόταση του Συμβουλίου Εξυγίανσης. […] Ως παρατηρητής στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Εξυγίανσης, η Επιτροπή θα πρέπει σε διαρκή βάση να ελέγχει συνεχώς κατά πόσον το καθεστώς εξυγίανσης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Εξυγίανσης συνάδει πλήρως προς τον παρόντα κανονισμό, εξισορροπώντας δεόντως τους διάφορους στόχους και τα διακυβευόμενα συμφέροντα, υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και διαφυλάττει την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς. Δεδομένου ότι η δράση εξυγίανσης απαιτεί μια πολύ ταχύρρυθμη διαδικασία λήψης αποφάσεων, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζονται στενά, και το Συμβούλιο δεν θα πρέπει να επαναλαμβάνει την προεργασία που έχει ήδη αναλάβει η Επιτροπή. […]»

132 Επομένως, όσον αφορά τη διαδικασία εξυγίανσης, το άρθρο 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι η Επιτροπή είτε αποδέχεται το καθεστώς εξυγίανσης είτε διατυπώνει αντιρρήσεις όσον αφορά τις πτυχές του καθεστώτος εξυγίανσης οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια και ότι το καθεστώς εξυγίανσης εφαρμόζεται μόνον εφόσον το Συμβούλιο ή η Επιτροπή δεν προβάλουν αντιρρήσεις εντός είκοσι τεσσάρων ωρών μετά τη διαβίβασή του από το ΕΣΕ.

133 Επομένως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014, προκειμένου το καθεστώς εξυγίανσης να παραγάγει έννομα αποτελέσματα, είναι αναγκαίο ένα θεσμικό όργανο της Ένωσης, ήτοι η Επιτροπή ή το Συμβούλιο, να αποδεχτεί το καθεστώς αυτό όσον αφορά τις πτυχές του οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια. Ο νομοθέτης της Ένωσης ανέθεσε έτσι σε θεσμικό όργανο τη νομική και πολιτική ευθύνη για τον καθορισμό της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της εξυγίανσης, αποφεύγοντας, ως εκ τούτου, μια «πραγματική μετάθεση ευθύνης» κατά την έννοια της απόφασης της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7).

134 Όπως υποστηρίζουν η Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ο Ευρωπαίος νομοθέτης, θεσπίζοντας τη διαδικασία λήψης μέτρου εξυγίανσης που προβλέπεται από τον κανονισμό 806/2014 και επιφυλάσσοντας ρητώς στα θεσμικά όργανα της Ένωσης την εξουσία απόφασης σχετικά με τις πτυχές ενός τέτοιου μέτρου οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια, δεν μεταβίβασε αυτοτελή εξουσία στο ΕΣΕ.

135 Υπό το πρίσμα των εκτιμήσεων αυτών, πρέπει να εξεταστούν οι αρμοδιότητες που απονέμει στο ΕΣΕ το άρθρο 21 του κανονισμού 806/2014 σχετικά με την εξουσία απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων και το άρθρο 24 του ίδιου κανονισμού σχετικά με το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων, κατά των οποίων βάλλει η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προέβαλε η προσφεύγουσα.

136 Καταρχάς, επισημαίνεται ότι η επιλογή του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων και η άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων στο πλαίσιο μέτρου εξυγίανσης προϋποθέτουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης τις οποίες προβλέπει το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014. Ειδικότερα, συνεπάγονται ότι το μέτρο εξυγίανσης είναι αναγκαίο για λόγους δημοσίου συμφέροντος, κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014.

137 Κατ’ εφαρμογήν, όμως, του άρθρου 18, παράγραφος 7, τρίτο εδάφιο, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014, η Επιτροπή, μετά τη διαβίβαση του καθεστώτος εξυγίανσης από το ΕΣΕ, μπορεί να προτείνει στο Συμβούλιο να προβάλει αντιρρήσεις ως προς το καθεστώς εξυγίανσης λόγω του ότι το καθεστώς εξυγίανσης που ενέκρινε το ΕΣΕ δεν πληροί το κριτήριο του δημόσιου συμφέροντος που αναφέρεται στην παράγραφο 1, στοιχείο γ′, του άρθρου αυτού.

138 Η τήρηση της προϋπόθεσης του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014 αποτελεί όρο για την έκδοση απόφασης να τεθεί ένα ίδρυμα υπό εξυγίανση και ο έλεγχος της αναγκαιότητας του μέτρου από πλευράς δημοσίου συμφέροντος συνεπάγεται την άσκηση διακριτικής ευχέρειας συνεπαγόμενης ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως. Για τον λόγο αυτόν, ο νομοθέτης της Ένωσης ανέθεσε ρητώς στην Επιτροπή, και ενδεχομένως στο Συμβούλιο, και όχι στο ΕΣΕ, τον έλεγχο της τήρησης της προϋπόθεσης αυτής.

139 Κατά το άρθρο 18, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014, «[γ]ια τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου, μια δράση εξυγίανσης αντιμετωπίζεται ως δράση δημόσιου συμφέροντος εάν είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων εξυγίανσης κατά το άρθρο 14, και αναλογική προς αυτούς, ενώ με την εκκαθάριση της οντότητας σύμφωνα με τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν θα επιτυγχάνονταν αυτοί οι στόχοι εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό».

140 Το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 ορίζει τα εξής:

«Όταν ενεργούν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης που αναφέρεται στο άρθρο 18, το Συμβούλιο Εξυγίανσης, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και, κατά περίπτωση, οι εθνικές αρχές εξυγίανσης, σε σχέση με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της εξυγίανσης και επιλέγουν τα εργαλεία εξυγίανσης και τις εξουσίες εξυγίανσης που επιτυγχάνουν, κατά τη γνώμη τους, καλύτερα τους στόχους εξυγίανσης που αντιστοιχούν στις περιστάσεις της κάθε περίπτωσης.»

141 Επομένως, εναπόκειται στην Επιτροπή, στο πλαίσιο εξέτασης της τήρησης του κριτηρίου του δημοσίου συμφέροντος, να εκτιμήσει αν η επιλογή του εργαλείου εξυγίανσης και αν η άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων είναι πρόσφορες και ανάλογες προς τους στόχους της εξυγίανσης. Προκύπτει επίσης ότι η Επιτροπή πρέπει να εκτιμήσει αν το σχεδιαζόμενο από το ΕΣΕ καθεστώς εξυγίανσης είναι προσαρμοσμένο στις ιδιαίτερες περιστάσεις της συγκεκριμένης οντότητας, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των λόγων για τους οποίους η οντότητα αυτή θεωρήθηκε ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

142 Επομένως, αφενός, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η επιλογή του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων που προβλέπεται στο άρθρο 24 του κανονισμού 806/2014 ως εργαλείου εξυγίανσης συμβάλλει στην αναλογικότητα του μέτρου υπό το πρίσμα του κριτηρίου του δημοσίου συμφέροντος και ότι ο κανονισμός 806/2014 προβλέπει ρητώς ότι εναπόκειται στην Επιτροπή είτε να το αποδεχτεί είτε να διατυπώσει αντιρρήσεις. Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το άρθρο αυτό δεν παρέχει διακριτική ευχέρεια στο ΕΣΕ.

143 Αφετέρου, όσον αφορά την άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων που προβλέπει το άρθρο 21 του κανονισμού 806/2014, επισημαίνεται ότι το άρθρο αυτό περιέχει πολλαπλές παραπομπές στη διαδικασία του άρθρου 18 του ίδιου κανονισμού, ιδίως στο άρθρο 21, παράγραφος 9, το οποίο προβλέπει ότι, «[ό]ταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 και πληρούνται επίσης οι προϋποθέσεις του άρθρου 18 παράγραφος 1, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 18 παράγραφοι 6, 7 και 8». Επομένως, η απόφαση απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της ενδιαφερόμενης οντότητας υπόκειται στη διαδικασία έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 και, ιδίως, στην αποδοχή της Επιτροπής.

144 Επιπλέον, η εξουσία απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων αποτελεί μέρος των εξουσιών εξυγίανσης του άρθρου 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, των οποίων η χρήση πρέπει να είναι ανάλογη προς τους σκοπούς της εξυγίανσης και οι οποίες εμπίπτουν στην εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με την τήρηση του κριτηρίου του δημοσίου συμφέροντος. Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το άρθρο 21 του κανονισμού 806/2014 δεν παρέχει διακριτική ευχέρεια στο ΕΣΕ.

145 Εκτός αυτού, πρέπει να υπομνησθεί ότι η επιλογή του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων και η άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων, ως ουσιώδη στοιχεία του καθεστώτος εξυγίανσης, παράγουν έννομα αποτελέσματα μόνον αν τα έχει αποδεχτεί ένα θεσμικό όργανο της Ένωσης, ήτοι η Επιτροπή ή το Συμβούλιο.

146 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα άρθρα 21 και 24 του κανονισμού 806/2014 δεν περιέχουν μεταβίβαση αυτοτελών εξουσιών στο ΕΣΕ κατά την έννοια της απόφασης της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7).

147 Με τα επιχειρήματά της, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ’ ουσίαν, ότι η μεταβίβαση εξουσιών που ανατίθενται στο ΕΣΕ με τα άρθρα 21 και 24 του κανονισμού 806/2014 δεν πληροί τις προϋποθέσεις που θέτει η απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-270/12, EU:C:2014:18), οι οποίες μνημονεύονται στη σκέψη 121 ανωτέρω.

148 Στο μέτρο, όμως, που διαπιστώθηκε ότι τα άρθρα 21 και 24 του κανονισμού 806/2014 δεν συνεπάγονταν μεταβίβαση εξουσιών στο ΕΣΕ, οι προϋποθέσεις που έθεσε το Δικαστήριο με την απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-270/12, EU:C:2014:18), προκειμένου να εκτιμηθεί αν η μεταβίβαση αυτοτελών εξουσιών που ανατέθηκαν σε οργανισμό ήταν σύμφωνη με τις αρχές που διατυπώθηκαν στην απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7), δεν έχουν εφαρμογή εν προκειμένω. Ως εκ τούτου, τα επιχειρήματα με τα οποία η προσφεύγουσα επιδιώκει να αποδείξει ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις που θέτει η απόφαση αυτή δεν είναι λυσιτελή.

149 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας των άρθρων 21 και 24 του κανονισμού 806/2014 πρέπει να απορριφθεί.

***2. Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, καθόσον τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλουν το δικαίωμα ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, και παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ***

150 Η προσφεύγουσα, βάσει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ, προβάλλει ένσταση ελλείψεως νομιμότητας των άρθρων 15 και 22 του κανονισμού 806/2014. Υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι οι διατάξεις αυτές, καθόσον υποχρεώνουν τους μετόχους να αναλάβουν πρώτοι τις ζημίες υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις, αφενός, προσβάλλουν το δικαίωμα ιδιοκτησίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, χωρίς ο περιορισμός αυτός να μπορεί να θεωρηθεί δικαιολογημένος σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, και, αφετέρου, παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας την οποία κατοχυρώνει το άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ.

151 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 περιορίζουν το δικαίωμα ιδιοκτησίας των μετόχων, καθόσον οι τελευταίοι υποχρεούνται να αναλάβουν τις ζημίες που οφείλονται στην εξυγίανση. Τα άρθρα αυτά εμποδίζουν την αναζήτηση λιγότερο περιοριστικών λύσεων και, ως εκ τούτου, δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη. Συναφώς, υποστηρίζει ότι δεν είναι δυνατή η καθιέρωση γενικού τεκμηρίου κατά το οποίο υφίσταται δημόσιο συμφέρον για την ανάληψη των ζημιών πρωτίστως από τους μετόχους, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα εξέτασης άλλων μέτρων. Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η δημόσια αρχή πρέπει να μπορεί σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση να αξιολογήσει το δημόσιο συμφέρον να μη δαπανηθούν δημόσιοι πόροι ή να μη χρησιμοποιηθεί το ΕΤΕ, ανάλογα με την κατάσταση των δημοσίων οικονομικών, την κατάσταση της αγοράς, το οικονομικό πλαίσιο και τη φερεγγυότητα του ιδρύματος.

152 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας την οποία κατοχυρώνει το άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ, στο μέτρο που το ΕΣΕ θα έπρεπε να μπορεί να ελέγχει κατά περίπτωση αν υφίσταται δημόσιο συμφέρον για την ανάληψη των ζημιών από τους μετόχους ή αν πρέπει να υπερισχύσει το δικαίωμα ιδιοκτησίας αναλόγως των περιστάσεων κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης. Τα άρθρα αυτά εισάγουν επίσης διάκριση μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών πιστωτών, ιδίως υπό το πρίσμα του άρθρου 27, παράγραφος 3, του κανονισμού 806/2014.

153 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι οι διατάξεις των οποίων τη νομιμότητα αμφισβητεί η προσφεύγουσα περιέχουν γενικές αρχές που διέπουν την εξυγίανση ή τα εργαλεία εξυγίανσης.

154 Το άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει τα εξής:

«Όταν ενεργούν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης που αναφέρεται στο άρθρο 18, το Συμβούλιο Εξυγίανσης, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και, κατά περίπτωση, οι εθνικές αρχές εξυγίανσης λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι η δράση εξυγίανσης αναλαμβάνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

α) οι μέτοχοι του ιδρύματος υπό εξυγίανση αναλαμβάνουν πρώτοι τις ζημίες·

[…]».

155 Το άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει τα εξής:

«Όταν το Συμβούλιο Εξυγίανσης αποφασίζει να εφαρμόσει εργαλείο εξυγίανσης σε οντότητα ή όμιλο του άρθρου 7 παράγραφος 2 ή σε οντότητα ή όμιλο του άρθρου 7 παράγραφος 4 στοιχείο β) και

παράγραφος 5, εφόσον πληρούνται οι όροι για την εφαρμογή των παραγράφων αυτών, και η εν λόγω δράση εξυγίανσης θα οδηγούσε σε ζημίες οι οποίες θα επιβαρύνουν τους πιστωτές ή σε μετατροπή των απαιτήσεών τους, το Συμβούλιο Εξυγίανσης παραγγέλλει στις εθνικές αρχές εξυγίανσης την άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων σύμφωνα με το άρθρο 21 αμέσως πριν ή παράλληλα με την εφαρμογή του εργαλείου εξυγίανσης.»

156 Πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απομείωση και η μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων που προβλέπει το άρθρο 22 του κανονισμού 806/2014 συνιστούν εφαρμογή της αρχής που προβλέπει το άρθρο 15 του ίδιου κανονισμού και κατά την οποία οι μέτοχοι αναλαμβάνουν πρώτοι τις ζημίες.

157 Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του Χάρτη ορίζει:

«Κάθε πρόσωπο δικαιούται να είναι κύριος των νομίμως κτηθέντων αγαθών του, να τα χρησιμοποιεί, να τα διαθέτει και να τα κληροδοτεί. Κανείς δεν μπορεί να στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνο για λόγους δημόσιας ωφέλειας, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον νόμο και έναντι δίκαιης και έγκαιρης αποζημίωσης για την απώλειά της. Η χρήση των αγαθών μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς από τον νόμο, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο προς το γενικό συμφέρον.»

158 Το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη ορίζει:

«Κάθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον παρόντα Χάρτη πρέπει να προβλέπεται από το νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών. Τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, περιορισμοί επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνον εφόσον είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε στόχους γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.»

159 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, το δικαίωμα ιδιοκτησίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του Χάρτη δεν αποτελεί απόλυτο προνόμιο και η άσκησή του μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς δικαιολογούμενους από σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Ένωση. Κατά συνέπεια, όπως προκύπτει από το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, μπορούν να επιβληθούν περιορισμοί στην άσκηση του δικαιώματος ιδιοκτησίας, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί ανταποκρίνονται πράγματι σε επιδιωκόμενους σκοπούς γενικού συμφέροντος και δεν συνιστούν, σε σχέση προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, υπέρμετρη και επαχθή επέμβαση που θίγει την ίδια την ουσία του ως άνω κατοχυρωμένου δικαιώματος (βλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2016, Ledra Advertising κ.λπ. κατά Επιτροπής και ΕΚΤ, C-8/15 P έως C-10/15 P, EU:C:2016:701, σκέψεις 69 και 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Adusbef κ.λπ., C-686/18, EU:C:2020:567, σκέψη 85, και της 23ης Μαΐου 2019, Steinhoff κ.λπ. κατά ΕΚΤ, T-107/17, EU:T:2019:353, σκέψη 100).

160 Εξ αυτού προκύπτει ότι το δικαίωμα ιδιοκτησίας δεν είναι απόλυτο δικαίωμα, αλλά μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς, εφόσον αυτοί προβλέπονται από τις εφαρμοστέες διατάξεις, είναι αναγκαίοι για την επίτευξη γενικού σκοπού και ανάλογοι προς τον σκοπό αυτόν.

161 Κατά πρώτο λόγο, από τη νομολογία προκύπτει ότι οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην οικονομία της Ένωσης. Οι τράπεζες και τα πιστωτικά ιδρύματα συνιστούν βασική πηγή χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις διάφορες αγορές. Επιπλέον, συχνά οι τράπεζες είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους και αρκετές εξ αυτών λειτουργούν σε διεθνές επίπεδο. Για τον λόγο αυτόν, η αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μίας ή περισσοτέρων τραπεζών ενέχει τον κίνδυνο ταχύτατης εξάπλωσης στις λοιπές τράπεζες, είτε στο οικείο κράτος μέλος είτε σε άλλα κράτη μέλη. Τούτο ενέχει,

συνακόλουθα, τον κίνδυνο αρνητικών δευτερογενών συνεπειών σε άλλους τομείς της οικονομίας (αποφάσεις της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 50, της 20ής Σεπτεμβρίου 2016, Ledra Advertising κ.λπ. κατά Επιτροπής και ΕΚΤ, C-8/15 P έως C-10/15 P, EU:C:2016:701, σκέψη 72, και της 25ης Μαρτίου 2021, Balgarska Narodna Banka, C-501/18, EU:C:2021:249, σκέψη 108).

162 Κατά το Δικαστήριο, ο σκοπός που συνίσταται στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος με ταυτόχρονη αποφυγή των υπερβολικών δημοσίων δαπανών και ελαχιστοποίηση των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού συνιστά υπέρτερο δημόσιο συμφέρον (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 69).

163 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού της διασφαλίσεως της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος της ζώνης του ευρώ και του άμεσου κινδύνου οικονομικής ζημίας τον οποίο θα διέτρεχαν οι καταθέτες των οικείων τραπεζών σε περίπτωση πτωχεύσεως αυτών, ορισμένοι περιορισμοί του δικαιώματος ιδιοκτησίας μπορούσαν να δικαιολογηθούν (πρβλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2016, Ledra Advertising κ.λπ. κατά Επιτροπής και ΕΚΤ, C-8/15 P έως C-10/15 P, EU:C:2016:701, σκέψη 74).

164 Το Δικαστήριο έχει επίσης αποφανθεί ότι, μολονότι υφίσταται σαφές δημόσιο συμφέρον για τη διασφάλιση, σε ολόκληρη την Ένωση, ισχυρής και συνεπούς προστασίας των επενδυτών, εντούτοις, το συμφέρον αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερέχει σε κάθε περίπτωση του δημοσίου συμφέροντος που συνίσταται στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος (αποφάσεις της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 91, και της 8ης Νοεμβρίου 2016, Dowling κ.λπ., C-41/15, EU:C:2016:836, σκέψη 54).

165 Συναφώς, η αιτιολογική σκέψη 61 του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι οι περιορισμοί στα δικαιώματα των μετόχων και των πιστωτών θα πρέπει να είναι σύμφωνοι με το άρθρο 52 του Χάρτη και ότι, επομένως, τα εργαλεία εξυγίανσης θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνον στις οντότητες που βρίσκονται σε σημείο πτώχευσης ή κινδυνεύουν να πτωχεύσουν, και μόνον όταν αυτό είναι αναγκαίο για την επιδίωξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας προς όφελος του γενικού συμφέροντος.

166 Επισημαίνεται ότι το άρθρο 15, παράγραφος 1, και το άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προβλέπουν ρητώς ότι εφαρμόζονται στο πλαίσιο μέτρου εξυγίανσης, πράγμα που σημαίνει ότι ανταποκρίνονται στους σκοπούς εξυγίανσης.

167 Συναφώς, το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι οι στόχοι της εξυγίανσης είναι οι εξής: να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών, να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ιδίως με την πρόληψη της μετάδοσης, να προστατευθούν οι δημόσιοι πόροι, με την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη, να προστατευθούν οι καταθέτες, και να προστατευθούν τα κεφάλαια και τα περιουσιακά στοιχεία των πελατών.

168 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο σκοπός που επιδιώκεται με μέτρο εξυγίανσης, ο οποίος έγκειται στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, συνιστά σκοπό γενικού συμφέροντος ο οποίος, κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που μνημονεύεται στις σκέψεις 162 έως 164 ανωτέρω, μπορεί να δικαιολογήσει ορισμένους περιορισμούς του δικαιώματος ιδιοκτησίας. Οι περιορισμοί του δικαιώματος ιδιοκτησίας των μετόχων τους οποίους θα

μπορούσαν να επιφέρουν τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 εξυπηρετούν τον ίδιο αυτό σκοπό γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση και μπορούν, ως εκ τούτου, να δικαιολογηθούν, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

169 Κατά δεύτερο λόγο, πρέπει να υπομνησθεί ότι η εφαρμογή των άρθρων 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 εξαρτάται από την πλήρωση των προϋποθέσεων λήψης μέτρου εξυγίανσης.

170 Όσον αφορά τις προϋποθέσεις λήψης μέτρου εξυγίανσης, το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι η οντότητα την οποία αφορά το μέτρο εξυγίανσης πρέπει να βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, ότι δεν πρέπει να υπάρχει καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα ή με δράση των αρχών εποπτείας θα αποφευχθεί η πτώχευση της οντότητας εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και ότι το μέτρο πρέπει να είναι αναγκαίο για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

171 Επισημαίνεται επίσης ότι, όπως προκύπτει ιδίως από το άρθρο 18, παράγραφος 8, του κανονισμού 806/2014, ένα μέτρο εξυγίανσης συνιστά εναλλακτική λύση σε σχέση με την κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας.

172 Το Δικαστήριο έχει κρίνει, όσον αφορά τους μετόχους των τραπεζών, ότι, σύμφωνα με το γενικό καθεστώς που εφαρμόζεται στους μετόχους των ανωνύμων εταιριών, αυτοί αναλαμβάνουν πλήρως τον κίνδυνο των επενδύσεών τους (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 73).

173 Το Δικαστήριο έχει διαπιστώσει, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, ότι, δεδομένου ότι οι μέτοχοι ευθύνονται για τα χρέη της τράπεζας μέχρι το ύψος του εταιρικού της κεφαλαίου, το γεγονός ότι τα σημεία 40 έως 46 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή, μετά την 1η Αυγούστου 2013, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης («Τραπεζική ανακοίνωση») (ΕΕ 2013, C 216, σ. 1) απαιτούν, για την αντιμετώπιση του κεφαλαιακού ελλείμματος τράπεζας, πριν από τη χορήγηση κρατικής ενισχύσεως, οι εν λόγω μέτοχοι να συμβάλουν στην απορρόφηση των ζημιών που υπέστη η τράπεζα στο ίδιο μέτρο που θα συνέβαλλαν ελλείψει τέτοιας κρατικής ενισχύσεως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά προσβολή του δικαιώματός τους στην ιδιοκτησία (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 74).

174 Πρέπει να γίνει δεκτό, κατ' αναλογίαν, ότι, στην περίπτωση οντότητας που αποτελεί αντικείμενο μέτρου εξυγίανσης, η εφαρμογή της αρχής κατά την οποία οι μέτοχοι αναλαμβάνουν πρώτοι τις ζημίες, την οποία προβλέπει το άρθρο 15 του κανονισμού 806/2014, και η άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων, την οποία προβλέπει το άρθρο 22 του ίδιου κανονισμού, αποτελούν συνέπεια του γεγονότος ότι οι μέτοχοι μιας οντότητας πρέπει να φέρουν τους εγγενείς στις επενδύσεις τους κινδύνους και του γεγονότος ότι, δεδομένου ότι η εν λόγω οντότητα αποτελεί αντικείμενο εξυγίανσης λόγω της πτώχευσής της, οι ίδιοι πρέπει να υποστούν τις οικονομικές συνέπειες της πτώχευσης αυτής.

175 Η προσφεύγουσα προβάλλει διάφορα επιχειρήματα προκειμένου να υποστηρίξει ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον δεν επιτρέπουν την κατά περίπτωση ανάλυση ή την εξέταση άλλων λύσεων.

176 Κατά πάγια νομολογία, η αρχή της αναλογικότητας, η οποία συγκαταλέγεται στις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, απαιτεί οι πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να μην υπερβαίνουν τα όρια του κατάλληλου και αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη των θεμιτών

σκοπών που επιδιώκει η σχετική ρύθμιση, με δεδομένο ότι, όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων του ενός κατάλληλων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές και ότι τα δυσμενή αποτελέσματα που προκαλούνται δεν πρέπει να είναι δυσανάλογα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς [βλ. αποφάσεις της 30ής Απριλίου 2019, Ιταλία κατά Συμβουλίου (Αλιευτική ποσόστωση για τον ξιφία της Μεσογείου), C-611/17, EU:C:2019:332, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 6ης Μαΐου 2021, Bayer CropScience και Bayer κατά Επιτροπής, C-499/18 P, EU:C:2021:367, σκέψη 166 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία]. Η αρχή αυτή υπενθυμίζεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ, καθώς και στο άρθρο 1 του πρωτοκόλλου σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη ΕΕ και στη Συνθήκη ΛΕΕ.

177 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 εφαρμόζονται πάντοτε, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης.

178 Βεβαίως, το άρθρο 15 του κανονισμού 806/2014 περιέχει μια αρχή που πρέπει να κατευθύνει κάθε μέτρο εξυγίανσης, στον βαθμό που οι μέτοχοι πρέπει να αναλαμβάνουν τους κινδύνους που συνδέονται με τις επενδύσεις τους. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 173 ανωτέρω, η συμμετοχή των μετόχων στις ζημίες της τράπεζας δεν μπορεί να συνιστά προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας τους.

179 Εντούτοις, αντιθέτως προς ό,τι φαίνεται να υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η εφαρμογή της αρχής αυτής δεν οδηγεί αυτομάτως στην άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων, την οποία προβλέπει το άρθρο 22 του κανονισμού 806/2014, σε κάθε περίπτωση κατά την οποία μια οντότητα αποτελεί αντικείμενο μέτρου εξυγίανσης.

180 Έτσι, όσον αφορά τη συμμετοχή των μετόχων και των πιστωτών, το άρθρο 21 του κανονισμού 806/2014 αναφέρει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ασκείται η εξουσία απομείωσης και μετατροπής κεφαλαιακών μέσων.

181 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι το άρθρο 22 του κανονισμού 806/2014 δεν επιβάλλει την εφαρμογή συγκεκριμένου εργαλείου εξυγίανσης. Εναπόκειται στο ΕΣΕ και στην Επιτροπή να αποφασίσουν, ανάλογα με τις περιστάσεις της εξεταζόμενης περίπτωσης, το καταλληλότερο εργαλείο εξυγίανσης.

182 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 εμποδίζουν την αναζήτηση λιγότερο περιοριστικών λύσεων, όπως η χρησιμοποίηση του ΕΤΕ, δημόσιων πόρων ή δανείων, ανάλογα με τις περιστάσεις. Πρέπει να γίνει δεκτό ότι το επιχείρημα αυτό στηρίζεται σε εσφαλμένη κατανόηση του μηχανισμού εξυγίανσης.

183 Συγκεκριμένα, αφενός, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 806/2014, η λήψη μέτρου εξυγίανσης και, ως εκ τούτου, η άσκηση, στο πλαίσιο αυτό, της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων προϋποθέτουν την απουσία εναλλακτικής λύσης του ιδιωτικού τομέα ή με δράση των αρχών εποπτείας.

184 Επομένως, οι λιγότερο περιοριστικές λύσεις που προτείνει η προσφεύγουσα δεν μπορούν να θεωρηθούν ως εναλλακτικά μέτρα σε σχέση με τη συμμετοχή των μετόχων και των πιστωτών στο πλαίσιο μέτρου εξυγίανσης.

185 Επιπλέον, η προσφεύγουσα φαίνεται να μη λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι το μέτρο εξυγίανσης συνιστά εναλλακτική λύση σε σχέση με την περίπτωση εκκαθάρισης της οντότητας με κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας. Αν οι δυσχέρειες τις οποίες αντιμετωπίζει μια τράπεζα μπορούσαν να επιλυθούν μέσω δανείων, είτε δημόσιας είτε ιδιωτικής φύσης, δεν θα μπορούσε να κινηθεί διαδικασία εξυγίανσης, καθόσον δεν θα πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014.

186 Αφετέρου, επισημαίνεται ότι η χορήγηση κρατικής ενίσχυσης ή ενίσχυσης από το ΕΤΕ δεν αποκλείεται στο πλαίσιο μέτρου εξυγίανσης κατ' εφαρμογήν του άρθρου 19 του κανονισμού 806/2014. Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αναλόγως των περιστάσεων της εξεταζόμενης περίπτωσης, το ΕΣΕ και η Επιτροπή μπορούν να αποφασίσουν να επιτρέψουν τη χρήση δημόσιων πόρων ή του ΕΤΕ.

187 Τρίτον, η προσφεύγουσα προσθέτει, με το υπόμνημα απάντησης, ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 δεν επιτρέπουν την προσφυγή σε πιο ευέλικτες λύσεις (ιδίως σε περίπτωση κρίσης ρευστότητας, η οποία δεν συνιστά το σοβαρότερο πρόβλημα που μπορεί να αντιμετωπίσει μια τράπεζα), όπως είναι τα δάνεια των δημοσίων αρχών ή η στήριξη της ρευστότητας από την ΕΚΤ.

188 Με το επιχείρημα αυτό, η προσφεύγουσα φαίνεται να προσάπτει στον νομοθέτη ότι δεν προέβλεψε στο άρθρο 22 του κανονισμού 806/2014 άλλη λύση πλην ενός μέτρου εξυγίανσης για την άρση των δυσχερειών τις οποίες ενδέχεται να αντιμετωπίσει μια τράπεζα. Αρκεί η διαπίστωση ότι το επιχείρημα αυτό είναι αλυσιτελές, στο μέτρο που, αν μια τράπεζα δεν βρίσκεται σε κατάσταση ώστε να πληροί τις προϋποθέσεις για να αποτελέσει αντικείμενο μέτρου εξυγίανσης, η περίπτωση αυτή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 806/2014.

189 Εν πάση περιπτώσει, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, μια κρίση ρευστότητας ενδέχεται να οδηγήσει μια τράπεζα σε κατάσταση στην οποία δεν είναι σε θέση να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να ανταποκριθεί στις άλλες υποχρεώσεις της όταν θα καταστούν απαιτητές ή στην οποία υφίστανται αντικειμενικά στοιχεία από τα οποία να μπορεί να συναχθεί ότι τούτο θα συμβεί στο εγγύς μέλλον, πράγμα που συνιστά μία από τις περιπτώσεις του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014, κατά τις οποίες μια οντότητα θα θεωρηθεί ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

190 Τέταρτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζουν επίσης την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον εισάγουν διάκριση μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών πιστωτών και επιφυλάσσουν αδικαιολόγητη ευνοϊκή μεταχείριση στους καταθέτες.

191 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η γενική αρχή της ίσης μεταχείρισης αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, κατοχυρούμενη πλέον με τα άρθρα 20 και 21 του Χάρτη, η οποία επιτάσσει να μην επιφυλάσσεται σε παρόμοιες καταστάσεις διαφορετική μεταχείριση ούτε σε διαφορετικές καταστάσεις όμοια μεταχείριση, εκτός αν η μεταχείριση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικώς (αποφάσεις της 9ης Μαρτίου 2017, Milkova, C-406/15, EU:C:2017:198, σκέψη 55, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, Συμβούλιο κ.λπ. κατά K. Chrysostomides & Co. κ.λπ., C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P και C-604/18 P, EU:C:2020:1028, σκέψη 191, και της 3ης Ιουνίου 2021, Ουγγαρία κατά Κοινοβουλίου, C-650/18, EU:C:2021:426, σκέψη 98).

192 Συναφώς, αρκεί η επισήμανση, αφενός, ότι το άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι «οι πιστωτές του ιδρύματος υπό εξυγίανση επωμίζονται τις ζημίες μετά τους μετόχους, ανάλογα με τη σειρά προτεραιότητας των απαιτήσεών τους σύμφωνα με το άρθρο 17, εκτός αν άλλως ρητώς ορίζει ο παρών κανονισμός». Το άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο στ′, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι οι πιστωτές της ίδιας τάξης τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης.

193 Επιπλέον, το άρθρο 21, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014 ορίζει επίσης ότι «[τ]ο Συμβούλιο Εξυγίανσης εξασφαλίζει ότι οι εθνικές αρχές εξυγίανσης ασκούν τις εξουσίες απομείωσης ή μετατροπής χωρίς καθυστέρηση, βάσει της σειράς προτεραιότητας των απαιτήσεων σύμφωνα με το άρθρο 17». Η διάταξη αυτή προβλέπει σειρά προτεραιότητας των απαιτήσεων και διακρίνει, συναφώς, διάφορες κατηγορίες πιστωτών, τους κατόχους μέσων κοινών μετοχών της κατηγορίας 1, τους κατόχους πρόσθετων μέσων της κατηγορίας 1 και τους κατόχους μέσων της κατηγορίας 2.

194 Οι μέτοχοι και οι πιστωτές που είναι κάτοχοι τίτλων μειωμένης εξασφάλισης, ανάλογα με το αν ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες αυτές, δεν βρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση και μπορούν να τύχουν διαφορετικής μεταχείρισης ανάλογα με τη σειρά προτεραιότητας των απαιτήσεών τους. Επιπλέον, η τήρηση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων μεταξύ των πιστωτών διασφαλίζεται από το άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο στ′, του κανονισμού 806/2014.

195 Αφετέρου, οι μέτοχοι μιας τράπεζας δεν βρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση με τους καταθέτες. Αντιθέτως προς τους μετόχους, οι καταθέτες δεν μπορούν να θεωρηθούν ως επενδυτές που πρέπει να αναλάβουν τους οικονομικούς κινδύνους μιας επένδυσης στο μετοχικό κεφάλαιο της τράπεζας.

196 Επιπλέον, η προστασία των καταθετών συγκαταλέγεται στους σκοπούς της εξυγίανσης δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 806/2014 και υπενθυμίζεται στο άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο η′, του ίδιου κανονισμού. Επομένως, ο κανονισμός 806/2014 εξασφαλίζει τη συμμόρφωση ενός μέτρου εξυγίανσης με τις αρχές που θέτει η οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων (ΕΕ 2014, L 173, σ. 149).

197 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 συνεπάγονταν δυσανάλογο περιορισμό του δικαιώματος ιδιοκτησίας.

198 Εξάλλου, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ο κανονισμός 806/2014 προέβλεψε μηχανισμό που αποσκοπεί στο να διασφαλιστεί ότι οι προσβολές του δικαιώματος ιδιοκτησίας των μετόχων, οι οποίες θα μπορούσαν να προκληθούν από το μέτρο εξυγίανσης, δεν θα είναι δυσανάλογες.

199 Συναφώς, η αιτιολογική σκέψη 62 του κανονισμού 806/2014 αναφέρει ότι οι προσβολές των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας δεν θα πρέπει να είναι δυσανάλογες και ότι οι θιγόμενοι μέτοχοι και πιστωτές δεν θα πρέπει να υφίστανται μεγαλύτερες ζημίες από εκείνες που θα είχαν υποστεί εάν η οντότητα είχε εκκαθαριστεί κατά τη στιγμή που ελήφθη η απόφαση για εξυγίανση.

200 Μεταξύ των γενικών αρχών που διέπουν την εξυγίανση, το άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο ζ′, του κανονισμού 806/2014 καθιερώνει την αρχή κατά την οποία κανένας πιστωτής δεν τυγχάνει χειρότερης μεταχείρισης, ήτοι:

«κανένας πιστωτής δεν υφίσταται μεγαλύτερες ζημίες από εκείνες που θα είχε υποστεί εάν το ίδρυμα που αναφέρεται στο άρθρο 2 είχε εκκαθαριστεί υπό κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας σύμφωνα με τις διασφαλίσεις του άρθρου 29.»

201 Προκειμένου να καθοριστεί αν οι μέτοχοι και οι πιστωτές θα είχαν τύχει καλύτερης μεταχείρισης αν η οικεία οντότητα είχε υπαχθεί σε κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας, το άρθρο 20, παράγραφος 16, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι, μετά την εξυγίανση, πραγματοποιείται αποτίμηση. Κατά το άρθρο 20, παράγραφος 17, του κανονισμού 806/2014, η εν λόγω αποτίμηση προσδιορίζει αν υφίσταται διαφορά μεταξύ της μεταχείρισης της οποίας θα είχαν τύχει οι μέτοχοι και οι πιστωτές αν το ίδρυμα είχε υπαχθεί σε κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας τη στιγμή κατά την οποία ελήφθη η απόφαση για το μέτρο εξυγίανσης και της πραγματικής μεταχείρισης της οποίας έτυχαν στο πλαίσιο της εξυγίανσης.

202 Εάν, μετά την αποτίμηση αυτή, αποδειχθεί ότι οι μέτοχοι ή οι πιστωτές υπέστησαν σημαντικότερες ζημίες στο πλαίσιο της εξυγίανσης από εκείνες που θα είχαν υποστεί κατά την εκκαθάριση σύμφωνα με κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας, το άρθρο 76, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι το ΕΣΕ μπορεί να χρησιμοποιήσει το ΕΤΕ για να τους αποζημιώσει.

203 Επομένως, ο κανονισμός 806/2014 διασφαλίζει ότι οι μέτοχοι και οι πιστωτές δεν θα τύχουν, λόγω της εξυγίανσης, δυσμενέστερης μεταχείρισης από εκείνη της οποίας θα είχαν τύχει στο πλαίσιο της κανονικής διαδικασίας αφερεγγυότητας, προβλέποντας, κατά περίπτωση, μηχανισμό αποζημίωσης. Σύμφωνα με την υποχρέωση σεβασμού του δικαιώματος ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του Χάρτη, σε περίπτωση που καθεστώς εξυγίανσης συνεπάγεται προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας των μετόχων και των πιστωτών, ο κανονισμός 806/2014 καθιερώνει μηχανισμό που εγγυάται δίκαιη αποζημίωση για τη ζημία τους.

204 Αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η διαδικασία αφερεγγυότητας αποτελεί τη μόνη εναλλακτική λύση σε σχέση με την εξυγίανση. Συγκεκριμένα, αρκεί να υπομνησθεί ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, το γεγονός ότι η οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και ότι δεν υπάρχει καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα ή με δράση των αρχών εποπτείας θα αποφευχθεί η πτώχευση της οντότητας, αποτελούν προϋποθέσεις για τη λήψη μέτρου εξυγίανσης.

205 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι ζημίες των μετόχων των προβληματικών τραπεζών θα έχουν, σε κάθε περίπτωση, την ίδια έκταση, ανεξαρτήτως του κατά πόσον οφείλονται σε δικαστική απόφαση κηρύξεως πτωχεύσεως λόγω μη χορηγήσεως κρατικής ενισχύσεως ή σε διαδικασία χορηγήσεως τέτοιας ενισχύσεως υπό τον όρο του προηγούμενου καταμερισμού των επιβαρύνσεων (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 75).

206 Το Δικαστήριο επισήμανε ότι στο σημείο 46 της τραπεζικής ανακοίνωσης προβλέπεται ότι «θα πρέπει να τηρείται η αρχή "κανένας πιστωτής να μην βρίσκεται σε χειρότερη θέση"» και ότι, «[τ]οιουτοτρόπως, οι πιστωτές μειωμένης εξασφάλισης δεν θα εισπράξουν λιγότερα από ό,τι θα άξιζαν τα μέσα τους εάν δεν είχε χορηγηθεί κρατική ενίσχυση» (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 77).

207 Κατά το Δικαστήριο, από το σημείο αυτό συνάγεται ότι τα μέτρα καταμερισμού των επιβαρύνσεων από τα οποία εξαρτάται η χορήγηση κρατικής ενισχύσεως υπέρ τράπεζας που παρουσιάζει έλλειμμα δεν είναι δυνατόν να συνεπάγονται προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας των πιστωτών μειωμένης εξασφάλισης, την οποία αυτοί δεν θα υφίσταντο στο πλαίσιο διαδικασίας πτωχεύσεως οφειλόμενης στην έλλειψη χορηγήσεως τέτοιας ενισχύσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι δυνατόν να υποστηριχθεί βασίμως ότι τα μέτρα καταμερισμού των επιβαρύνσεων, όπως τα μέτρα που προβλέπει η τραπεζική ανακοίνωση, συνιστούν παρέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας των μετόχων και των πιστωτών μειωμένης εξασφαλίσεως (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψεις 78 και 79).

208 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό, κατ' αναλογίαν, ότι η εφαρμογή της αρχής του άρθρου 15 του κανονισμού 806/2014, κατά την οποία κανένας πιστωτής δεν μπορεί να τύχει χειρότερης μεταχείρισης, εγγυάται στους μετόχους οντότητας που αποτελεί αντικείμενο μέτρου εξυγίανσης ότι θα λάβουν δίκαιη αποζημίωση σύμφωνη προς τις απαιτήσεις του άρθρου 17 του Χάρτη.

209 Επιπλέον, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Ιανουαρίου 2020, η προσφεύγουσα προέβαλε νέο ισχυρισμό δυνάμει του άρθρου 84, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας. Υποστηρίζει ότι η διάταξη της 10ης Οκτωβρίου 2019, Aeris Invest κατά ΕΣΕ (T-599/18, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2019:740), ασκεί άμεση επιρροή στην ένσταση ελλείψεως νομιμότητας των άρθρων 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 και ότι οι ισχυρισμοί που προβάλλονται με τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως πρέπει να συμπληρωθούν υπό το πρίσμα της ως άνω διάταξης.

210 Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Συμβούλιο και η Banco Santander υποστηρίζουν ότι τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα στις 21 Ιανουαρίου 2020 συνιστούν νέο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος είναι απαράδεκτος.

211 Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι δεν επρόκειτο για νέο ισχυρισμό, αλλά για ανάπτυξη του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο θα εξετάσει τα νέα επιχειρήματα που προβλήθηκαν στις 21 Ιανουαρίου 2020 απλώς ως επιχειρήματα προβαλλόμενα προς στήριξη της ένστασης ελλείψεως νομιμότητας που περιλαμβάνεται στον τέταρτο λόγο ακυρώσεως.

212 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από τις σκέψεις 48 και 49 της διάταξης της 10ης Οκτωβρίου 2019, Aeris Invest κατά ΕΣΕ (T-599/18, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2019:740), κατά της οποίας έχει ασκήσει αναίρεση, προκύπτει ότι ο κανονισμός 806/2014 δεν προβλέπει αντιστάθμιση για τους μετόχους που στερούνται του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας σε περιπτώσεις όπως αυτή της Banco Popular. Κατά τη διάταξη αυτή, οι μέτοχοι της Banco Popular δεν έχουν δικαίωμα αντιστάθμισης, έστω και αν η πραγματική αξία της Banco Popular ήταν υψηλότερη από εκείνη που της απέδιδε η αποτίμηση 2. Η προσφεύγουσα συνάγει εξ αυτού ότι ο κανονισμός 806/2014 δεν προβλέπει κατάλληλο σύστημα αποζημίωσης για τους μετόχους που στερούνται του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας και ότι, ως εκ τούτου, η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας πρέπει να γίνει δεκτή. Προσθέτει ότι η αποζημίωση που προβλέπει το άρθρο 20, παράγραφος 16, του κανονισμού 806/2014 δεν είναι πρόσφορη και επαρκής.

213 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, με τη διάταξη της 10ης Οκτωβρίου 2019, Aeris Invest κατά ΕΣΕ (T-599/18, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2019:740), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή ακυρώσεως που άσκησε η προσφεύγουσα κατά της

απόφασης του ΕΣΕ να μην προβεί σε εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση της Banco Popular. Στη σκέψη 47 της διάταξης αυτής, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων που εφαρμόστηκε στην Banco Popular δεν περιλαμβανόταν στις περιπτώσεις του άρθρου 20, παράγραφος 12, του κανονισμού 806/2014, στις οποίες μπορεί να καταβληθεί αντιστάθμιση κατόπιν μιας εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης. Έτσι, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 48 και 49 της διάταξής του, στις οποίες μνημονεύει η προσφεύγουσα, τα εξής:

«48 Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 20, παράγραφος 12, του κανονισμού 806/2014 δεν παρέχει τη δυνατότητα αποζημίωσης των πρώην μετόχων και πιστωτών οντότητας της οποίας τα κεφαλαιακά μέσα έχουν πλήρως μετατραπεί, απομειωθεί και μεταβιβαστεί σε τρίτον.

49 Συναφώς, κακώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η εκ των υστέρων αποτίμηση επηρεάζει άμεσα τη νομική κατάσταση των πρώην μετόχων της Banco Popular και ότι, αν η εκτίμηση της αγοραίας αξίας της Banco Popular ήταν υψηλότερη από εκείνη που προκύπτει από την αποτίμηση 2, οι τελευταίοι θα είχαν δικαίωμα αντιστάθμισης σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού 806/2014.»

214 Αρκεί η επισήμανση ότι, στη διάταξη της 10ης Οκτωβρίου 2019, Aeris Invest κατά ΕΣΕ (T-599/18, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2019:740), το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε αποκλειστικώς επί της κατάστασης της προσφεύγουσας στο πλαίσιο της εξυγίανσης της Banco Popular και έκρινε ότι η αντιστάθμιση που προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 12, του κανονισμού 806/2014 δεν είχε εφαρμογή εν προκειμένω.

215 Εξ αυτού συνάγεται ότι οι περιοριζόμενες στη συγκεκριμένη περίπτωση εκτιμήσεις στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο με τη διάταξη της 10ης Οκτωβρίου 2019, Aeris Invest κατά ΕΣΕ (T-599/18, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2019:740), δεν ασκούν επιρροή στην εκτίμηση της νομιμότητας του κανονισμού 806/2014. Επιπλέον, με το δικόγραφο που κατέθεσε στις 21 Ιανουαρίου 2020, η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει καμία σχέση μεταξύ της ως άνω διάταξης και των άρθρων 15 και 22 του κανονισμού 806/2014, των οποίων η έλλειψη νομιμότητας προβάλλεται με τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως.

216 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι, στο μέτρο που η προσφεύγουσα άσκησε αναίρεση κατά της διάταξης της 10ης Οκτωβρίου 2019, Aeris Invest κατά ΕΣΕ (T-599/18, μη δημοσιευθείσα, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναιρέσεως, EU:T:2019:740), η διάταξη αυτή δεν είναι αμετάκλητη.

217 Επομένως, τα νέα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα στις 21 Ιανουαρίου 2020 δεν είναι λυσιτελή για την εκτίμηση της ένστασης ελλείψεως νομιμότητας που προβλήθηκε με τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως.

218 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 δεν συνιστούν υπέρμετρη και επαχθή επέμβαση που θίγει την ίδια την ουσία του δικαιώματος ιδιοκτησίας των μετόχων της οντότητας την οποία αφορά το μέτρο εξυγίανσης, αλλά πρέπει να γίνει δεκτό ότι εισάγουν περιορισμό του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας, ο οποίος είναι δικαιολογημένος και αναλογικός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17, παράγραφος 1, και του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, καθώς και του άρθρου 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ.

219 Επομένως, η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προβλήθηκε με τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

***3. Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, καθόσον τα άρθρα 18 και 20 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλουν το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, το οποίο κατοχυρώνεται στα άρθρα 17 και 41 του Χάρτη***

220 Η προσφεύγουσα, βάσει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ, προβάλλει ένσταση ελλείψεως νομιμότητας των άρθρων 18 και 20 του κανονισμού 806/2014, καθόσον οι διατάξεις αυτές προσβάλλουν το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του Χάρτη, στο μέτρο που δεν προβλέπουν την ακρόαση των μετόχων της οντότητας που αποτελεί αντικείμενο μέτρου εξυγίανσης. Η εν λόγω παράλειψη ακρόασης δεν συνάδει ούτε με τις διαδικαστικές εγγυήσεις του δικαιώματος ιδιοκτησίας που προβλέπει το άρθρο 17 του Χάρτη, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, κατά τις οποίες, σε περίπτωση επέμβασης στο δικαίωμα ιδιοκτησίας ενός προσώπου, θα πρέπει να του παρέχεται κατάλληλη ευκαιρία για να εκθέσει στις αρμόδιες αρχές την άποψή του.

221 Η Επιτροπή, το ΕΣΕ και το Κοινοβούλιο υποστηρίζουν ότι, στην υποθετική περίπτωση όπου οι μέτοχοι ιδρύματος υπό εξυγίανση διέθεταν δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης δυνάμει του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του Χάρτη, το δικαίωμα αυτό θα αναγνωριζόταν ακόμη και ελλείψει ρητής διάταξης στον κανονισμό 806/2014. Η απουσία ρητής διάταξης, στο άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014, η οποία να προβλέπει ακρόαση των μετόχων δεν συνεπάγεται τον παράνομο χαρακτήρα του κανονισμού αυτού, στο μέτρο που καμία διάταξη δεν απαγορεύει μια τέτοια ακρόαση.

222 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα επικρίνει το γεγονός ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας που οδήγησε στη λήψη του μέτρου εξυγίανσης, δεν διενεργήθηκε ακρόαση των μετόχων της οντότητας που αποτελούσε αντικείμενο του μέτρου αυτού, αλλά δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα σχετικά με το άρθρο 20 του κανονισμού 806/2014, το οποίο αφορά την αποτίμηση. Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, με την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προβάλλει στο πλαίσιο του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα αμφισβητεί το κύρος του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, σχετικά με τη διαδικασία εξυγίανσης, καθόσον η διάταξη αυτή, μη προβλέποντας ακρόαση των μετόχων από το ΕΣΕ πριν από τη λήψη μέτρου εξυγίανσης, προσβάλλει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης που κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του Χάρτη.

223 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του Χάρτη προβλέπει ότι το δικαίωμα της χρηστής διοίκησης περιλαμβάνει το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση πριν να ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του.

224 Το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης διασφαλίζει σε κάθε πρόσωπο τη δυνατότητα να γνωστοποιεί, λυσιτελώς και αποτελεσματικώς, την άποψή του κατά τη διάρκεια διοικητικής διαδικασίας και πριν από την έκδοση οποιασδήποτε αποφάσεως δυνάμενης να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά του. Στη συνέχεια, πρέπει να διευκρινιστεί ότι το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης επιδιώκει διττό σκοπό. Αφενός, συμβάλλει στην κατά το δυνατόν ακριβέστερη και ορθότερη εξέταση του φακέλου και εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών και, αφετέρου, διασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία του ενδιαφερομένου. Ειδικότερα, το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης σκοπεί να διασφαλίσει ότι κάθε βλαπτική απόφαση λαμβάνεται εν πλήρει γνώσει της καταστάσεως και επιδιώκει, μεταξύ άλλων, να παράσχει τη δυνατότητα στην αρμόδια αρχή να διορθώσει ένα λάθος ή στον ενδιαφερόμενο να προβάλει στοιχεία της προσωπικής του κατάστασης που συνηγορούν υπέρ του να ληφθεί η απόφαση, να

μη ληφθεί ή να έχει το τάδε ή το δείνα περιεχόμενο (βλ. απόφαση της 4ης Ιουνίου 2020, ΕΥΕΔ κατά De Loecker, C-187/19 P, EU:C:2020:444, σκέψεις 68 και 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

225 Επισημαίνεται ότι το Δικαστήριο έχει επιβεβαιώσει τη σημασία του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης και το ευρύτατο περιεχόμενό του στην έννομη τάξη της Ένωσης, κρίνοντας ότι το δικαίωμα αυτό πρέπει να εφαρμόζεται σε κάθε διαδικασία δυνάμενη να καταλήξει στην έκδοση βλαπτικής πράξης. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο σεβασμός του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης επιβάλλεται ακόμη και όταν η εφαρμοστέα ρύθμιση δεν προβλέπει ρητώς την τήρηση μιας τέτοιας διατύπωσης (βλ. αποφάσεις της 22ας Νοεμβρίου 2012, M., C-277/11, EU:C:2012:744, σκέψεις 85 και 86 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, της 18ης Ιουνίου 2020, Επιτροπή κατά QR, C-831/18 P, EU:C:2020:481, σκέψη 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 7ης Νοεμβρίου 2019, ADDE κατά Κοινοβουλίου, T-48/17, EU:T:2019:780, σκέψη 89 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

226 Επομένως, δεδομένου του χαρακτήρα της ως θεμελιώδους και γενικής αρχής του δικαίου της Ένωσης, η εφαρμογή της αρχής των δικαιωμάτων άμυνας, στα οποία συγκαταλέγεται το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, δεν μπορεί ούτε να αποκλείεται ούτε να περιορίζεται από κανονιστική διάταξη και η τήρηση της αρχής αυτής πρέπει, επομένως, να διασφαλίζεται τόσο σε περίπτωση πλήρους έλλειψης ειδικής κανονιστικής ρύθμισης όσο και σε περίπτωση ύπαρξης κανονιστικής ρύθμισης η οποία δεν λαμβάνει υπόψη την εν λόγω αρχή (βλ. απόφαση της 18ης Ιουνίου 2014, Ισπανία κατά Επιτροπής, T-260/11, EU:T:2014:555, σκέψη 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

227 Πράγματι, το πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος ακρόασης, ως θεμελιώδους αρχής και δικαιώματος της έννομης τάξης της Ένωσης, ενεργοποιείται όταν η Διοίκηση προτίθεται να εκδώσει βλαπτική πράξη, ήτοι πράξη δυνάμενη να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντα του οικείου ιδιώτη ή κράτους μέλους, καθόσον η εφαρμογή του δεν εξαρτάται από την ύπαρξη ρητού προς τούτο κανόνα προβλεπόμενου από το δευτερογενές δίκαιο (απόφαση της 18ης Ιουνίου 2014, Ισπανία κατά Επιτροπής, T-260/11, EU:T:2014:555, σκέψη 64).

228 Συναφώς, αφενός, επισημαίνεται ότι, κατά την αιτιολογική του σκέψη 121, ο κανονισμός 806/2014 σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως, στον Χάρτη, μεταξύ των οποίων και τα δικαιώματα άμυνας, και θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές. Αφετέρου, καμία διάταξη του κανονισμού 806/2014 δεν αποκλείει ούτε περιορίζει ρητώς το δικαίωμα των μετόχων και των πιστωτών της οικείας οντότητας να ακουστούν κατά τη διαδικασία εξυγίανσης.

229 Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί, όπως παρατήρησαν η Επιτροπή και το Συμβούλιο, ότι ένα μέτρο εξυγίανσης ληφθέν από το ΕΣΕ μετά το πέρας της διαδικασίας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 έχει ως αντικείμενο την εξυγίανση οντότητας. Η οντότητα που αποτελεί το αντικείμενο της εξυγίανσης πρέπει να θεωρηθεί ως το πρόσωπο έναντι του οποίου λαμβάνεται ατομικό μέτρο και ως προς το οποίο κατοχυρώνεται το δικαίωμα ακρόασης από το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του Χάρτη.

230 Επομένως, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι μέτοχοι και οι πιστωτές της οικείας οντότητας δεν είναι αποδέκτες μέτρου εξυγίανσης, το οποίο δεν αποτελεί ατομική απόφαση ληφθείσα εις βάρος τους.

231 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ μπορεί να ασκήσει την εξουσία απομείωσης ή μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της οντότητας την οποία αφορά μέτρο εξυγίανσης, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 18 του κανονισμού αυτού.

232 Επομένως, η διαδικασία του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, έστω και αν δεν αποτελεί ατομική διαδικασία κινηθείσα κατά των μετόχων και των πιστωτών της οικείας οντότητας, μπορεί να οδηγήσει στη λήψη μέτρου εξυγίανσης ικανού να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά τους.

233 Πάντως, η νομολογία του Δικαστηρίου, που παρατίθεται στη σκέψη 225 ανωτέρω, έχει προκρίνει ευρεία ερμηνεία του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης σύμφωνα με την οποία το δικαίωμα αυτό διασφαλίζεται σε κάθε πρόσωπο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που μπορεί να καταλήξει στην έκδοση βλαπτικής γι' αυτό πράξης. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι μέτοχοι ιδρύματος που αποτελεί αντικείμενο μέτρου εξυγίανσης να μπορούν να επικαλεστούν το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης.

234 Εντούτοις, η άσκηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, το οποίο παρατίθεται στη σκέψη 158 ανωτέρω.

235 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν η απουσία, στον κανονισμό 806/2014, διάταξης η οποία να προβλέπει ρητώς ακρόαση των μετόχων και των πιστωτών της οικείας οντότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 18 του εν λόγω κανονισμού συνιστά περιορισμό στην άσκηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης ο οποίος είναι σύμφωνος με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

236 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας, δεν είναι απόλυτα προνόμια, αλλά μπορούν να συνοδεύονται από περιορισμούς, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί πράγματι ανταποκρίνονται σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει το επίμαχο μέτρο και δεν συνιστούν, λαμβανομένου υπόψη του επιδιωκόμενου σκοπού, υπέρμετρη και επαχθή επέμβαση που θίγει την ίδια την ουσία των κατ' αυτόν τον τρόπο κατοχυρούμενων δικαιωμάτων (βλ. αποφάσεις της 10ης Σεπτεμβρίου 2013, G. και R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, σκέψη 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 20ής Δεκεμβρίου 2017, Prequ'Italia, C-276/16, EU:C:2017:1010, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

237 Συναφώς, το ΕΣΕ καθώς και το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υποστηρίζουν ότι ο περιορισμός του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των μετόχων δικαιολογείται, αφενός, από τον σκοπό της διασφάλισης της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών και, αφετέρου, από την ανάγκη διασφάλισης της αποτελεσματικότητας των αποφάσεων εξυγίανσης, οι οποίες πρέπει να εκδίδονται ταχέως.

238 Κατά πρώτο λόγο, επισημαίνεται ότι πολλές αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 806/2014, ιδίως οι αιτιολογικές σκέψεις 12, 58 και 61, αναφέρουν ότι η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών αποτελεί έναν από τους σκοπούς που επιδιώκονται με τους μηχανισμούς εξυγίανσης που θεσπίζει ο κανονισμός αυτός.

239 Εκτός αυτού, κατά το άρθρο 18, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014, μια δράση εξυγίανσης αντιμετωπίζεται ως δράση δημόσιου συμφέροντος εάν είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων εξυγίανσης κατά το άρθρο 14 του ίδιου αυτού κανονισμού, και αναλογική προς αυτούς, ενώ με την εκκαθάριση της οντότητας σύμφωνα με τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν θα επιτυγχάνονταν αυτοί οι στόχοι εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό. Στους στόχους της εξυγίανσης του άρθρου 14 του κανονισμού 806/2014 περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ο στόχος «να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ιδίως με την πρόληψη της μετάδοσης, μεταξύ άλλων στις υποδομές της αγοράς, και με τη διατήρηση της πειθαρχίας στην αγορά», καθώς και ο στόχος «να προστατευθούν οι δημόσιοι πόροι, με την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη».

240 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι από τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 161 ανωτέρω προκύπτει ότι οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην οικονομία της Ένωσης και ότι η αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μίας ή περισσοτέρων τραπεζών ενέχει τον κίνδυνο ταχύτατης εξάπλωσης στις λοιπές τράπεζες, είτε στο οικείο κράτος μέλος είτε σε άλλα κράτη μέλη. Εκτός αυτού, κατά τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 162 ανωτέρω, ο σκοπός που συνίσταται στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος με ταυτόχρονη αποφυγή των υπερβολικών δημοσίων δαπανών και ελαχιστοποίηση των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού συνιστά υπέρτερο δημόσιο συμφέρον.

241 Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ) έκρινε, με την απόφαση της 1ης Απριλίου 2004, Camberrow MM5 AD κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2004:0401DEC005035799, § 6), ότι, στους οικονομικώς ευαίσθητους τομείς όπως η σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος, τα κράτη διαθέτουν ευρύ περιθώριο εκτίμησης και ότι, ως εκ τούτου, η μη παροχή σε μέτοχο της δυνατότητας να συμμετάσχει στη διαδικασία που οδήγησε στην πώληση της τράπεζας δεν ήταν δυσανάλογη σε σχέση με τους θεμιτούς στόχους της προστασίας των δικαιωμάτων των πιστωτών και της διαφύλαξης της ορθής διαχείρισης της κατάστασης αφερεγγυότητας της τράπεζας.

242 Πρέπει επίσης να μνημονευθεί η απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2016, Dowling κ.λπ. (C-41/15, EU:C:2016:836), η οποία εκδόθηκε επί αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως σχετικά με την ερμηνεία των άρθρων 8, 25 και 29 της δεύτερης οδηγίας 77/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιριών, κατά την έννοια του άρθρου [54, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ], για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες, όσον αφορά τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας και τη διατήρηση και τις μεταβολές του κεφαλαίου της (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σ. 230). Η υπόθεση εκείνη αφορούσε ένα έκτακτο μέτρο των εθνικών αρχών με σκοπό να αποτραπεί, μέσω αύξησης κεφαλαίου, η πτώχευση εταιρίας η οποία, κατά το αιτούν δικαστήριο, απειλούσε τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα της Ένωσης. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η προστασία την οποία παρείχε η δεύτερη οδηγία 77/91 στους μετόχους και τους πιστωτές ανώνυμης εταιρίας όσον αφορά το μετοχικό της κεφάλαιο δεν καταλάμβανε εθνικό μέτρο το οποίο εκδίδεται στο πλαίσιο σοβαρής διαταραχής της οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού συστήματος κράτους μέλους και έχει σκοπό να αντιμετωπίσει συστημική απειλή για την χρηματοπιστωτική σταθερότητα της Ένωσης, λόγω της ανεπάρκειας των ιδίων πόρων της συγκεκριμένης εταιρίας (απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2016, Dowling κ.λπ., C-41/15, EU:C:2016:836, σκέψη 50). Το Δικαστήριο προσέθεσε ότι δεν αντέβαινε στις διατάξεις της δεύτερης οδηγίας 77/91 έκτακτο μέτρο που αφορά το μετοχικό κεφάλαιο ανώνυμης εταιρίας, το οποίο οι εθνικές αρχές έλαβαν σε περίπτωση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού συστήματος κράτους μέλους, χωρίς την έγκριση της

γενικής συνέλευσης της εταιρίας αυτής και με σκοπό την αποτροπή συστημικού κινδύνου και τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της Ένωσης (βλ. απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2016, Dowling κ.λπ., C-41/15, EU:C:2016:836, σκέψη 51 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

243 Οι εκτιμήσεις αυτές ισχύουν, κατ' αναλογίαν, για την περίπτωση πρώην μετόχων τράπεζας η οποία έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 806/2014.

244 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι ένας άλλος σκοπός της εξυγίανσης του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014, ήτοι να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της οντότητας την οποία αφορά ένα μέτρο εξυγίανσης, συμβάλλει επίσης στον σκοπό γενικού συμφέροντος που συνίσταται στην προστασία της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών.

245 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο 35, της οδηγίας 2014/59, ως κρίσιμες λειτουργίες ενός ιδρύματος νοούνται «οι δραστηριότητες, υπηρεσίες ή λειτουργίες των οποίων η διακοπή ενδέχεται, σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, να οδηγήσει σε διαταραχή της παροχής ζωτικών υπηρεσιών στην πραγματική οικονομία ή να διαταράξει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα λόγω του μεγέθους του ιδρύματος ή του ομίλου, του μεριδίου του στην αγορά, των εξωτερικών και εσωτερικών του διασυνδέσεων, της πολυπλοκότητας ή των διασυνοριακών δραστηριοτήτων του, ιδίως σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα υποκατάστασης των εν λόγω δραστηριοτήτων, υπηρεσιών ή λειτουργιών».

246 Συναφώς, το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/778 της Επιτροπής, της 2ας Φεβρουαρίου 2016, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/59 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις περιστάσεις και προϋποθέσεις υπό τις οποίες η καταβολή έκτακτων εκ των υστέρων εισφορών ενδέχεται να αναβληθεί, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, και σχετικά με τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των δραστηριοτήτων, υπηρεσιών και λειτουργιών που αφορούν κρίσιμες λειτουργίες, και για τον προσδιορισμό των επιχειρηματικών τομέων και των συναφών υπηρεσιών που αφορούν βασικούς επιχειρηματικούς τομείς (ΕΕ 2016, L 131, σ. 41), προβλέπει τα κριτήρια καθορισμού των κρίσιμων λειτουργιών. Πρόκειται για μια λειτουργία που παρέχεται από ένα ίδρυμα σε τρίτα μέρη τα οποία δεν είναι συνδεδεμένα με το ίδρυμα ή τον όμιλο και της οποίας η αιφνίδια διατάραξη είναι πιθανό να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα τρίτα μέρη, να προκαλέσει μετάδοση ή να υπονομεύσει τη γενική εμπιστοσύνη των συμμετεχόντων στην αγορά, λόγω της συστημικής σπουδαιότητας της λειτουργίας για τα τρίτα μέρη και της συστημικής σπουδαιότητας του ιδρύματος ή του ομίλου που παρέχει τη λειτουργία.

247 Ο σκοπός που συνίσταται στη διασφάλιση της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών της οντότητας την οποία αφορά μέτρο εξυγίανσης, ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014, αφορά την αποτροπή της διακοπής των λειτουργιών αυτών η οποία θα μπορούσε να προκαλέσει διαταραχές όχι μόνο στην οικεία αγορά, αλλά και στο σύνολο της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της Ένωσης.

248 Κατά συνέπεια, ένα μέτρο εξυγίανσης, δεδομένου ότι αποσκοπεί στη διατήρηση ή την αποκατάσταση της οικονομικής κατάστασης ενός πιστωτικού ιδρύματος, ιδίως εφόσον αποτελεί εναλλακτική λύση έναντι της εκκαθάρισής του, πρέπει να γίνει δεκτό ότι όντως ανταποκρίνεται σε σκοπό γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζεται από την Ένωση (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 25ης Μαρτίου 2021, Balgarska Narodna Banka, C-501/18, EU:C:2021:249, σκέψη 108).

249 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η διαδικασία εξυγίανσης, η οποία θεσπίστηκε με τον κανονισμό 806/2014 και περιγράφεται στο άρθρο 18 αυτού, επιδιώκει σκοπό γενικού ενδιαφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, ήτοι τον σκοπό της διασφάλισης της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών, που είναι ικανός να δικαιολογήσει περιορισμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης.

250 Κατά δεύτερο λόγο, από πολλές αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 806/2014 συνάγεται ότι, όταν απαιτείται μέτρο εξυγίανσης, το μέτρο αυτό πρέπει να λαμβάνεται ταχέως. Πρόκειται, μεταξύ άλλων, για τις αιτιολογικές σκέψεις 26, 31, 53 καθώς και, ειδικότερα, για την αιτιολογική σκέψη 56 του κανονισμού αυτού, η οποία προβλέπει ότι, για την ελαχιστοποίηση τυχόν διαταραχής στη χρηματοπιστωτική αγορά και την οικονομία, η διαδικασία εξυγίανσης θα πρέπει να επιτυγχάνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα.

251 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι σκοπός του κανονισμού 806/2014 είναι η θέσπιση, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 8 αυτού, αποτελεσματικότερων μηχανισμών εξυγίανσης, οι οποίοι θα πρέπει να αποτελούν θεμελιώδες εργαλείο για την αποφυγή των επιζήμιων συνεπειών που είχαν στο παρελθόν οι χρεοκοπίες των τραπεζών, και ότι ο σκοπός αυτός προϋποθέτει ταχεία λήψη αποφάσεων, όπως προκύπτει από τις σύντομες προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 18 του εν λόγω κανονισμού, προκειμένου να μη διακυβεύεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα (απόφαση της 6ης Μαΐου 2021, ABLV Bank κ.λπ. κατά ΕΚΤ, C-551/19 P και C-552/19 P, EU:C:2021:369, σκέψη 55).

252 Έτσι, το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι, όταν η ΕΚΤ εκτιμά ότι μια οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση την εκτίμηση αυτή στην Επιτροπή και στο ΕΣΕ. Κατά την παράγραφο 2 του ίδιου αυτού άρθρου, όταν το ΕΣΕ προβαίνει το ίδιο σε εκτίμηση, ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση την εκτίμηση αυτή στην ΕΚΤ. Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, το ΕΣΕ εγκρίνει καθεστώς εξυγίανσης το οποίο, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014, διαβιβάζεται στην Επιτροπή αμέσως μετά την έγκρισή του. Η Επιτροπή διαθέτει τότε προθεσμία είκοσι τεσσάρων ωρών για να αποδεχτεί το καθεστώς εξυγίανσης ή να διατυπώσει αντιρρήσεις.

253 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, αφ' ης στιγμής η οντότητα πληροί τις προϋποθέσεις για τη λήψη μέτρου εξυγίανσης, ήτοι, πρώτον, βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, δεύτερον, δεν υπάρχει καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα ή με δράση των αρχών εποπτείας θα αποφευχθεί η πτώχευση της οντότητας εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και, τρίτον, η εξυγίανσή της είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσοτέρων από τους σκοπούς του άρθρου 14 του κανονισμού 806/2014, το άρθρο 18 του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι η απόφαση πρέπει να εκδοθεί εντός πολύ σύντομου χρονικού διαστήματος.

254 Αυτή η ταχεία λήψη απόφασης αποσκοπεί, ειδικότερα, στο να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της ενδιαφερόμενης οντότητας και να αποτραπούν οι συνέπειες ενδεχόμενης πτώχευσης της οντότητας επί της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Επομένως, η ταχεία λήψη απόφασης αποτελεί προϋπόθεση της αποτελεσματικότητάς της.

255 Έτσι, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι ο επείγων χαρακτήρας που απαιτεί άμεση δράση της αρμόδιας αρχής δικαιολογεί τον περιορισμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των προσώπων που θίγονται από τα μέτρα που θεσπίζονται στον τομέα της περιβαλλοντικής ευθύνης

(πρβλ. απόφαση της 9ης Μαρτίου 2010, ERG κ.λπ., C-379/08 και C-380/08, EU:C:2010:127, σκέψη 67) και στον τομέα της γεωργίας (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιουνίου 2006, Dokter κ.λπ., C-28/05, EU:C:2006:408, σκέψη 76).

256 Επιπλέον, στον τομέα των μέτρων δέσμευσης κεφαλαίων, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η γνωστοποίηση των λόγων στους οποίους στηρίζεται η αρχική εγγραφή του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον κατάλογο των προσώπων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα, πριν από την εγγραφή αυτή, θα μπορούσε να διακυβεύσει την αποτελεσματικότητα των μέτρων δέσμευσης κεφαλαίων και οικονομικών πόρων που επιβάλλει το δίκαιο της Ένωσης. Για την επίτευξη του σκοπού που επιδιώκει ο εφαρμοστέος κανονισμός, τα μέτρα αυτά πρέπει, ως εκ της φύσεώς τους, να επιβάλλονται αιφνιδιαστικά και να εφαρμόζονται αμέσως (πρβλ. αποφάσεις της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-402/05 P και C-415/05 P, EU:C:2008:461, σκέψεις 338 έως 340, της 21ης Δεκεμβρίου 2011, Γαλλία κατά People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, σκέψη 61, και της 12ης Φεβρουαρίου 2020, Amisi Kumba κατά Συμβουλίου, T-163/18, EU:T:2020:57, σκέψη 51).

257 Για λόγους που αφορούν επίσης τον επιδιωκόμενο από το δίκαιο της Ένωσης σκοπό και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που αυτό προβλέπει, οι αρχές της Ένωσης δεν έχουν, ωσαύτως, την υποχρέωση να ακούσουν τους προσφεύγοντες πριν από την αρχική αναγραφή των ονομάτων τους στον κατάλογο των προσώπων τα οποία υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα (πρβλ. αποφάσεις της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-402/05 P και C-415/05 P, EU:C:2008:461, σκέψη 341, και της 25ης Απριλίου 2013, Gbagbo κατά Συμβουλίου, T-119/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:216, σκέψη 103).

258 Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο περιορισμός του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης δεν αφορά την οντότητα που αποτελεί αντικείμενο εξυγίανσης, αλλά τους μετόχους ή τους πιστωτές της.

259 Επισημαίνεται επίσης ότι, με την απόφαση της 1ης Απριλίου 2004, Camberrow MM5 AD κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2004:0401DEC005035799), το ΕΔΔΑ διαπίστωσε ότι η πώληση της τράπεζας που τελούσε υπό πτώχευση ως επιχείρησης σε λειτουργία πραγματοποιήθηκε προκειμένου να επιτευχθεί η ταχεία και ασφαλέστερη ικανοποίηση των πιστωτών της, οι οποίοι ανέμεναν από πολλών ετών να λάβουν τα οφειλόμενα σε αυτούς ποσά, και η ταχεία ολοκλήρωση της διαδικασίας πτώχευσης. Κατά συνέπεια, η αναγκαιότητα για απλότητα και ταχύτητα στη διαδικασία που οδήγησε στην πώληση της τράπεζας ήταν κεφαλαιώδους σημασίας. Αν ο νόμος είχε προβλέψει ότι το πτωχευτικό δικαστήριο οφείλει να ζητήσει τη γνώμη όλων των μετόχων και πιστωτών της τράπεζας, τούτο θα είχε οδηγήσει σε σημαντική επιβράδυνση της διαδικασίας και, κατά συνέπεια, σε περαιτέρω καθυστέρηση ως προς την καταβολή των οφειλόμενων στους πιστωτές ποσών και την ολοκλήρωση της διαδικασίας πτώχευσης.

260 Στην απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2005, Capital Bank AD κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2005:1124JUD004942999, § 136), το ΕΔΔΑ έκρινε ότι, σε έναν οικονομικά ευαίσθητο τομέα όπως η σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος και σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να υφίσταται επιτακτική ανάγκη να αναλαμβάνεται δράση με τη μεγαλύτερη δυνατή επιμέλεια και χωρίς προειδοποίηση, προκειμένου να αποφευχθούν ανεπανόρθωτες ζημίες για την τράπεζα, τους καταθέτες και τους λοιπούς πιστωτές της ή για το τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα στο σύνολό του.

261 Επιπλέον, το γεγονός ότι το μέτρο εξυγίανσης ενδέχεται να οδηγήσει σε επέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας των μετόχων και των πιστωτών της ενδιαφερόμενης οντότητας δεν μπορεί να δικαιολογήσει υποχρέωση να παρασχεθεί σε αυτούς δικαίωμα ακρόασης πριν από τη λήψη του μέτρου αυτού.

262 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, στη σκέψη 282 της απόφασης της 13ης Ιουλίου 2018, K. Chrysostomides & Co. κ.λπ. κατά Συμβουλίου κ.λπ. (T-680/13, EU:T:2018:486), ότι οι εφαρμοστέες διαδικασίες πρέπει να παρέχουν στον ενδιαφερόμενο κατάλληλη ευκαιρία για να εκθέσει στις αρμόδιες αρχές την άποψή του. Προς διασφάλιση της τήρησης της απαίτησης αυτής, η οποία είναι εγγενής στο άρθρο 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, οι εφαρμοστέες διαδικασίες πρέπει να εξετάζονται υπό ένα γενικό πρίσμα (πρβλ. αποφάσεις της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-402/05 P και C-415/05 P, EU:C:2008:461, σκέψη 368 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, της 25ης Απριλίου 2013, Gbagbo κατά Συμβουλίου, T-119/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:216, σκέψη 119, και απόφαση του ΕΔΔΑ της 20ής Ιουλίου 2004, Bäck κατά Φινλανδίας, CE:ECHR:2004:0720JUD003759897, § 56). Κατόπιν τούτου, η εν λόγω απαίτηση δεν πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι ο ενδιαφερόμενος πρέπει, υπό όλες τις περιστάσεις, να μπορεί να διατυπώσει την άποψή του στις αρμόδιες αρχές πριν από τη λήψη των μέτρων που θίγουν το δικαίωμά του στην ιδιοκτησία (πρβλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 19ης Σεπτεμβρίου 2006, Maupas κ.λπ. κατά Γαλλίας, CE:ECHR:2006:0919JUD001384402, § 20 και 21).

263 Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τούτο ισχύει, παραδείγματος χάριν, όταν τα επίμαχα μέτρα δεν συνιστούν κυρώσεις και εντάσσονται σε μια συγκυρία έκτακτης ανάγκης, όπως συμβαίνει με ένα μέτρο εξυγίανσης. Ως προς το τελευταίο αυτό σημείο, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι το ζήτημα ήταν να αποτραπεί ο επικείμενος κίνδυνος κατάρρευσης των επηρεαζόμενων τραπεζών ώστε να διαφυλαχθεί η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος ορισμένου κράτους μέλους και να προληφθεί, έτσι, τυχόν μετάδοση σε άλλα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Αν είχε όμως διεξαχθεί διαδικασία προηγούμενης διαβούλευσης, στο πλαίσιο της οποίας οι χιλιάδες καταθέτες και μέτοχοι των επηρεαζόμενων τραπεζών θα είχαν μπορέσει να διατυπώσουν την άποψή τους ώστε να ληφθεί υπόψη πριν από την έκδοση των βλαπτικών διατάξεων, θα είχε αναπόφευκτα καθυστερήσει η εφαρμογή των μέτρων που αποσκοπούσαν στην αποτροπή μιας τέτοιας κατάρρευσης. Θα διακυβευόταν, συνεπώς, σε σημαντικό βαθμό η υλοποίηση του σκοπού της διαφύλαξης της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος του εν λόγω κράτους μέλους και, ως εκ τούτου, της πρόληψης τυχόν μετάδοσης σε άλλα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ (βλ. απόφαση της 13ης Ιουλίου 2018, K. Chrysostomides & Co. κ.λπ. κατά Συμβουλίου κ.λπ., T-680/13, EU:T:2018:486, σκέψη 282 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

264 Η εκτίμηση αυτή επιβεβαιώθηκε από το Δικαστήριο, το οποίο έκρινε ότι το Γενικό Δικαστήριο ορθώς στήριξε τη συλλογιστική του στην απόφαση του ΕΔΔΑ της 21ης Ιουλίου 2016, Ματατάς κ.λπ. κατά Ελλάδας (CE:ECHR:2016:0721JUD006306614), από την οποία προκύπτει ότι η απαίτηση να προβλέπεται από τον νόμο κάθε περιορισμός στο δικαίωμα ιδιοκτησίας δεν σημαίνει ότι έπρεπε να προηγηθεί της θέσπισης του νόμου αυτού διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, ιδίως όταν μια τέτοια προηγούμενη διαβούλευση αναπόφευκτα θα καθυστερούσε την εφαρμογή των μέτρων για την αποτροπή της κατάρρευσης των οικείων τραπεζών (απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2020, Συμβούλιο κ.λπ. κατά K. Chrysostomides & Co. κ.λπ., C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P και C-604/18 P, EU:C:2020:1028, σκέψη 159).

265 Εξάλλου, πρέπει να θεωρηθεί ότι η ανάγκη ταχείας δράσης χωρίς ενημέρωση των μετόχων και των πιστωτών μιας οντότητας σχετικά με την επικείμενη διαδικασία εξυγίανσης που την αφορά αποσκοπεί στο να αποφευχθεί η επιδείνωση της κατάστασης της οντότητας αυτής η οποία θα έβλαπτε την αποτελεσματικότητα του μέτρου εξυγίανσης. Πράγματι, η ενημέρωση των μετόχων ή των ομολογιούχων της τράπεζας ότι η τράπεζα ενδέχεται να υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και, επομένως, ότι θεωρήθηκε ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης θα μπορούσε να τους παρακινήσει να πωλήσουν τους τίτλους τους στις αγορές και να οδηγήσει επίσης σε μαζική ανάληψη καταθέσεων, πράγμα που θα είχε ως συνέπεια να επιδεινώσει την οικονομική κατάσταση της τράπεζας και να καταστήσει δυσχερέστερη, αν όχι αδύνατη, την εξεύρεση λύσης ικανής να εμποδίσει την εκκαθάρισή της.

266 Συναφώς, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 116 του κανονισμού 806/2014, κάθε πληροφορία που παρέχεται σχετικά με μια απόφαση πριν από τη λήψη της, είτε πρόκειται για το κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις εξυγίανσης είτε για τη χρησιμοποίηση ενός συγκεκριμένου εργαλείου ή την ανάληψη οποιασδήποτε δράσης στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, θα πρέπει να θεωρείται ότι έχει αντίκτυπο στα δημόσια και ιδιωτικά συμφέροντα που αφορά η δράση.

267 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η πρόβλεψη, με τον κανονισμό 806/2014, διαβούλευσης με τους μετόχους και τους πιστωτές της οικείας οντότητας πριν από τη λήψη μέτρου εξυγίανσης θα προκαλούσε σημαντική επιβράδυνση της διαδικασίας και, ως εκ τούτου, θα υπονόμευε τόσο την επίτευξη των σκοπών του μέτρου όσο και την αποτελεσματικότητά του.

268 Εξάλλου, λαμβανομένου υπόψη του επείγοντος χαρακτήρα της λήψης μέτρου εξυγίανσης, δεν είναι δυνατή η προηγούμενη διαβούλευση με τους μετόχους, λόγω, ιδίως, των δυσχερειών που συνδέονται με την ταυτοποίησή τους. Συγκεκριμένα, όπως επισημαίνουν το Βασίλειο της Ισπανίας και το Συμβούλιο, δεδομένου ότι οι μετοχές και οι ομολογίες αποτελούν αντικείμενο συνεχούς διαπραγμάτευσης στις αγορές, είναι, στην πράξη, αδύνατο να διαπιστωθεί ποιοι ιδιώτες και θεσμικοί επενδυτές θα έπρεπε να ειδοποιηθούν.

269 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι ο κανονισμός 806/2014 θα μπορούσε να προβλέπει ακρόαση των μετόχων μετά τη λήψη του μέτρου εξυγίανσης, αρκεί να επισημανθεί, όπως παρατήρησε και το Κοινοβούλιο, ότι η ακρόαση αυτή δεν είναι ικανή να μεταβάλει το περιεχόμενο του μέτρου αυτού και ότι, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να επιφέρει την ακύρωσή του.

270 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η ακρόαση των μετόχων και των πιστωτών της οντότητας την οποία αφορά ένα μέτρο εξυγίανσης, πριν από τη λήψη του μέτρου αυτού, θα υπονόμευε τους σκοπούς της προστασίας της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών και της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών της οντότητας, καθώς και τις απαιτήσεις ταχύτητας και αποτελεσματικότητας της διαδικασίας εξυγίανσης.

271 Επομένως, η απουσία διάταξης η οποία να προβλέπει ακρόαση των μετόχων και των πιστωτών της οικείας οντότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 συνιστά περιορισμό του δικαιώματος ακρόασης ο οποίος είναι δικαιολογημένος και αναγκαίος για την επίτευξη σκοπού γενικού συμφέροντος, τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, και δεν παραβιάζει καμία από τις διαδικαστικές εγγυήσεις του δικαιώματος ιδιοκτησίας που προβλέπονται στο άρθρο 17 του Χάρτη.

272 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014.

### *4. Επί του ογδόου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, σε παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και σε παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ*

273 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ, εγκρίνοντας το καθεστώς εξυγίανσης, παρέβη το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014, το καθήκον επιμέλειας που υπέχει και το άρθρο 296 ΣΛΕΕ, στο μέτρο που δεν απέδειξε ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις εξυγίανσης. Με τις παρατηρήσεις της επί του υπομνήματος παρέμβασης του Βασιλείου της Ισπανίας, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι, με τον λόγο αυτό, δεν προβάλλει πλάνη εκτιμήσεως, αλλά παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και της υποχρέωσης αιτιολόγησης στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014.

274 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ, κατά την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, δεν εξέτασε με επιμέλεια και αμεροληψία όλα τα κρίσιμα στοιχεία της κατάστασης προκειμένου να εφαρμόσει το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 σύμφωνα με το καθήκον επιμέλειας και δεν αιτιολόγησε επαρκώς την απόφασή του. Με την πρώτη αιτίαση, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το ΕΣΕ δεν απέδειξε ότι πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014, κατά την οποία η οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Υποστηρίζει, πρώτον, ότι το ΕΣΕ δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η Banco Popular ήταν φερέγγυα και ότι, ως εκ τούτου, η πτώχευση της Banco Popular δεν ήταν αποδεδειγμένη και, δεύτερον, ότι το ΕΣΕ δεν δικαιολόγησε το συμπέρασμα ότι ένα περιστασιακό πρόβλημα ρευστότητας συνεπαγόταν πτώχευση της Banco Popular. Με τη δεύτερη αιτίαση, η προσφεύγουσα προσάπτει στο ΕΣΕ ότι δεν απέδειξε ότι πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 806/2014, κατά την οποία, λαμβανομένων υπόψη του χρονοδιαγράμματος και όλων των σχετικών περιστάσεων, δεν υπάρχει καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα ή με δράση των αρχών εποπτείας που αναλαμβάνεται έναντι της οντότητας, θα αποφευχθεί η πτώχευση της οντότητας εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Το ΕΣΕ δεν εξέτασε αν υπήρχαν εναλλακτικά εποπτικά μέτρα τα οποία θα μπορούσαν να επιλύσουν τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular.

#### *α) Επί της πρώτης αιτίασης, σχετικά με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014*

275 Κατά πρώτο λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ παρέβη το καθήκον επιμέλειας ή, τουλάχιστον, την υποχρέωση αιτιολόγησης που υπέχει, μη λαμβάνοντας υπόψη ορισμένο αριθμό στοιχείων που αποδεικνύουν τη φερεγγυότητα της Banco Popular.

276 Υπενθυμίζεται, πρώτον, ότι στις 6 Ιουνίου 2017, η ΕΚΤ προέβη σε εκτίμηση της κατάστασης της Banco Popular για να εξακριβωθεί αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, κατόπιν διαβούλευσης με το ΕΣΕ, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014. Στην εκτίμηση αυτή, η ΕΚΤ, λαμβάνοντας υπόψη, ειδικότερα, την υπερβολική εκροή καταθέσεων, την ταχύτητα με την οποία η τράπεζα απώλεσε τα ταμειακά της διαθέσιμα και την αδυναμία της να εξασφαλίσει άλλες πηγές ρευστότητας, έκρινε ότι υπήρχαν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η Banco Popular πιθανώς δεν θα ήταν σε θέση, στο εγγύς μέλλον, να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν αυτές θα καθίσταντο απαιτητές. Η ΕΚΤ συνήγαγε εξ αυτού ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή, εν πάση περιπτώσει, πιθανής στο εγγύς μέλλον πτώχευσης, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', και παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού 806/2014.

277 Δεύτερον, με επιστολή της 6ης Ιουνίου 2017, το διοικητικό συμβούλιο της Banco Popular πληροφόρησε την ΕΚΤ ότι είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η τράπεζα βρισκόταν σε σημείο πιθανής πτώχευσης.

278 Με την από 6 Ιουνίου 2017 επιστολή της προς την ΕΚΤ, η Banco Popular κάνει μνεία της κοινοποίησης προς την ΕΚΤ κατ' εφαρμογήν του άρθρου 414 του κανονισμού 575/2013 σχετικά με την παράβαση των ελάχιστων απαιτήσεων για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας και παραπέμπει στην εκτίμηση του διοικητικού συμβουλίου της, η οποία περιλαμβάνεται στο παράρτημα και σύμφωνα με την οποία η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης, καθώς και στις πληροφορίες και στις αναλύσεις στις οποίες στηρίχθηκε το διοικητικό συμβούλιο για να καταλήξει στο συμπέρασμα αυτό.

279 Στην επιστολή αυτή αναφέρονται τα εξής:

«Σύμφωνα με το άρθρο 21.4 του νόμου 11/2015 και τα άρθρα 45 και 46 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1075 [της Επιτροπής, της 23ης Μαρτίου 2016, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον καθορισμό του περιεχομένου των σχεδίων ανάκαμψης, των σχεδίων εξυγίανσης και των σχεδίων εξυγίανσης ομίλων, των ελάχιστων κριτηρίων που πρέπει να αξιολογεί η αρμόδια αρχή όσον αφορά τα σχέδια ανάκαμψης και τα σχέδια ανάκαμψης ομίλων, των προϋποθέσεων για τη χρηματοπιστωτική στήριξη ομίλου, των απαιτήσεων για τους ανεξάρτητους εκτιμητές, της συμβατικής αναγνώρισης των εξουσιών απομείωσης και μετατροπής, των διαδικασιών και του περιεχομένου των απαιτήσεων κοινοποίησης και της ειδοποίησης αναστολής, καθώς και του τρόπου λειτουργίας των σωμάτων εξυγίανσης (ΕΕ 2016, L 184, σ. 1)], η Banco Popular κοινοποιεί με την παρούσα ότι το διοικητικό της συμβούλιο εκτίμησε ότι η τράπεζα βρίσκεται σε σημείο πιθανής πτώχευσης.»

280 Με την επιστολή αυτή, το διοικητικό συμβούλιο της Banco Popular αναγνώρισε ότι η τράπεζα αντιμετώπιζε σοβαρά προβλήματα ρευστότητας και ότι βρισκόταν σε σημείο πιθανής πτώχευσης. Πρέπει να γίνει δεκτό ότι, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η επιστολή αυτή δεν μπορεί να απορριφθεί ως αλυσιτελής.

281 Τρίτον, στο άρθρο 2 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ υπενθύμισε το συμπέρασμα της εκτίμησης της ΕΚΤ και συνήγαγε, στο άρθρο 2.2, ότι, σύμφωνα με την εκτίμηση της ΕΚΤ, πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014.

282 Επομένως, εν προκειμένω, διαπιστώθηκε ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού 806/2014, κατά το οποίο, για τους σκοπούς της παραγράφου 1, στοιχείο α', του ίδιου άρθρου, μια οντότητα θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης εάν αυτή βρίσκεται στην ακόλουθη κατάσταση:

«[Η] οντότητα δεν είναι σε θέση ή υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που υποστηρίζουν το συμπέρασμα ότι η οντότητα πρόκειται, στο εγγύς μέλλον, να μην είναι σε θέση να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να ανταποκριθεί σε άλλες υποχρεώσεις της όταν καθίστανται απαιτητές.»

283 Πρέπει να επισημανθεί ότι ούτε η ΕΚΤ ούτε το ΕΣΕ στηρίχθηκαν στην κατάσταση που προβλέπεται στο άρθρο 18, παράγραφος 4, στοιχείο β', του κανονισμού 806/2014, κατά την οποία μια οντότητα θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης όταν «τα

περιουσιακά στοιχεία της οντότητας υπολείπονται, ή υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που οδηγούν στη διαπίστωση ότι τα περιουσιακά στοιχεία της οντότητας πρόκειται, στο εγγύς μέλλον, να υπολείπονται των υποχρεώσεών τ[ης]».

284 Επομένως, η αφερεγγυότητα της οντότητας δεν αποτελεί προϋπόθεση για τη διαπίστωση ότι η οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014 και, ως εκ τούτου, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης.

285 Συναφώς, από την αιτιολογική σκέψη 57 του κανονισμού 806/2014 προκύπτει ότι:

«Η απόφαση να τεθεί μία οντότητα υπό εξυγίανση θα πρέπει να λαμβάνεται πριν η χρηματοπιστωτική οντότητα καταστεί αφερέγγυα σε επίπεδο ισολογισμού και πριν εξαντληθεί όλο το μετοχικό της κεφάλαιο. Η εξυγίανση θα πρέπει να αρχίζει αφού προσδιοριστεί ότι η οντότητα βρίσκεται ή κινδυνεύει να βρεθεί σε πτώχευση και ότι τα εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα δεν θα απέτρεπαν την πτώχευση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. […]»

286 Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η αφερεγγυότητα της Banco Popular δεν αποτελούσε τη μόνη περίπτωση κατά την οποία η Banco Popular μπορούσε να θεωρηθεί ότι βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014. Πράγματι, το γεγονός ότι μια οντότητα είναι φερέγγυα βάσει του ισολογισμού της δεν σημαίνει ότι έχει επαρκή ταμειακά διαθέσιμα, δηλαδή διαθέσιμα κεφάλαια για να εξοφλήσει τα χρέη της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της κατά τη λήξη τους.

287 Συναφώς, όπως προκύπτει μεταξύ άλλων από το απόσπασμα της από 25 Ιουλίου 2017 επιστολής της προέδρου του εποπτικού συμβουλίου της ΕΚΤ προς ένα μέλος του Κοινοβουλίου που μνημονεύει η προσφεύγουσα:

«Η απόφαση της ΕΚΤ ότι η τράπεζα βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης ελήφθη βάσει της ανεπάρκειας ρευστότητας. Κατά την ημερομηνία αυτή, τα αντικειμενικά στοιχεία δεν ήταν επαρκή ώστε η ΕΚΤ να διαπιστώσει ότι η τράπεζα βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης βάσει της κεφαλαιακής της κατάστασης. Βεβαίως, η ΕΚΤ επόπτευσε εκ του σύνεγγυς όχι μόνον τη θέση ρευστότητας, αλλά και την κεφαλαιακή θέση της τράπεζας. Τα διαρθρωτικά της προβλήματα (υψηλό επίπεδο μη εξυπηρετούμενων στοιχείων ενεργητικού, χαμηλή κάλυψη και χαμηλή αποδοτικότητα) αντικατοπτρίζονται στις αντίστοιχες κεφαλαιακές απαιτήσεις της ΕΚΤ.»

288 Δεδομένου ότι η κατάσταση που προβλέπεται στο άρθρο 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014 δεν απαιτεί να είναι αφερέγγυα η οικεία οντότητα, τα στοιχεία που επικαλείται η προσφεύγουσα για να αποδείξει τη φερεγγυότητα της Banco Popular είναι αλυσιτελή, οπότε εσφαλμένως υποστηρίζει η ίδια ότι το ΕΣΕ παρέβη το καθήκον επιμέλειας ή την υποχρέωση αιτιολόγησης μη λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αυτά.

289 Κατά δεύτερο λόγο, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι το ΕΣΕ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης λόγω προβλημάτων ρευστότητας, κατ’ εφαρμογήν του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, ενώ τα προβλήματα ρευστότητας δεν περιλαμβάνονται σε καμία από τις περιπτώσεις του άρθρου 18, παράγραφος 4, του

κανονισμού 806/2014. Επικουρικώς, το ΕΣΕ παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης που υπέχει, στο μέτρο που δεν εξήγησε για ποιον λόγο ένα πρόβλημα ρευστότητας εμπίπτει στις περιπτώσεις του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 806/2014.

290 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, στην αιτιολογική σκέψη 23 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ, παραπέμποντας στην εκτίμηση της ΕΚΤ, διαπίστωσε ότι η κατάσταση ρευστότητας της Banco Popular είχε επιδεινωθεί σημαντικά από τον Οκτώβριο του 2016, λόγω αναλήψεων καταθέσεων σε όλα τα τμήματα πελατών. Εξ αυτού συνήγαγε ότι η τράπεζα δεν διέθετε επαρκείς επιλογές για να αποκαταστήσει τη θέση ρευστότητάς της προκειμένου να βεβαιωθεί ότι θα είναι σε σταθερή θέση για να εξοφλήσει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

291 Στο καθεστώς εξυγίανσης, το ΕΣΕ απαρίθμησε τα διάφορα γεγονότα που οδήγησαν, από τον Φεβρουάριο του 2017, σε ραγδαία επιδείνωση της θέσης ρευστότητας της Banco Popular. Το ΕΣΕ παραπέμπει, μεταξύ άλλων, στη δημοσίευση, τον Φεβρουάριο του 2017, της ετήσιας έκθεσης της Banco Popular για το 2016, με την οποία ανακοίνωσε ενοποιημένη ζημία ύψους 3,485 δισεκατομμυρίων ευρώ, την ανάγκη για έκτακτες προβλέψεις ύψους 5,7 δισεκατομμυρίων ευρώ και τον διορισμό νέου προέδρου, καθώς και στη δημοσίευση, τον Μάιο του 2017, της οικονομικής έκθεσης για το πρώτο τρίμηνο του 2017, με την οποία ανακοινώνονταν αποτελέσματα λιγότερο καλά από τα αναμενόμενα στην αγορά. Το ΕΣΕ μνημόνευσε τις υποβαθμίσεις των αξιολογήσεων της Banco Popular από διάφορους οίκους αξιολόγησης τον Φεβρουάριο, τον Απρίλιο και τον Ιούνιο του 2017. Τόνισε επίσης ότι η συνεχιζόμενη αρνητική κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σχετικά με τα οικονομικά αποτελέσματα και τον φερόμενο ως επικείμενο κίνδυνο πτώχευσης ή έλλειψης ρευστότητας της Banco Popular είχε προκαλέσει αύξηση των αναλήψεων καταθέσεων.

292 Επιπλέον, το ΕΣΕ επισήμανε ότι, στις 12 Μαΐου 2017, η απαίτηση κάλυψης ρευστότητας της Banco Popular είχε πέσει κάτω από το ελάχιστο όριο του 80 % που ορίζει το άρθρο 460, παράγραφος 2, στοιχείο γ′, του κανονισμού 575/2013 και ότι η Banco Popular δεν είχε κατορθώσει να συμμορφωθεί εκ νέου προς το όριο αυτό κατά την ημερομηνία του καθεστώτος εξυγίανσης.

293 Το άρθρο 412, παράγραφος 1, του κανονισμού 575/2013 ορίζει την απαίτηση κάλυψης ρευστότητας ως εξής:

«Τα ιδρύματα διατηρούν ρευστά στοιχεία ενεργητικού, το άθροισμα των αξιών των οποίων καλύπτει τις εκροές ρευστότητας μείον τις εισροές ρευστότητας υπό ακραίες συνθήκες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ιδρύματα διατηρούν επαρκή επίπεδα αποθεμάτων ρευστότητας για να αντιμετωπίσουν πιθανές ανισορροπίες μεταξύ εισροών και εκροών ρευστότητας υπό ιδιαίτερα ακραίες συνθήκες για χρονικό διάστημα τριάντα ημερών. Σε περιόδους ακραίων συνθηκών, επιτρέπεται στα ιδρύματα να χρησιμοποιούν τα ρευστά στοιχεία του ενεργητικού για να καλύπτουν τις καθαρές εκροές ρευστότητας.»

294 Επιπλέον, όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, τα διάφορα αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται στις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ), της 6ης Αυγούστου 2015, σχετικά με την ερμηνεία των διαφόρων περιστάσεων όπου ένα ίδρυμα θεωρείται ότι τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας δυνάμει του άρθρου 32, παράγραφος 6, της οδηγίας 2014/59 (EBA/GL/2015/07) (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ).

295 Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές, οι οποίες ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2016, αποσκοπούν στην παροχή ενός συνόλου αντικειμενικών στοιχείων βάσει των οποίων μπορεί να διαπιστωθεί αν μια οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, σύμφωνα με τις περιστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 32, παράγραφος 4, στοιχεία α′ έως γ′, της οδηγίας 2014/59. Το γράμμα του άρθρου 32, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, της οδηγίας 2014/59 είναι πανομοιότυπο με αυτό του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014.

296 Το άρθρο 5, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι το ΕΣΕ, το Συμβούλιο και η Επιτροπή καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις της ΕΑΤ οι οποίες σχετίζονται με το είδος των καθηκόντων που εκτελούν τα εν λόγω όργανα.

297 Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ, ένα ίδρυμα πρέπει να θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, κατά την έννοια του άρθρου 32, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, της οδηγίας 2014/59, εάν παραβαίνει τις κανονιστικές απαιτήσεις ρευστότητας, εάν δεν είναι σε θέση να εξοφλήσει τις οφειλές ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις του όταν θα καταστούν απαιτητές ή αν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία από τα οποία να μπορεί να συναχθεί ότι τούτο θα συμβεί στο εγγύς μέλλον.

298 Μεταξύ των στοιχείων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ αναφέρουν, ειδικότερα: πρώτον, σημαντικές δυσμενείς περιστάσεις που επηρεάζουν την εξέλιξη της θέσης ρευστότητας του ιδρύματος και τη βιωσιμότητα του προφίλ χρηματοδότησής του, καθώς και την ικανότητά του να συμμορφωθεί με τις ελάχιστες απαιτήσεις ρευστότητας που προβλέπονται στον κανονισμό 575/2013 και τις πρόσθετες απαιτήσεις που επιβάλλονται βάσει του άρθρου 105 του εν λόγω κανονισμού ή οποιεσδήποτε εθνικές ελάχιστες απαιτήσεις ρευστότητας· δεύτερον, κάθε σημαντική δυσμενή εξέλιξη στις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις του ιδρύματος, η αξιολόγηση των οποίων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, κατά περίπτωση, τις αναμενόμενες και έκτακτες εκροές ρευστότητας, συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως ενδείξεων δυνητικών μαζικών αναλήψεων καταθέσεων από τις τράπεζες· τρίτον, κάθε περίσταση ικανή να βλάψει σοβαρά τη φήμη του ιδρύματος, ιδίως σημαντικές υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής του ικανότητας από έναν ή περισσότερους οίκους αξιολόγησης, εφόσον οδηγούν σε σημαντικές εκροές κεφαλαίων ή σε αδυναμία ανανέωσης της χρηματοδότησης ή σε ενεργοποίηση συμβατικών ρητρών λόγω των εξωτερικών αξιολογήσεων.

299 Από τα διάφορα στοιχεία που έλαβαν υπόψη η ΕΚΤ και το ΕΣΕ, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΑΤ, τα οποία εξάλλου δεν αμφισβητήθηκαν από την προσφεύγουσα, κατέστη δυνατό να συναχθεί ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014, κατά την ημερομηνία έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης.

300 Ως εκ τούτου, κακώς υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι το ΕΣΕ στηρίχθηκε σε ελλιπή ανάλυση της εκτίμησης της ΕΚΤ σχετικά με το αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, βασιζόμενο σε περιστάσεις οι οποίες δεν αποδεικνύουν πρόβλημα ρευστότητας.

301 Κακώς επίσης υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι τα προβλήματα ρευστότητας δεν συγκαταλέγονται μεταξύ των καταστάσεων πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης που προβλέπονται στο άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014. Τέλος, στο μέτρο που το καθεστώς εξυγίανσης παραπέμπει ρητώς στην εκτίμηση της ΕΚΤ η οποία διαπίστωσε ότι η Banco Popular βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του

κανονισμού 806/2014, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης, καθόσον δεν εξήγησε για ποιο λόγο ένα πρόβλημα ρευστότητας εμπίπτει στις περιπτώσεις του άρθρου 18, παράγραφος 4, του κανονισμού αυτού.

302 Εξάλλου, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει επίσης ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως απλώς περιστασιακά. Τούτο επιβεβαιώνεται, εξάλλου, από το γεγονός ότι η ίδια η τράπεζα ενημέρωσε την ΕΚΤ ότι βρισκόταν σε κατάσταση πτώχευσης λόγω προβλημάτων ρευστότητας.

303 Τέλος, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular οφείλονταν στα γεγονότα που προκάλεσαν οι δηλώσεις της προέδρου του ΕΣΕ και, επομένως, δεν μπορούσαν να καταλογιστούν στην Banco Popular δεν είναι λυσιτελές για την εκτίμηση της νομιμότητας των προσβαλλόμενων αποφάσεων. Συγκεκριμένα, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ διαπίστωσε, στο άρθρο 2 του καθεστώτος εξυγίανσης, ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, βάσει της εκτίμησης της ΕΚΤ. Οι περιστάσεις και οι λόγοι που οδήγησαν την ΕΚΤ να συναγάγει ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης δεν ασκούσαν επιρροή.

304 Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα δεν στοιχειοθέτησε παράλειψη του ΕΣΕ να αποδείξει ότι πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014 και, ως εκ τούτου, η πρώτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

***β) Επί της δεύτερης αιτίασης, σχετικά με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014***

305 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ, μη εξετάζοντας τα λοιπά διαθέσιμα εποπτικά μέτρα για την επίλυση των προβλημάτων ρευστότητας της Banco Popular, παρέβη το καθήκον επιμέλειας και υπερέβη τα όρια της διακριτικής του ευχέρειας και, επικουρικώς, παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης που υπέχει.

306 Αφενός, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από ένα σύνολο στοιχείων αποδεικνύεται ότι η Banco Popular μπορούσε να λάβει επείγουσα στήριξη της ρευστότητας και ότι από το καθεστώς εξυγίανσης δεν προκύπτει ότι το ΕΣΕ εξέτασε τα στοιχεία αυτά. Αφετέρου, το ΕΣΕ αγνόησε ότι επρόκειτο να ανακοινωθεί αύξηση κεφαλαίου και ότι η Barclays Bank και η Deutsche Bank είχαν αναλάβει την αναδοχή του συνόλου της αύξησης.

307 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η επείγουσα στήριξη ρευστότητας είχε εγκριθεί στο μέτρο που η Banco Popular είχε παράσχει επαρκείς εγγυήσεις και ότι, δεδομένου ότι η Banco Popular είχε λάβει μέρος μόνον του ποσού της στήριξης αυτής, ήταν ακόμη διαθέσιμη μια πρόσθετη στήριξη. Το ποσό αυτό θεωρήθηκε επαρκές για την αντιμετώπιση της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Banco Popular είχε παράσχει επαρκείς εγγυήσεις και ότι οι εγγυήσεις αυτές ανέρχονταν, σύμφωνα με δημοσιεύματα του Τύπου, σε 40 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό επαρκές βάσει των κανονιστικών κριτηρίων.

308 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η ΕΚΤ, στο πλαίσιο της εκτίμησης της κατάστασης της Banco Popular για να εξακριβωθεί αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, επισήμανε ότι, μολονότι η Banco Popular είχε επεξεργαστεί διάφορα μέτρα πρόσθετης ρευστότητας κατά τη διάρκεια των εβδομάδων που προηγήθηκαν της εκτίμησης και είχε αρχίσει να τα θέτει σε εφαρμογή, το μέγεθος των πραγματοποιηθεισών αλλά και των αναμενόμενων εισροών ήταν ανεπαρκές ώστε να αντιμετωπιστεί η εξάντληση των ταμειακών διαθέσιμων της

τράπεζας κατά την ημερομηνία της εκτίμησης αυτής. Ανέφερε επίσης ότι, ακόμη και με τη χρήση της επείγουσας στήριξης της ρευστότητας για την οποία το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ δεν είχε εκφράσει αντιρρήσεις στις 5 Ιουνίου 2017, τα ταμειακά διαθέσιμα εκείνη την ημερομηνία δεν ήταν επαρκή για να διασφαλιστεί η δυνατότητα της Banco Popular να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της έως τις 7 Ιουνίου 2017 το αργότερο.

309 Στην αιτιολογική σκέψη 26, στοιχείο c, του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ διαπίστωσε ότι η Banco Popular είχε λάβει μια πρώτη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στις 5 Ιουνίου 2017, κατόπιν της μη προβολής αντιρρήσεων εκ μέρους της ΕΚΤ, αλλά ότι η Τράπεζα της Ισπανίας δεν ήταν σε θέση να της παράσχει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας.

310 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι, με έγγραφο της 5ης Ιουνίου 2017, η Τράπεζα της Ισπανίας ζήτησε από την ΕΚΤ να συναινέσει στην παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας στην Banco Popular με ημερομηνία λήξης την 14η Ιουνίου 2017, για την αντιμετώπιση της σοβαρής κρίσης ρευστότητας στην οποία είχε περιέλθει η τελευταία. Όμως, την ίδια ημέρα, η Τράπεζα της Ισπανίας απηύθυνε νέο έγγραφο στην ΕΚΤ το οποίο περιείχε αίτημα περαιτέρω αύξησης της επείγουσας στήριξης της ρευστότητας υπέρ της Banco Popular, δεδομένου ότι η τελευταία την ενημέρωσε για εξαιρετικά σημαντικές κινήσεις μετρητών, με ημερομηνία λήξης την 21η Ιουνίου 2017. Από τις δύο αυτές επιστολές που διαβιβάστηκαν αυθημερόν στην ΕΚΤ προκύπτει ότι υπήρξε ραγδαία επιδείνωση της κατάστασης ρευστότητας της Banco Popular.

311 Το ΕΣΕ διαπίστωσε επομένως, στο άρθρο 3.2, στοιχείο d, του καθεστώτος εξυγίανσης, ότι η επείγουσα στήριξη της ρευστότητας υπήρξε ανεπαρκής υπό το πρίσμα της ραγδαίας επιδείνωσης της θέσης ρευστότητας της Banco Popular.

312 Επισημαίνεται ότι, την επομένη της πρώτης αυτής επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, ήτοι στις 6 Ιουνίου 2017, λόγω της έκτασης και της ταχύτητας των αναλήψεων μετρητών, η ΕΚΤ και το διοικητικό συμβούλιο της Banco Popular κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η τράπεζα δεν θα ήταν πλέον σε θέση να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της που θα καθίσταντο απαιτητές στις 7 Ιουνίου. Επομένως, δεδομένου ότι διαπιστώθηκε η πτώχευση της Banco Popular, δεν ήταν πλέον δυνατή η παροχή πρόσθετης επείγουσας στήριξης της ρευστότητας.

313 Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι το ΕΣΕ δεν διαδραματίζει κανένα ρόλο στην παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Κατά συνέπεια, όπως υποστηρίζει το ΕΣΕ, δεν απόκειται στο ίδιο να παράσχει δικαιολογητικούς λόγους για τη μη διαθεσιμότητα επείγουσας στήριξης της ρευστότητας ή για το γεγονός ότι δεν ήταν διαθέσιμη εντός της απαιτούμενης προθεσμίας μια πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας.

314 Επομένως, στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ διαπίστωσε απλώς, αφενός, ότι η ΕΚΤ, κατά την εκτίμηση της κατάστασης της Banco Popular για να εξακριβωθεί αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, είχε καταλήξει ότι η επείγουσα στήριξη της ρευστότητας την οποία είχε εγκρίνει δεν καθιστούσε δυνατή την αντιμετώπιση της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular και, αφετέρου, ότι η Τράπεζα της Ισπανίας δεν είχε παράσχει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στην Banco Popular.

315 Επομένως, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προσάψει στο ΕΣΕ ότι δεν εξέτασε, στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, αν ήταν δυνατόν η Banco Popular να λάβει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας.

316 Δεύτερον, η προσφεύγουσα προσάπτει στο ΕΣΕ ότι αγνόησε ότι επρόκειτο να ανακοινωθεί αύξηση κεφαλαίου και ότι η Barclays Bank και η Deutsche Bank είχαν αναλάβει την αναδοχή του συνόλου της αύξησης. Κατά την προσφεύγουσα, το μέτρο αυτό θα είχε καταστήσει εφικτή την αποκατάσταση της απώλειας εμπιστοσύνης και, προστιθέμενο στη χορήγηση δανείου ή στην παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, θα είχε μπορέσει να επιλύσει την περιστασιακή κρίση. Προσθέτει ότι ορισμένοι μέτοχοι της Banco Popular ήταν διατεθειμένοι να καταφύγουν σε ενδεχόμενη αύξηση κεφαλαίου.

317 Όσον αφορά τις επιστολές της Barclays Bank και της Deutsche Bank, αποσπάσματα των οποίων επισυνάπτονται στο υπόμνημα απάντησης, δεν περιέχουν καμία ισχυρή δέσμευση της Barclays Bank ή της Deutsche Bank να μετάσχουν σε αύξηση κεφαλαίου της Banco Popular, αλλά αποτυπώνουν απλές συζητήσεις σχετικά με ενδεχόμενη μελλοντική αύξηση κεφαλαίου. Από τις επιστολές αυτές προκύπτει ότι, κατά την ημερομηνία αποστολής τους, το σχέδιο αύξησης κεφαλαίου της Banco Popular βρισκόταν ακόμη σε πολύ πρώιμο στάδιο επεξεργασίας.

318 Με το από 3 Ιουνίου 2017 έγγραφό της προς την Banco Popular, η Barclays Bank αναφέρεται απλώς σε πρόσφατες συζητήσεις σχετικά με ενδεχόμενη αύξηση κεφαλαίου, σκοπός της οποίας φέρεται να ήταν, για την Banco Popular, η κάλυψη των αναγκών της για πρόσθετες προβλέψεις και η επίτευξη σημαντικά υψηλότερων επιπέδων κεφαλαίου, προκειμένου να αμβλυνθούν οι προκλήσεις που έπρεπε να αντιμετωπίσει η τράπεζα αυτή και οι οποίες απέρρεαν από μια ιδιαίτερη έκθεση σε ακίνητα και σε άλλα μη εξυπηρετούμενα στοιχεία ενεργητικού. Επομένως, αφενός, από κανένα στοιχείο της επιστολής αυτής δεν προκύπτει ότι η Barclays Bank ήταν διατεθειμένη να συμμετάσχει στην εν λόγω αύξηση κεφαλαίου και, αφετέρου, η τελευταία δεν μνημονεύει την κρίση ρευστότητας στην οποία είχε περιέλθει η Banco Popular και δεν προτείνει καμία λύση για την αντιμετώπισή της.

319 Με την από 5 Ιουνίου 2017 επιστολή της προς την Banco Popular, η Deutsche Bank κάνει απλώς μνεία του ενδιαφέροντός της να διασφαλίσει το 50 % μιας ενδεχόμενης αύξησης κεφαλαίου 4 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η Deutsche Bank επισημαίνει απλώς ότι «υπάρχουν προφανώς ορισμένες προϋποθέσεις, αλλά [ότι] η επιστολή βασίζεται στην πεποίθησή μας ότι, υπό περιστάσεις που πιστεύουμε ότι μπορούν ρεαλιστικά να συντρέξουν, θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί αύξηση [κεφαλαίου] η οποία θα σταθεροποιούσε την τράπεζα». Επομένως, το έγγραφο αυτό δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι περιέχει ισχυρή δέσμευση της Deutsche Bank και δεν αποβλέπει στην επίλυση της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular.

320 Επιπλέον, όπως προκύπτει από τις δηλώσεις ορισμένων μετόχων της Banco Popular, οι οποίες επισυνάπτονται στις παρατηρήσεις επί του υπομνήματος παρέμβασης του Βασιλείου της Ισπανίας, το σχέδιο αύξησης κεφαλαίου από τους μετόχους της Banco Popular βρισκόταν σε προπαρασκευαστικό μόλις στάδιο κατά την ημερομηνία της εξυγίανσης. Συναφώς, πρέπει να παρατεθεί απόσπασμα της δήλωσης του A. Del Valle Ruiz, όπου αναφέρεται ότι ο ίδιος και ένας άλλος επενδυτής διεξήγαγαν συζητήσεις, στις 2 Ιουνίου 2017, με σκοπό τη διοργάνωση συνάντησης με τράπεζα επενδύσεων όσον αφορά τον καλύτερο τρόπο διάρθρωσης της αύξησης κεφαλαίου και ότι η συνάντηση αυτή είχε οριστεί για τις 5 Ιουνίου 2017.

321 Επισημαίνεται ότι το επιχείρημα της προσφεύγουσας στηρίζεται στην αμιγώς θεωρητική υπόθεση ότι αυτές οι αυξήσεις κεφαλαίου θα μπορούσαν να υλοποιηθούν εντός αρκούντως σύντομης προθεσμίας ώστε η Banco Popular να μη βρεθεί σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Επιπλέον, πρέπει να τονιστεί ότι η προσφεύγουσα δεν εξηγεί σε ποιο βαθμό μια αύξηση κεφαλαίου θα μπορούσε να επιλύσει τα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετώπιζε η Banco Popular και αναγνωρίζει η ίδια ότι το μέτρο αυτό δεν μπορούσε να προβλεφθεί χωρίς να

συμπληρωθεί από δάνειο ή από παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας. Τέλος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το γεγονός ότι η ίδια η τράπεζα διαπίστωσε, στις 6 Ιουνίου 2017, ότι βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης οφείλεται στο ότι θεωρούσε ανέφικτη τη λήψη των μέτρων αυτών.

322 Ως εκ τούτου, όπως υποστηρίζει το ΕΣΕ, δεν ήταν αναγκαίο, στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, να προβλεφθούν –για να απορριφθούν– μέτρα τα οποία δεν καθιστούσαν δυνατή την παροχή της αναγκαίας ρευστότητας στην Banco Popular για την αντιμετώπιση των αναλήψεων καταθέσεων και τα οποία δεν μπορούσαν να τεθούν σε εφαρμογή εντός επαρκούς χρόνου ώστε να αποτραπεί η πτώχευσή της. Σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ μπορούσε, ορθώς, να περιορίσει την εκτίμησή του στα μέτρα που μπορούσαν πράγματι να τεθούν σε εφαρμογή λαμβανομένων υπόψη του συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος και των περιστάσεων.

323 Τρίτον, η προσφεύγουσα προσάπτει στο ΕΣΕ ότι δεν εξέτασε άλλα εποπτικά μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 86 της οδηγίας 2013/36.

324 Διαπιστώνεται ότι το άρθρο 86, παράγραφος 1, της οδηγίας 2013/36 προβλέπει ότι «[ο]ι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι τα ιδρύματα διαθέτουν άρτιες στρατηγικές, πολιτικές, διαδικασίες και άρτια συστήματα για τον εντοπισμό, τη μέτρηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας εντός κατάλληλου συνόλου χρονικών οριζόντων, μεταξύ άλλων εντός της ίδιας ημέρας, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα ιδρύματα διατηρούν επαρκή επίπεδα αποθεμάτων ρευστότητας». Κατά την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, που μνημονεύει η προσφεύγουσα, «[ο]ι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι τα ιδρύματα, λαμβανομένων υπόψη της φύσης, της κλίμακας και της πολυπλοκότητας των δραστηριοτήτων τους, έχουν χαρακτηριστικά κινδύνου ρευστότητας που συνάδουν με τα απαιτούμενα για ένα εύρυθμο και άρτιο σύστημα, χωρίς να τα υπερβαίνουν».

325 Αρκεί η διαπίστωση, στην οποία προέβη και η Επιτροπή, ότι η διάταξη αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αξιόπιστη λύση στα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular. Πράγματι, το ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης οφειλόταν ακριβώς στο γεγονός ότι δεν ήταν σε θέση να τηρήσει τις εν λόγω απαιτήσεις ρευστότητας.

326 Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι το ΕΣΕ παρέβη το καθήκον επιμέλειας ή την υποχρέωση αιτιολόγησης που υπέχει, καθόσον παρέλειψε να εξετάσει τα λοιπά εποπτικά μέτρα που αυτή είχε επικαλεστεί, ούτε ότι δεν τεκμηρίωσε τη συνδρομή της προϋπόθεσης του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014.

327 Επομένως, η δεύτερη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη, όπως και ο όγδοος λόγος ακυρώσεως.

### *5. Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης και σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, που κατοχυρώνονται στα άρθρα 15 και 296 ΣΛΕΕ και στα άρθρα 42 και 47 του Χάρτη*

328 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης και προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας, που κατοχυρώνονται στα άρθρα 15 και 296 ΣΛΕΕ και στα άρθρα 42 και 47 του Χάρτη, στο μέτρο που η αιτιολογία του καθεστώτος εξυγίανσης είναι ανεπαρκής και αντιφατική και δεν κατέστη πλήρως προσβάσιμη, καθόσον κρίθηκε εμπιστευτική.

329 Ο λόγος αυτός διαιρείται, κατ' ουσίαν, σε δύο αιτιάσεις, εκ των οποίων η πρώτη στηρίζεται σε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης και η δεύτερη σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

***α) Επί της πρώτης αιτίασης, η οποία στηρίζεται σε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης***

330 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξης και πρέπει να εκθέτει με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εκδίδει την πράξη, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους μεν ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους για τους οποίους ελήφθη το μέτρο, στο δε αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να παραθέτει εξαντλητικά όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία πράξης πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 296 ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται, καθώς και το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν τον σχετικό τομέα (βλ. αποφάσεις της 8ης Μαΐου 2019, Landeskreditbank Baden-Württemberg κατά ΕΚΤ, C-450/17 P, EU:C:2019:372, σκέψεις 85 και 87 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 21ης Οκτωβρίου 2020, ΕΚΤ κατά Estate of Espírito Santo Financial Group, C-396/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:845, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη ομολογία).

331 Επιπλέον, ο βαθμός ακρίβειας της αιτιολογίας της πράξης πρέπει να είναι ανάλογος των υλικών δυνατοτήτων και των τεχνικών συνθηκών ή της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να εκδοθεί (βλ. αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 2012, Éditions Odile Jacob κατά Επιτροπής, C-551/10 P, EU:C:2012:681, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, της 23ης Μαΐου 2019, KPN κατά Επιτροπής, T-370/17, EU:T:2019:354, σκέψη 139 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 27ης Ιανουαρίου 2021, KPN κατά Επιτροπής, T-691/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:43, σκέψη 162).

332 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αιτιολογία του καθεστώτος εξυγίανσης είναι ανεπαρκής και αντιφατική.

333 Πρώτον, προβάλλει την ύπαρξη αντίφασης μεταξύ της αιτιολογικής σκέψης 24 του καθεστώτος εξυγίανσης, σχετικά με τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular, και της αιτιολογικής σκέψης 26, η οποία αφορά μέτρα σχετικά με πρόβλημα φερεγγυότητας.

334 Οι δύο αυτές αιτιολογικές σκέψεις αφορούν την περιγραφή της κατάστασης της Banco Popular πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης. Στην αιτιολογική σκέψη 24 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ απαριθμεί διάφορες περιστάσεις που οδήγησαν στην κρίση ρευστότητας της Banco Popular. Η αιτιολογική σκέψη 26 αφορά τα μέτρα που είχε εξετάσει η Banco Popular, πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, για να προσπαθήσει να επιλύσει τα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετώπιζε. Επομένως, δεν μπορεί να υπάρχει αντίφαση μεταξύ των δύο αυτών αιτιολογικών σκέψεων.

335 Επιπλέον, αντιθέτως προς όσα φαίνεται να υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η αιτιολογική σκέψη 26 δεν αφορά τις λύσεις που πρότεινε το ΕΣΕ στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης για την επίλυση των προβλημάτων ρευστότητας της Banco Popular. Το γεγονός ότι η προσφεύγουσα θεωρεί ότι τα μέτρα που εξέταζε η Banco Popular κατά τις εβδομάδες που προηγήθηκαν της εξυγίανσης και τα οποία μνημονεύονται στην αιτιολογική σκέψη 26 του καθεστώτος εξυγίανσης ήταν μέτρα τα οποία φαίνεται να αφορούν πρόβλημα φερεγγυότητας και όχι ρευστότητας δεν ασκεί επιρροή.

336 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ δεν εξήγησε για ποιο λόγο το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων αποτελεί κατάλληλο και αναλογικό μέτρο για την επίλυση προβλήματος ρευστότητας.

337 Συναφώς, όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων, που ορίζεται στο άρθρο 24 του κανονισμού 806/2014, εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες μια οντότητα θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Από κανένα στοιχείο δεν μπορεί να συναχθεί ότι το εργαλείο αυτό δεν είναι κατάλληλο για την αντιμετώπιση κρίσης ρευστότητας.

338 Επιπλέον, το ΕΣΕ εξήγησε, στα άρθρα 4 και 5 του καθεστώτος εξυγίανσης, την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων υπό το πρίσμα των σκοπών της εξυγίανσης και επισήμανε ότι τα λοιπά εργαλεία εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 22 του κανονισμού 806/2014 δεν καθιστούσαν δυνατή την επίτευξη των σκοπών αυτών στον ίδιο βαθμό.

339 Ειδικότερα, το ΕΣΕ έκρινε, στο άρθρο 5.3 του καθεστώτος εξυγίανσης, ότι τα λοιπά εργαλεία εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 22, παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014 δεν θα εξυπηρετούσαν τους σκοπούς της εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό. Όσον αφορά το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα, το ΕΣΕ εκτίμησε ότι δεν μπορούσε να διασφαλιστεί ότι το εν λόγω εργαλείο, ακόμη και σε συνδυασμό με το εργαλείο διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων, θα καθιστούσε αμέσως δυνατή την αποτελεσματική αντιμετώπιση της κατάστασης ρευστότητας της Banco Popular και, ως εκ τούτου, την αποκατάσταση της χρηματοπιστωτικής ευρωστίας και της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητάς της. Όσον αφορά το εργαλείο του μεταβατικού ιδρύματος, το ΕΣΕ εκτίμησε ότι, ακόμη και σε συνδυασμό με το εργαλείο διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων, δεδομένου ότι το μεταβατικό ίδρυμα είχε ως σκοπό τη διατήρηση της πρόσβασης στις κρίσιμες λειτουργίες και την πώληση της Banco Popular εντός προθεσμίας, καταρχήν, δύο ετών και, στο μέτρο που το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων καθιστούσε δυνατή την επίτευξη του ίδιου αποτελέσματος εντός σύντομης προθεσμίας, το τελευταίο αυτό εργαλείο θεωρήθηκε ότι καθιστούσε δυνατή την υλοποίηση των σκοπών της εξυγίανσης πιο αποτελεσματικά από το μεταβατικό ίδρυμα.

340 Ως εκ τούτου, το ΕΣΕ δικαιολόγησε τους λόγους για τους οποίους το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων ήταν το μέτρο εξυγίανσης που θεωρήθηκε κατάλληλο για την αντιμετώπιση της πτώχευσης της Banco Popular, ήτοι μιας κρίσης ρευστότητας.

341 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από την αποτίμηση 2 προκύπτει μια άλλη αντίφαση, ήτοι ότι το ΕΣΕ θεώρησε ότι η Banco Popular ήταν φερέγγυα, αλλά ότι είχε αρνητική αξία μείον 8,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

342 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, στην αποτίμηση 2, η Deloitte επισήμανε ότι το αποτέλεσμα της εκτίμησής της κυμαινόταν μεταξύ 1,3 δισεκατομμυρίων και μείον 8,2 δισεκατομμυρίων ευρώ, με την ακριβέστερη εκτίμηση να τοποθετείται εντός των ορίων αυτών στα μείον 2 δισεκατομμύρια ευρώ.

343 Η εκτίμηση αυτή αφορά την αξία μεταβίβασης της Banco Popular, η οποία αντιστοιχεί σε αυτό που θα ήταν διατεθειμένος να καταβάλει ένας δυνητικός αγοραστής για την Banco Popular υπό τις συνθήκες που υφίσταντο κατά την ημερομηνία έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης. Επομένως, πρόκειται για την οικονομική αξία της Banco Popular και όχι για τη λογιστική της αξία.

344 Κατά συνέπεια, η διαπίστωση της φερεγγυότητας της Banco Popular από λογιστικής απόψεως δεν αντιφάσκει προς την αρνητική εκτίμηση της αξίας μεταβίβασής της.

345 Τέταρτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα εμπιστευτικά στοιχεία ήταν ουσιώδη για την κατανόηση της συλλογιστικής που ακολουθήθηκε και ότι αγνοεί σε τι συνίστατο η κρίση ρευστότητας της Banco Popular. Επισημαίνει ότι η αιτιολογική σκέψη 25 του καθεστώτος εξυγίανσης αναφέρει απλώς ότι «οι προαναφερθείσες περιστάσεις προκάλεσαν σημαντικές αναλήψεις καταθέσεων […]».

346 Αρκεί η διαπίστωση ότι οι περιστάσεις που προκάλεσαν την κρίση ρευστότητας της Banco Popular μεταξύ Φεβρουαρίου του 2017 και της ημερομηνίας της εξυγίανσης επεξηγούνται στην αιτιολογική σκέψη 24 του καθεστώτος εξυγίανσης.

347 Εκτός αυτού, στην αιτιολογική σκέψη 23 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ, παραπέμποντας στην εκτίμηση της ΕΚΤ, διαπίστωσε ότι η κατάσταση ρευστότητας της Banco Popular είχε επιδεινωθεί σημαντικά από τον Οκτώβριο του 2016, λόγω αναλήψεων καταθέσεων σε όλα τα τμήματα πελατών. Εξ αυτού συνήγαγε ότι η τράπεζα δεν διέθετε επαρκείς επιλογές για να αποκαταστήσει τη θέση ρευστότητάς της προκειμένου να βεβαιωθεί ότι θα είναι σε σταθερή θέση για να εξοφλήσει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

348 Στην αιτιολογική σκέψη 26, στοιχείο c, του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ διαπίστωσε επίσης ότι η Banco Popular είχε λάβει μια πρώτη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στις 5 Ιουνίου 2017, κατόπιν της συναίνεσης της ΕΚΤ, αλλά ότι η Τράπεζα της Ισπανίας δεν ήταν σε θέση να της παράσχει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας.

349 Πρέπει να θεωρηθεί ότι τα στοιχεία αυτά επαρκούν για να γίνει κατανοητή η σοβαρότητα της κρίσης ρευστότητας την οποία αντιμετώπιζε η Banco Popular.

350 Η διαπίστωση, εκ μέρους της ΕΚΤ, ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, λόγω της επιδείνωσης της κατάστασης ρευστότητάς της, αρκεί για να γίνει κατανοητός ο δικαιολογητικός λόγος των μέτρων που έλαβε το ΕΣΕ, χωρίς να είναι απαραίτητο να γνωστοποιηθεί το ακριβές ποσό των αναλήψεων καταθέσεων.

351 Όπως αναφέρεται στην πρώτη περίοδο της αιτιολογικής σκέψης 25 του καθεστώτος εξυγίανσης, το εν λόγω καθεστώς περιέχει εμπιστευτικά στοιχεία σχετικά με το ποσό των αναλήψεων καταθέσεων. Η προσφεύγουσα δεν εξηγεί για ποιον λόγο οι πληροφορίες αυτές είναι ουσιώδεις για την κατανόηση της συλλογιστικής που ακολουθήθηκε στο διατακτικό της απόφασης.

352 Συναφώς, η προσφεύγουσα παραπέμπει στο παράρτημα C.7 του υπομνήματος απάντησης, το οποίο υποτίθεται ότι εξηγεί τα ελλείποντα στοιχεία. Το παράρτημα όμως αυτό περιλαμβάνει έναν συγκριτικό πίνακα των τριών εκδόσεων του καθεστώτος εξυγίανσης που δημοσιεύθηκαν διαδοχικά, ο οποίος αναφέρει απλώς ότι, όσον αφορά την αιτιολογική σκέψη 25, δεν υπήρξε συμπλήρωση.

353 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης και ότι η πρώτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

***β) Επί της δεύτερης αιτίασης, η οποία στηρίζεται σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας***

354 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν είχε πρόσβαση στο σύνολο του καθεστώτος εξυγίανσης, καθόσον τα ουσιώδη μέρη του δεν δημοσιεύθηκαν και οι σχετικές αιτήσεις της περί πρόσβασης απορρίφθηκαν. Ως εκ τούτου, δεν γνωρίζει τους λόγους που οδήγησαν το ΕΣΕ να της στερήσει το δικαίωμα ιδιοκτησίας της, πράγμα που συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας και του δικαιώματός της σε αποτελεσματική δικαστική προστασία, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη. Υποστηρίζει ότι είναι αναγκαίο γι' αυτή να έχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του καθεστώτος εξυγίανσης προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματα άμυνας και ότι ο εμπιστευτικός χαρακτήρας του καθεστώτος εξυγίανσης δεν είναι δικαιολογημένος.

355 Υπενθυμίζεται ότι, όσον αφορά την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, το άρθρο 47, πρώτο εδάφιο, του Χάρτη ορίζει ότι κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, τηρουμένων των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο. Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η αποτελεσματικότητα του δικαστικού ελέγχου την οποία εγγυάται η ως άνω διάταξη επιτάσσει, μεταξύ άλλων, να μπορεί ο ενδιαφερόμενος να υπερασπίζεται τα δικαιώματά του υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και να αποφασίζει, έχοντας πλήρη γνώση όλων των στοιχείων, αν είναι σκόπιμο να προσφύγει ενώπιον του αρμόδιου δικαστή στρεφόμενος κατά συγκεκριμένης οντότητας (πρβλ. απόφαση της 29ης Απριλίου 2021, Banco de Portugal κ.λπ., C-504/19, EU:C:2021:335, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

356 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, η αποτελεσματικότητα του δικαστικού ελέγχου τον οποίο κατοχυρώνει το άρθρο 47 του Χάρτη επιβάλλει να είναι ο ενδιαφερόμενος σε θέση να γνωρίζει τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η διοικητική απόφαση που τον αφορά, είτε επειδή έχει διαβάσει την ίδια την απόφαση είτε επειδή του έχουν γνωστοποιηθεί οι λόγοι αυτοί κατόπιν αίτησής του, χωρίς να θίγεται η εξουσία του αρμόδιου δικαστή να απαιτήσει από την οικεία αρχή να προβεί στη γνωστοποίησή τους, προκειμένου να παρασχεθεί στον ενδιαφερόμενο η δυνατότητα να υπερασπιστεί τα δικαιώματά του υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και να αποφασίσει, έχοντας γνώση όλων των στοιχείων, αν είναι σκόπιμο να προσφύγει στον αρμόδιο δικαστή, καθώς και για να παρασχεθεί στον δικαστή η πλήρης δυνατότητα ασκήσεως του ελέγχου νομιμότητας της επίδικης εθνικής αποφάσεως (βλ. αποφάσεις της 26ης Απριλίου 2018, Donnellan, C-34/17, EU:C:2018:282, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, της 24ης Νοεμβρίου 2020, Minister van Buitenlandse Zaken, C-225/19 και C-226/19, EU:C:2020:951, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 3ης Φεβρουαρίου 2021, Ramazani Shadary κατά Συμβουλίου, T-122/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:61, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

357 Όσον αφορά την κοινοποίηση του καθεστώτος εξυγίανσης, πρέπει να υπομνησθεί ότι η προσφεύγουσα δεν είναι αποδέκτης της κοινοποίησης αυτής, η οποία απευθύνεται στο FROB. Η προσφεύγουσα πρέπει να θεωρηθεί τρίτος και, επομένως, δεν έχει δικαίωμα στην κοινοποίηση του καθεστώτος εξυγίανσης.

358 Συναφώς, επισημαίνεται ότι κακώς η προσφεύγουσα στηρίζεται στη νομολογία σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα, κατά την οποία η τήρηση της υποχρέωσης γνωστοποίησης της αιτιολογίας μιας απόφασης είναι αναγκαία προκειμένου να παρέχεται στους αποδέκτες των περιοριστικών

μέτρων η δυνατότητα να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και προκειμένου να γίνει σεβαστό το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

359 Πράγματι, σε αντίθεση με τα περιοριστικά μέτρα με τα οποία επιβάλλεται σε ένα πρόσωπο ατομικό μέτρο οικονομικής και χρηματοοικονομικής κύρωσης (δέσμευση κεφαλαίων), το καθεστώς εξυγίανσης δεν συνιστά ατομικό μέτρο εις βάρος των μετόχων της Banco Popular και, ως εκ τούτου, της προσφεύγουσας. Επομένως, η μνημονευόμενη από την προσφεύγουσα νομολογία κατά την οποία το πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται περιοριστικό μέτρο πρέπει, ως αποδέκτης μιας τέτοιας απόφασης, να λάβει γνωστοποίηση της αιτιολογίας της απόφασης αυτής δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω.

360 Όσον αφορά τη δημοσίευση του καθεστώτος εξυγίανσης, δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ δημοσιεύει στον επίσημο ιστότοπό του είτε αντίγραφο του καθεστώτος εξυγίανσης είτε ανακοίνωση στην οποία συνοψίζονται τα αποτελέσματα της δράσης εξυγίανσης, και ιδίως τα αποτελέσματα για τους πελάτες λιανικής.

361 Εν προκειμένω, στις 7 Ιουνίου 2017, το ΕΣΕ δημοσίευσε στον ιστότοπό του ανακοίνωση σχετικά με την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης συνοδευόμενη από έγγραφο το οποίο συνόψιζε τα αποτελέσματα της εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 29, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014. Στις 11 Ιουλίου 2017, το ΕΣΕ δημοσίευσε μη εμπιστευτική έκδοση του καθεστώτος εξυγίανσης. Επιπλέον, το ΕΣΕ δημοσίευσε στον ιστότοπό του, στις 2 Φεβρουαρίου 2018 και στη συνέχεια στις 31 Οκτωβρίου 2018, μη εμπιστευτικές εκδόσεις –με λιγότερες περικοπές– του καθεστώτος εξυγίανσης και των αποτιμήσεων 1 και 2.

362 Επιπλέον, το άρθρο 88, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει τα εξής:

«Πριν από τη δημοσιοποίηση οποιασδήποτε πληροφορίας το [ΕΣΕ] μεριμνά ώστε αυτή να μην περιλαμβάνει εμπιστευτικές πληροφορίες, ιδίως μέσω της εκτίμησης των ενδεχόμενων συνεπειών της δημοσιοποίησης αυτής στο δημόσιο συμφέρον όσον αφορά τη χρηματοοικονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική, στα εμπορικά συμφέροντα φυσικών και νομικών προσώπων και στον σκοπό των επιθεωρήσεων, ερευνών και ελέγχων. Η διαδικασία εξακρίβωσης των συνεπειών της δημοσιοποίησης πληροφοριών περιλαμβάνει ειδική στάθμιση των συνεπειών κάθε δημοσιοποίησης του περιεχομένου και των λεπτομερειών των σχεδίων εξυγίανσης που αναφέρονται στα άρθρα 8 και 9, των πορισμάτων κάθε αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 10 ή του σχεδίου εξυγίανσης που αναφέρεται στο άρθρο 18.»

363 Η διάταξη αυτή προβλέπει ρητώς την υποχρέωση του ΕΣΕ να διασφαλίζει, πριν από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση σε τρίτον του καθεστώτος εξυγίανσης, ότι το καθεστώς αυτό δεν περιλαμβάνει εμπιστευτικές πληροφορίες. Η υποχρέωση αυτή ισχύει επίσης για την αποτίμηση 2, η οποία αποτελεί παράρτημα του καθεστώτος εξυγίανσης και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κατ' εφαρμογήν του άρθρου 12.2 του εν λόγω καθεστώτος.

364 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο εμπιστευτικός χαρακτήρας του καθεστώτος εξυγίανσης δεν βρίσκει έρεισμα στον κανονισμό 806/2014 και αντιβαίνει στον κανονισμό (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 2001, L 145, σ. 43), καθώς και στην αρχή της διαφάνειας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 15 ΣΛΕΕ και στο άρθρο 42 του Χάρτη.

365 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι το ΕΣΕ υποχρεούται να προστατεύει τα εμπιστευτικά στοιχεία όλων των οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών απορρήτων, δυνάμει του άρθρου 339 ΣΛΕΕ, του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο β', του Χάρτη και του άρθρου 88, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014.

366 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από την αιτιολογική σκέψη 116 του κανονισμού 806/2014 προκύπτει ότι οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας ισχύουν μόνον εφόσον δεν έχει δημοσιοποιηθεί η απόφαση εξυγίανσης.

367 Η αιτιολογική σκέψη 116 του κανονισμού 806/2014 έχει ως εξής:

«Οι δράσεις εξυγίανσης θα πρέπει να κοινοποιούνται δεόντως και, εκτός των περιορισμένων εξαιρέσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, να γνωστοποιούνται στο κοινό. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι πληροφορίες που λαμβάνονται από το [ΕΣΕ], τις εθνικές αρχές εξυγίανσης και τους επαγγελματικούς συμβούλους τους κατά τη διαδικασία εξυγίανσης πιθανόν να είναι ευαίσθητες, πριν από τη γνωστοποίηση στο κοινό της απόφασης εξυγίανσης, οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να υπόκεινται στις απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου. Το γεγονός ότι οι πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο και τις λεπτομέρειες των σχεδίων εξυγίανσης και το αποτέλεσμα οποιασδήποτε αξιολόγησης των σχεδίων αυτών ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο, ιδίως στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, χρειάζεται να ληφθεί υπόψη. Κάθε πληροφορία που παρέχεται σχετικά με μια απόφαση πριν τη λήψη της, είτε πρόκειται για το κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις εξυγίανσης είτε για τη χρησιμοποίηση ενός συγκεκριμένου εργαλείου ή την ανάληψη οποιασδήποτε δράσης στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, θα πρέπει να θεωρείται ότι έχει αντίκτυπο στα δημόσια και ιδιωτικά συμφέροντα που αφορά η δράση. Ωστόσο, και μόνο η πληροφορία ότι το [ΕΣΕ] και οι εθνικές αρχές εξυγίανσης εξετάζουν μια συγκεκριμένη οντότητα θα μπορούσε να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην οντότητα αυτή. Χρειάζονται επομένως κατάλληλοι μηχανισμοί για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας τέτοιων πληροφοριών, όπως σχετικά με το περιεχόμενο και τις λεπτομέρειες σχεδίων εξυγίανσης ή το αποτέλεσμα μιας σχετικής αξιολόγησης.»

368 Αφενός, από την ως άνω αιτιολογική σκέψη προκύπτει ότι ορισμένες πληροφορίες που κατέχει το ΕΣΕ, και οι οποίες περιλαμβάνονται στο καθεστώς εξυγίανσης, στην αποτίμηση 2 καθώς και στα έγγραφα στα οποία στηρίχθηκε, εμπίπτουν στο επαγγελματικό απόρρητο και είναι εμπιστευτικές.

369 Συναφώς, από το άρθρο 34, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προκύπτει ότι, για τους σκοπούς της εκτέλεσης των καθηκόντων του δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, το ΕΣΕ δύναται, μέσω των εθνικών αρχών εξυγίανσης ή άμεσα, κατόπιν ενημέρωσής τους και αξιοποιώντας πλήρως όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες από την ΕΚΤ ή τις εθνικές αρμόδιες αρχές, να απαιτεί, μεταξύ άλλων, από τις οντότητες τις οποίες αφορά ορισμένο μέτρο εξυγίανσης να παρέχουν όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων που του ανατίθενται από τον ίδιο αυτό κανονισμό. Η παράγραφος 2 του ως άνω άρθρου διευκρινίζει ότι οι απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου δεν απαλλάσσουν τις εν λόγω οντότητες από την υποχρέωση παροχής των πληροφοριών αυτών. Το άρθρο 34, παράγραφος 4, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι το ΕΣΕ είναι σε θέση να αποκτά, μεταξύ άλλων σε συνεχή βάση, οιαδήποτε πληροφορία είναι αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων του βάσει του εν λόγω κανονισμού, ιδίως σχετικά με το κεφάλαιο, τη ρευστότητα, τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που αφορούν κάθε ίδρυμα το οποίο υπόκειται στις εξουσίες εξυγίανσης του ΕΣΕ.

370 Το Δικαστήριο έχει κρίνει, όσον αφορά την οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 2004, L 145, σ. 1), ότι η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ελέγχου της δραστηριότητας των επιχειρήσεων επενδύσεων, το οποίο στηρίζεται στην εποπτεία εντός ενός κράτους μέλους και στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών πλειόνων κρατών μελών, επιβάλλει να μπορούν τόσο οι εποπτευόμενες επιχειρήσεις όσο και οι αρμόδιες αρχές να είναι βέβαιες ότι οι εμπιστευτικές πληροφορίες που έχουν παράσχει θα διατηρήσουν καταρχήν τον εμπιστευτικό τους χαρακτήρα (βλ. απόφαση της 19ης Ιουνίου 2018, Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

371 Το Δικαστήριο έκρινε ότι χωρίς αυτή την εμπιστοσύνη θα μπορούσε να προκληθεί ζημία στην απρόσκοπτη διαβίβαση των εμπιστευτικών πληροφοριών που απαιτούνται για την άσκηση της εποπτείας. Συνεπώς, το άρθρο 54, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/39 επιβάλλει ως γενικό κανόνα την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου όχι μόνο για να προστατευθούν οι άμεσα εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αλλά και για να προστατευθεί το γενικό συμφέρον που συνδέεται με την ομαλή λειτουργία των αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων της Ένωσης (βλ. απόφαση της 19ης Ιουνίου 2018, Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, σκέψεις 32 και 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

372 Επισημαίνεται ότι το άρθρο 88, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, σχετικά με τις απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου των μελών του ΕΣΕ, περιέχει διάταξη ισοδύναμη με το άρθρο 54, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/39.

373 Αφετέρου, ασφαλώς, η αιτιολογική σκέψη 116 του κανονισμού 806/2014 μνημονεύει τις υποχρεώσεις επαγγελματικού απορρήτου του ΕΣΕ πριν από την έκδοση απόφασης εξυγίανσης. Αναφέρει ότι, στο μέτρο που ορισμένες πληροφορίες που κατέχει το ΕΣΕ είναι ευαίσθητες και εμπίπτουν στο επιχειρηματικό απόρρητο, δεν πρέπει να γνωστοποιούνται στο κοινό πριν από τη λήψη μέτρου εξυγίανσης. Συγκεκριμένα, η κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με το γεγονός ότι μια οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και ότι ενδέχεται να αποτελέσει αντικείμενο μέτρου εξυγίανσης θα μπορούσε, μεταξύ άλλων, να παρακινήσει τους μετόχους να πωλήσουν τους τίτλους τους στις αγορές και να οδηγήσει επίσης σε μαζική ανάληψη καταθέσεων, πράγμα που θα είχε ως συνέπεια να επιδεινώσει την οικονομική κατάσταση της τράπεζας και, ως εκ τούτου, να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα μιας δράσης του ΕΣΕ καθώς και τη λειτουργία της αγοράς.

374 Ωστόσο, η αιτιολογική αυτή σκέψη αναφέρει επίσης ρητώς ότι τα μέτρα εξυγίανσης «θα πρέπει να κοινοποιούνται δεόντως και, εκτός των περιορισμένων εξαιρέσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, να γνωστοποιούνται στο κοινό». Υπενθυμίζεται, πάντως, ότι το άρθρο 88, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014, το οποίο παρατίθεται στη σκέψη 362 ανωτέρω, προβλέπει ρητώς την υποχρέωση του ΕΣΕ να μεριμνά, πριν από τη δημοσιοποίηση του καθεστώτος εξυγίανσης, ώστε το καθεστώς αυτό να μην περιλαμβάνει εμπιστευτικές πληροφορίες.

375 Εξ αυτού προκύπτει ότι η αιτιολογική σκέψη 116 του κανονισμού 806/2014 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι οι κανόνες εμπιστευτικότητας και επαγγελματικού απορρήτου εφαρμόζονται μόνον ενόσω δεν έχει δημοσιοποιηθεί η απόφαση εξυγίανσης.

376 Δεύτερον, η προσφεύγουσα παραπέμπει στο άρθρο 88, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014, κατά το οποίο «[ο]ι πληροφορίες που υπόκεινται στις απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου δεν γνωστοποιούνται σε άλλη δημόσια ή ιδιωτική αρχή πέραν των περιπτώσεων που αυτό κρίνεται δέον [στο πλαίσιο ένδικων διαδικασιών]».

377 Η διάταξη αυτή δεν μπορεί να σημαίνει ότι το ΕΣΕ υποχρεούται να δημοσιοποιεί το σύνολο της απόφασης εξυγίανσης από τη στιγμή που κινείται δικαστική διαδικασία. Η διάταξη αυτή αναφέρεται στη δυνατότητα των δικαστηρίων να διατάσσουν την προσκόμιση εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες.

378 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο έχει την ευχέρεια, μέσω μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας ή μέτρου διεξαγωγής αποδείξεων, να ζητήσει από το ΕΣΕ να προσκομίσει κάθε έγγραφο που θεωρεί κρίσιμο για την επίλυση της διαφοράς, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 91, στοιχείο β', και του άρθρου 92, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας. Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 103, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να κρίνει ότι ορισμένες πληροφορίες περιλαμβανόμενες στα έγγραφα αυτά έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα και, επομένως, να αποφασίσει ότι δεν θα κοινοποιηθούν στους λοιπούς διαδίκους και ιδίως στους προσφεύγοντες.

379 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου να διατάξει την προσκόμιση εγγράφων δεν διασφαλίζει στους προσφεύγοντες την πρόσβαση στο σύνολο των εγγράφων αυτών αν το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι τα οικεία έγγραφα περιέχουν εμπιστευτικά στοιχεία.

380 Επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο, στις 12 Μαΐου 2021, με διάταξη περί διεξαγωγής αποδείξεων, διέταξε το ΕΣΕ να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν οι εμπιστευτικές εκδόσεις του καθεστώτος εξυγίανσης, η αποτίμηση 2 και η εκτίμηση της ΕΚΤ σχετικά με το αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Σύμφωνα με το άρθρο 103 του Κανονισμού Διαδικασίας, αφού εξέτασε το περιεχόμενο των εγγράφων αυτών, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τα στοιχεία που είχαν αποκρυβεί στις εκδόσεις των ως άνω εγγράφων οι οποίες είχαν δημοσιευθεί στους ιστοτόπους του ΕΣΕ και της ΕΚΤ δεν ασκούσαν επιρροή για την επίλυση της υπό κρίση διαφοράς. Ως εκ τούτου, με διάταξη της 9ης Ιουνίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο αφαίρεσε τις εμπιστευτικές εκδόσεις των εγγράφων αυτών από τη δικογραφία.

381 Τρίτον, η προσφεύγουσα περιορίζεται στον ισχυρισμό ότι ο εμπιστευτικός χαρακτήρας του καθεστώτος εξυγίανσης είναι αντίθετος προς την αρχή της διαφάνειας και προς τις διατάξεις του κανονισμού 1049/2001, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα, χωρίς να προβάλλει συγκεκριμένο επιχείρημα.

382 Πάντως, αρκεί η διαπίστωση ότι, αφενός, ο κανονισμός 1049/2001 δεν ασκεί επιρροή στο ζήτημα αν το ΕΣΕ είχε την υποχρέωση να γνωστοποιήσει το σύνολο του καθεστώτος εξυγίανσης και ότι, αφετέρου, το καθεστώς δημόσιας πρόσβασης στα έγγραφα που θεσπίζει ο κανονισμός αυτός περιλαμβάνει εξαιρέσεις οι οποίες αποσκοπούν στη διασφάλιση του εμπιστευτικού χαρακτήρα ορισμένων δεδομένων.

383 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει, όσον αφορά το άρθρο 54 της οδηγίας 2004/39, το οποίο θέτει γενική αρχή απαγορεύσεως της δημοσιοποιήσεως των εμπιστευτικών πληροφοριών που κατέχουν οι αρμόδιες αρχές και αναφέρει εξαντλητικώς τις συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες η γενική αυτή απαγόρευση, κατ' εξαίρεση, δεν εμποδίζει τη διαβίβασή τους ή τη χρήση τους, ότι το άρθρο αυτό δεν αποσκοπεί στη δημιουργία δικαιώματος προσβάσεως του κοινού στις πληροφορίες που

κατέχουν οι αρμόδιες αρχές ή στη λεπτομερή ρύθμιση της ασκήσεως αυτού του δικαιώματος προσβάσεως το οποίο, ενδεχομένως, αναγνωρίζεται από το εθνικό δίκαιο (απόφαση της 19ης Ιουνίου 2018, Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, σκέψεις 38 και 39).

384 Επισημαίνεται ότι το άρθρο 88 του κανονισμού 806/2014 προβλέπει τις απαιτήσεις περί επαγγελματικού απορρήτου και καθιερώνει, όπως και το άρθρο 54 της οδηγίας 2004/39, γενική αρχή απαγόρευσης της δημοσιοποίησης των εμπιστευτικών πληροφοριών που έχει στην κατοχή του το ΕΣΕ, προβλέποντας τις περιπτώσεις στις οποίες η γενική αυτή απαγόρευση δεν εμποδίζει, κατ' εξαίρεση, τη διαβίβασή τους.

385 Πάντως, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το άρθρο 54 της οδηγίας 2004/39 ανταποκρίνεται σε διαφορετικό σκοπό από αυτόν που επιδιώκει ο κανονισμός 1049/2001. Πράγματι, σκοπός του τελευταίου αυτού κανονισμού είναι να παράσχει στο κοινό το δικαίωμα της ευρύτερης δυνατής πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης (βλ. απόφαση της 19ης Ιουνίου 2018, Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, σκέψεις 40 και 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

386 Κατά το Δικαστήριο, με γνώμονα ακριβώς τον σκοπό αυτόν επιβάλλει, καταρχήν, ο κανονισμός 1049/2001 στο όργανο της Ένωσης που προτίθεται να αρνηθεί την παροχή προσβάσεως σε έγγραφο να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους η πρόσβαση στο έγγραφο αυτό μπορεί να βλάψει με συγκεκριμένο τρόπο το συμφέρον που προστατεύεται από προβλεπόμενη εξαίρεση του επίμαχου δικαιώματος προσβάσεως, υπό την επιφύλαξη της δυνατότητας του οργάνου αυτού να στηριχθεί συναφώς επί γενικού τεκμηρίου εμπιστευτικότητας που ισχύει για μια κατηγορία εγγράφων όταν παρεμφερείς εκτιμήσεις γενικού χαρακτήρα ενδέχεται να έχουν εφαρμογή επί αιτήσεων δημοσιοποιήσεως που αφορούν έγγραφα της ιδίας φύσεως (βλ. απόφαση της 19ης Ιουνίου 2018, Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

387 Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, αντιθέτως, σε περίπτωση κατά την οποία οι αρμόδιες αρχές, επιληφθείσες αιτήσεως ιδιώτη για παροχή προσβάσεως σε πληροφορίες αφορώσες εποπτευόμενη επιχείρηση, εκτιμούν ότι οι ζητούμενες πληροφορίες είναι εμπιστευτικές κατά την έννοια του άρθρου 54, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/39, μπορούν να δεχθούν την αίτηση αυτή μόνον στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στο εν λόγω άρθρο 54 περιπτώσεις (απόφαση της 19ης Ιουνίου 2018, Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, σκέψη 43).

388 Πρέπει να γίνει δεκτό ότι η νομολογία αυτή εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν στις εμπιστευτικές πληροφορίες που κατέχει το ΕΣΕ κατά την έννοια του άρθρου 88 του κανονισμού 806/2014.

389 Τέταρτον, με το υπόμνημα απάντησης, η προσφεύγουσα επικαλείται τις αποφάσεις που εξέδωσε η ομάδα εξέτασης προσφυγών του ΕΣΕ στις 28 Νοεμβρίου 2017 και στις 19 Ιουνίου 2018, σε απάντηση των αιτήσεών της περί πρόσβασης στα έγγραφα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 90, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 και του κανονισμού 1049/2001, και κατόπιν των οποίων το ΕΣΕ δημοσίευσε στον ιστότοπό του, τον Φεβρουάριο και τον Οκτώβριο του 2018, μη εμπιστευτικές εκδόσεις του καθεστώτος εξυγίανσης και των αποτιμήσεων 1 και 2, με λιγότερες περικοπές. Υποστηρίζει ότι οι αποφάσεις αυτές της ομάδας εξέτασης προσφυγών του ΕΣΕ επιβεβαίωσαν ότι η άρνηση πρόσβασης σε ουσιώδες μέρος του καθεστώτος εξυγίανσης ήταν αδικαιολόγητη και ότι η έκδοση του καθεστώτος αυτού που δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2018 είχε υπερβολικά εμπιστευτικό χαρακτήρα.

390 Επισημαίνεται ότι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται καταρχήν να τηρούν την υποχρέωση του επαγγελματικού απορρήτου την οποία υπέχουν από το άρθρο 54, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/39 καθ' όλη την περίοδο κατά την οποία οι πληροφορίες που κατέχουν δυνάμει της οδηγίας αυτής πρέπει να θεωρούνται εμπιστευτικές, ειδάλλως θα υπονομεύονταν οι σκοποί τους οποίους επιδιώκει η διάταξη αυτή. Πέραν τούτου, η παρέλευση του χρόνου αποτελεί περίσταση που μπορεί κανονικά να επηρεάσει την εξέταση του αν πληρούνται σε δεδομένη χρονική στιγμή οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η εμπιστευτικότητα των σχετικών πληροφοριών (βλ. απόφαση της 19ης Ιουνίου 2018, Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, σκέψεις 48 και 49 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

391 Στο μέτρο που, όπως προαναφέρθηκε, το άρθρο 88, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 περιέχει διάταξη αντίστοιχη με εκείνη του άρθρου 54, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/39, η νομολογία αυτή εφαρμόζεται εν προκειμένω κατ' αναλογίαν.

392 Οι δύο αποφάσεις της ομάδας εξέτασης προσφυγών εκδόθηκαν, αντιστοίχως, έξι μήνες και ένα έτος μετά την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης. Έτσι, η παρέλευση πολλών μηνών από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης ενδέχεται να επηρέασε την ανάλυση του εμπιστευτικού χαρακτήρα ορισμένων στοιχείων που περιλαμβάνονται στο καθεστώς εξυγίανσης και στις αποτιμήσεις 1 και 2. Από τα ανωτέρω προκύπτει επομένως ότι η εκτίμηση της ομάδας εξέτασης προσφυγών, στις αποφάσεις της 28ης Νοεμβρίου 2017 και της 19ης Ιουνίου 2018, σχετικά με τον υπερβολικά εμπιστευτικό χαρακτήρα ορισμένων στοιχείων δεν αναιρεί το γεγονός ότι, αμέσως μετά την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, ο εμπιστευτικός αυτός χαρακτήρας ήταν δικαιολογημένος. Επιπλέον, η ομάδα εξέτασης προσφυγών δεν επέβαλε τη δημοσίευση ολόκληρου του καθεστώτος εξυγίανσης ή της αποτίμησης 2, δεδομένου ότι ορισμένα στοιχεία παρέμεναν εμπιστευτικά.

393 Επομένως, κακώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο εμπιστευτικός χαρακτήρας ορισμένων στοιχείων του καθεστώτος εξυγίανσης δεν ήταν βάσιμος.

394 Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι, στις 11 Ιουλίου 2017, το ΕΣΕ δημοσίευσε στον ιστότοπό του μη εμπιστευτική έκδοση του καθεστώτος εξυγίανσης. Η προσφεύγουσα είχε πρόσβαση στην εν λόγω έκδοση και μπόρεσε να την προσβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου με την υπό κρίση προσφυγή, ασκηθείσα δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, πράγμα το οποίο αποδεικνύει την ύπαρξη του δικαιώματός της πραγματικής προσφυγής.

395 Επιπλέον, μετά την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής και κατόπιν των αποφάσεων της ομάδας εξέτασης προσφυγών του ΕΣΕ που μνημονεύονται στη σκέψη 389 ανωτέρω, το ΕΣΕ δημοσίευσε στον ιστότοπό του, στις 2 Φεβρουαρίου και στις 31 Οκτωβρίου 2018, ήτοι πριν από την κατάθεση του υπομνήματος απάντησης, μη εμπιστευτικές εκδόσεις -με λιγότερες περικοπές- του καθεστώτος εξυγίανσης και των αποτιμήσεων 1 και 2. Επομένως, η προσφεύγουσα ήταν σε θέση να προβάλει επιχειρήματα σχετικά με τις εκδόσεις αυτές.

396 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, ακόμη και αν απέκτησε πρόσβαση σε μεγαλύτερο αριθμό πληροφοριών, κατόπιν των δημοσιεύσεων, στις 2 Φεβρουαρίου και στις 31 Οκτωβρίου 2018, εκδόσεων του καθεστώτος εξυγίανσης και των αποτιμήσεων 1 και 2 με λιγότερες περικοπές, η έλλειψη αιτιολογίας δεν μπορεί να θεραπευθεί μετά την κίνηση της διαδικασίας.

397 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι οι διαδοχικές δημοσιεύσεις στον ιστότοπο του ΕΣΕ αφορούσαν το καθεστώς εξυγίανσης και τις αποτιμήσεις 1 και 2 ως είχαν στις αρχικές τους εκδόσεις. Σκοπός των δημοσιεύσεων αυτών ήταν να παρασχεθεί στο κοινό πρόσβαση σε τμήματα των εγγράφων

αυτών τα οποία είχαν αρχικώς χαρακτηρισθεί ως εμπιστευτικά. Το ζήτημα δεν έγκειτο στην εκ μέρους του ΕΣΕ δημοσίευση πληροφοριών οι οποίες δεν περιλαμβάνονταν εξαρχής στο καθεστώς εξυγίανσης ή στις αποτιμήσεις 1 και 2 και οι οποίες είχαν ως αντικείμενο τη συμπλήρωση της αιτιολογίας τους.

398 Τέλος, πρέπει να τονιστεί ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι απόφαση της Επιτροπής με την οποία διαπιστώνεται ότι δεν υφίσταται η προσαπτόμενη από καταγγέλλοντα κρατική ενίσχυση μπορεί, υπό το πρίσμα της υποχρέωσης τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, να είναι επαρκώς αιτιολογημένη χωρίς να περιέχει το σύνολο των αριθμητικών στοιχείων επί των οποίων στηρίζεται η συλλογιστική του θεσμικού αυτού οργάνου (πρβλ. απόφαση της 1ης Ιουλίου 2008, Chronopost και La Poste κατά UFEX κ.λπ., C-341/06 P και C-342/06 P, EU:C:2008:375, σκέψεις 108 έως 111). Επομένως, η μη εμπιστευτική έκδοση τέτοιας απόφασης, όταν αναδεικνύει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο τη συλλογιστική της Επιτροπής καθώς και τη μεθοδολογία που αυτή χρησιμοποίησε, κατά τρόπο που να παρέχει στους ενδιαφερομένους τη δυνατότητα να γνωρίσουν τους σχετικούς λόγους και στο Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του, αρκεί για να τηρηθεί η υποχρέωση αιτιολόγησης που υπέχει το ίδιο θεσμικό όργανο (πρβλ. απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Club Hotel Loutraki κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-131/15 P, EU:C:2016:989, σκέψη 55).

399 Επιπλέον, όσον αφορά τα οικονομικά στοιχεία που χρησιμοποίησε η Deloitte στην αποτίμηση 2 και τα οποία έλαβε υπόψη το ΕΣΕ στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι αυτά αποτελούν περίπλοκες τεχνικές εκτιμήσεις. Εφόσον από το καθεστώς εξυγίανσης προκύπτει σαφώς η συλλογιστική του ΕΣΕ κατά τρόπο που να επιτρέπει τη μεταγενέστερη αμφισβήτηση της βασιμότητάς της ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου, είναι περιττό να απαιτείται ειδική αιτιολογία για καθεμία από τις τεχνικής φύσεως επιλογές ή για κάθε αριθμητικό στοιχείο επί των οποίων στηρίχθηκε η αιτιολογία αυτή (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 1ης Ιουλίου 2008, Chronopost και La Poste κατά UFEX κ.λπ., C-341/06 P και C-342/06 P, EU:C:2008:375, σκέψη 108 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

400 Πάντως, αφενός, από την ανάλυση της πρώτης αιτίασης προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι οι εκδόσεις του καθεστώτος εξυγίανσης και της αποτίμησης 2, οι οποίες δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο του ΕΣΕ και στις οποίες είχε πρόσβαση, ήταν ανεπαρκώς αιτιολογημένες. Αφετέρου, η προσφεύγουσα δεν διευκρίνισε σε ποιον βαθμό τα οικονομικά στοιχεία που απεκρύβησαν στις μη εμπιστευτικές εκδόσεις του καθεστώτος εξυγίανσης και της αποτίμησης 2 ήταν αναγκαία για την κατανόηση του καθεστώτος εξυγίανσης και για την άσκηση του δικαιώματός της σε αποτελεσματική δικαστική προστασία.

401 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προβάλει ότι, για την άσκηση των δικαιωμάτων άμυνας ή του δικαιώματός της σε αποτελεσματική ένδικη προστασία, ήταν αναγκαίο να έχει πρόσβαση σε ολόκληρο το καθεστώς εξυγίανσης.

402 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί η δεύτερη αιτίαση και, ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του.

### *6. Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής nemo auditur propriam turpitudinem allegans και σε παράβαση του άρθρου 88 του κανονισμού 806/2014*

403 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ παραβίασε την αρχή nemo auditur propriam turpitudinem allegans [ουδείς δύναται να επικαλείται ίδια παρανομία] και παρέβη την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου που προβλέπεται στο άρθρο 88 του κανονισμού 806/2014 και στο άρθρο 339 ΣΛΕΕ, καθόσον εξέδωσε πράξη βλαπτική για την Banco Popular και τους μετόχους της, λόγω κρίσης που το ίδιο προκάλεσε.

404 Υποστηρίζει ότι οι δηλώσεις στις οποίες προέβη η πρόεδρος του ΕΣΕ, σε συνέντευξη στο *Bloomberg TV* στις 23 Μαΐου 2017 και σε άρθρο που δημοσίευσε το *Reuters* στις 31 Μαΐου 2017, συνιστούν παράβαση του άρθρου 88 του κανονισμού 806/2014, το οποίο προβλέπει υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου για το προσωπικό και τα μέλη του ΕΣΕ. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι δηλώσεις αυτές έσπειραν πανικό στο κοινό, το οποίο απέσυρε μαζικά κεφάλαια από την Banco Popular, γεγονός που οδήγησε σε εκροή καταθέσεων. Η προσφεύγουσα επικαλείται διάφορα στοιχεία προς απόδειξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των δηλώσεων αυτών και της κρίσης της Banco Popular. Οι πληροφορίες που περιέχονται στις εν λόγω δηλώσεις της προέδρου του ΕΣΕ της 23ης και 31ης Μαΐου 2017 προκάλεσαν την κρίση ρευστότητας της Banco Popular, η οποία αποτελεί και τον λόγο της εξυγίανσης της Banco Popular.

405 Επιπλέον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με την αρχή nemo auditur propriam turpitudinem allegans, ένα θεσμικό όργανο δεν μπορεί να στηριχθεί στα δικά του σφάλματα προκειμένου να εκδώσει πράξη βλαπτική για έναν ιδιώτη.

406 Η Επιτροπή θεωρεί ότι, στο πλαίσιο προσφυγής που αφορά τη νομιμότητα του καθεστώτος εξυγίανσης, οι περιστάσεις που δημιούργησαν δυσχέρειες στην οντότητα είναι άνευ σημασίας και ότι το μόνο κρίσιμο ζήτημα είναι αν πληρούνταν οι νομικές προϋποθέσεις για την έγκριση του εν λόγω καθεστώτος. Το ΕΣΕ υποστηρίζει επίσης ότι το κύρος του καθεστώτος εξυγίανσης απαιτεί η οντότητα να βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και να πληρούνται οι προϋποθέσεις του κανονισμού 806/2014 κατά τον χρόνο έγκρισης του συγκεκριμένου καθεστώτος, ανεξαρτήτως των λόγων που οδήγησαν στην κατάσταση αυτή.

407 Προκαταρκτικώς, όσον αφορά την επίκληση από την προσφεύγουσα της αρχής nemo auditur propriam turpitudinem allegans, κατά την οποία κανείς δεν μπορεί να επικαλεστεί τη δική του υπαίτια συμπεριφορά έναντι τρίτου προκειμένου να αποκτήσει πλεονέκτημα, επισημαίνεται ότι, όπως διαπίστωσαν η Επιτροπή και το ΕΣΕ, η αρχή αυτή δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω.

408 Όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, η αρχή αυτή έχει εφαρμογή όταν ένας διάδικος επιδιώκει να αποκομίσει αθέμιτο όφελος από τη δική του παράνομη συμπεριφορά. Η προσφεύγουσα, όμως, δεν αναφέρει ποιο πλεονέκτημα αποκόμισε το ΕΣΕ από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης.

409 Επιπλέον, κανένα από τα παραδείγματα που αντλούνται από τη νομολογία, και τα οποία παραθέτει η προσφεύγουσα, δεν καθιστά δυνατό να αποδειχθεί η λυσιτέλεια της αρχής αυτής προς στήριξη αιτήματος ακύρωσης πράξης εκδοθείσας από θεσμικό ή άλλο όργανο της Ένωσης. Έτσι, στη σκέψη 55 της απόφασης της 11ης Δεκεμβρίου 1996, Barraux κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-177/95, EU:T:1996:187), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το επιχείρημα ότι η αρχή αυτή εμποδίζει το Συμβούλιο να εκδώσει κανονισμό με αναδρομική ισχύ δεν είναι λυσιτελές. Στη σκέψη 63 της απόφασης της 10ης Ιουλίου 2003, Επιτροπή κατά Fresh Marine (C-472/00 P, EU:C:2003:399), το Δικαστήριο απλώς υπενθύμισε τη διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου ότι η

Fresh Marine συνέβαλε στη ζημία λόγω δικής της αμέλειας. Στη σκέψη 13 της απόφασης της 9ης Φεβρουαρίου 1984, Kohler κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου (316/82, EU:C:1984:49), το Δικαστήριο επισήμανε ότι η επιχειρηματολογία του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου που στηριζόταν στην έλλειψη έγγραφου τύπου της προσβαλλόμενης πράξης, η οποία προβλήθηκε προς στήριξη του απαραδέκτου της προσφυγής, ήταν αβάσιμη, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι αν γινόταν δεκτή η επιχειρηματολογία αυτή, τούτο θα σήμαινε ότι το εν λόγω όργανο θα μπορούσε να επικαλεστεί παράβαση διαπραχθείσα από το ίδιο, προκειμένου να στερήσει από την προσφεύγουσα το δικαίωμα προσφυγής.

410 Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως κατά το μέρος που η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ παρέβη την υποχρέωσή του περί τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου η οποία προβλέπεται στο άρθρο 339 ΣΛΕΕ και στο άρθρο 88 του κανονισμού 806/2014.

411 Επισημαίνεται ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η προσφεύγουσα απέδειξε ότι το ΕΣΕ είχε δημοσιοποιήσει εμπιστευτικές πληροφορίες στον Τύπο, κατά πάγια νομολογία, πλημμέλεια όπως αυτή μπορεί να επιφέρει την ακύρωση της σχετικής απόφασης μόνον αν αποδειχθεί ότι, ελλείψει αυτής της πλημμέλειας, η εν λόγω απόφαση θα είχε διαφορετικό περιεχόμενο (βλ. απόφαση της 6ης Ιουλίου 2000, Volkswagen κατά Επιτροπής, T-62/98, EU:T:2000:180, σκέψη 283 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· απόφαση της 5ης Απριλίου 2006, Degussa κατά Επιτροπής, T-279/02, EU:T:2006:103, σκέψη 416· βλ., επίσης, απόφαση της 3ης Μαρτίου 2011, Siemens κατά Επιτροπής, T-110/07, EU:T:2011:68, σκέψη 402 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

412 Συναφώς, όπως υποστηρίζουν η Επιτροπή και το ΕΣΕ, ένα καθεστώς εξυγίανσης θεσπίζεται εγκύρως όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, ανεξαρτήτως των λόγων που οδήγησαν την οικεία οντότητα σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

413 Υπενθυμίζεται ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας περί παράβασης του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 απορρίφθηκαν στο πλαίσιο της ανάλυσης του όγδοου λόγου ακυρώσεως.

414 Επομένως, επισημαίνεται ότι το ΕΣΕ, έχοντας εκτιμήσει ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, ενέκρινε το καθεστώς εξυγίανσης για την Banco Popular και η Επιτροπή, έχοντας κρίνει ότι το καθεστώς εξυγίανσης ήταν σύμφωνο με τις διατάξεις του κανονισμού 806/2014, αποδέχτηκε το καθεστώς αυτό. Οι περιστάσεις που οδήγησαν στην εκ μέρους της Banco Popular πλήρωση των προϋποθέσεων που δικαιολογούν την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, ιδίως της προϋπόθεσης ότι βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, δεν ασκούν επιρροή.

415 Κατά συνέπεια, η προβαλλόμενη από την προσφεύγουσα αιτιώδης συνάφεια μεταξύ, αφενός, των δηλώσεων της 23ης και της 31ης Μαΐου 2017 και, αφετέρου, της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular είναι αδιάφορη και δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την ακύρωση του καθεστώτος εξυγίανσης.

416 Ως εκ τούτου, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το ΕΣΕ δεν μπορούσε εγκύρως να εγκρίνει το καθεστώς εξυγίανσης, δεδομένου ότι οι δηλώσεις της προέδρου του, οι οποίες έγιναν κατά παράβαση του καθήκοντος εμπιστευτικότητας και της αρχής της χρηστής διοίκησης, αποτελούν την αιτία της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές όσον αφορά την εκτίμηση της νομιμότητας του καθεστώτος εξυγίανσης.

417 Κατά τα λοιπά, η προσφεύγουσα δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίζει ότι οι δημοσιοποιήσεις της 23ης και της 31ης Μαΐου 2017 προκάλεσαν τη σοβαρή κρίση ρευστότητας της Banco Popular. Τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας στηρίζονται σε αποσπασματική και εσφαλμένη παρουσίαση των πραγματικών περιστατικών που προκάλεσαν την κρίση ρευστότητας της Banco Popular και των λόγων που την οδήγησαν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

418 Επομένως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο της παρατιθέμενης στις σκέψεις 53 έως 61 ανωτέρω εκτίμησης της κατάστασης της Banco Popular για να εξακριβωθεί αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, η ΕΚΤ αναφέρθηκε στα διάφορα γεγονότα που προκάλεσαν την επιδείνωση της κατάστασης ρευστότητας της Banco Popular.

419 Στην αιτιολογική σκέψη 24 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ παρέθεσε και άλλες περιστάσεις που επέφεραν τη ραγδαία επιδείνωση της θέσης ρευστότητας της Banco Popular, ήτοι:

– τον Φεβρουάριο του 2017, η Banco Popular ανακοίνωσε την ανάγκη για έκτακτες προβλέψεις ύψους 5,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, με αποτέλεσμα ενοποιημένη ζημία ύψους 3,485 δισεκατομμυρίων ευρώ, και διόρισε νέο πρόεδρο·

– στις 10 Φεβρουαρίου 2017, η DBRS υποβάθμισε την αξιολόγηση της Banco Popular·

– στις 3 Απριλίου 2017, η Banco Popular δημοσίευσε μια ad hoc δημόσια δήλωση που ενημέρωνε για τα αποτελέσματα διαφόρων εσωτερικών ελέγχων που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις του ιδρύματος και επιβεβαίωσε την αντικατάσταση του διευθύνοντος συμβούλου του ιδρύματος λιγότερο από ένα έτος μετά την ανάληψη των καθηκόντων του·

– στις 7 Απριλίου 2017, η Standard & Poor's και, στις 21 Απριλίου, η Moody's υποβάθμισαν την αξιολόγηση της Banco Popular·

– στις 12 Μαΐου 2017, η Banco Popular παρέβη την απαίτηση κάλυψης ρευστότητας του 80 % και δεν ήταν σε θέση να συμμορφωθεί έκτοτε εκ νέου προς το κανονιστικό όριο·

– η συνεχιζόμενη αρνητική κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σχετικά με τα οικονομικά αποτελέσματα και τον φερόμενο ως επικείμενο κίνδυνο πτώχευσης ή έλλειψης ρευστότητας της Banco Popular προκάλεσε αύξηση των αναλήψεων καταθέσεων·

– στις 6 Ιουνίου 2017, οι DBRS και Moody's υποβάθμισαν την αξιολόγηση της Banco Popular.

420 Το ΕΣΕ επισήμανε ότι το σύνολο των ανωτέρω περιστάσεων είχε προκαλέσει σημαντικές αναλήψεις καταθέσεων.

421 Από τα περιστατικά αυτά, τα οποία δεν αμφισβητήθηκαν από την προσφεύγουσα, προκύπτει ότι η κατάσταση της Banco Popular είχε ήδη επιδεινωθεί πολύ πριν από τις 23 Μαΐου 2017 και ότι η κρίση ρευστότητας της Banco Popular οφειλόταν σε πολλούς παράγοντες, οι οποίοι ανάγονταν στα κακά αποτελέσματα της τράπεζας που είχαν ανακοινωθεί τον Φεβρουάριο και τον Απρίλιο του 2017. Ειδικότερα, η κάλυψη των αναγκών ρευστότητας της Banco Popular δεν τηρούσε τις νόμιμες απαιτήσεις από τις 12 Μαΐου 2017.

422 Επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να αγνοεί το σύνολο των αντικειμενικών περιστάσεων που προκάλεσαν τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular, ιδίως από τον Απρίλιο του 2017. Δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίζει ότι η δήλωση της 23ης Μαΐου 2017 και το άρθρο της 31ης Μαΐου 2017, ακόμη και αν υποτεθεί ότι οφείλονται σε παραβίαση της αρχής της εμπιστευτικότητας εκ μέρους του ΕΣΕ, ήταν η αιτία της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular.

423 Το συμπέρασμα αυτό δεν ανατρέπεται από τα λοιπά επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

424 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ΕΚΤ, κατά την εκτίμηση της κατάστασης της Banco Popular για να εξακριβωθεί αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, επισήμανε ότι οι απώλειες καταθέσεων ήταν ιδιαιτέρως σημαντικές από τις 31 Μαΐου 2017, μετά την αποκάλυψη των μέσων μαζικής ενημέρωσης ότι η τράπεζα θα βρισκόταν αντιμέτωπη με το ενδεχόμενο εκκαθάρισης σε περίπτωση που η εν εξελίξει διαδικασία ιδιωτικής πώλησης δεν ευοδωνόταν εντός πολύ σύντομου χρονικού διαστήματος.

425 Από την εκτίμηση της ΕΚΤ προκύπτει ότι, κατά την ίδια, η ανακοίνωση της αποτυχίας της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης και του κινδύνου εκκαθάρισης της επιχείρησης αύξησε τις απώλειες καταθέσεων της Banco Popular. Εντούτοις, πρόκειται απλώς για ένα στοιχείο μεταξύ των πολλών άλλων που παραθέτει η ΕΚΤ και στα οποία οφείλονται οι εν λόγω εκροές καταθέσεων. Η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι η ΕΚΤ αναγνώρισε ότι το άρθρο του *Reuters* της 31ης Μαΐου 2017 προκάλεσε την κρίση ρευστότητας της Banco Popular.

426 Η ΕΚΤ επισήμανε την εκτεταμένη αρνητική κάλυψη της Banco Popular από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κατά την περίοδο αυτή και παραθέτει μάλιστα παραδείγματα άρθρων που δημοσιεύθηκαν στις 11 και 15 Μαΐου 2017 και τα οποία μνημονεύονται στις σκέψεις 40 και 41 ανωτέρω. Η προσφεύγουσα δεν μπορεί να απομονώνει από το σύνολο των άρθρων αυτών του Τύπου το μόνο άρθρο που μνημονεύει υπάλληλο της Ένωσης, προκειμένου να ισχυριστεί ότι μόνον το άρθρο αυτό προκάλεσε την εκροή ρευστότητας της Banco Popular.

427 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι οι δηλώσεις της 23ης και της 31ης Μαΐου 2017 είχαν συνέπειες επί της μείωσης της τιμής των μετοχών της Banco Popular καθώς και επί της χρηματιστηριακής τιμής διαφόρων χρηματοπιστωτικών μέσων.

428 Επισημαίνεται ότι η εξέλιξη της τιμής της μετοχής της Banco Popular παρουσίαζε συνεχή μείωση μεταξύ Ιουνίου του 2016 και Ιουνίου του 2017. Αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, από την εξέλιξη αυτή δεν προκύπτει καμία σχέση μεταξύ, αφενός, της δήλωσης της 23ης Μαΐου και του άρθρου της 31ης Μαΐου 2017 και, αφετέρου, της τιμής της μετοχής της Banco Popular. Η πτώση της τιμής των μετοχών της Banco Popular εξηγείται από την κακή οικονομική κατάσταση της τράπεζας και πρέπει να συσχετισθεί με τις διαδοχικές υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της Banco Popular από τους οίκους αξιολόγησης που μνημονεύονται στις σκέψεις 32, 38 και 46 ανωτέρω.

429 Επιπλέον, η προσφεύγουσα αναγνώρισε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, στις 15 Μαΐου 2017, η Banco Popular είχε εξέλθει από τον δείκτη MSCI (Morgan Stanley Capital International). Όμως, η έξοδος αυτή ώθησε σημαντικά επενδυτικά κεφάλαια να πωλήσουν τις μετοχές τους της Banco Popular και συνέβαλε στην πτώση της τιμής των μετοχών της Banco Popular.

430 Επιπλέον, όσον αφορά την εξέλιξη των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών (Cocos) της Banco Popular, αρκεί η επισήμανση ότι ο δημοσιογράφος που πήρε τη συνέντευξη από την πρόεδρο του ΕΣΕ στις 23 Μαΐου 2017 ανέφερε ότι η κατάρρευσή τους οφειλόταν στον κίνδυνο αδυναμίας πληρωμών. Επομένως, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι η πτώση των Cocos ήταν συνέπεια της συνέντευξης αυτής.

431 Εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα προκειμένου να προσδιορίσει ποια από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις της 23ης και της 31ης Μαΐου 2017 συνιστούν παράβαση της υποχρέωσης τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου εκ μέρους της προέδρου του ΕΣΕ και ότι δεν απέδειξε την ύπαρξη παράβασης της υποχρέωσης εμπιστευτικότητας ή της υποχρέωσης τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, η οποία να δύναται να καταλογιστεί στο ΕΣΕ.

432 Κατά πρώτο λόγο, όσον αφορά τη συνέντευξη που παραχώρησε η πρόεδρος του ΕΣΕ στο τηλεοπτικό κανάλι *Bloomberg* στις 23 Μαΐου 2017, ο δημοσιογράφος ρώτησε:

«Θα μπορούσα να σας πάω στην Ισπανία; Θα ήθελα να δείξω στο κοινό μας κάτι που έχει τραβήξει έντονα την προσοχή μας εδώ στο *Bloomberg*, πρόκειται για την Banco Popular και για τις υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες που υφίστανται λίγη πίεση κατ' αυτήν την περίοδο. Το ίδρυμα αυτό έχει CET 1 (Common Equity Tier 1, κοινές μετοχές της κατηγορίας 1) ελαφρώς ανώτερο του 7 %. Έχει τραβήξει και τη δική σας προσοχή;» [Can I take you to Spain? I want to show our audience something that is very much on our radar screen here at *Bloomberg* and that is Banco Popular and the CoCos (Contingent Convertibles) which are under a little bit of pressure right now. This is an institution with a CET 1 just north of 7 per cent. Is it on your radar screen as well?]

433 Η Πρόεδρος του ΕΣΕ απάντησε:

«Ποτέ δεν ομιλώ για μεμονωμένες τράπεζες. Υπάρχουν περισσότερες τράπεζες που έχουν τραβήξει την προσοχή μας και ασφαλώς και η Banco Popular είναι μια περίπτωση που παρακολουθούμε, όχι όμως η μόνη» (Well, I am never talking about individual banks. There are more banks than just one on our radar screen and of course, Banco Popular is also a case we are watching but it is not the only one we are watching).

434 Διαπιστώνεται, αφενός, όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, ότι οι δηλώσεις αυτές έχουν γενικό περιεχόμενο, δεδομένου ότι η εποπτεία των ιδρυμάτων αποτελεί μέρος της αποστολής του σε συνεργασία με την ΕΚΤ. Η πληροφορία ότι η Banco Popular, ως πιστωτικό ίδρυμα καλυπτόμενο από τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό, «παρακολουθείται» δεν είναι εμπιστευτική.

435 Επιπλέον, από το άρθρο της 15ης Μαΐου 2017 που δημοσίευσε η elconfidencial.com, και το οποίο μνημονεύεται στη σκέψη 41 ανωτέρω, προκύπτει ότι η πληροφορία ότι η Banco Popular είχε αποτελέσει αντικείμενο επιθεώρησης από την ΕΚΤ ήταν ήδη δημόσια.

436 Αφετέρου, κατά τη συνέντευξη αυτή, η πρόεδρος του ΕΣΕ δεν μνημονεύει το ενδεχόμενο εξυγίανσης της Banco Popular. Δεν μπορεί να συναχθεί κανένα συμπέρασμα από τις δηλώσεις αυτές όσον αφορά την επικείμενη θέση σε εφαρμογή εξυγίανσης της Banco Popular, πόσο μάλλον όσον αφορά το εργαλείο εξυγίανσης που θα μπορούσε να εφαρμοστεί από το ΕΣΕ.

437 Επιπλέον, στο μέτρο που οι δηλώσεις αυτές δεν μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι η Banco Popular επρόκειτο να υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης, δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις που προβλέπει η αιτιολογική σκέψη 116 του κανονισμού 806/2014 όσον αφορά την κοινοποίηση κάθε πληροφορίας σχετικά με απόφαση εξυγίανσης πριν από την έκδοσή της.

438 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι δηλώσεις της προέδρου του ΕΣΕ κατά τη συνέντευξη της 23ης Μαΐου 2017 δεν περιέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και δεν συνιστούν παραβίαση της αρχής της εμπιστευτικότητας ούτε παράβαση της υποχρέωσης τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου που προβλέπεται στο άρθρο 88 του κανονισμού 806/2014 και στο άρθρο 339 ΣΛΕΕ.

439 Κατά δεύτερο λόγο, όσον αφορά το άρθρο που δημοσιεύθηκε από το *Reuters* στις 31 Μαΐου 2017, με τίτλο «Η ΕΕ έχει προειδοποιηθεί για τον κίνδυνο εξυγίανσης της Banco Popular» (La UE, advertida de riesgo de una resolución ordenada en Banco Popular), το άρθρο αυτό επισημαίνει ότι, σύμφωνα με υψηλόβαθμο υπάλληλο της Ένωσης ο οποίος διατήρησε την ανωνυμία του, μία από τις κορυφαίες εποπτικές αρχές τραπεζών στην Ευρώπη είχε προειδοποιήσει τους υπαλλήλους της Ένωσης ότι η Banco Popular θα μπορούσε να χρειαστεί εξυγίανση εάν δεν κατόρθωνε να βρει αγοραστή και ότι η πρόεδρος του ΕΣΕ είχε πρόσφατα εκδώσει «έγκαιρη προειδοποίηση». Κατά το άρθρο αυτό, ο εν λόγω υψηλόβαθμος υπάλληλος επισήμανε επίσης ότι η πρόεδρος του ΕΣΕ είχε δηλώσει ότι το ΕΣΕ παρακολουθούσε με ιδιαίτερη προσοχή τις διαδικασίες της Banco Popular ενόψει ενδεχόμενης παρέμβασης και προσέθεσε ότι η προσφορά συγχώνευσης της τράπεζας θα μπορούσε να αποβεί άκαρπη.

440 Το άρθρο αυτό του *Reuters* αναφέρει επίσης ότι, σύμφωνα με άλλη, επίσης ανώνυμη, πηγή, βρίσκονταν σε εξέλιξη γενικές προπαρασκευαστικές ενέργειες, μολονότι δεν είχε ακόμη ληφθεί κανένα συγκεκριμένο μέτρο. Κατά το άρθρο αυτό, ένας εκπρόσωπος Τύπου της Banco Popular δήλωσε ότι η τράπεζα επεξεργαζόταν διάφορα σχέδια, στα οποία περιλαμβάνονταν η συγχώνευση, η αύξηση κεφαλαίου και οι πωλήσεις στοιχείων του ενεργητικού.

441 Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το άρθρο αυτό μνημονεύει το ανακοινωθέν Τύπου του ΕΣΕ της ίδιας ημέρας, στο οποίο το ΕΣΕ ανέφερε ότι δεν σχολιάζει τις συγκεκριμένες δυσχέρειες μιας τράπεζας, ότι δεν μπορεί να επιβεβαιώσει τις ερμηνείες σχετικά με τις υποτιθέμενες δηλώσεις της προέδρου του και ότι ουδέποτε εκδίδει προειδοποίηση σχετικά με τις τράπεζες.

442 Επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν διευκρινίζει ποιες από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο άρθρο αυτό είναι εμπιστευτικές, ούτε σε ποιον βαθμό η δημοσιοποίησή τους συνιστά παράβαση των απαιτήσεων περί επαγγελματικού απορρήτου εκ μέρους του ΕΣΕ. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η πρόεδρος του ΕΣΕ είναι το πρόσωπο που προέβη στις δηλώσεις που παρατίθενται στο άρθρο αυτό και ότι ούτε το ΕΣΕ ούτε η Επιτροπή προσκόμισαν στοιχεία ικανά να αποδείξουν το αντίθετο. Επισημαίνεται, όμως, ότι οι δηλώσεις ενός υπαλλήλου της Ένωσης που παρατίθενται στο άρθρο αυτό δεν αφορούσαν εμπιστευτικές πληροφορίες οι οποίες μπορούσαν να είναι γνωστές μόνο σε μέλη του ΕΣΕ, πολλώ δε μάλλον στην πρόεδρό του και μόνον.

443 Συγκεκριμένα, πρώτον, ο υπάλληλος έκανε λόγο για «έγκαιρη προειδοποίηση» εκδοθείσα από την πρόεδρο του ΕΣΕ. Επισημαίνεται, όμως, ότι ο ισχυρισμός αυτός δεν αντιστοιχεί σε αρμοδιότητα του ΕΣΕ, πράγμα το οποίο υπενθύμισε άλλωστε και το ΕΣΕ με το ανακοινωθέν Τύπου της 31ης Μαΐου 2017.

444 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα του υπαλλήλου αυτού ότι «η πρόεδρος του ΕΣΕ είχε δηλώσει ότι το ΕΣΕ παρακολουθούσε με ιδιαίτερη προσοχή τις διαδικασίες [της Banco Popular] ενόψει ενδεχόμενης παρέμβασης», αρκεί η διαπίστωση ότι οι δηλώσεις αυτές επαναλαμβάνουν την ουσία αυτού που η πρόεδρος του ΕΣΕ είχε δηλώσει δημοσίως κατά τη συνέντευξη που παραχώρησε στο τηλεοπτικό κανάλι *Bloomberg* στις 23 Μαΐου 2017, ήτοι ότι η Banco Popular «παρακολουθείται». Επιπλέον, η ευρεία ερμηνεία που δόθηκε στις επίμαχες δηλώσεις διαψεύσθηκε από το ΕΣΕ με το ανακοινωθέν Τύπου του.

445 Τρίτον, όσον αφορά τον ισχυρισμό του υπαλλήλου αυτού ότι η προσφορά συγχώνευσης της τράπεζας θα μπορούσε να αποβεί άκαρπη, από το ίδιο άρθρο προκύπτει ότι η ίδια η Banco Popular είχε δηλώσει ότι θα έπρεπε να μεταθέσει την αρχικώς ορισθείσα καταληκτική ημερομηνία της 10ης Ιουνίου 2017 για την υποβολή προσφορών στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης.

446 Τέταρτον, όσον αφορά το επιχείρημα ότι, σύμφωνα με υψηλόβαθμο υπάλληλο της Ένωσης ο οποίος διατήρησε την ανωνυμία του, μία από τις κορυφαίες εποπτικές αρχές τραπεζών στην Ευρώπη είχε προειδοποιήσει τους υπαλλήλους της Ένωσης ότι η Banco Popular θα μπορούσε να χρειαστεί εξυγίανση εάν δεν κατόρθωνε να βρει αγοραστή, επισημαίνεται ότι πολλά άρθρα του Τύπου ανέφεραν ήδη, κατά τη διάρκεια του Μαΐου, ότι η Banco Popular ήταν προβληματική επιχείρηση και ότι είχε κινήσει διαδικασία ιδιωτικής πώλησης.

447 Συγκεκριμένα, από άρθρο της 11ης Μαΐου 2017, που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο *elconfidencial.com* και παρατίθεται στη σκέψη 40 ανωτέρω, προκύπτει ότι ο πρόεδρος της Banco Popular είχε διατάξει την επείγουσα πώληση της τράπεζας λόγω κινδύνου πτώχευσης. Η αναφορά του άρθρου της 31ης Μαΐου 2017 στο γεγονός ότι οι υπάλληλοι της Ένωσης είχαν ειδοποιηθεί από «μία από τις κορυφαίες εποπτικές αρχές τραπεζών στην Ευρώπη» φαίνεται να αντιστοιχεί στην πληροφορία που περιέχει το εν λόγω άρθρο, κατά την οποία, λόγω σοβαρού κινδύνου πτώχευσης οφειλόμενου, μεταξύ άλλων, στη συνεχή εκροή καταθέσεων, ο πρόεδρος της Banco Popular αναγκάστηκε να κινήσει τη διαδικασία πώλησης προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ΕΚΤ. Επιπλέον, σε άρθρο της 15ης Μαΐου 2017, το οποίο δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο *elconfidencial.com* και μνημονεύεται στη σκέψη 41 ανωτέρω, αναφερόταν ότι το σχέδιο πώλησης της Banco Popular είχε τεθεί σε εφαρμογή από τον πρόεδρό της μετά την επιθεώρηση της ΕΚΤ.

448 Έτσι, το γεγονός ότι η Banco Popular θα αντιμετώπιζε κίνδυνο πτώχευσης αν δεν βρισκόταν αγοραστής κατά το πέρας της διαδικασίας πώλησης την οποία είχε κινήσει αποτελούσε δημόσια πληροφορία από τα μέσα Μαΐου του 2017.

449 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα διατείνεται η προσφεύγουσα, οι παρατιθέμενες στο άρθρο αυτό δηλώσεις του υπαλλήλου της Ένωσης ο οποίος διατήρησε την ανωνυμία του δεν περιέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικές με την εφαρμογή διαδικασίας εξυγίανσης της Banco Popular, όπως αυτές περί των οποίων γίνεται λόγος στην αιτιολογική σκέψη 116 του κανονισμού 806/2014.

450 Πέραν τούτου, η προσφεύγουσα εσφαλμένως υποστηρίζει ότι εναπόκειται στο ΕΣΕ ή στην Επιτροπή να αποδείξουν ότι η πρόεδρος του ΕΣΕ δεν ήταν το πρόσωπο το οποίο προέβη στις δηλώσεις που παρατίθενται στο άρθρο αυτό.

451 Όπως υποστηρίζει το ΕΣΕ, πολλά άλλα πρόσωπα πλην των μελών του ΕΣΕ ή των υπαλλήλων της Επιτροπής μπορούσαν να προβούν σε τέτοιες δηλώσεις, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των δυνατοτήτων ανταλλαγής πληροφοριών που προβλέπονται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 88, παράγραφος 6, του κανονισμού 806/2014.

452 Ακόμη όμως και αν υποτεθεί ότι οι δηλώσεις που παρατίθενται στο άρθρο αυτό οφείλονται σε διαρροή από υπάλληλο της Ένωσης, στον βαθμό που δεν αποδεικνύεται ότι υπεύθυνη για τη διαρροή πληροφοριών την οποία καταμαρτυρούν τα άρθρα του Τύπου στα οποία παραπέμπει η προσφεύγουσα είναι η πρόεδρος του ΕΣΕ, από τη νομολογία προκύπτει ότι δεν είναι δυνατόν να τεκμαίρεται μια τέτοια προέλευση της διαρροής (πρβλ. απόφαση της 15ης Μαρτίου 2006, BASF κατά Επιτροπής, T-15/02, EU:T:2006:74, σκέψη 605).

453 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, ακόμη και στην περίπτωση που πιθανολογείται ότι η εν λόγω διαρροή οφείλεται ενδεχομένως στο ΕΣΕ, το ενδεχόμενο αυτό και μόνον δεν αρκεί, όπως διατείνεται η προσφεύγουσα, για να του επιρρίψει το βάρος της απόδειξης του αντιθέτου (πρβλ. απόφαση της 5ης Απριλίου 2006, Degussa κατά Επιτροπής, T-279/02, EU:T:2006:103, σκέψη 412).

454 Ως εκ τούτου, το γεγονός ότι το άρθρο αυτό μεταφέρει τις υποτιθέμενες δηλώσεις της προέδρου του ΕΣΕ δεν αρκεί για να αποδειχθεί η γνησιότητά τους, κατά μείζονα δε λόγο διότι το πρόσωπο που υποτίθεται ότι μεταφέρει τις εν λόγω δηλώσεις δεν ταυτοποιείται το ίδιο. Επιπλέον, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το ανακοινωθέν Τύπου του ΕΣΕ της 31ης Μαΐου 2017, το περιεχόμενο του οποίου υπενθυμίζεται στη σκέψη 441 ανωτέρω, διαψεύδει τις πληροφορίες που περιέχονται στο άρθρο αυτό.

455 Πέραν τούτου, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να στηριχθεί στο γεγονός ότι οι φερόμενες δηλώσεις της προέδρου του ΕΣΕ επαναλήφθηκαν σε άρθρα του Τύπου την 1η Ιουνίου 2017, τα οποία περιλαμβάνονται στο παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής. Συγκεκριμένα, τα άρθρα αυτά δεν αποδεικνύουν ότι η πρόεδρος του ΕΣΕ προέβη σε δηλώσεις στις 31 Μαΐου 2017. Αρκεί η διαπίστωση ότι το απόσπασμα του άρθρου της bolsamania.com, της 1ης Ιουνίου 2017, το οποίο παραθέτει η προσφεύγουσα, αρκείται στην επανάληψη του περιεχομένου της συνέντευξης που παραχώρησε η πρόεδρος του ΕΣΕ στο τηλεοπτικό κανάλι *Bloomberg* στις 23 Μαΐου και ότι το απόσπασμα του άρθρου των *Financial Times* της 1ης Ιουνίου 2017 αναπαράγει το περιεχόμενο του άρθρου του *Reuters* της 31ης Μαΐου 2017.

456 Καθόσον δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί κατά τεκμήριο ότι η δήλωση της 31ης Μαΐου 2017 προερχόταν από την πρόεδρο του ΕΣΕ, δεν απόκειται στην Επιτροπή ή στο ΕΣΕ να αποδείξουν ότι αυτή δεν προέβη στη σχετική δήλωση.

457 Επιπλέον, με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 2 Οκτωβρίου 2020, η προσφεύγουσα πρότεινε νέο αποδεικτικό μέσο, δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας. Το εν λόγω αποδεικτικό μέσο αφορά δύο εσωτερικά ηλεκτρονικά μηνύματα του ΕΣΕ, της 10ης και της 18ης Αυγούστου 2017, όσον αφορά τις ενέργειες στις οποίες προέβη το ΕΣΕ προκειμένου να ερευνήσει τις διαρροές πληροφοριών στον Τύπο σε σχέση με την εξυγίανση της Banco Popular. Η προσφεύγουσα δικαιολογεί την καθυστερημένη προσκόμιση των ως άνω εγγράφων επισημαίνοντας ότι απέκτησε πρόσβαση στα έγγραφα αυτά μετά την απόφαση του ΕΣΕ της 24ης Αυγούστου 2020 να δημοσιοποιήσει τα εν λόγω έγγραφα, η οποία εκδόθηκε σύμφωνα με την απόφαση της ομάδας εξέτασης προσφυγών του ΕΣΕ της 15ης Απριλίου 2020, σχετικά με αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα υποβληθείσα από τρίτον. Διευκρινίζει ότι απέκτησε πρόσβαση στα συγκεκριμένα έγγραφα αυτά τον Σεπτέμβριο του 2020. Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι τα νέα αυτά αποδεικτικά στοιχεία σκοπούν να στηρίξουν

την επιχειρηματολογία που προέβαλε στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου ακυρώσεως και ότι τα έγγραφα αυτά αποδεικνύουν τη μη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με τις διαρροές πληροφοριών στον Τύπο στις 23 Μαΐου 2017.

458 Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας και το Συμβούλιο υποστηρίζουν ότι τα έγγραφα αυτά δεν είναι κρίσιμα για την εκτίμηση της νομιμότητας των προσβαλλόμενων αποφάσεων.

459 Αρκεί η διαπίστωση ότι από τη μη διεξαγωγή εσωτερικής έρευνας του ΕΣΕ σχετικά με τη δήλωση της προέδρου του στις 23 Μαΐου 2017 ή τη δήλωση στην οποία οφειλόταν το άρθρο της 31ης Μαΐου 2017 δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συναχθεί η απόδειξη ότι το ΕΣΕ παρέβη τις υποχρεώσεις του περί εμπιστευτικότητας. Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το γεγονός ότι το ΕΣΕ δεν διεξήγαγε εσωτερική έρευνα σχετικά με τις δηλώσεις αυτές, μετά την έκδοση της απόφασης εξυγίανσης, δεν ασκεί επιρροή όσον αφορά την εκτίμηση της νομιμότητας των προσβαλλόμενων αποφάσεων.

460 Ως εκ τούτου, τα έγγραφα που προσκομίστηκαν ως νέο αποδεικτικό μέσο πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελή για την επίλυση της διαφοράς.

461 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

### *7. Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, και σε παράβαση του άρθρου 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ*

462 Η προσφεύγουσα, ως πρώην μέτοχος της Banco Popular, υποστηρίζει ότι η απόφαση του ΕΣΕ, στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, να απομειώσει και να μετατρέψει τις μετοχές της Banco Popular και να πωλήσει την τελευταία στην Banco Santander συνιστά περιορισμό του δικαιώματός της ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, περιορισμό ο οποίος δεν τηρεί την προϋπόθεση της αναλογικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη και στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ.

463 Υπενθυμίζεται ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, το οποίο παρατίθεται στη σκέψη 158 ανωτέρω, και της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 159 ανωτέρω, μπορούν να επιβληθούν περιορισμοί στην άσκηση του δικαιώματος ιδιοκτησίας υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπονται από τις εφαρμοστέες διατάξεις, είναι αναγκαίοι για την επίτευξη σκοπού γενικού συμφέροντος και ανάλογοι προς τον σκοπό αυτό.

464 Με τον έκτο λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί το γεγονός ότι ο περιορισμός του δικαιώματος ιδιοκτησίας που απορρέει από την απομείωση και τη μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular και από την πώλησή της στην Banco Santander, που αποφασίστηκαν με το καθεστώς εξυγίανσης, προβλεπόταν από τις εφαρμοστέες διατάξεις και ήταν αναγκαίος για την επίτευξη σκοπού γενικού συμφέροντος. Περιορίζεται στην αμφισβήτηση της αναλογικότητας των μέτρων αυτών λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η Banco Popular αντιμετώπιζε πρόβλημα ρευστότητας και προσάπτει στο ΕΣΕ ότι δεν αναζήτησε άλλες λύσεις λιγότερο περιοριστικές για το δικαίωμα ιδιοκτησίας των μετόχων.

465 Κατά την πάγια νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 176 ανωτέρω, η αρχή της αναλογικότητας, η οποία συγκαταλέγεται στις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, απαιτεί οι πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να μην υπερβαίνουν τα όρια του κατάλληλου και

αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη των θεμιτών σκοπών που επιδιώκει η σχετική ρύθμιση, με δεδομένο ότι, όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων του ενός κατάλληλων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές και ότι τα δυσμενή αποτελέσματα που προκαλούνται δεν πρέπει να είναι δυσανάλογα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς [βλ. αποφάσεις της 30ής Απριλίου 2019, Ιταλία κατά Συμβουλίου (Αλιευτική ποσόστωση για τον ξιφία της Μεσογείου), C-611/17, EU:C:2019:332, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 6ης Μαΐου 2021, Bayer CropScience και Bayer κατά Επιτροπής, C-499/18 P, EU:C:2021:367, σκέψη 166 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

466 Επισημαίνεται ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 του κανονισμού 806/2014 εξουσία απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular αποτελεί συνέπεια της εφαρμογής της αρχής του άρθρου 15, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του ίδιου κανονισμού, κατά την οποία οι μέτοχοι του πιστωτικού ιδρύματος που υπόκειται σε εξυγίανση αναλαμβάνουν πρώτοι τις ζημίες. Η πώληση της Banco Popular στην Banco Santander είναι το αποτέλεσμα της εφαρμογής του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων που προβλέπεται στο άρθρο 22 του κανονισμού 806/2014.

467 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, όπως προκύπτει από την ανάλυση του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 δεν συνιστούν υπέρμετρη και επαχθή επέμβαση που θίγει την ίδια την ουσία του δικαιώματος ιδιοκτησίας των μετόχων της οντότητας την οποία αφορά το μέτρο εξυγίανσης, αλλά πρέπει να γίνει δεκτό ότι εισάγουν περιορισμό του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας, ο οποίος είναι δικαιολογημένος και αναλογικός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17, παράγραφος 1, και του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

468 Εκτός αυτού, το Γενικό Δικαστήριο έχει κρίνει ότι μέτρο συνιστάμενο στη μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών μιας κυπριακής τράπεζας ήταν ανάλογο προς τον σκοπό που επιδιωκόταν με το μέτρο αυτό. Επισήμανε, καταρχάς, ότι το μέτρο είχε ως σκοπό να συμβάλει στην ανακεφαλαιοποίηση της τράπεζας και ότι ήταν πρόσφορο να συμβάλει στον σκοπό της διασφάλισης της σταθερότητας του κυπριακού χρηματοπιστωτικού συστήματος και της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Στη συνέχεια, διαπίστωσε ότι το μέτρο αυτό δεν υπερέβαινε τα όρια αυτού που ήταν κατάλληλο και αναγκαίο για την υλοποίηση του σκοπού αυτού, δεδομένου ότι λιγότερο περιοριστικές εναλλακτικές λύσεις είτε δεν ήταν εφικτές είτε δεν μπορούσαν να αποφέρουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Τέλος, έκρινε ότι, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας του επιδιωκόμενου σκοπού, το μέτρο δεν συνεπαγόταν υπέρμετρα μειονεκτήματα. Υπενθύμισε, συναφώς, ότι οι μέτοχοι των τραπεζών αναλαμβάνουν πλήρως τον κίνδυνο των επενδύσεών τους (απόφαση της 13ης Ιουλίου 2018, K. Chrysostomides & Co. κ.λπ. κατά Συμβουλίου κ.λπ., T-680/13, EU:T:2018:486, σκέψη 330).

469 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της τράπεζας αυτής συνιστούσε υπέρμετρη και ανεπίτρεπτη επέμβαση στην ίδια την ουσία του δικαιώματος των μετόχων (απόφαση της 13ης Ιουλίου 2018, K. Chrysostomides & Co. κ.λπ. κατά Συμβουλίου κ.λπ., T-680/13, EU:T:2018:486, σκέψη 331).

470 Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στο καθεστώς εξυγίανσης, το ΕΣΕ διαπίστωσε ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, ήτοι, πρώτον, ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, δεύτερον, ότι δεν υπήρχε καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα ή με δράση των αρχών εποπτείας θα αποφευχθεί η πτώχευσή της εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και, τρίτον, ότι ήταν αναγκαίο προς το δημόσιο συμφέρον ένα μέτρο εξυγίανσης με τη μορφή εργαλείου

πώλησης των δραστηριοτήτων της Banco Popular. Συναφώς, το ΕΣΕ επισήμανε ότι η εξυγίανση ήταν αναγκαία και αναλογική για την επίτευξη των δύο στόχων του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014, ήτοι να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της τράπεζας και να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Στην απόφαση 2017/1246, η Επιτροπή επισήμανε ότι συμφωνούσε με το καθεστώς εξυγίανσης και, ιδίως, με τους λόγους που είχε προβάλει το ΕΣΕ για να δικαιολογήσει την αναγκαιότητα μέτρου εξυγίανσης προς το δημόσιο συμφέρον.

471 Στο μέτρο που η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι δεν πληρούνταν εν προκειμένω οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 και στο μέτρο που, υπό την ιδιότητά της ως μετόχου της Banco Popular, όφειλε να αναλάβει πλήρως τον κίνδυνο των επενδύσεών της, πρέπει να συναχθεί ότι η απόφαση απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular στο καθεστώς εξυγίανσης δεν συνιστά υπέρμετρη και επαχθή επέμβαση που θίγει την ίδια την ουσία του δικαιώματος ιδιοκτησίας της, αλλά πρέπει να θεωρηθεί περιορισμός του δικαιώματος ιδιοκτησίας της ο οποίος είναι δικαιολογημένος και αναλογικός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17, παράγραφος 1, και του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

472 Τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας δεν είναι ικανά να ανατρέψουν το συμπέρασμα αυτό.

473 Κατά πρώτο λόγο, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η απομείωση της αξίας των μετοχών και η πώληση της Banco Popular ήταν δυσανάλογες δεδομένου ότι η Banco Popular ήταν φερέγγυα και ότι δεν αποτελούσαν κατάλληλες λύσεις για την επίλυση προβλήματος ρευστότητας. Αμφισβητεί ότι η εναλλακτική λύση σε σχέση με την εξυγίανση ήταν μια διαδικασία αφερεγγυότητας στο μέτρο που η Banco Popular ήταν φερέγγυα.

474 Πρώτον, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από την ανάλυση της πρώτης αιτίασης του όγδοου λόγου ακυρώσεως, η αφερεγγυότητα της Banco Popular δεν αποτελούσε προϋπόθεση για την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης. Συγκεκριμένα, η αδυναμία μιας οντότητας να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν αυτές καθίστανται απαιτητές, πράγμα που αντιστοιχεί μεταξύ άλλων σε κρίση ρευστότητας, είναι μία από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η οντότητα αυτή θα θεωρηθεί ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού 806/2014.

475 Επομένως, τα επιχειρήματα σχετικά με το γεγονός ότι η Banco Popular ήταν φερέγγυα είναι αλυσιτελή, στο μέτρο που η ΕΚΤ διαπίστωσε ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', και παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού 806/2014, λόγω της επιδείνωσης της κατάστασης ρευστότητάς της.

476 Δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι το γεγονός ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και ότι δεν υπήρχαν άλλα μέτρα ικανά να αποτρέψουν την πτώχευσή της εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος αποτελούσαν προϋποθέσεις για την εξυγίανση της Banco Popular, κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014. Ως εκ τούτου, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η διαδικασία αφερεγγυότητας αποτελούσε τη μόνη εναλλακτική λύση σε σχέση με την εξυγίανση.

477 Τρίτον, στο άρθρο 5 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ δικαιολόγησε την επιλογή του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων ως εργαλείου εξυγίανσης. Το ΕΣΕ ανέφερε ότι το μέσο αυτό ήταν αναγκαίο και ανάλογο προς τους σκοπούς που προβλέπονται στο άρθρο 14,

παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014 και αποσκοπούσε κυρίως στην προστασία των λειτουργιών που είναι κρίσιμες για τη λειτουργία της πραγματικής οικονομίας και τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

478 Όπως προκύπτει ιδίως από το άρθρο 5, παράγραφος 3, του καθεστώτος εξυγίανσης, το οποίο μνημονεύθηκε στη σκέψη 339 ανωτέρω, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το ΕΣΕ εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων ήταν το πλέον ενδεδειγμένο για την επίλυση των προβλημάτων ρευστότητας της Banco Popular.

479 Η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα ικανό να κλονίσει τις εκτιμήσεις αυτές του ΕΣΕ και αρκείται στον ισχυρισμό ότι, κατά την άποψή της, το εργαλείο του διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων και το εργαλείο του μεταβατικού ιδρύματος συνιστούσαν κατάλληλα μέτρα για την επίλυση των προβλημάτων ρευστότητας και για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης της αγοράς.

480 Κατά δεύτερο λόγο, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η λύση στο πρόβλημα ρευστότητας ήταν η παροχή μεγαλύτερης ρευστότητας. Παραπέμπει δε στις εκθέσεις εμπειρογνωμόνων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής και του υπομνήματος απάντησης, σύμφωνα με τις οποίες, για την επίλυση του προβλήματος ρευστότητας της Banco Popular, ήταν δυνατή η λήψη εποπτικών μέτρων, η παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας ή η χορήγηση δανείων, ή ακόμη η στήριξη της ρευστότητας με άλλον τρόπο. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με τις εκθέσεις αυτές, υπήρχαν άλλα μέτρα λιγότερο περιοριστικά για τους μετόχους, τα οποία θα τους είχαν παράσχει τη δυνατότητα να διατηρήσουν εν όλω ή εν μέρει την επένδυσή τους, παραπέμπει δε στα επιχειρήματα που προβλήθηκαν προς στήριξη του όγδοου λόγου ακυρώσεως.

481 Αφενός, υπενθυμίζεται ότι, όπως προκύπτει από την ανάλυση του όγδοου λόγου ακυρώσεως, κατά τον χρόνο έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης δεν ήταν δυνατή η παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας και ότι, δεδομένου ότι το ΕΣΕ δεν διαδραμάτιζε κανέναν ρόλο στην παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών κεντρικών τραπεζών, δεν ήταν υποχρεωμένο να λάβει υπόψη το ενδεχόμενο αυτό. Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν εξηγεί σε ποια εποπτικά μέτρα και σε ποιες άλλες μορφές δανείων ή παροχών στήριξης ρευστότητας αναφέρεται. Από την ανάλυση του όγδοου λόγου ακυρώσεως προκύπτει επίσης ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι οι εναλλακτικές λύσεις που πρότεινε ήταν εφικτές.

482 Αφετέρου, όσον αφορά τις σελίδες της έκθεσης εμπειρογνωμοσύνης της 16ης Σεπτεμβρίου 2017 που τιτλοφορείται «Κανονιστική και οικονομική αξιολόγηση» και επισυνάπτεται στο δικόγραφο της προσφυγής, στις οποίες παραπέμπει η προσφεύγουσα, αρκεί η διαπίστωση ότι οι σελίδες αυτές περιέχουν αμιγώς θεωρητική ανάλυση των μέτρων τα οποία, κατά τον οικείο εμπειρογνώμονα, θα μπορούσε να λάβει το ΕΣΕ προκειμένου να αποτρέψει την κρίση της Banco Popular, όπως το να συνεργαστεί με άλλες αρμόδιες αρχές ή να προειδοποιήσει τις εποπτικές αρχές. Ο εμπειρογνώμονας αυτός στηρίζεται, μεταξύ άλλων, στην εσφαλμένη εκτίμηση ότι το ΕΣΕ μπορούσε να υποχρεώσει την Τράπεζα της Ισπανίας να παράσχει επείγουσα στήριξη της ρευστότητας.

483 Τέλος, όσον αφορά τη γενική παραπομπή της προσφεύγουσας στην έκθεση εμπειρογνωμοσύνης της 2ας Δεκεμβρίου 2018 που τιτλοφορείται «Κανονιστική και οικονομική αξιολόγηση σχετικά με τις εκθέσεις αποτίμησης και τους αμυντικούς ισχυρισμούς του ΕΣΕ» και επισυνάπτεται στο υπόμνημα απάντησης, αρκεί η επισήμανση ότι, κατά τη νομολογία, το Γενικό Δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να αναζητεί και να εντοπίζει, στα συνημμένα στην προσφυγή έγγραφα, τους

ισχυρισμούς ή λόγους που θα μπορούσαν, κατά την κρίση του, να αποτελούν τη βάση της προσφυγής, δεδομένου ότι τα συνημμένα αυτά έγγραφα επιτελούν απλώς λειτουργία αποδεικτικών και διευκρινιστικών στοιχείων (βλ. αποφάσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, MasterCard κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, της 17ης Σεπτεμβρίου 2007, Microsoft κατά Επιτροπής, T-201/04, EU:T:2007:289, σκέψη 94 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, Κάτω Χώρες κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-760/15 και T-636/16, EU:T:2019:669, σκέψη 114 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

484 Κατά τρίτο λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το καθεστώς εξυγίανσης δεν επιδίωξε την εξεύρεση ισορροπίας μεταξύ του δημοσίου συμφέροντος και του δικαιώματός της ιδιοκτησίας και δεν εξέτασε αν υφίστατο δημόσιο συμφέρον να στερηθεί την ιδιοκτησία της ή αν υπήρχαν μέτρα λιγότερο περιοριστικά για το δικαίωμα ιδιοκτησίας.

485 Υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014:

«Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου, μια δράση εξυγίανσης αντιμετωπίζεται ως δράση δημόσιου συμφέροντος εάν είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων εξυγίανσης κατά το άρθρο 14, και αναλογική προς αυτούς, ενώ με την εκκαθάριση της οντότητας σύμφωνα με τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν θα επιτυγχάνονταν αυτοί οι στόχοι εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό.»

486 Επομένως, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας στηρίζονται σε εσφαλμένη ερμηνεία της προϋπόθεσης του δημοσίου συμφέροντος που προβλέπεται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014. Πράγματι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το ΕΣΕ δεν έπρεπε να ερευνήσει αν υφίστατο «δημόσιο συμφέρον να στερηθεί την ιδιοκτησία της». Επιπλέον, το ζήτημα δεν έγκειτο στην εκ μέρους του ΕΣΕ στάθμιση του δημοσίου συμφέροντος και του ιδιωτικού συμφέροντος των μετόχων.

487 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 164 ανωτέρω, μολονότι υφίσταται σαφές δημόσιο συμφέρον για τη διασφάλιση, σε ολόκληρη την Ένωση, ισχυρής και συνεπούς προστασίας των επενδυτών, εντούτοις, το συμφέρον αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερέχει σε κάθε περίπτωση του δημοσίου συμφέροντος που συνίσταται στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

488 Με το υπόμνημα απάντησης, η προσφεύγουσα προσθέτει ότι το ΕΣΕ δεν είχε προετοιμαστεί σύμφωνα με την αρχή της χρηστής διοίκησης και με το καθήκον επιμέλειας, πράγμα που το εμπόδισε να αναλύσει τις άλλες υφιστάμενες λύσεις και να επιλέξει την καταλληλότερη και τη λιγότερο επαχθή. Κατά την προσφεύγουσα, το σχέδιο εξυγίανσης του 2016, το οποίο καταρτίστηκε από το ΕΣΕ, δεν εξακρίβωνε αν η σχεδιαζόμενη στρατηγική εξυγίανσης ήταν βιώσιμη ενώ απουσίαζαν από αυτό οι πληροφορίες και η προετοιμασία που ήταν αναγκαίες για την εξέταση άλλων λύσεων, οπότε έπρεπε να απορριφθεί.

489 Αρκεί η διαπίστωση ότι, με τα επιχειρήματα αυτά, η προσφεύγουσα προσάπτει στο ΕΣΕ ότι δεν προετοίμασε το μέτρο εξυγίανσης, τούτο δε κατά παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης και του καθήκοντός της επιμέλειας.

490 Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, τα επιχειρήματα αυτά, που προβάλλονται για πρώτη φορά με το υπόμνημα απάντησης, πρέπει να θεωρηθούν απαράδεκτα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.

491 Εν πάση περιπτώσει, τα επιχειρήματα αυτά είναι αλυσιτελή όσον αφορά τον καθορισμό του ζητήματος αν το μέτρο εξυγίανσης που έλαβε το ΕΣΕ, όταν συνέτρεξαν οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, συνεπαγόταν δυσανάλογη προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας της προσφεύγουσας.

492 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί ο έκτος λόγος ακυρώσεως.

### *8. Επί του έβδομου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματος ακρόασης, το οποίο κατοχυρώνεται στα άρθρα 17 και 41 του Χάρτη*

493 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ παραβίασε τα άρθρα 17 και 41 του Χάρτη, στο μέτρο που ενέκρινε το καθεστώς εξυγίανσης, το οποίο οδήγησε σε προσβολή του δικαιώματός της ιδιοκτησίας επί των μετοχών της Banco Popular, χωρίς να την ακούσει, ούτε πριν ούτε μετά την έγκριση αυτή. Η ακρόαση θα είχε καταστήσει δυνατό να εξακριβωθεί αν υπήρχαν ή όχι εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα, όπως μια αύξηση κεφαλαίου. Προσθέτει ότι ο περιορισμός αυτός δεν προβλέπεται από τον νόμο και είναι δυσανάλογος, δεδομένου ότι ο επείγων χαρακτήρας δεν δικαιολογεί τη μη διενέργεια ακρόασης.

494 Προκαταρκτικώς, όπως προκύπτει από την ανάλυση του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, το γεγονός ότι το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 δεν προβλέπει την ακρόαση των μετόχων της οντότητας την οποία αφορά ένα μέτρο εξυγίανσης συνιστά περιορισμό του δικαιώματος ακρόασης ο οποίος, αφενός, δικαιολογείται από σκοπό γενικού συμφέροντος, ήτοι τον σκοπό της διασφάλισης της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών που επιδιώκει το άρθρο 14 του κανονισμού 806/2014, και στον οποίο συμβάλλει και ο σκοπός της διασφάλισης της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών της οντότητας, καθώς και από την ανάγκη ταχείας έκδοσης απόφασης μόλις διαπιστωθεί η πλήρωση των προϋποθέσεων της εξυγίανσης και, αφετέρου, τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

495 Ωστόσο, από τη νομολογία που μνημονεύεται στις σκέψεις 225 και 226 ανωτέρω προκύπτει ότι το ο σεβασμός του δικαιώματος ακρόασης πρέπει να εφαρμόζεται σε κάθε διαδικασία δυνάμενη να καταλήξει στην έκδοση βλαπτικής πράξης, ακόμη και όταν η εφαρμοστέα ρύθμιση δεν προβλέπει ρητώς την τήρηση μιας τέτοιας διατύπωσης.

496 Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι το καθεστώς εξυγίανσης που εγκρίθηκε από το ΕΣΕ μετά το πέρας της διαδικασίας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 έχει ως αντικείμενο την εξυγίανση της Banco Popular. Το καθεστώς εξυγίανσης είχε ως μοναδικό αποδέκτη το FROB και η Banco Popular πρέπει να θεωρηθεί ως το πρόσωπο σε βάρος του οποίου ελήφθη ατομικό μέτρο και υπέρ του οποίου κατοχυρώνεται το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη.

497 Επομένως, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η προσφεύγουσα, υπό την ιδιότητα της μετόχου της Banco Popular, δεν είναι αποδέκτρια ούτε της απόφασης περί έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης, η οποία δεν αποτελεί ατομική απόφαση ληφθείσα εις βάρος της, ούτε της απόφασης 2017/1246 περί αποδοχής του εν λόγω καθεστώτος εξυγίανσης.

498 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ άσκησε την εξουσία απομείωσης ή μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular.

499 Επομένως, η διαδικασία την οποία ακολούθησε το ΕΣΕ για την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, έστω και αν δεν συνιστά ατομική διαδικασία κινηθείσα κατά της προσφεύγουσας, μπορεί να οδηγήσει στη λήψη μέτρου ικανού να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά της υπό την ιδιότητά της ως μετόχου της Banco Popular.

500 Πάντως, η νομολογία του Δικαστηρίου, που παρατίθεται στη σκέψη 225 ανωτέρω, έχει προκρίνει ευρεία ερμηνεία του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης σύμφωνα με την οποία το δικαίωμα αυτό διασφαλίζεται σε κάθε πρόσωπο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που μπορεί να καταλήξει στην έκδοση βλαπτικής γι' αυτό πράξης.

501 Εντούτοις, πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, που παρατίθεται στη σκέψη 158 ανωτέρω, και της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 235 ανωτέρω, στην περίπτωση που η προσφεύγουσα θα μπορούσε να επικαλεστεί το δικαίωμα ακρόασης που κατοχυρώνει ο Χάρτης στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης της Banco Popular, το δικαίωμα αυτό μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς. Ειδικότερα, η παράλειψη είτε του ΕΣΕ είτε της Επιτροπής να ακούσουν την προσφεύγουσα, υπό την ιδιότητά της ως μετόχου της Banco Popular, στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης μπορούσε να δικαιολογηθεί.

502 Εν προκειμένω, στο άρθρο 4.2 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ ανέφερε ότι η εξυγίανση της Banco Popular ήταν αναγκαία και ανάλογη προς την επίτευξη των δύο σκοπών του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014, ήτοι να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της Banco Popular.

503 Συναφώς, στο άρθρο 4.4.2 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ εξήγησε ότι είχε καταλήξει στο συμπέρασμα, στηριζόμενο σε διάφορα στοιχεία, ότι η κατάσταση της Banco Popular συνεπαγόταν αυξανόμενο κίνδυνο σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην Ισπανία. Μεταξύ των στοιχείων αυτών καταλέγονται, πρώτον, το μέγεθος και η σημασία της Banco Popular, η οποία αποτελούσε τη μητρική εταιρία του έκτου τραπεζικού ομίλου της Ισπανίας, με συνολικό ποσό στοιχείων ενεργητικού ύψους 147 δισεκατομμυρίων ευρώ, και η οποία χαρακτηρίστηκε το 2017 ως ίδρυμα συστημικής σημασίας από την Τράπεζα της Ισπανίας. Το ΕΣΕ επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι η Banco Popular ήταν ένας από τους κύριους παράγοντες της αγοράς στην Ισπανία, με σημαντικό μερίδιο αγοράς στο τμήμα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και ότι κατείχε σχετικά υψηλό μερίδιο της αγοράς καταθέσεων (περίπου 6 %) και μεγάλο αριθμό πελατών λιανικής (περίπου 1,4 εκατομμύρια) σε ολόκληρη την Ισπανία. Δεύτερον, το ΕΣΕ έλαβε υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων της Banco Popular, οι οποίες είχαν ως πυρήνα τις εμπορικές τραπεζικές δραστηριότητες και επικεντρώνονταν πρωτίστως στην παροχή χρηματοδότησης, τη διαχείριση αποταμιεύσεων και την παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες, οικογένειες και επιχειρήσεις (ιδίως τις ΜΜΕ). Κατά το ΕΣΕ, η ομοιότητα του επιχειρηματικού μοντέλου της Banco Popular με αυτό άλλων ισπανικών εμπορικών τραπεζών μπορούσε να επιτείνει τον κίνδυνο έμμεσης μετάδοσης στις τράπεζες αυτές, οι οποίες θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι αντιμετωπίζουν τις ίδιες δυσχέρειες.

504 Στο άρθρο 4.4 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ προσδιόρισε τρεις κρίσιμες λειτουργίες της Banco Popular, κατά την έννοια του άρθρου 6 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2016/778, ήτοι τη συλλογή καταθέσεων από νοικοκυριά και μη χρηματοοικονομικές εταιρίες, τα δάνεια προς τις ΜΜΕ και τις υπηρεσίες πληρωμών τοις μετρητοίς.

505 Επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι το καθεστώς εξυγίανσης ήταν αναγκαίο για λόγους δημοσίου συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014, ήτοι ότι η εξυγίανση της Banco Popular ήταν αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων εξυγίανσης κατά το άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού, και αναλογική προς αυτούς, ενώ με την εκκαθάριση της οντότητας σύμφωνα με τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν θα επιτυγχάνονταν αυτοί οι στόχοι εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι το καθεστώς εξυγίανσης ήταν αναγκαίο και σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας προκειμένου να αποτραπούν οι σημαντικές αρνητικές συνέπειες της πτώχευσης της Banco Popular επί της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της Ένωσης καθώς και να διασφαλισθεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της.

506 Επομένως, το καθεστώς εξυγίανσης, καθόσον αποσκοπούσε στη διατήρηση της οικονομικής κατάστασης της Banco Popular και αποτελούσε εναλλακτική λύση έναντι της εκκαθάρισής της, ανταποκρινόταν πράγματι σε σκοπό γενικού συμφέροντος, ήτοι στη διασφάλιση της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών, ο οποίος, σύμφωνα με την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε όσον αφορά τον πέμπτο λόγο ακυρώσεως, μπορεί να δικαιολογήσει περιορισμό του δικαιώματος ακρόασης της προσφεύγουσας.

507 Εκτός αυτού, από την ανάλυση του πέμπτου λόγου ακυρώσεως προκύπτει επίσης ότι, όταν μια οντότητα πληροί τις προϋποθέσεις που καθιστούν αναγκαία τη λήψη μέτρου εξυγίανσης, το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι η σχετική απόφαση πρέπει να εκδίδεται εντός πολύ σύντομου χρονικού διαστήματος.

508 Επομένως, εν προκειμένω, από τη στιγμή κατά την οποία η ΕΚΤ διαπίστωσε ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και το ΕΣΕ εκτίμησε ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, το καθεστώς εξυγίανσης έπρεπε να εγκριθεί το ταχύτερο δυνατόν.

509 Αυτή η ταχεία λήψη απόφασης δικαιολογούνταν από την ανάγκη να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της Banco Popular και την ανάγκη να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές λόγω της κατάστασης της Banco Popular, ιδίως με την πρόληψη του κινδύνου μετάδοσης. Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η πτώχευση της Banco Popular επήλθε κατά τη διάρκεια μιας συνήθους εργάσιμης μέρας, ήταν αναγκαίο να ολοκληρωθεί η διαδικασία και να εκδοθεί η απόφαση πριν από το άνοιγμα των αγορών το πρωί της 7ης Ιουνίου 2017.

510 Όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας M. Campos Sánchez-Bordona, στο σημείο 80 των προτάσεών του στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις ABLV Bank κ.λπ. κατά ΕΚΤ (C-551/19 P και C-552/19 P, EU:C:2021:16), η ταχύτητα με την οποία τα εν λόγω θεσμικά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης καλούνται να λάβουν τις αποφάσεις τους είναι αναγκαία προκειμένου να αποφευχθούν οι αρνητικές συνέπειες της εξυγίανσης του τραπεζικού ιδρύματος στις χρηματαγορές, η ταχύτητα δε αυτή τους υποχρεώνει de facto να έχουν «προετοιμάσει» την απόφαση προτού κινήσουν τη διαδικασία, ώστε να εκμεταλλευτούν το γεγονός ότι οι αγορές κινητών αξιών είναι κλειστές.

511 Επισημαίνεται πάντως ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι το καθεστώς εξυγίανσης έπρεπε να εγκριθεί επειγόντως.

512 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η προηγούμενη ακρόαση της προσφεύγουσας και των λοιπών μετόχων της Banco Popular, κατά την οποία θα ενημερώνονταν για την ύπαρξη επικείμενου μέτρου εξυγίανσης, θα είχε ως αποτέλεσμα τον κίνδυνο να υιοθετήσουν συμπεριφορές στην

αγορά οι οποίες θα επιδείνωναν την οικονομική κατάσταση της Banco Popular. Κατά συνέπεια, μια τέτοια ακρόαση θα μπορούσε να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα του σχεδιαζόμενου μέτρου εξυγίανσης.

513 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η ακρόαση της προσφεύγουσας πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης ή πριν από την έκδοση της απόφασης 2017/1246 θα είχε προκαλέσει σημαντική επιβράδυνση της διαδικασίας και, ως εκ τούτου, δεν θα είχε καταστήσει εφικτή την επίτευξη των επιδιωκόμενων από το καθεστώς εξυγίανσης σκοπών και θα είχε υπονομεύσει την αποτελεσματικότητά του.

514 Εν προκειμένω, από την ανάλυση του όγδοου λόγου ακυρώσεως προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι το ΕΣΕ παρέβη το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 806/2014. Προκύπτει ειδικότερα ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι ήταν σε θέση να προτείνει εναλλακτικά μέτρα ικανά να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular και, επομένως, να αποτρέψουν την εξυγίανση της Banco Popular. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι διαπιστώθηκε ότι η αύξηση κεφαλαίου, για την οποία κάνει λόγο η προσφεύγουσα, δεν αποτελούσε εφικτό εναλλακτικό μέτρο, ικανό να αποτρέψει εντός ευλόγου χρόνου την περιέλευση της Banco Popular σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

515 Επομένως, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι, αν της είχε παρασχεθεί η δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις ως προς την ύπαρξη εναλλακτικών μέτρων του ιδιωτικού τομέα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, το καθεστώς εξυγίανσης δεν θα είχε εγκριθεί.

516 Επιπλέον, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι θα μπορούσε να έχει διενεργηθεί ακρόαση, ακόμη και μετά την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης. Πράγματι, μια τέτοια ακρόαση δεν θα ήταν ικανή να μεταβάλει το περιεχόμενο του καθεστώτος εξυγίανσης, το οποίο εξ ορισμού έχει ήδη τεθεί σε ισχύ.

517 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η μη διενέργεια ακρόασης της προσφεύγουσας στο πλαίσιο της διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση των προσβαλλόμενων αποφάσεων συνιστούσε περιορισμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης ο οποίος ήταν δικαιολογημένος και αναγκαίος για την επίτευξη σκοπού γενικού ενδιαφέροντος και σύμφωνος με την αρχή της αναλογικότητας, υπό το πρίσμα του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

518 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί ο έβδομος λόγος ακυρώσεως.

### *9. Επί του ένατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση των άρθρων 14 και 20 του κανονισμού 806/2014, του καθήκοντος επιμέλειας και του άρθρου 296 ΣΛΕΕ*

519 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ, στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, παρέβη τα άρθρα 14 και 20 του κανονισμού 806/2014, το καθήκον επιμέλειας και το άρθρο 296 ΣΛΕΕ, στο μέτρο που, πρώτον, η διαδικασία πώλησης πραγματοποιήθηκε χωρίς να επιτευχθεί η υψηλότερη δυνατή τιμή πώλησης και, δεύτερον, η αποτίμηση 2 δεν καταρτίστηκε σύμφωνα με κριτήρια της αγοράς. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε δύο σκέλη.

***α) Επί του πρώτου σκέλους, που αφορά τη διαδικασία πώλησης***

520 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η διαδικασία πώλησης της Banco Popular δεν κατέστησε δυνατή την επίτευξη της υψηλότερης δυνατής τιμής πώλησης, τούτο δε κατά παράβαση του άρθρου 14 του κανονισμού 806/2014. Υποστηρίζει, πρώτον, ότι η διαδικασία δεν ήταν ανταγωνιστική και, δεύτερον, ότι η διαδικασία ενείχε πλημμέλειες.

521 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι η διαδικασία πώλησης δεν οδήγησε στη μεγιστοποίηση της τιμής πώλησης συνιστά παράβαση του άρθρου 14, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014, κατά το οποίο:

«Για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, το Συμβούλιο Εξυγίανσης, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και, κατά περίπτωση, οι εθνικές αρχές εξυγίανσης, επιδιώκουν να ελαχιστοποιήσουν το κόστος της εξυγίανσης και να αποφύγουν την άσκοπη καταστροφή της αξίας εκτός αν είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της εξυγίανσης.»

522 Επιβάλλεται η διαπίστωση, στην οποία προέβησαν η Επιτροπή και η Banco Santander, ότι ο σκοπός της «μεγιστοποίησης της τιμής πώλησης» δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των σκοπών του άρθρου 14, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014. Επομένως, η ανωτέρω διάταξη δεν είναι κρίσιμη για τη στήριξη των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας σχετικά με τη μεγιστοποίηση της τιμής πώλησης.

523 Ωστόσο, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 24, παράγραφος 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού 806/2014, όσον αφορά το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων, το καθεστώς εξυγίανσης προβλέπει τα εξής:

«[Τ]ις ρυθμίσεις για την εμπορία από την εθνική αρχή εξυγίανσης της εν λόγω οντότητας ή των εν λόγω μέσων, περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2014/59.»

524 Το άρθρο 39, παράγραφος 2, στοιχείο στ′, της οδηγίας 2014/59 προβλέπει ότι η πώληση στην οποία προβαίνει η αρχή εξυγίανσης, όταν εφαρμόζει το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων, στοχεύει στη μεγιστοποίηση, κατά το δυνατόν, της τιμής πώλησης των σχετικών μετοχών ή των άλλων μέσων ιδιοκτησίας, των περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων.

525 Επομένως, πρέπει να εξεταστούν τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας ότι η διαδικασία δεν διεξήχθη με όλες τις αναγκαίες εγγυήσεις που θα καθιστούσαν δυνατή τη μεγιστοποίηση της τιμής πώλησης της Banco Popular.

526 Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι, στην απόφαση περί της πώλησης, η οποία εκδόθηκε στις 3 Ιουνίου 2017, το ΕΣΕ, αφού έλαβε υπόψη τη ραγδαία επιδείνωση της θέσης ρευστότητας της Banco Popular, τη σημαντική πτώση της αξίας των μετοχών της καθώς και τις αρνητικές συνέπειες που θα μπορούσε να έχει η πτώχευση της τράπεζας στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, έκρινε ότι έπρεπε να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να μπορέσει, εν ανάγκη, να εγκρίνει μέτρο εξυγίανσης και ότι έπρεπε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων προς επίτευξη των σκοπών της εξυγίανσης. Έτσι, το ΕΣΕ ενέκρινε την άμεση κίνηση της διαδικασίας πώλησης της Banco Popular από το FROB και υπέδειξε στο τελευταίο τις απαιτήσεις σχετικά με την πώληση σύμφωνα με το άρθρο 39 της οδηγίας 2014/59.

527 Στο άρθρο 2, στοιχείο β', της απόφασης περί της πώλησης, το ΕΣΕ ανέφερε ότι η διαδικασία πώλησης έπρεπε να αποσκοπεί στη μεγιστοποίηση της τιμής πώλησης, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την ανάγκη ταχείας εξυγίανσης. Διευκρίνισε επίσης ότι το κύριο κριτήριο αξιολόγησης των προσφορών ήταν η προσφερόμενη τιμή.

528 Στη συνέχεια, η διαδικασία πώλησης της Banco Popular διεξήχθη από το FROB κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της οδηγίας 2014/59 και του νόμου 11/2015. Συναφώς, με το από 6 Ιουνίου 2017 έγγραφο της διαδικασίας, το FROB, στο πλαίσιο ενδεχόμενης εξυγίανσης της Banco Popular, κάλεσε τους δυνητικούς αγοραστές να συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης και να του υποβάλουν προσφορά για την απόκτηση του 100 % του κεφαλαίου της Banco Popular σύμφωνα με τους περιγραφόμενους στο έγγραφο αυτό όρους και προϋποθέσεις. Στο έγγραφο της διαδικασίας, το FROB ανέφερε ότι η τιμή που προτεινόταν με τις προσφορές έπρεπε να είναι ίση ή ανώτερη του ενός ευρώ.

529 Τέλος, στο άρθρο 6.6 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ έκρινε ότι η προσπάθεια εμπορικής προώθησης που κατέβαλε το FROB όσον αφορά την Banco Popular πριν από την έγκριση του εν λόγω καθεστώτος ικανοποιούσε τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 24 του κανονισμού 806/2014, σε συνδυασμό με το άρθρο 39 της οδηγίας 2014/59.

530 Το ΕΣΕ επισήμανε επίσης ότι, κατά την περίοδο αμέσως πριν από την εξυγίανση, η Banco Popular είχε διεξαγάγει διαδικασία ιδιωτικής πώλησης και ότι, την εβδομάδα της 29ης Μαΐου 2017, κατέστη προφανές ότι η διαδικασία αυτή θα αποτύγχανε. Δήλωσε δε ότι η απόφαση να περιορίσει την προσπάθεια εμπορικής προώθησης σε τράπεζες που είχαν ήδη εκδηλώσει γενικό ενδιαφέρον για την εξαγορά της Banco Popular στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης ήταν σύμφωνη με τις απαιτήσεις του άρθρου 39 της οδηγίας 2014/59.

531 Το ΕΣΕ επισήμανε επίσης ότι, μετά την εφαρμογή της διαδικασίας πώλησης από το FROB, τελικά κλήθηκαν δύο τράπεζες να συμμετάσχουν στην πώληση. Ανέφερε ότι η επαφή με όλους τους δυνητικούς αγοραστές είχε πραγματοποιηθεί κατά την ίδια ημερομηνία, ότι όλοι είχαν πρόσβαση στην ίδια εικονική αίθουσα δεδομένων και ότι οι προσφορές όλων υποβλήθηκαν υπό τους ίδιους όρους και κατά την ίδια καταληκτική ημερομηνία.

532 Το ΕΣΕ διαπίστωσε τέλος ότι, εκ των δύο δυνητικών αγοραστών, παραλήφθηκε έγκυρη προσφορά από τον έναν και έκρινε ότι, δεδομένου ότι ο αγοραστής ήταν ο μόνος που υπέβαλε προσφορά, ήταν συνετό να γίνουν αποδεκτοί οι όροι του και, ως εκ τούτου, να αποτραπεί μια ανεξέλεγκτη αφερεγγυότητα της Banco Popular η οποία θα μπορούσε, μεταξύ άλλων, να υπονομεύσει τις κρίσιμες λειτουργίες της.

533 Κατά πρώτο λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η διαδικασία δεν διήρκεσε επαρκές χρονικό διάστημα και ότι δεν επρόκειτο για ανταγωνιστική διαδικασία στο μέτρο που διεξήχθη χωρίς δημοσιότητα ή διαφάνεια και χωρίς επαρκή αριθμό δυνητικών αγοραστών. Η διαδικασία ιδιωτικής πώλησης «ανακυκλώθηκε» χωρίς να παρέχονται εξηγήσεις για αυτό στο καθεστώς εξυγίανσης. Οι τράπεζες των άλλων κρατών μελών αποκλείστηκαν και υπέστησαν δυσμενή διάκριση.

534 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι οι απαιτήσεις σχετικά με την πώληση και, ιδίως, η απόφαση περιορισμού του αριθμού των μετεχόντων στη διαδικασία πώλησης δεν περιλαμβάνονται στο καθεστώς εξυγίανσης, αλλά στην απόφαση περί της πώλησης που εκδόθηκε προγενέστερα από το ΕΣΕ στις 3 Ιουνίου 2017.

535 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τα ενδιάμεσα μέτρα που κατατείνουν στην προετοιμασία της τελικής απόφασης δεν συνιστούν καταρχήν πράξεις δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως (βλ. αποφάσεις της 6ης Μαΐου 2021, ABLV Bank κ.λπ. κατά ΕΚΤ, C-551/19 P και C-552/19 P, EU:C:2021:369, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 3ης Ιουνίου 2021, Ουγγαρία κατά Κοινοβουλίου, C-650/18, EU:C:2021:426, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

536 Όπως προκύπτει από τη νομολογία, μια ενδιάμεση πράξη δεν είναι ομοίως δεκτική προσφυγής, αν προκύπτει ότι ο παράνομος χαρακτήρας της πράξεως αυτής θα μπορούσε να προβληθεί στο πλαίσιο προσφυγής η οποία βάλλει κατά της τελικής πράξεως της οποίας αποτελεί προπαρασκευαστική πράξη. Υπό τις συνθήκες αυτές, προσφυγή ασκούμενη κατά της απόφασης με την οποία περατώνεται η διαδικασία διασφαλίζει επαρκή δικαστική προστασία (βλ. απόφαση της 15ης Μαρτίου 2017, Stichting Woonpunt κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-415/15 P, EU:C:2017:216, σκέψη 46 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

537 Εν προκειμένω, με το καθεστώς εξυγίανσης, το ΕΣΕ έκρινε ότι η διαδικασία πώλησης την οποία έθεσε σε εφαρμογή το FROB ήταν σύμφωνη με τις απαιτήσεις του άρθρου 39 της οδηγίας 2014/59. Επισημαίνεται, πάντως, ότι το FROB έλαβε υπόψη τις απαιτήσεις που είχε καθορίσει το ΕΣΕ με την απόφαση περί της πώλησης. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το ΕΣΕ, με το καθεστώς εξυγίανσης, επιβεβαίωσε σιωπηρώς τις απαιτήσεις σχετικά με την πώληση τις οποίες είχε το ίδιο καθορίσει με την απόφαση περί της πώλησης.

538 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι το άρθρο 13 του κανονισμού 806/2014, σχετικά με την έγκαιρη παρέμβαση, προβλέπει στην παράγραφο 3 τα εξής:

«Το Συμβούλιο Εξυγίανσης έχει την εξουσία να απαιτήσει από το ίδρυμα ή τη μητρική επιχείρηση να έλθουν σε επαφή με πιθανούς αγοραστές προκειμένου να προετοιμαστεί η εξυγίανση του ιδρύματος, υπό την επιφύλαξη των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 39 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/59 και των διατάξεων περί επαγγελματικού απορρήτου κατά το άρθρο 88 του παρόντος κανονισμού.

[…]»

539 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απόφαση περί της πώλησης συνιστά ενδιάμεση πράξη εκδοθείσα από το ΕΣΕ ενόψει της δυνητικής εξυγίανσης της Banco Popular και ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να εμποδίζεται να επικαλεστεί την έλλειψη νομιμότητας της εκτίμησης που περιέχεται στην απόφαση αυτή προς στήριξη της προσφυγής της κατά του καθεστώτος εξυγίανσης.

540 Όσον αφορά τη διαφάνεια της διαδικασίας πώλησης της Banco Popular, επισημαίνεται ότι, στην αιτιολογική σκέψη 4 της απόφασης περί της πώλησης, το ΕΣΕ ανέφερε ότι έπρεπε να αναβληθεί κάθε δημόσια γνωστοποίηση της πώλησης της τράπεζας προκειμένου να αποφευχθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

541 Η δυνατότητα αυτή προβλέπεται ρητώς στο άρθρο 39, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, της οδηγίας 2014/59, το οποίο προβλέπει ότι κάθε γνωστοποίηση στο κοινό της θέσης σε πώληση ενός ιδρύματος, που κανονικά θα απαιτούνταν σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την κατάχρηση της αγοράς (κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

και των οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ (ΕΕ 2014, L 173, σ. 1), μπορεί να καθυστερήσει σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 4 ή 5, του εν λόγω κανονισμού.

542 Η αιτιολογική σκέψη 64 της οδηγίας 2014/59 έχει ως εξής:

«Οι πληροφορίες σχετικά με τη θέση σε πώληση ενός χρεωκοπημένου ιδρύματος και τις διαπραγματεύσεις με πιθανούς αγοραστές πριν από την εφαρμογή του εργαλείου πώλησης δραστηριοτήτων ενδέχεται να είναι συστημικής σημασίας. Προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η δημοσιοποίηση των εν λόγω στοιχείων, που απαιτείται βάσει του κανονισμού […] 596/2014 […], είναι σημαντικό να μπορεί να καθυστερήσει για όσο διάστημα είναι αναγκαίο για τον προγραμματισμό και τη διοργάνωση της εξυγίανσης του ιδρύματος, σύμφωνα με τις καθυστερήσεις που επιτρέπονται βάσει του καθεστώτος κατάχρησης αγοράς.»

543 Επομένως, η απαίτηση διαφάνειας του άρθρου 39, παράγραφος 2, στοιχείο α′, της οδηγίας 2014/59 έχει την έννοια ότι αφορά τη διεξαγωγή της διαδικασίας πώλησης και όχι τα ενδεχόμενα μέτρα δημοσιότητας που αναγγέλλουν τη διαδικασία αυτή.

544 Όσον αφορά το ότι η διαδικασία πώλησης περιορίστηκε απλώς και μόνο στα ιδρύματα που είχαν μετάσχει στη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης που κινήθηκε από την Banco Popular, και για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 33 ανωτέρω, το ΕΣΕ παραθέτει, στο άρθρο 2, στοιχείο α′, σημείο i, της απόφασης περί της πώλησης, ορισμένους λόγους που δικαιολογούν την απόφασή του να καλέσει το FROB να επικοινωνήσει μόνο με αυτούς τους πέντε μετέχοντες.

545 Συναφώς, το Συμβούλιο Εξυγίανσης επισήμανε τα ακόλουθα:

«Όσον αφορά την επιλογή των ιδιωτών αγοραστών με τους οποίους πρέπει να υπάρξει επικοινωνία, το FROB θα έρθει σε επαφή σε όλες τις περιπτώσεις με επαρκή αριθμό αγοραστών, αφού ερευνήσει το ενδιαφέρον της αγοράς για επενδύσεις στις δραστηριότητες της τράπεζας. Λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης ολοκλήρωσης της διαδικασίας πώλησης εντός εξαιρετικά σύντομου χρονικού διαστήματος, το ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε κατά τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης παρέχει πληροφορίες για την ανάλυση του ενδιαφέροντος της αγοράς. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης υπήρξε επικοινωνία με πολλούς δυνητικούς προσφέροντες δραστηριοποιούμενους στην ισπανική και στη διεθνή αγορά. Μόνον πέντε εξ αυτών εξέφρασαν το αρχικό ενδιαφέρον τους και, επομένως, κλήθηκαν να υποβάλουν μη δεσμευτικές προσφορές στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης.

Το FROB θα έλθει σε επαφή με τους πέντε ενδιαφερομένους που κλήθηκαν να υποβάλουν προσφορές στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης.

Η επαφή με τους πέντε αυτούς ενδιαφερομένους δικαιολογείται από λόγους χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και από τον σημαντικό κίνδυνο να προκληθεί πρόσθετη αβεβαιότητα και απώλεια εμπιστοσύνης στην αγορά από την πώληση σε ευρύτερο κύκλο δυνητικών αγοραστών, την αποκάλυψη των κινδύνων και των αξιολογήσεων ή τον προσδιορισμό των κρίσιμων και μη κρίσιμων λειτουργιών της τράπεζας. Επιπλέον, η επαφή με μεγαλύτερο αριθμό αγοραστών ενδέχεται να αυξήσει την πιθανότητα διαρροών και, ως εκ τούτου, τον κίνδυνο υπαγωγής της τράπεζας σε διαδικασία εξυγίανσης εντός εξαιρετικά σύντομου χρονικού διαστήματος.

Επιπλέον, λόγω της επείγουσας ανάγκης και του πολύ περιορισμένου χρόνου που αναμένεται να είναι διαθέσιμος για τη διαδικασία πώλησης, η πρόσκληση μεγαλύτερου αριθμού συμμετεχόντων αυξάνει την πολυπλοκότητα της διαδικασίας. Επιπλέον, βάσει των πληροφοριών που έχουν ληφθεί από την Τράπεζα, είναι αμφίβολο αν οι προσφέροντες που δεν έχουν ακόμη εκδηλώσει ενδιαφέρον για την διαδικασία ιδιωτικής πώλησης θα υποβάλουν προσφορές.

Σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 3, του κανονισμού, το ΕΣΕ θα προσπαθήσει να εξεύρει ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων της πώλησης και της ανάγκης να επιτευχθούν οι σκοποί της εξυγίανσης. Ειδικότερα, το ΕΣΕ θα παρεκκλίνει εν μέρει από τις απαιτήσεις της πώλησης, τούτο δε λόγω του επείγοντος των περιστάσεων και, ιδίως, της ουσιαστικής απειλής για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα που απορρέει από την πτώχευση της τράπεζας καθώς και λόγω του γεγονότος ότι η τήρηση του αναγκαστικού όρου περί επικοινωνίας με ευρύτερο φάσμα αγοραστών θα υπονόμευε επίσης την αποτελεσματικότητα του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων.»

546 Επισημαίνεται ότι το άρθρο 39, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2014/59 ορίζει ότι, υπό την επιφύλαξη να μην ευνοούνται αδικαιολόγητα κάποιοι δυνητικοί αγοραστές και να μη δημιουργούνται διακρίσεις μεταξύ τους, οι γενικές αρχές που καθορίζονται στην ίδια παράγραφο δεν εμποδίζουν την αρχή εξυγίανσης να επικοινωνήσει με συγκεκριμένους δυνητικούς αγοραστές.

547 Κατά συνέπεια, η απόφαση του ΕΣΕ να ζητήσει από το FROB να επικοινωνήσει μόνο με τα πέντε ιδρύματα που είχαν μετάσχει στη διαδικασία της ιδιωτικής πώλησης είναι σύμφωνη με τη διάταξη αυτή.

548 Η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα προκειμένου να αποδείξει ότι ο περιορισμός του αριθμού των δυνητικών αγοραστών στους πέντε μετέχοντες στη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης δεν κατέστησε δυνατό τον μεταξύ τους πραγματικό ανταγωνισμό μέσω των τιμών.

549 Συναφώς, δεν είναι δυνατόν να προσαφθούν στο ΕΣΕ οι περιστάσεις που μεσολάβησαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, ήτοι ότι τέσσερις από τους πέντε μετέχοντες δεν υπέβαλαν δεσμευτική προσφορά και ότι η μόνη δεσμευτική προσφορά που υποβλήθηκε πρότεινε τιμή αγοράς ενός ευρώ.

550 Εκτός αυτού, η απόφαση αυτή στηριζόταν σε αντικειμενικό κριτήριο, ήτοι στο ενδιαφέρον που είχαν ήδη εκδηλώσει οι επιχειρήσεις αυτές για την εξαγορά της Banco Popular, και δικαιολογούνταν από το πολύ σύντομο χρονικό διάστημα εντός του οποίου έπρεπε να ολοκληρωθεί η διαδικασία πώλησης. Όπως υπογράμμισε το ΕΣΕ, η διεύρυνση της διαδικασίας σε μεγαλύτερο αριθμό συμμετεχόντων ενείχε τον κίνδυνο επιβράδυνσης της διαδικασίας, αλλά αύξανε και τους κινδύνους διαρροών όσον αφορά την κατάσταση της Banco Popular και, επομένως, τους κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

551 Ως εκ τούτου, κακώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η διαδικασία αυτή εισήγαγε δυσμενείς διακρίσεις. Η απόφαση να προσκληθούν αποκλειστικά και μόνον τα ιδρύματα που είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την εξαγορά της Banco Popular στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης δεν απέκλειε, καταρχήν, τα ιδρύματα των άλλων κρατών μελών.

552 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η διαδικασία ιδιωτικής πώλησης ήταν ανοιχτή σε κάθε Ισπανό ή διεθνή επιχειρηματία. Η προσφεύγουσα δεν εξηγεί για ποιον λόγο άλλα ισπανικά ή αλλοδαπά ιδρύματα που δεν είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την εξαγορά της Banco Popular κατά τον χρόνο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης θα ενδιαφέρονταν μερικές εβδομάδες αργότερα, κατά

το στάδιο της κίνησης της διαδικασίας από το FROB. Επιπλέον, δεδομένου ότι ήταν αδύνατη η παροχή οποιασδήποτε δημόσιας πληροφορίας σχετικά με τη θέση σε εφαρμογή της διαδικασίας πώλησης, η προσφεύγουσα δεν διευκρινίζει πώς θα μπορούσε να έχει υπάρξει επαφή με άλλους επιχειρηματίες βάσει κριτηρίων που να μην εισάγουν διάκριση.

553 Επομένως, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η διαδικασία πώλησης δεν ήταν ανταγωνιστική.

554 Κατά δεύτερο λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η διαδικασία ενείχε πλημμέλειες οι οποίες στρέβλωσαν την τιμή πώλησης. Το FROB υπέγραψε συμφωνίες εμπιστευτικότητας με δυνητικούς αγοραστές προτού η Banco Popular κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και, επομένως, η διαδικασία εξυγίανσης άρχισε πριν από την πλήρωση των σχετικών προϋποθέσεων. Επισημαίνει ότι η Banco Santander υπέβαλε την προσφορά της στις 7 Ιουνίου 2017 στις 03:12, ενώ είχε περατωθεί η ανταγωνιστική διαδικασία.

555 Όσον αφορά τη διεξαγωγή της διαδικασίας, υπενθυμίζεται ότι, από τους πέντε δυνητικούς αγοραστές με τους οποίους επικοινώνησε το FROB, δύο αποφάσισαν να μη συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης και ένας αποκλείστηκε από την ΕΚΤ για λόγους προληπτικής εποπτείας. Στις 4 Ιουνίου 2017, οι δύο δυνητικοί αγοραστές που είχαν αποφασίσει να συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης, η Banco Santander και η BBVA, υπέγραψαν συμφωνία τήρησης του απορρήτου και, στις 5 Ιουνίου 2017, τους δόθηκε πρόσβαση στην εικονική αίθουσα δεδομένων. Στις 6 Ιουνίου 2017, το FROB τούς διαβίβασε το έγγραφο της διαδικασίας καθώς και τη σύμβαση αγοραπωλησίας (Sale and Purchase Agreement). Με έγγραφο της 6ης Ιουνίου 2017, η BBVA πληροφόρησε το FROB ότι είχε αποφασίσει να μην υποβάλει προσφορά.

556 Με επιστολή της 7ης Ιουνίου 2017, το FROB ενημέρωσε το ΕΣΕ για τα αποτελέσματα της διαδικασίας πώλησης και επισήμανε ότι η Banco Santander είχε υποβάλει προσφορά στις 7 Ιουνίου στις 03:12 και ότι η τιμή που προσέφερε η Banco Santander για την πώληση των μετοχών της Banco Popular ήταν ενός ευρώ. Το FROB πρότεινε να οριστεί στο καθεστώς εξυγίανσης η Banco Santander ως αγοράστρια της Banco Popular, υπό την ιδιότητά της ως αναδόχου στο πλαίσιο της διαδικασίας πώλησης της Banco Popular μέσω διαγωνισμού.

557 Στο καθεστώς εξυγίανσης, το ΕΣΕ έκρινε ότι η διαδικασία πώλησης που διεξήγαγε το FROB όσον αφορά την Banco Popular ικανοποιούσε τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 24 του κανονισμού 806/2014, σε συνδυασμό με το άρθρο 39 της οδηγίας 2014/59 και δέχτηκε την πρόταση του FROB να οριστεί η Banco Santander ως αγοράστρια της Banco Popular.

558 Επιπλέον, στο έγγραφο της διαδικασίας, το FROB είχε καθορίσει χρονοδιάγραμμα διεξαγωγής της διαδικασίας πώλησης της Banco Popular. Το χρονοδιάγραμμα αυτό προέβλεπε ότι οι δεσμευτικές προσφορές έπρεπε να υποβληθούν το αργότερο τα μεσάνυχτα της 6ης Ιουνίου 2017. Το χρονοδιάγραμμα αυτό ανέφερε επίσης ότι, στις 7 Ιουνίου 2017 και ώρα 01:00, θα πραγματοποιούνταν επαφές με τους προσφέροντες για την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την επιλογή της προσφοράς· στη συνέχεια, στις 05:30, θα ακολουθούσαν το καθεστώς εξυγίανσης του ΕΣΕ (ενδεχομένως) και η εκτέλεση της συμφωνίας αγοραπωλησίας, στις 06:30, η εκτελεστική πράξη του FROB και, στις 07:00, η περάτωση και η αναγγελία της συναλλαγής.

559 Πρέπει να τονιστεί ότι η προσφεύγουσα δεν εξηγεί ποια διάταξη φέρεται να παραβιάστηκε από το γεγονός ότι το FROB κίνησε τη διαδικασία πώλησης προτού η Banco Popular κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, ούτε ποιες ήταν οι συνέπειες της διαδικασίας αυτής επί της τιμής πώλησης.

560 Εξάλλου, αν το FROB όφειλε να έχει αναμείνει την κήρυξη της Banco Popular σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης για να κινήσει τη διαδικασία πώλησης, η διαδικασία αυτή δεν θα μπορούσε να έχει διεξαχθεί εντός επαρκούς χρόνου ώστε να αποτραπεί η εκκαθάριση της Banco Popular και δεν θα είχε καταστήσει δυνατή την επίτευξη των σκοπών της εξυγίανσης.

561 Όπως επισημαίνει η Banco Santander, το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας πώλησης που καθορίστηκε με το έγγραφο της διαδικασίας είχε ως σκοπό να καταστήσει δυνατή τη διεκπεραίωση όλων των διατυπώσεων στις 7 Ιουνίου 2017 και ώρα 07:00, προκειμένου η Banco Popular να μπορέσει να λειτουργήσει κανονικά μετά το άνοιγμα των αγορών, με σκοπό μεταξύ άλλων να αποτραπεί η διακοπή των κρίσιμων λειτουργιών της.

562 Δεδομένου ότι η Banco Santander ήταν η μόνη μετέχουσα στη διαδικασία η οποία υπέβαλε δεσμευτική προσφορά και ότι ήταν βέβαιο, κατόπιν της ανακοίνωσης της BBVA, ότι κανένα από τα λοιπά ιδρύματα που προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης δεν θα υπέβαλλε προσφορά, το FROB δέχθηκε την προσφορά αυτή, μολονότι υποβλήθηκε μετά τη λήξη της προθεσμίας που είχε ταχθεί με το έγγραφο της διαδικασίας.

563 Άλλωστε, από το άρθρο 24, παράγραφος 3, του κανονισμού 806/2014 προκύπτει ότι:

«Το Συμβούλιο Εξυγίανσης εφαρμόζει το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων χωρίς να συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις εμπορίας δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχείο ε) όταν κρίνει ότι η συμμόρφωση προς τις εν λόγω απαιτήσεις ενδέχεται να υπονομεύσει έναν ή περισσοτέρους από τους στόχους της εξυγίανσης και ειδικότερα όταν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) όταν θεωρεί ότι υπάρχει ουσιαστική απειλή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, προερχόμενη ή επιδεινούμενη από την πτώχευση ή πιθανή πτώχευση του ιδρύματος υπό εξυγίανση· και

β) όταν θεωρεί ότι η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις αυτές ενδέχεται να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα του εργαλείου πώλησης δραστηριοτήτων ως προς την αντιμετώπιση της απειλής αυτής ή την επίτευξη του στόχου της εξυγίανσης που καθορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο β).»

564 Συναφώς, υπενθυμίζεται, όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 532 ανωτέρω, ότι, στο άρθρο 6.6 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ επισήμανε ότι, δεδομένου ότι ο αγοραστής ήταν ο μόνος που υπέβαλε προσφορά, ήταν συνετό να γίνουν αποδεκτοί οι όροι του και, ως εκ τούτου, να αποτραπεί μια ανεξέλεγκτη αφερεγγυότητα της Banco Popular η οποία θα μπορούσε, μεταξύ άλλων, να υπονομεύσει τις κρίσιμες λειτουργίες της.

565 Πράγματι, στην περίπτωση που το ΕΣΕ δεν θα δεχόταν την πρόταση του FROB να οριστεί η Banco Santander ως αγοράστρια της Banco Popular, η Banco Popular θα ετίθετο υπό εκκαθάριση. Όπως όμως διαπιστώθηκε στο πλαίσιο της ανάλυσης του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014, η εκκαθάριση της Banco Popular βάσει κανονικής διαδικασίας αφερεγγυότητας δεν θα είχε καταστήσει δυνατή την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 14 του ίδιου κανονισμού στον ίδιο βαθμό όπως με την εξυγίανση. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε ότι η εξυγίανση ήταν αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών διασφάλισης της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών της Banco Popular και αποφυγής των σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

566 Το FROB διαβίβασε στο ΕΣΕ τα αποτελέσματα της διαδικασίας πώλησης της Banco Popular εντός επαρκούς χρόνου ώστε το τελευταίο να μπορέσει να εγκρίνει το καθεστώς εξυγίανσης και να το διαβιβάσει στην Επιτροπή στις 05:13 στις 7 Ιουνίου 2017. Έτσι, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφασή της με την οποία μπόρεσε να τεθεί σε ισχύ το καθεστώς εξυγίανσης στις 06:30 την ίδια ημέρα. Επομένως, η εξέλιξη της διαδικασίας κατέστησε δυνατό στο FROB να διεκπεραιώσει όλες τις διατυπώσεις και να περατώσει την πώληση πριν από τη λήξη της προθεσμίας που είχε ταχθεί με το έγγραφο της διαδικασίας, ήτοι πριν από τις 7 Ιουνίου 2017 και ώρα 07:00.

567 Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Banco Santander, γνωρίζοντας ότι ήταν η μόνη που υπέβαλε προσφορά, πρότεινε την κατώτατη τιμή, αρκεί η διαπίστωση ότι το επιχείρημα αυτό στηρίζεται σε μη τεκμηριωμένο ισχυρισμό ότι η Banco Santander είχε πληροφορηθεί ότι ήταν η μόνη προσφέρουσα πριν από το πέρας της διαδικασίας πώλησης που οργάνωσε το FROB.

568 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η διαδικασία πώλησης ενείχε πλημμέλειες και δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι η εξέλιξη της διαδικασίας δεν οδήγησε στη μεγιστοποίηση της τιμής πώλησης.

569 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί το πρώτο σκέλος.

### *β) Επί του δεύτερου σκέλους, που αφορά την αποτίμηση 2*

570 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η αποτίμηση 2 είναι εσφαλμένη και ότι το ΕΣΕ παρέβη το άρθρο 20 του κανονισμού 806/2014 και την υποχρέωσή του αιτιολόγησης.

571 Το δεύτερο σκέλος διαιρείται, κατ' ουσίαν, σε πέντε αιτιάσεις. Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης που υπέχει καθόσον η αποτίμηση 2 δεν επισυνάφθηκε στο καθεστώς εξυγίανσης. Δεύτερον, υποστηρίζει επίσης ότι το ΕΣΕ παρέβη το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, στο μέτρο που η αποτίμηση 2 δεν ήταν «δίκαιη, συνετή και ρεαλιστική». Συναφώς, υποστηρίζει ότι η αποτίμηση 2 δεν ήταν αξιόπιστη, δεδομένου ότι η Deloitte παραδέχθηκε ότι στηριζόταν σε ανεπαρκείς πληροφορίες. Κατ' αυτήν, η αποτίμηση 2 μπορεί να είναι αξιόπιστη μόνον αν συμπληρώνεται με οριστική αποτίμηση. Τρίτον, αμφισβητεί τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για την αποτίμηση 2. Τέταρτον, ισχυρίζεται ότι η αποτίμηση 2 αντιφάσκει προς την αποτίμηση 1 και προς το γεγονός ότι η Banco Popular είχε θεωρηθεί ως φερέγγυα, ότι δεν έλαβε υπόψη την αγοραία αξία της Banco Popular και ότι περιέλαβε αποθέματα ασφαλείας για την απορρόφηση ζημιών χωρίς σχετική αιτιολόγηση. Πέμπτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με την έκθεση εμπειρογνωμοσύνης της 2ας Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με την αποτίμηση 2, η οποία επισυνάπτεται ως παράρτημα στο υπόμνημα απάντησης (στο εξής: έκθεση εμπειρογνωμοσύνης), η αποτίμηση 2 ενέχει πρόδηλα σφάλματα εκτίμησης.

572 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι η αποτίμηση της Banco Popular, η οποία πραγματοποιήθηκε πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, περιλαμβάνει δύο εκθέσεις που επισυνάπτονται στο καθεστώς εξυγίανσης.

573 Η αποτίμηση 1, με ημερομηνία 5 Ιουνίου 2017, συντάχθηκε από το ΕΣΕ κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 5, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014 και είχε ως σκοπό να παράσχει τα στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να καθοριστεί αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την κίνηση διαδικασίας εξυγίανσης, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014.

574 Η αποτίμηση 2, με ημερομηνία 6 Ιουνίου 2017, συντάχθηκε από την Deloitte, υπό την ιδιότητά της ως ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014.

575 Το καθεστώς εξυγίανσης αναφέρει ότι, δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, η αποτίμηση 2, η οποία πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014, είχε ως σκοπό να εκτιμηθεί η αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της Banco Popular, να εκτιμηθεί η μεταχείριση της οποίας θα είχαν τύχει οι μέτοχοι και οι πιστωτές εάν η Banco Popular είχε υπαχθεί στην κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας καθώς και να παρασχεθούν τα στοιχεία βάσει των οποίων θα λαμβανόταν απόφαση σχετικά με τις μετοχές και τους τίτλους ιδιοκτησίας που θα μεταβιβάζονταν και τα οποία θα καθιστούσαν εφικτό στο ΕΣΕ να καθορίσει τι συνιστά εμπορικούς όρους για τους σκοπούς του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων.

576 Με την αποτίμηση 2, η Deloitte ανέφερε ότι στηρίχθηκε στις απαιτήσεις του άρθρου 36 της οδηγίας 2014/59 (το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 20 του κανονισμού 806/2014) και στο κεφάλαιο 3 του οριστικού σχεδίου ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων της ΕΑΤ 2017/05 και 2017/06, της 23ης Μαΐου 2017, σχετικά με την αποτίμηση προκειμένου να καθοριστεί η διαφορετική μεταχείριση κατόπιν της εξυγίανσης που προβλέπει η οδηγία 2014/59 (στο εξής: τεχνικά πρότυπα της ΕΑΤ).

577 Το άρθρο 36, παράγραφος 15, της οδηγίας 2014/59 επιτρέπει στην ΕΑΤ να καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να εξειδικεύει τα κριτήρια βάσει των οποίων πρέπει να διενεργούνται οι αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο διαδικασίας εξυγίανσης.

578 Το κεφάλαιο 3 των τεχνικών προτύπων της ΕΑΤ αφορά το σχέδιο των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων 2017/05 σχετικά με την αποτίμηση με σκοπό την εξυγίανση (στο εξής: ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα) και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 15, της οδηγίας 2014/59, σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού της Επιτροπής για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/59 με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που εξειδικεύουν τα κριτήρια της μεθοδολογίας που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των ιδρυμάτων ή φορέων.

579 Πρέπει, εξάλλου, να επισημανθεί ότι, κατά την ημερομηνία της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης, τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα δεν ήταν δεσμευτικά, στο μέτρο που το άρθρο 5, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι το ΕΣΕ, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υπόκεινται στα δεσμευτικά ρυθμιστικά και εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που καταρτίζονται από την ΕΑΤ όταν έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή. Τα εν λόγω ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα ενσωματώθηκαν στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2018/345 της Επιτροπής, της 14ης Νοεμβρίου 2017, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/59 όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που προσδιορίζουν τα κριτήρια σχετικά με τη μεθοδολογία για την εκτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων ιδρυμάτων ή οντοτήτων (ΕΕ 2018, L 67, σ. 8).

580 Στο άρθρο 6.3 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ επισήμανε ότι, για να αποφασίσει την απομείωση και τη μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular, στηρίχθηκε στην αποτίμηση 2, όπως συμπληρώθηκε και επιβεβαιώθηκε από τα αποτελέσματα της διαδικασίας πώλησης που διεξήγαγε το FROB.

581 Στο μέτρο που η αποτίμηση 2 περιλαμβάνει περίπλοκες τεχνικές και οικονομικές εκτιμήσεις, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το ΕΣΕ διέθετε ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όταν έκρινε ότι η αποτίμηση 2 συνιστούσε έγκυρη βάση για να αποφασίσει τη λήψη μέτρων εξυγίανσης.

582 Ως εκ τούτου, κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που παρατίθεται στις σκέψεις 114 έως 119 ανωτέρω, ο έλεγχος που διενεργεί το Γενικό Δικαστήριο είναι περιορισμένος, αφορά δε τη διακρίβωση της απουσίας πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως εκ μέρους του ΕΣΕ όταν έκρινε ότι η αποτίμηση 2 ήταν σύμφωνη με τις απαιτήσεις του άρθρου 20 του κανονισμού 806/2014. Εναπόκειται στην προσφεύγουσα να προσκομίσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να ανατρέψει την αξιοπιστία της αποτίμησης 2.

*1) Επί της πρώτης αιτίασης, σχετικά με παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης*

583 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης που υπέχει στο μέτρο που η αποτίμηση 2 δεν επισυνάφθηκε στο καθεστώς εξυγίανσης και ότι η πρόσβαση που παρασχέθηκε μεταγενέστερα σε έκδοση της εν λόγω αποτίμησης με περικοπές δεν έθεσε τέλος στην εν λόγω παράβαση. Εκτιμά ότι η έλλειψη αιτιολογίας δεν μπορεί να θεραπευθεί μετά την άσκηση της προσφυγής.

584 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η αποτίμηση 2 δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο του ΕΣΕ, στις 2 Φεβρουαρίου και στις 31 Οκτωβρίου 2018, σε εκδόσεις με όλο και λιγότερες περικοπές.

585 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, με το υπόμνημα απάντησης, κατόπιν των δημοσιεύσεων αυτών, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα περί ανεπαρκούς αιτιολογίας της αποτίμησης 2. Περιορίζεται στον ισχυρισμό ότι η πρόσβαση σε μη εμπιστευτική έκδοση της αποτίμησης 2 δεν εξάλειψε την παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης.

586 Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι οι διαδοχικές δημοσιεύσεις στον ιστότοπο του ΕΣΕ αφορούν το καθεστώς εξυγίανσης και τις αποτιμήσεις 1 και 2 ως είχαν στις αρχικές τους εκδόσεις. Σκοπός των δημοσιεύσεων αυτών ήταν να παρασχεθεί στο κοινό πρόσβαση σε τμήματα των εγγράφων αυτών τα οποία είχαν αρχικώς χαρακτηρισθεί εμπιστευτικά.

587 Δεν επρόκειτο για δημοσίευση από το ΕΣΕ πληροφοριών οι οποίες δεν περιλαμβάνονταν εξαρχής στο καθεστώς εξυγίανσης ή στις αποτιμήσεις 1 και 2 και οι οποίες είχαν ως αντικείμενο τη συμπλήρωση της αιτιολογίας τους. Με το επιχείρημα αυτό, η προσφεύγουσα συγχέει τη δημοσίευση μιας απόφασης, δηλαδή τη δημοσιοποίηση της αιτιολογίας της, με τη συμπλήρωση της αιτιολογίας της μέσω πρόσθετων στοιχείων που δεν περιλαμβάνονταν σ' αυτήν κατά τον χρόνο της έκδοσής της.

588 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί η πρώτη αιτίαση.

*2) Επί της δεύτερης αιτίασης, σχετικά με την αξιοπιστία της αποτίμησης 2*

589 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αποτίμηση 2 δεν ήταν αξιόπιστη, δεδομένου ότι η Deloitte παραδέχθηκε ότι στηριζόταν σε ανεπαρκείς πληροφορίες.

590 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, στην επιστολή που συνόδευε την κοινοποίηση της αποτίμησης 2 στο ΕΣΕ, η Deloitte επισήμανε ότι, δεδομένης της δυσχερούς θέσης ρευστότητας της Banco Popular, κλήθηκε να διενεργήσει την αποτίμησή της εντός εξαιρετικά σύντομου χρονικού διαστήματος. Οι

κύριες εργασίες περιορίστηκαν σε δώδεκα ημέρες από την ημέρα κατά την οποία απέκτησε πρόσβαση στα έγγραφα, ενώ το έργο αυτό θα έπρεπε κανονικά να διαρκέσει έξι εβδομάδες. Η Deloitte επισήμανε ότι υπήρχαν ορισμένα κενά και ανακολουθίες στις διαθέσιμες πληροφορίες. Ανέφερε δε ότι η αποτίμηση έπρεπε να θεωρηθεί ως εξαιρετικά αβέβαιη και προσωρινή δυνάμει του άρθρου 36 της οδηγίας 2014/59 και ότι στην αποτίμηση είχε περιληφθεί απόθεμα ασφαλείας για πρόσθετες ζημίες, σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 9, της οδηγίας 2014/59, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014.

591 Το άρθρο 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ρητώς την περίπτωση κατά την οποία, λόγω των έκτακτων περιστάσεων που επικρατούν, δεν είναι δυνατή η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των παραγράφων 7 και 9 του άρθρου αυτού, ήτοι, μεταξύ άλλων, την περίπτωση κατά την οποία δεν είναι δυνατή η συμπλήρωση της αποτίμησης με ορισμένες πληροφορίες, όπως εμφανίζονται στα λογιστικά βιβλία και αρχεία. Επιπλέον, η διάταξη αυτή αναγνωρίζει την ύπαρξη αβεβαιοτήτων που είναι εγγενείς σε κάθε προσωρινή αποτίμηση, προβλέποντας στη δεύτερη παράγραφο ότι η αποτίμηση αυτή περιλαμβάνει πρόβλεψη για πρόσθετες ζημίες.

592 Έτσι, σύμφωνα με τη διάταξη αυτήν, η Deloitte περιορίστηκε να επισημάνει ότι, δεδομένου του σύντομου χρόνου που είχε στη διάθεσή της για τη διενέργεια της αποτίμησης, χρειάστηκε να βασιστεί σε ελλιπείς πληροφορίες. Διευκρίνισε δε ότι η αποτίμηση που διενήργησε πρέπει να θεωρηθεί προσωρινή αποτίμηση κατά την έννοια του άρθρου 36, παράγραφος 9, της οδηγίας 2014/59.

593 Επιπλέον, από το άρθρο 20, παράγραφος 13, του κανονισμού 806/2014 προκύπτει ότι, δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, το ΕΣΕ μπορούσε να στηριχθεί στην αποτίμηση 2, η οποία πραγματοποιήθηκε βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014, για την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, πράγμα το οποίο δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα.

594 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, δεδομένων των χρονικών περιορισμών και των διαθέσιμων πληροφοριών, κάθε προσωρινή αποτίμηση που πραγματοποιείται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014 ενέχει ορισμένες αβεβαιότητες και κατά προσέγγιση εκτιμήσεις και ότι οι επιφυλάξεις που διατύπωσε η Deloitte δεν μπορούν να σημαίνουν ότι η αποτίμηση 2 δεν ήταν «δίκαιη, συνετή και ρεαλιστική» κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014.

595 Εκτός αυτού, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αποτίμηση 2 μπορεί να είναι αξιόπιστη μόνον αν συμπληρώνεται με οριστική αποτίμηση. Το ΕΣΕ επιβεβαίωσε, όμως, ότι δεν θα υπήρχε εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση.

596 Συναφώς, στις 30 Ιουλίου 2018, απαντώντας στις ερωτήσεις που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας, το ΕΣΕ τόνισε ότι η αποτίμηση 2 δεν επρόκειτο να ακολουθηθεί από εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση. Έκρινε δε ότι, λόγω των ιδιαιτεροτήτων της εξεταζόμενης περίπτωσης, είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μια εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση δεν θα εξυπηρετούσε κανέναν πρακτικό σκοπό στο πλαίσιο του άρθρου 20, παράγραφος 11, του κανονισμού 806/2014 ούτε θα οδηγούσε σε απόφαση περί καταβολής αντιτίμου προβλεπόμενη στο άρθρο 20, παράγραφος 12, του ίδιου κανονισμού.

597 Επισημαίνεται ότι η εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση που προβλέπει το άρθρο 20, παράγραφος 11, του κανονισμού 806/2014 είναι, εξ ορισμού, μεταγενέστερη της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης και της απόφασης της Επιτροπής.

598 Επιπλέον, όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 593 ανωτέρω, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 13, του κανονισμού 806/2014, μια προσωρινή αποτίμηση όπως η αποτίμηση 2 αποτελεί έγκυρη βάση για την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης.

599 Αρκεί η υπόμνηση ότι, κατά πάγια νομολογία, η νομιμότητα μιας πράξης της Ένωσης πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο έκδοσης της πράξης (βλ. απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2015, Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-398/13 P, EU:C:2015:535, σκέψη 22 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Κατά συνέπεια, στοιχεία μεταγενέστερα της ημερομηνίας κατά την οποία εκδόθηκε η πράξη της Ένωσης δεν επιτρέπεται να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση της νομιμότητας της πράξης αυτής (βλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2014, Si.mobil κατά Επιτροπής, T-201/11, EU:T:2014:1096, σκέψη 64 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

600 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το κύρος των προσβαλλόμενων αποφάσεων δεν μπορεί να επηρεάζεται από το κατά πόσον διενεργήθηκε ή όχι οριστική αποτίμηση εκ των υστέρων, η οποία έπεται προδήλως της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης.

601 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί η δεύτερη αιτίαση.

*3) Επί της τρίτης αιτίασης, σχετικά με τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε στην αποτίμηση 2*

602 Κατά πρώτο λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Deloitte, στο πλαίσιο της αποτίμησης 2, στηρίχθηκε στην αρχή ότι η αποτίμηση της Banco Popular έπρεπε να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο σεναρίου εκκαθάρισης, πράγμα που προϋποθέτει την εφαρμογή των κριτηρίων του άρθρου 20, παράγραφοι 16 και 17, του κανονισμού 806/2014, όπερ συνιστά πρόδηλο σφάλμα και αντιβαίνει στο άρθρο 20, παράγραφος 8, του κανονισμού αυτού. Εκτιμά ότι η αποτίμηση 2 δεν μπορούσε να εφαρμόσει το κριτήριο της αξίας εκκαθάρισης της τράπεζας, που αποτελεί το κρίσιμο κριτήριο για την αποτίμηση 3, η οποία συνιστά χωριστή αποτίμηση σε σχέση με την αποτίμηση 2.

603 Επισημαίνεται ότι το επιχείρημα αυτό στηρίζεται σε παρερμηνεία της μεθόδου που χρησιμοποιήθηκε για την αποτίμηση 2. Συγκεκριμένα, η αποτίμηση 2 αποτελείται από δύο μέρη, εκ των οποίων το πρώτο περιλαμβάνει την προσωρινή αποτίμηση της Banco Popular και το δεύτερο συνίσταται σε προσομοίωση ενός σεναρίου εκκαθάρισης. Το πρώτο μέρος αποβλέπει στον καθορισμό της οικονομικής αξίας της Banco Popular στο πλαίσιο της εφαρμογής του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων. Το δεύτερο μέρος έχει ως σκοπό να καθοριστεί κατά πόσον οι μέτοχοι και οι πιστωτές θα είχαν τύχει καλύτερης μεταχείρισης αν η Banco Popular επρόκειτο να εκκαθαριστεί στο πλαίσιο κανονικής διαδικασίας αφερεγγυότητας κατ' εφαρμογήν της ισπανικής νομοθεσίας.

604 Το ΕΣΕ ενέκρινε το καθεστώς εξυγίανσης λαμβάνοντας υπόψη το πρώτο μέρος της αποτίμησης 2 που περιείχε αυτή καθεαυτήν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Banco Popular. Αντιθέτως, δεδομένου ότι η Deloitte διευκρίνισε ότι δεν διέθετε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες ούτε επαρκή χρόνο ώστε η εκτίμησή της να μην είναι απλώς και μόνον ενδεικτική στο στάδιο αυτό, το δεύτερο μέρος της αποτίμησης 2 αντιστοιχεί σε μια πρώτη προσομοίωση, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 9, του κανονισμού 806/2014. Η αποτίμηση 3, η οποία είναι η οριστική αποτίμηση και είχε ως σκοπό να καθοριστεί κατά πόσον οι μέτοχοι και οι πιστωτές θα είχαν τύχει καλύτερης μεταχείρισης αν η Banco Popular είχε υπαχθεί στην κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας, βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 16, του κανονισμού 806/2014, πραγματοποιήθηκε μετά την εξυγίανση.

605 Η αξία εκκαθάρισης, της οποίας τη χρήση από την Deloitte επικρίνει η προσφεύγουσα, αντιστοιχεί στο δεύτερο μέρος της αποτίμησης 2. Στο πλαίσιο του πρώτου μέρους, η Deloitte έλαβε υπόψη την αξία μεταβίβασης της Banco Popular.

606 Όσον αφορά τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε, η Deloitte επισήμανε, στην αποτίμηση 2, ότι το σενάριο που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό της οικονομικής αξίας ήταν η πώληση της τράπεζας σύμφωνα με το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων. Σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο στ′, του κανονισμού 806/2014, σκοπός της αποτίμησης ήταν να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση περί περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων ή μέσων ιδιοκτησίας που έπρεπε να μεταβιβαστούν και να διαμορφωθεί εμπεριστατωμένη αντίληψη του ΕΣΕ ως προς το τι συνιστούσε εμπορικούς όρους για τους σκοπούς του άρθρου 24, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του ίδιου κανονισμού.

607 Η Deloitte εξήγησε ότι «[η] οικονομική [της] αποτίμηση [είχε] ως στόχο να παράσχει μια εκτίμηση της αξίας που θα μπορούσε να προσφέρει ένας δυνητικός αγοραστής για την τράπεζα στο σύνολό της, κατόπιν ανοικτής, δίκαιης και ανταγωνιστικής διαδικασίας δημοπρασίας (“αξία εκχώρησης” σύμφωνα με το άρθρο 11 των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων […])».

608 Από την αιτιολογική σκέψη 6 των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων προκύπτει ότι η επιλογή της καταλληλότερης βάσης αποτίμησης (αξία κατοχής ή αξία εκχώρησης) θα πρέπει να πραγματοποιείται σε συνάρτηση με τα ειδικά μέτρα εξυγίανσης που σχεδιάζει η αρχή εξυγίανσης.

609 Όσον αφορά την επιλογή της βάσης αποτίμησης, το άρθρο 11, παράγραφος 4, των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, το οποίο επαναλαμβάνεται στο άρθρο 11, παράγραφος 4, του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού 2018/345, ορίζει τα εξής:

«Σε περίπτωση που οι δράσεις εξυγίανσης που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 απαιτούν τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις να παραμένουν σε μια οντότητα που συνεχίζει να αποτελεί ίδρυμα που διατηρείται σε λειτουργία, ο εκτιμητής χρησιμοποιεί την αξία κατοχής ως κατάλληλη βάση επιμέτρησης. Η αξία κατοχής μπορεί, αν θεωρείται δίκαιη, συνετή και ρεαλιστική, να προβλέπει την εξομάλυνση των συνθηκών αγοράς.

Η αξία κατοχής δεν χρησιμοποιείται ως βάση επιμέτρησης σε περίπτωση που τα περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται σε έναν φορέα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με το άρθρο 42 της οδηγίας 2014/59, ή σε μεταβατικό ίδρυμα, σύμφωνα με το άρθρο 40 της εν λόγω οδηγίας, ή σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ένα εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων, σύμφωνα με το άρθρο 38 της οδηγίας 2014/59.»

610 Κατά το άρθρο 12, παράγραφος 4, των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, το οποίο επαναλαμβάνεται στο άρθρο 12, παράγραφος 4, του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού 2018/345, «[σ]ε περίπτωση που η κατάσταση μιας οντότητας δεν της επιτρέπει να διατηρήσει ένα περιουσιακό στοιχείο ή να συνεχίσει μια δραστηριότητα, ή σε περίπτωση που η πώληση θεωρείται κατά τα άλλα απαραίτητη από την αρχή εξυγίανσης προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της εξυγίανσης, οι αναμενόμενες ταμειακές ροές αναφέρονται στις αξίες εκχώρησης που αναμένονται εντός συγκεκριμένης περιόδου εκχώρησης».

611 Οι παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της αξίας εκχώρησης, για τους σκοπούς του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων, καθορίζονται στο άρθρο 12, παράγραφοι 5 έως 7, των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, το οποίο επαναλαμβάνεται στο άρθρο 12, παράγραφοι 5 έως 7, του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού 2018/345.

612 Επομένως, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι η αξία εκχώρησης δεν συνιστούσε την ορθή μεθοδολογία για την εκτίμηση της αξίας της Banco Popular στο πλαίσιο της αποτίμησης 2.

613 Κατά δεύτερο λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αποτίμηση 2 δεν έλαβε υπόψη την αγοραία αξία της Banco Popular πριν από την εξυγίανση.

614 Επισημαίνεται ότι η αξία της μετοχής της Banco Popular στην αγορά πριν από την έκδοση της απόφασης εξυγίανσης δεν μπορεί να αποτελέσει κριτήριο εκτίμησης της αξίας μεταβίβασης της Banco Popular στο πλαίσιο της εφαρμογής του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων.

615 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων έχει ως εξής:

«Κατά τη διενέργεια της αποτίμησης, ο εκτιμητής εξετάζει τις περιστάσεις που επηρεάζουν τις αναμενόμενες ταμειακές ροές, καθώς και τα προεξοφλητικά επιτόκια που εφαρμόζονται στα περιουσιακά στοιχεία και στις υποχρεώσεις μιας οντότητας, και στοχεύει στη δίκαιη περιγραφή της οικονομικής κατάστασης της οντότητας στο πλαίσιο των ευκαιριών και των κινδύνων που αντιμετωπίζει αυτή.»

616 Όσον αφορά ειδικότερα την αξία εκχώρησης, το άρθρο 12, παράγραφος 5, των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων προβλέπει τα εξής:

«Η αξία εκχώρησης καθορίζεται από τον εκτιμητή βάσει των ταμειακών ροών, μετά την αφαίρεση του κόστους εκχώρησης και της αναμενόμενης αξίας τυχόν παρεχόμενων εγγυήσεων, που η οντότητα μπορεί να αναμένει ευλόγως στις υφιστάμενες επικρατούσες συνθήκες αγοράς μέσω μιας συντεταγμένης πώλησης ή μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων. Κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τις δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του μηχανισμού εξυγίανσης, ο εκτιμητής μπορεί να καθορίσει την αξία εκχώρησης εφαρμόζοντας μια μείωση για μια πιθανή προεξόφληση εσπευσμένης πώλησης στην παρατηρήσιμη αγοραία τιμή της εν λόγω πώλησης ή μεταβίβασης. Προκειμένου να καθοριστεί η αξία εκχώρησης των περιουσιακών στοιχείων που δεν έχουν ρευστή αγορά, ο εκτιμητής εξετάζει τις παρατηρήσιμες τιμές στις αγορές όπου αποτελούν αντικείμενο συναλλαγής παρεμφερή περιουσιακά στοιχεία, ή τα μοντέλα υπολογισμού που χρησιμοποιούν παρατηρήσιμες παραμέτρους αγοράς, με προεξοφλήσεις για μειωμένη ρευστότητα να αντανακλώνται κατά περίπτωση.»

617 Η αποτίμηση 2 αποσκοπούσε στον προσδιορισμό του τι θα ήταν διατεθειμένος να καταβάλει ένας δυνητικός αγοραστής για την Banco Popular υπό τις συνθήκες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης. Συναφώς, όσον αφορά τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στην αποτίμηση 2, η Deloitte επισήμανε ότι υιοθέτησε μια προσέγγιση ανά κατηγορία, προσαρμόζοντας τις λογιστικές αξίες κάθε κατηγορίας στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού προκειμένου να εκτιμηθούν οι ζημίες και τα κέρδη, καθώς και άλλες προσαρμογές που θα εφάρμοζε κάθε αγοραστής στην αξία. Προσκόμισε ένα εύρος αποτίμησης για κάθε κατηγορία στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.

618 Αφενός, πρέπει να θεωρηθεί ότι η αγοραία αξία της Banco Popular προτού αυτή κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης δεν μπορεί να αποτελέσει κριτήριο καθορισμού της αξίας μεταβίβασης της τράπεζας. Συναφώς, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, οι αγορές αγνοούσαν την επικείμενη εξυγίανση της Banco Popular, το περιεχόμενο των σχεδιαζόμενων μέτρων και το γεγονός ότι, αν δεν είχε επιτευχθεί η εξυγίανση, η Banco Popular θα είχε αποτελέσει αντικείμενο διαδικασίας αφερεγγυότητας, οπότε η τιμή της μετοχής του ιδρύματος αυτού πριν από την εξυγίανση δεν αντιστοιχούσε κατ' ανάγκη στην πραγματική οικονομική αξία της.

619 Αφετέρου, η αξία της μετοχής της Banco Popular στην αγορά δεν μπορεί να συνιστά επαρκή πληροφορία ώστε να καταστεί δυνατή η εκτίμηση ανά κατηγορίες ή ομάδες στοιχείων του ενεργητικού.

620 Για τους λόγους αυτούς, αντιθέτως προς ό,τι αναφέρει η έκθεση εμπειρογνωμοσύνης, η αγοραία αξία της Banco Popular δεν μπορεί να θεωρηθεί ως δείκτης της αξίας της για τους σκοπούς της αποτίμησης 2.

621 Εξάλλου, με την αποτίμηση 2, η Deloitte εξήγησε για ποιον λόγο η αγοραία αξία της Banco Popular δεν αποτελούσε κατάλληλη μεθοδολογία για την εκτίμηση της αξίας μεταβίβασης της τράπεζας αυτής. Συγκεκριμένα, η Deloitte επισήμανε ότι, δεδομένων των συνθηκών υπό τις οποίες βρισκόταν η τράπεζα, η τιμή της μετοχής παρουσίαζε μεγάλη μεταβλητότητα.

622 Συναφώς, στην έκθεση εμπειρογνωμοσύνης αναφέρεται ότι «η τρέχουσα τιμή της μετοχής είναι η άμεση απόδειξη της τιμής που θα ήταν διατεθειμένος να καταβάλει ένας αγοραστής για ένα μικρό πακέτο μετοχών, ανεξαρτήτως μεταβλητότητας». Αρκεί να υπομνησθεί ότι η αξία εκχώρησης την οποία έπρεπε να εκτιμήσει η Deloitte αφορούσε την απόκτηση του συνόλου της Banco Popular και όχι μόνον ορισμένες μετοχές.

623 Κατά τρίτο λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αποτίμηση 2 περιλαμβάνει αποθέματα ασφαλείας για την απορρόφηση ζημιών χωρίς σχετική αιτιολόγηση, πράγμα το οποίο είναι αντίθετο προς το άρθρο 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014.

624 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 20, παράγραφος 10, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014 ορίζει ότι η αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο προσωρινή αποτίμηση περιλαμβάνει πρόβλεψη για πρόσθετες ζημίες, με τη δέουσα αιτιολόγηση.

625 Το άρθρο 13 των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων ορίζει τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό και τη συμπερίληψη ενός αποθέματος ασφαλείας για πρόσθετες ζημίες στο πλαίσιο της προσωρινής αποτίμησης και προβλέπει τα εξής:

«1. Προκειμένου να αντιμετωπίζεται η αβεβαιότητα των προσωρινών αποτιμήσεων που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 στοιχεία β) έως ζ) της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, ο εκτιμητής περιλαμβάνει στην αποτίμηση ένα απόθεμα ασφαλείας, ώστε να αντανακλά γεγονότα και περιστάσεις που υποστηρίζουν την ύπαρξη πρόσθετων ζημιών αβέβαιου ύψους ή αβέβαιης χρονικής στιγμής. Προκειμένου να αποφεύγεται η διπλή μέτρηση της αβεβαιότητας, ο εκτιμητής επεξηγεί και αιτιολογεί επαρκώς τις παραδοχές που στηρίζουν τον υπολογισμό του αποθέματος ασφαλείας.

2. Προκειμένου να καθορίσει το μέγεθος του αποθέματος ασφαλείας, ο εκτιμητής προσδιορίζει παράγοντες που μπορεί να επηρεάζουν τις αναμενόμενες ταμειακές ροές ως αποτέλεσμα των δράσεων εξυγίανσης που είναι πιθανό να εγκριθούν.»

626 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι η Deloitte, στη συνοδευτική επιστολή της αποτίμησης 2, ανέφερε ρητώς ότι η αποτίμηση αυτή περιελάμβανε απόθεμα ασφαλείας για πρόσθετες ζημίες σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 9, της οδηγίας 2014/59 και ότι εφάρμοζε τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα, τα οποία προβλέπουν ότι η αποτίμηση πρέπει να περιλαμβάνει απόθεμα ασφαλείας για πρόσθετες ζημίες. Η Deloitte ανέφερε ότι το απόθεμα ασφαλείας για πρόσθετες ζημίες αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της αποτίμησης 2 και ότι οι λεπτομέρειες περιλαμβάνονταν στην έκθεση για την αποτίμηση 2 και στο παράρτημά της.

627 Ως εκ τούτου, όσον αφορά τη δικαιολόγηση του εν λόγω αποθέματος ασφαλείας, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο της αποτίμησης 2, για κάθε κατηγορία στοιχείων του ενεργητικού, η Deloitte παρέσχε εξηγήσεις σχετικά με τις διάφορες περιστάσεις που μπορούσαν να οδηγήσουν σε πρόσθετες ζημίες και μνημόνευσε τις αβεβαιότητες όσον αφορά την αξιολόγησή τους. Επομένως, η Deloitte δικαιολόγησε τη συμπερίληψη του αποθέματος ασφαλείας για πρόσθετες ζημίες σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων.

628 Επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα προς αμφισβήτηση των εξηγήσεων αυτών που περιλαμβάνονται στην αποτίμηση 2. Στην έκθεση εμπειρογνωμοσύνης, ο εμπειρογνώμονας αρκείται στον ισχυρισμό ότι η Deloitte δεν προσδιόρισε ποσοτικώς, δεν εξήγησε και δεν δικαιολόγησε το απόθεμα ασφαλείας για πρόσθετες ζημίες.

629 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί η τρίτη αιτίαση.

*4) Επί της τέταρτης αιτίασης, σχετικά με την αντίφαση προς την αποτίμηση 1*

630 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αποτίμηση 2 αντιφάσκει προς το γεγονός ότι η Banco Popular θεωρήθηκε φερέγγυα με την αποτίμηση 1 και με την εκτίμηση της ΕΚΤ σχετικά με το αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, καθώς και προς το γεγονός ότι η Τράπεζα της Ισπανίας κήρυξε φερέγγυα την Banco Popular στις 5 Ιουνίου 2017.

631 Υπενθυμίζεται ότι, στις 5 Ιουνίου 2017, το ΕΣΕ εξέδωσε την αποτίμηση 1 κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 5, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014, σκοπός της οποίας ήταν να παράσχει τα στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να καθοριστεί αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την κίνηση διαδικασίας εξυγίανσης ή οι προϋποθέσεις απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων. Ειδικότερα, το ΕΣΕ ανέφερε ότι σκοπός της αποτίμησης 1 ήταν να συμβάλει στο να καθοριστεί αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014.

632 Τα τεχνικά πρότυπα της ΕΑΤ, τα οποία εγκρίθηκαν στις 23 Μαΐου 2017, δεν ήταν, βεβαίως, δεσμευτικά, αλλά ήταν διαθέσιμα κατά την ημερομηνία της αποτίμησης 2. Στην αποτίμηση 2, η Deloitte αναφέρει ρητώς ότι συμμορφώθηκε προς τις απαιτήσεις των τεχνικών προτύπων της ΕΑΤ.

633 Στην εισαγωγική περίληψή τους, τα τεχνικά πρότυπα της ΕΑΤ διευκρινίζουν την ανάγκη διάκρισης μεταξύ δύο ειδών αποτιμήσεων προγενέστερων της εξυγίανσης, ήτοι, της αποτίμησης 1, που διενεργείται βάσει του άρθρου 36, παράγραφος 4, στοιχείο α', της οδηγίας 2014/59, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014, και της αποτίμησης 2, που διενεργείται βάσει του άρθρου 36, παράγραφος 4, στοιχεία β' έως ζ', της οδηγίας 2014/59, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχεία β' έως ζ', του κανονισμού 806/2014.

634 Η αιτιολογική σκέψη 1 των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, η οποία επαναλαμβάνεται στην αιτιολογική σκέψη 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2018/345, υπενθυμίζει τη διάκριση αυτή μεταξύ, αφενός, μιας αρχικής αποτίμησης που καθιστά δυνατό να καθοριστεί κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις εξυγίανσης ή οι προϋποθέσεις απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων και, αφετέρου, μιας επακόλουθης αποτίμησης που αποτελεί τη βάση για την απόφαση εφαρμογής ενός ή περισσοτέρων εργαλείων εξυγίανσης. Τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα θέτουν διαφορετικά κριτήρια για τη διενέργεια της αποτίμησης 1 και της αποτίμησης 2.

635 Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 18, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014, η εκτίμηση ότι πληρούται η προϋπόθεση αυτή πραγματοποιείται από την ΕΚΤ ή από το ΕΣΕ.

636 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι τα συμπεράσματα των αποτιμήσεων 1 και 2 ήταν αντιφατικά, αρκεί η διαπίστωση ότι το επιχείρημα αυτό είναι αλυσιτελές.

637 Πράγματι, δεδομένου ότι σκοπός της αποτίμησης 1, η οποία εγκρίθηκε στις 5 Ιουνίου 2017, ήταν να προσδιοριστεί αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, προκειμένου να διαπιστωθεί αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την κίνηση διαδικασίας εξυγίανσης ή οι προϋποθέσεις απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων, η αποτίμηση αυτή κατέστη παρωχημένη κατόπιν της εκτίμησης στην οποία προέβη η ΕΚΤ στις 6 Ιουνίου 2017, σχετικά με το αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

638 Είναι βεβαίως αληθές ότι, στην αποτίμηση 1, το ΕΣΕ ανέφερε ότι, κατά την ημερομηνία αναφοράς της εκτίμησής του, ήτοι στις 31 Μαρτίου 2017, η Banco Popular ήταν φερέγγυα. Ωστόσο, αφενός, υπενθυμίζεται ότι η ΕΚΤ στηρίχθηκε στις σημαντικές αναλήψεις καταθέσεων της Banco Popular από τον Απρίλιο και τον Μάιο του 2017 και μετά και στην αδυναμία της τελευταίας να δημιουργήσει νέα ρευστότητα για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, στις 6 Ιουνίου 2017, η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Αφετέρου, το συμπέρασμα της ΕΚΤ στηριζόταν στο γεγονός ότι η Banco Popular δεν θα ήταν σε θέση να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να ανταποκριθεί σε άλλες υποχρεώσεις της όταν θα καθίσταντο απαιτητές, κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού 806/2014, και όχι στο γεγονός ότι η Banco Popular ήταν αφερέγγυα από πλευράς ισολογισμού. Έτσι, τα συμπεράσματα της αποτίμησης 1 δεν ασκούσαν πλέον επιρροή κατά την ημερομηνία της εξυγίανσης.

639 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι ενδεχόμενες αποκλίσεις των συμπερασμάτων μεταξύ της αποτίμησης 1 και της αποτίμησης 2 εξηγούνται από το γεγονός ότι οι εν λόγω αποτιμήσεις, καθόσον εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς, στηρίζονται σε διαφορετικά κριτήρια αξιολόγησης που ορίζονται στα τεχνικά πρότυπα της ΕΑΤ. Επομένως, σύμφωνα με τα τεχνικά πρότυπα της ΕΑΤ, σκοπός της αποτίμησης 1 είναι κυρίως να καθοριστεί αν η συνολική αξία των στοιχείων του ενεργητικού της οντότητας υπερβαίνει την αξία των στοιχείων του παθητικού της, εν ολίγοις, αν η οντότητα είναι φερέγγυα από πλευράς ισολογισμού, ενώ η αποτίμηση 2 πρέπει να στηρίζεται στην οικονομική και όχι στη λογιστική αξία της οντότητας.

640 Τέλος, στο μέτρο που η αποτίμηση 2 πρέπει να λαμβάνει υπόψη την οικονομική αξία και όχι τη λογιστική αξία της Banco Popular, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι υπάρχει αντίφαση μεταξύ, αφενός, της διαπίστωσης ότι η Banco Popular ήταν φερέγγυα, διαπίστωσης η οποία πραγματοποιήθηκε στην αποτίμηση 1, στην εκτίμηση της ΕΚΤ ή από την Τράπεζα της Ισπανίας, και, αφετέρου, του συμπεράσματος της αποτίμησης 2.

641 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί η τέταρτη αιτίαση.

*5) Επί της πέμπτης αιτίασης, σχετικά με την ύπαρξη πρόδηλων σφαλμάτων εκτίμησης*

642 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, σύμφωνα με την έκθεση εμπειρογνωμοσύνης, η αποτίμηση 2 ενέχει πρόδηλα σφάλματα εκτίμησης.

643 Καταρχάς, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με την έκθεση εμπειρογνωμοσύνης, η αποτίμηση 2 περιέχει εκτίμηση προς τα κάτω, στο μέτρο που δεν λαμβάνει υπόψη τα δεδομένα της αγοράς και τα στοιχεία των ελεγκτών που είχαν διαθέσει χρόνο για να αξιολογήσουν την Banco Popular.

644 Συναφώς, όσον αφορά την αγοραία αξία, γίνεται παραπομπή στην ανάλυση που περιλαμβάνεται στις σκέψεις 615 έως 622 ανωτέρω. Όσον αφορά τα στοιχεία των ελεγκτών, επισημαίνεται ότι η αξία που αποδίδουν οι εν λόγω ελεγκτές στα στοιχεία του ενεργητικού της Banco Popular αντιστοιχεί στη λογιστική αξία τους. Επομένως, τα στοιχεία αυτά δεν μπορούν να συγκριθούν με εκείνα που αφορούν την οικονομική αξία των στοιχείων του ενεργητικού και τα οποία έπρεπε να ληφθούν υπόψη από την Deloitte για τον καθορισμό της αξίας μεταβίβασης της Banco Popular.

645 Πρώτον, όσον αφορά τα δάνεια και τις απαιτήσεις, η προσφεύγουσα, στηριζόμενη στην έκθεση εμπειρογνωμοσύνης, ισχυρίζεται ότι η αποτίμησή τους δεν είναι ρεαλιστική καθόσον αντιφάσκει προς τους δείκτες προβλέψεων που ενέκρινε ο επόπτης καθώς και προς την αποτίμηση 1, στην οποία δεν μειώθηκε η λογιστική αξία του χαρτοφυλακίου δανείων.

646 Αρκεί να υπομνησθεί ότι από τη σκέψη 644 ανωτέρω και από την ανάλυση της τέταρτης αιτίασης προκύπτει ότι τα στοιχεία του επόπτη και η αποτίμηση 1, καθόσον λαμβάνουν υπόψη μόνον τη λογιστική αξία των στοιχείων του ενεργητικού της Banco Popular, δεν είναι λυσιτελή για τη σύγκριση με την αποτίμηση 2.

647 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτελούν μέρος των στοιχείων για τα οποία υφίσταται σοβαρή αβεβαιότητα και στα οποία ο εκτιμητής αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή κατά το άρθρο 8, στοιχείο α', των τεχνικών προτύπων, το οποίο προβλέπει τα εξής:

«[Δ]άνεια ή χαρτοφυλάκια δανείων, των οποίων οι αναμενόμενες ταμειακές ροές εξαρτώνται από την ικανότητα, την προθυμία ή τα κίνητρα ενός αντισυμβαλλόμενου να εκτελέσει τις υποχρεώσεις του, σε περίπτωση που οι εν λόγω προσδοκίες πηγάζουν από παραδοχές που συνδέονται με ποσοστά εγκληματικότητας, πιθανότητες αθέτησης υποχρεώσεων, ζημία σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων ή χαρακτηριστικά των μέσων, ιδίως όταν αποδεικνύονται από μοτίβα ζημίας για ένα χαρτοφυλάκιο δανείων.»

648 Επιπλέον, στις σελίδες 4 έως 11 του παραρτήματος της αποτίμησης 2, η Deloitte αποσαφήνισε τις προσαρμογές που είχε πραγματοποιήσει όσον αφορά την αποτίμηση των δανείων και των απαιτήσεων, ιδίως υπό το πρίσμα των κινδύνων αθέτησης υποχρεώσεων πληρωμής. Η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα προς αμφισβήτηση των προσαρμογών αυτών.

649 Δεύτερον, όσον αφορά τα ακίνητα, η προσφεύγουσα, στηριζόμενη στην έκθεση εμπειρογνωμοσύνης, υποστηρίζει ότι η αποτίμηση 2 μείωσε αδικαιολόγητα την αξία τους, μη λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμήσεις των εν λόγω ακινήτων από εμπειρογνώμονες εξουσιοδοτημένους από την Τράπεζα της Ισπανίας. Η αποτίμηση 2 αγνοεί την αξία που απέδωσαν στα ακίνητα αυτά οι ελεγκτές της Banco Popular και τις συστάσεις της Τράπεζας της Ισπανίας για την αποτίμησή τους.

650 Το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί καθόσον στηρίζεται σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις στις οποίες προέβησαν οι ελεγκτές, οι οποίες είναι αλυσιτελείς.

651 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι το επιχείρημα αυτό δεν είναι αρκούντως σαφές ώστε να γίνεται κατανοητό το περιεχόμενό του. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα δεν προσδιορίζει επακριβώς ούτε τους εξουσιοδοτημένους από την Τράπεζα της Ισπανίας εμπειρογνώμονες ούτε τις συστάσεις της Τράπεζας της Ισπανίας τις οποίες φέρεται να αγνόησε η Deloitte.

652 Εν πάση περιπτώσει, από την ερμηνεία της έκθεσης εμπειρογνωμοσύνης προκύπτει ότι οι «συστάσεις της Τράπεζας της Ισπανίας» παραπέμπουν στην εγκύκλιο 4/2016 της τελευταίας. Ο εμπειρογνώμονας επισημαίνει ότι, όσον αφορά την αποτίμηση των κατασχεθέντων ακινήτων, η Deloitte χρησιμοποίησε την Orden ECO/805/2003, sobre normas de valoración de bienes inmuebles y de determinados derechos para ciertas finalidades financieras (υπουργική απόφαση ECO/805/2003, σχετικά με τους κανόνες για την αποτίμηση των ακινήτων και ορισμένων δικαιωμάτων χρηματοοικονομικού σκοπού), της 27ης Μαρτίου 2003 (BOE αριθ. 85, της 9ης Απριλίου 2003, σ. 13678), για να προβεί σε προσαρμογές, γεγονός που κατέληξε σε χαμηλότερη αξία από αυτήν που θα είχε προκύψει από τη χρήση της εγκυκλίου 4/2016. Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι ο εμπειρογνώμονας δεν αμφισβητεί τη δυνατότητα εφαρμογής της υπουργικής απόφασης ECO 805/2003.

653 Επιπλέον, στην έκθεση για την αποτίμηση 2, η Deloitte έκρινε ότι για τη δίκαιη αποτίμηση των κατασχεθέντων ακινήτων απαιτούνταν προσαρμογή κυμαινόμενη μεταξύ 42 και 47 % σε σχέση με τις εκτιμήσεις που παρέσχε η Banco Popular. Στο παράρτημα της αποτίμησης 2, η Deloitte ανέφερε ότι οι περισσότερες από τις διαπιστωθείσες ανακολουθίες οφείλονταν σε ανεπαρκή συνεκτίμηση της υπουργικής απόφασης ECO/805/2003, η οποία θεσπίζει τους υποχρεωτικούς κανόνες για την αποτίμηση των ακινήτων στον ισπανικό τραπεζικό τομέα. Ειδικότερα, η Deloitte επισημαίνει ότι οι ανακολουθίες αυτές αφορούν, μεταξύ άλλων, την αξιολόγηση των προσδοκιών στον πολεοδομικό τομέα και την πρόοδο των εργασιών.

654 Στην έκθεση εμπειρογνωμοσύνης, ο εμπειρογνώμονας δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα που να θέτει υπό αμφισβήτηση την εκτίμηση αυτή της Deloitte στην αποτίμηση 2. Αναφέρει απλώς ότι οι εξουσιοδοτημένοι από την Τράπεζα της Ισπανίας εμπειρογνώμονες είχαν επίσης τα προσόντα να προβούν στην αποτίμηση των ακινήτων της Banco Popular.

655 Εξ αυτού προκύπτει ότι η Deloitte εξήγησε τη μέθοδο που χρησιμοποίησε, στην αποτίμηση 2, για την αποτίμηση των ακινήτων της Banco Popular και δικαιολόγησε τους λόγους για τους οποίους η αποτίμησή της των κατασχεθέντων ακινήτων ήταν διαφορετική από εκείνη που είχε παράσχει η Banco Popular.

656 Τρίτον, όσον αφορά τα τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Deloitte προέβη στην αποτίμησή τους χωρίς να διαθέτει τα αναγκαία έγγραφα και ότι η αποτίμηση αυτή αντιφάσκει προς την αποτίμηση 1.

657 Αρκεί να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από την ανάλυση της τέταρτης αιτίασης, το επιχείρημα της προσφεύγουσας περί αντίφασης προς την αποτίμηση 1 είναι αλυσιτελές.

658 Όσον αφορά την αποτίμηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, η Deloitte επισήμανε, στο παράρτημα της αποτίμησης 2, την αβεβαιότητα της εκτίμησής της που συνδεόταν με τον χρόνο και τις διαθέσιμες πληροφορίες και η οποία είναι εγγενής στην ίδια τη φύση των εν λόγω στοιχείων ενεργητικού. Συναφώς, η Deloitte παρέσχε εξηγήσεις σχετικά με τη μέθοδο που χρησιμοποίησε για την αποτίμηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και με τις παραδοχές που είχε λάβει υπόψη.

659 Για παράδειγμα, η Deloitte, στην έκθεση για την αποτίμηση 2, ανέφερε ότι η αποτίμηση των μη προστατευόμενων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων θα εξαρτιόταν από τα αναμενόμενα φορολογητέα κέρδη του αγοραστή (επιχειρηματικό σχέδιο) και από τα επίπεδα των υφιστάμενων φορολογικών πιστώσεων. Διευκρίνισε, μεταξύ άλλων, στο παράρτημα της αποτίμησης 2, ότι η αποτίμηση των μη προστατευόμενων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξαρτιόταν από τον αγοραστή, ιδίως από το αν επρόκειτο για ισπανική ή αλλοδαπή οντότητα, και ότι, σε περίπτωση που ο αγοραστής θα ήταν ισπανική τράπεζα, καθοριστικά για τη δυνατότητα ανάκτησής τους και την αναγνώρισή τους στον ισολογισμό θα ήταν το επιχειρηματικό σχέδιο της Banco Popular και το σχέδιο του αγοραστή. Η έκθεση για την αποτίμηση αναφέρει ότι η εκτίμηση της Deloitte λαμβάνει υπόψη τις διάφορες αυτές παραδοχές.

660 Τέλος, πρέπει να υπομνησθεί ότι η ύπαρξη αβεβαιότητας είναι εγγενής σε κάθε προσωρινή αποτίμηση που πραγματοποιείται βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014.

661 Η προσφεύγουσα, όμως, δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα προς αμφισβήτηση της μεθόδου αποτίμησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων την οποία χρησιμοποίησε η Deloitte και η οποία αποσαφηνίστηκε στις σελίδες 27 έως 33 του παραρτήματος της αποτίμησης 2.

662 Τέταρτον, όσον αφορά τις προβλέψεις για νομικούς κινδύνους, η προσφεύγουσα παραπέμπει στην έκθεση εμπειρογνωμοσύνης, κατά την οποία η αποτίμηση 2 αύξησε αδικαιολόγητα τις προβλέψεις αυτές.

663 Αρκεί η διαπίστωση ότι η έκθεση εμπειρογνωμοσύνης απλώς συγκρίνει το αποτέλεσμα της αποτίμησης των νομικών κινδύνων στην οποία προέβη η Deloitte με εκείνη που έγινε δεκτή με την έκθεση λογιστικού ελέγχου της Banco Popular.

664 Οι εκτιμήσεις αυτές δεν είναι ικανές να θέσουν εν αμφιβόλω τις προσαρμογές στις οποίες προέβη η Deloitte βάσει της δικής της εμπειρίας και των τάσεων του τομέα που οδήγησαν σε διαφορετικές υποθέσεις διευκρινισθείσες στις σελίδες 34 έως 38 του παραρτήματος της αποτίμησης 2.

665 Επιπλέον, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η αποτίμηση 2 δεν έλαβε υπόψη τις σημαντικές συνέργειες που συνεπαγόταν η Banco Popular για την Banco Santander, οι οποίες αποδείχθηκαν από τη μεγάλη αύξηση της χρηματιστηριακής τιμής της Banco Santander στις 7 Ιουνίου 2017 και τις δύο επόμενες ημέρες.

666 Συναφώς, αρκεί η επισήμανση ότι η αποτίμηση 2 είχε ως σκοπό τον καθορισμό της αξίας μεταβίβασης της Banco Popular για κάθε δυνητικό αγοραστή. Επομένως, με την αποτίμηση 2 η Deloitte δεν μπορούσε να λάβει υπόψη συνέργειες σχετικές με αγοραστή του οποίου αγνοούσε την ταυτότητα. Κατά συνέπεια, η ιδιαίτερη αξία που αποδόθηκε στα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Banco Popular στα λογιστικά βιβλία της Banco Santander μετά την ενσωμάτωση της τράπεζας αυτής δεν ασκεί επιρροή.

667 Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε την ύπαρξη πρόδηλων σφαλμάτων εκτίμησης στην αποτίμηση 2, οπότε η πέμπτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

668 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι το δεύτερο σκέλος πρέπει να απορριφθεί, καθώς και ο ένατος λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του.

### *10. Επί του δέκατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 14 του κανονισμού 806/2014, του καθήκοντος επιμέλειας και του άρθρου 296 ΣΛΕΕ*

669 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ, στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, παρέβη το άρθρο 14 του κανονισμού 806/2014, το καθήκον επιμέλειας που υπέχει και το άρθρο 296 ΣΛΕΕ, καθόσον προέβη σε απομείωση της αξίας των μετοχών και σε πώληση των δραστηριοτήτων, χωρίς να εξετάσει αν υπήρχαν άλλα μέτρα που συνεπάγονταν μικρότερη καταστροφή αξίας για τους μετόχους.

670 Κατά πρώτο λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από κανένα στοιχείο της αιτιολογίας του καθεστώτος εξυγίανσης δεν προκύπτει ότι το ΕΣΕ εξέτασε άλλες λύσεις λιγότερο επαχθείς για τους μετόχους πριν προβεί στην απομείωση των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular και στην πώληση των δραστηριοτήτων. Το ΕΣΕ δεν εξήγησε αν άλλες λύσεις θα είχαν καταστήσει δυνατή την αποφυγή της καταστροφής αξίας για τους μετόχους σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού 806/2014.

671 Επισημαίνεται ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας στηρίζονται σε εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 14, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014, το οποίο παρατίθεται στη σκέψη 521 ανωτέρω.

672 Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι οι σκοποί της εξυγίανσης του άρθρου 14, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014 πρέπει να επιτυγχάνονται, στο μέτρο του δυνατού, με εργαλείο εξυγίανσης το οποίο να προκαλεί την ελάχιστη καταστροφή της αξίας. Εντούτοις, όπως διευκρινίζει η διάταξη αυτή, όταν η καταστροφή της αξίας που προκαλείται από το επιλεγέν εργαλείο εξυγίανσης είναι αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών αυτών και, επομένως, για το δημόσιο συμφέρον, η εξυγίανση δεν μπορεί να θεωρηθεί δυσανάλογη.

673 Επιπλέον, όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή, η καταστροφή της αξίας κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014 δεν αφορά μόνον τα περιουσιακά συμφέροντα των μετόχων και των κατόχων κεφαλαιακών μέσων της οντότητας, αλλά και τα συμφέροντα των καταθετών, των υπαλλήλων της και των λοιπών πιστωτών της.

674 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η διάταξη αυτή δεν προϋποθέτει εκτίμηση της αναλογικότητας του μέτρου εξυγίανσης σε σχέση με την προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας των μετόχων.

675 Υπενθυμίζεται ότι, στο άρθρο 5.2 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ ανέφερε ότι το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων αποτελούσε κατάλληλο, αναγκαίο και αναλογικό μέσο για την επίτευξη των σκοπών της εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014, ήτοι κυρίως για τη διασφάλιση της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών και τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Στο άρθρο 5.3 του καθεστώτος εξυγίανσης, που μνημονεύεται στη σκέψη 339 ανωτέρω, το ΕΣΕ εξήγησε τους λόγους για τους οποίους τα λοιπά προβλεπόμενα από τον κανονισμό 806/2014 εργαλεία εξυγίανσης δεν ήταν πρόσφορα και δεν καθιστούσαν δυνατή την επίτευξη των σκοπών της εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό.

676 Επομένως, το ΕΣΕ παρέθεσε τους λόγους για τους οποίους τα λοιπά εργαλεία εξυγίανσης, όπως ο διαχωρισμός των περιουσιακών στοιχείων, ο οποίος, κατά την προσφεύγουσα, θα είχε ως αποτέλεσμα να αποφευχθεί η καταστροφή της αξίας για τους μετόχους, δεν θα είχαν καταστήσει δυνατή την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 14, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014.

677 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, στο μέτρο που το ΕΣΕ εξήγησε για ποιους λόγους το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων ήταν αναγκαίο για την υλοποίηση των σκοπών αυτών, δεν όφειλε να αναφέρει αν και άλλες λύσεις θα είχαν καταστήσει δυνατό να αποφευχθεί η καταστροφή αξίας κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014.

678 Εκτός αυτού, επισημαίνεται ότι, στο άρθρο 4.5 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εξυγίανση συνέβαλλε επίσης στην ελαχιστοποίηση της καταστροφής της αξίας, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η εκκαθάριση της Banco Popular θα συνεπαγόταν σημαντικότερες ζημίες για τους πιστωτές απ' ό,τι η εξυγίανση. Το ΕΣΕ έκρινε επίσης, στο άρθρο 4.6 του καθεστώτος εξυγίανσης, ότι τα μειονεκτήματα και το κόστος που συνδέονται με τη λήψη του μέτρου εξυγίανσης, κυρίως οι ζημίες των μετόχων και των πιστωτών μειωμένης εξασφάλισης, αντισταθμίζονται από τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από αυτό, ήτοι τη διατήρηση των κρίσιμων λειτουργιών, τον περιορισμό των αρνητικών αποτελεσμάτων στην οικονομία και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, καθώς και την αποτροπή ζημιών που θα μπορούσαν να υποστούν άλλοι πιστωτές.

679 Εξ αυτού προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το ΕΣΕ έλαβε υπόψη, στο καθεστώς εξυγίανσης, την καταστροφή της αξίας που μπορούσε να επιφέρει για τους μετόχους της Banco Popular το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων.

680 Κατά δεύτερο λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ δεν εξέτασε αν το εργαλείο διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων, σε συνδυασμό με δάνειο του ΕΤΕ, ήταν κατάλληλο για την επίλυση των προβλημάτων ρευστότητας και για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης της αγοράς και υπερέβη, ως εκ τούτου, τα όρια της διακριτικής ευχέρειάς του. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με την έκθεση εμπειρογνωμοσύνης που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής, και η οποία μνημονεύεται στη σκέψη 482 ανωτέρω, ο διαχωρισμός των περιουσιακών στοιχείων σε συνδυασμό με άλλα μέτρα παροχής ρευστότητας ήταν, καταρχήν, εφικτός και θα είχε καταστήσει δυνατό να αποφευχθεί μια καταστροφή αξίας για τους μετόχους αντίθετη προς το άρθρο 14 του κανονισμού 806/2014.

681 Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι, στο άρθρο 5.3 του καθεστώτος εξυγίανσης, το οποίο μνημονεύεται στη σκέψη 339 ανωτέρω, το ΕΣΕ έκρινε ότι το εργαλείο διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων, συνδυαζόμενο είτε με το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα είτε με το εργαλείο του μεταβατικού ιδρύματος, δεν καθιστούσε δυνατή την επίτευξη των σκοπών της εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό με το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων.

682 Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα ικανό να αποδείξει ότι η λύση την οποία επικαλείται, ήτοι ο διαχωρισμός των περιουσιακών στοιχείων σε συνδυασμό με την παροχή στήριξης της ρευστότητας, ήταν πράγματι εφικτή λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης ρευστότητας της Banco Popular και της επείγουσας ανάγκης να εγκριθεί το καθεστώς εξυγίανσης ούτε ότι η λύση αυτή θα μπορούσε να καταστήσει δυνατή την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της Banco Popular.

683 Επομένως, με το δικόγραφο της προσφυγής, η προσφεύγουσα απλώς παραπέμπει στο συνημμένο σ' αυτήν τμήμα της έκθεσης εμπειρογνωμοσύνης με τίτλο «Η απόφαση δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τα εναλλακτικά εργαλεία εξυγίανσης». Αρκεί όμως η διαπίστωση ότι στην έκθεση αυτή, η οποία καταρτίστηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2017 βάσει της έκδοσης του καθεστώτος εξυγίανσης που δημοσιεύθηκε τον Ιούλιο του 2017, οι εμπειρογνώμονες αναγνωρίζουν πολλά κενά στην ανάλυσή τους οφειλόμενα στο ότι η έκδοση του καθεστώτος εξυγίανσης που είχαν στη διάθεσή τους είχε περικοπές και στο ότι αγνοούσαν την έκταση των προβλημάτων ρευστότητας της Banco Popular. Επισημαίνουν ότι η Banco Popular ήταν φερέγγυα και στηρίζονται σε ορισμένες καθαρά θεωρητικές υποθέσεις σχετικά με την πώληση ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού. Αντιθέτως, η έκθεση αυτή δεν περιέχει καμία ανάλυση προκειμένου να αποδειχθεί ότι ήταν δυνατόν να υλοποιηθεί στην πράξη μια λύση εναλλακτική σε σχέση με το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων ενόψει της επιδείνωσης της κατάστασης ρευστότητας της Banco Popular καθώς και των επειγουσών περιστάσεων. Η έκθεση αυτή δεν αποδεικνύει ότι οι εν λόγω πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων ήταν όντως εφικτές υπό τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την ημερομηνία της εξυγίανσης.

684 Όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, η προσφεύγουσα δεν εξηγεί επαρκώς πώς η εναλλακτική λύση θα ήταν εξίσου αποτελεσματική, νομικώς εφικτή και λιγότερο δαπανηρή από την πώληση στοιχείων ενεργητικού μέσω του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων. Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι εμπειρογνώμονες που κατάρτισαν την έκθεση εμπειρογνωμοσύνης της 16ης Σεπτεμβρίου 2017 κατάρτισαν επίσης την έκθεση εμπειρογνωμοσύνης που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του υπομνήματος απάντησης και μνημονεύεται στη σκέψη 483 ανωτέρω, με την οποία παραδέχθηκαν ότι, ελλείψει διαθέσιμων πληροφοριών, δεν ήταν σε θέση, στην πρώτη έκθεσή τους, να εξηγήσουν με περισσότερες λεπτομέρειες πώς θα μπορούσε να λειτουργήσει η εναλλακτική αυτή λύση.

685 Επιπλέον, η έκθεση εμπειρογνωμοσύνης που επισυνάπτεται στο δικόγραφο της προσφυγής δεν λαμβάνει υπόψη τους σκοπούς της εξυγίανσης, τους οποίους προβλέπει το άρθρο 14 του κανονισμού 806/2014, και, επομένως, δεν αποδεικνύει ότι η εφαρμογή άλλου εργαλείου εξυγίανσης, όπως ο διαχωρισμός των περιουσιακών στοιχείων, θα είχε καταστήσει δυνατή την επίτευξη των σκοπών αυτών κατά τρόπο εξίσου αποτελεσματικό με το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων.

686 Τέλος, όπως υπογραμμίζουν η Επιτροπή και το ΕΣΕ, η θέση σε εφαρμογή του εργαλείου διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων απαιτεί χρονικό διάστημα το οποίο δεν ήταν διαθέσιμο κατά την ημερομηνία της εξυγίανσης.

687 Συναφώς, με το υπόμνημα απάντησης, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ θα μπορούσε να έχει προβεί σε κατεπείγοντα διαχωρισμό των περιουσιακών στοιχείων. Παραπέμπει, συναφώς, στο τμήμα 8 της έκθεσης εμπειρογνωμοσύνης που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του υπομνήματος απάντησης. Αρκεί όμως η επισήμανση ότι η εν λόγω συνημμένη στο υπόμνημα απάντησης έκθεση εμπειρογνωμοσύνης αναφέρει απλώς ότι τα ουσιώδη τμήματα μιας τέτοιας διαδικασίας θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν εντός περιόδου κατά πολύ συντομότερης των 6 έως 9 μηνών που μνημονεύει η Επιτροπή. Τα στοιχεία αυτά δεν είναι ικανά να αποδείξουν ότι το εργαλείο διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων ήταν υλοποιήσιμο στη συγκεκριμένη επείγουσα κατάσταση στην οποία βρισκόταν η Banco Popular.

688 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται επίσης ότι ο διαχωρισμός των περιουσιακών στοιχείων θα μπορούσε να έχει εφαρμοστεί κατεπειγόντως αν είχε καταρτισθεί ορθώς το σχέδιο εξυγίανσης του 2016.

689 Πρέπει να γίνει δεκτό, όπως υποστηρίζει και η Επιτροπή, ότι το επιχείρημα αυτό δεν είναι λυσιτελές, στο μέτρο που το σχέδιο εξυγίανσης του 2016 δεν μπορούσε να έχει εξετάσει την κρίση ρευστότητας την οποία αντιμετώπισε η Banco Popular από τον Απρίλιο του 2017 και εφεξής.

690 Συναφώς, κατ' εφαρμογή του άρθρου 23, τρίτο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014, «κατά την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης, το Συμβούλιο Εξυγίανσης, το Συμβούλιο και η Επιτροπή λαμβάνουν υπόψη και ακολουθούν το σχέδιο εξυγίανσης του άρθρου 8, εκτός εάν το Συμβούλιο Εξυγίανσης εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες περιστάσεις, ότι οι στόχοι εξυγίανσης θα επιτευχθούν αποτελεσματικότερα εάν αναληφθούν δράσεις που δεν έχουν προβλεφθεί στο σχέδιο εξυγίανσης».

691 Εν προκειμένω, το ΕΣΕ εξήγησε, στις αιτιολογικές σκέψεις 44 έως 46 του καθεστώτος εξυγίανσης, για ποιους λόγους το εργαλείο εξυγίανσης το οποίο προβλεπόταν στο σχέδιο εξυγίανσης του 2016 δεν ήταν κατάλληλο για τις περιστάσεις που επικρατούσαν κατά την ημερομηνία της εξυγίανσης. Έτσι, επισήμανε ότι το σχέδιο εξυγίανσης του 2016 στηριζόταν στην παραδοχή ότι η πτώχευση της Banco Popular συνδεόταν με επιδείνωση της κεφαλαιακής της κατάστασης. Στο μέτρο, όμως, που η πτώχευση της Banco Popular οφειλόταν στην επιδείνωση της κατάστασης της ρευστότητάς της, το ΕΣΕ επισήμανε ότι δεν ήταν εξασφαλισμένο ότι το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα, το οποίο προβλέπεται στο σχέδιο αυτό, θα καθιστούσε δυνατή την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular.

692 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι ενδεχόμενες αδυναμίες του σχεδίου εξυγίανσης του 2016 δεν μπορούν να επιφέρουν την ακύρωση των προσβαλλόμενων αποφάσεων και ότι τα σχετικά επιχειρήματα της προσφεύγουσας είναι αλυσιτελή. Συγκεκριμένα, η ειδική έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου αριθ. 23/2017 με τίτλο «[ΕΣΕ]: ένα φιλόδοξο έργο της τραπεζικής ένωσης δρομολογήθηκε, αλλά απομένουν να γίνουν πολλά», την οποία μνημονεύει η προσφεύγουσα, δεν ασκεί επιρροή.

693 Κατά τρίτο λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ παρέβη τα καθήκοντα επιμέλειας και χρηστής διοίκησης καθόσον δεν εξέτασε τις ενδεχόμενες λύσεις που προσφέρει το άρθρο 76 του κανονισμού 806/2014, ήτοι ένα δάνειο του ΕΤΕ, προκειμένου να επιλυθούν τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular.

694 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι, δυνάμει του άρθρου 76, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 806/2014, εντός του μηχανισμού εξυγίανσης, κατά την εφαρμογή των εργαλείων εξυγίανσης, το ΕΣΕ μπορεί να χρησιμοποιήσει το ΕΤΕ μόνο στον βαθμό που είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί η ουσιαστική εφαρμογή των εργαλείων εξυγίανσης, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να παρέχει δάνεια στο ίδρυμα υπό εξυγίανση. Εξ αυτού προκύπτει σαφώς ότι η ως άνω δυνατότητα μπορεί να εξεταστεί μόνο στο πλαίσιο δράσης εξυγίανσης και δεν συνιστά σε καμία περίπτωση εναλλακτικό μέτρο σε σχέση με αυτήν. Όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, οι πόροι του ΕΤΕ δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν μεμονωμένα για την επίλυση των προβλημάτων ρευστότητας ορισμένης οντότητας.

695 Κατά τέταρτο λόγο, επικουρικώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το ΕΣΕ θα μπορούσε να έχει καταφύγει σε άλλα μέτρα που προβλέπει η οδηγία 2014/59. Το ΕΣΕ παρέβη το καθήκον του επιμέλειας και υπερέβη τα όρια της διακριτικής του ευχέρειας μη εξετάζοντας τη δυνατότητα δημιουργίας ενός ad hoc εργαλείου εξυγίανσης, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι ο κανονισμός 806/2014 δεν έχει σχεδιαστεί για την επίλυση των προβλημάτων ρευστότητας.

696 Αρκεί η επισήμανση, στην οποία προέβη και το ΕΣΕ, ότι το ΕΣΕ μπορεί να χρησιμοποιήσει μόνον τα εργαλεία εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 22, παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014.

697 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί ο δέκατος λόγος ακυρώσεως.

### *11. Επί του ενδέκατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 20, παράγραφος 14, του κανονισμού 806/2014, σε συνδυασμό με το άρθρο 20, παράγραφοι 11 και 15, του ίδιου κανονισμού, καθώς και σε παράβαση ουσιώδους τύπου*

698 Με τον νέο αυτό λόγο ακυρώσεως που προβάλλεται με το υπόμνημα απάντησης, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, με την από 30 Ιουλίου 2018 απάντησή του σε μέτρο οργάνωσης της διαδικασίας, το ΕΣΕ ανέφερε ότι δεν επρόκειτο να προβεί σε εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση και υποστηρίζει ότι το καθεστώς εξυγίανσης αντιβαίνει στο άρθρο 20, παράγραφοι 11, 14 και 15, του κανονισμού 806/2014. Το καθεστώς εξυγίανσης εγκρίθηκε χωρίς να υπάρχουν οι αναγκαίες διατάξεις και μηχανισμοί ώστε η κατά το άρθρο 20 του κανονισμού 806/2014 αποτίμηση να στηριχθεί στις κατά το δυνατόν πληρέστερες και πλέον επικαιροποιημένες πληροφορίες όσον αφορά τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Banco Popular.

699 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο νέος αυτός λόγος ακυρώσεως είναι παραδεκτός, δυνάμει του άρθρου 84 του Κανονισμού Διαδικασίας, καθόσον στηρίζεται σε νέο στοιχείο που ανέκυψε κατά τη διαδικασία, ήτοι στην πληροφορία που παρέσχε το ΕΣΕ, με την από 30 Ιουλίου 2018 απάντησή του σε μέτρο οργάνωσης της διαδικασίας, ότι δεν επρόκειτο διενεργηθεί οριστική αποτίμηση εκ των υστέρων.

700 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι ο νέος αυτός λόγος είναι απαράδεκτος και, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμος, στο μέτρο που η προσφεύγουσα στηρίζεται σε στοιχείο μεταγενέστερο της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης, το οποίο δεν μπορεί να επηρεάσει τη νομιμότητά του. Το ΕΣΕ και η Banco Santander υποστηρίζουν επίσης ότι ο λόγος αυτός παραπέμπει σε απόφαση του ΕΣΕ μεταγενέστερη της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης και ότι τούτο δεν μπορεί να επηρεάσει τη νομιμότητα του καθεστώτος εξυγίανσης.

701 Αρκεί η επισήμανση ότι, για τους ίδιους λόγους με εκείνους που εκτίθενται στις σκέψεις 596 έως 599 ανωτέρω, το κύρος των προσβαλλόμενων αποφάσεων δεν μπορεί να επηρεάζεται από το κατά πόσον διενεργήθηκε ή όχι εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση, η οποία είναι προδήλως μεταγενέστερη της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης.

702 Εξάλλου, με τις παρατηρήσεις της επί του υπομνήματος παρέμβασης της Banco Santander, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι ο νέος αυτός λόγος δεν στηρίζεται στην έλλειψη εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης, αλλά στο γεγονός ότι το καθεστώς εξυγίανσης ενείχε πλημμέλειες ήδη από τον χρόνο της έγκρισής του, στο μέτρο που απουσίαζαν οι εγγυήσεις του άρθρου 20, παράγραφος 14, του κανονισμού 806/2014.

703 Αρκεί η διαπίστωση ότι, με την ως άνω διευκρίνιση, η προσφεύγουσα αμφισβητεί τους λόγους που η ίδια προέβαλε για να δικαιολογήσει την προβολή αυτού του νέου ισχυρισμού στο στάδιο του υπομνήματος απάντησης.

704 Ως εκ τούτου, ο ενδέκατος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

***12. Επί του δωδέκατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, σε συνδυασμό με το άρθρο 20, παράγραφοι 3 και 5, του ίδιου κανονισμού***

705 Με τον νέο αυτό λόγο ακυρώσεως που προβάλλει με το υπόμνημα απάντησης, η προσφεύγουσα, κατόπιν της πρόσβασης στις εκδόσεις της αποτίμησης 2 που δημοσιεύθηκαν τον Φεβρουάριο και τον Οκτώβριο του 2018, υποστηρίζει ότι το καθεστώς εξυγίανσης, του οποίου η αποτίμηση 2 αποτελεί αναπόσπαστο μέρος, παραβιάζει το άρθρο 20, παράγραφοι 1 και 5, του κανονισμού 806/2014.

706 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αποτίμηση 2 εξέτασε ένα μόνον εργαλείο εξυγίανσης, ήτοι την πώληση των δραστηριοτήτων, πράγμα που αντιβαίνει στο άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, δυνάμει του οποίου η προσωρινή αποτίμηση πρέπει να πραγματοποιηθεί πριν αποφασιστεί η λήψη μέτρου εξυγίανσης. Η εκπόνηση προσωρινής αποτίμησης μετά την επιλογή του εφαρμοστέου μέτρου εξυγίανσης είναι αντίθετη προς την ανωτέρω διάταξη. Δεύτερον, το καθεστώς εξυγίανσης παραβιάζει το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, στο μέτρο που η αποτίμηση 2 δεν διενεργήθηκε από ανεξάρτητο πρόσωπο. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Deloitte εργάστηκε ακολουθώντας τις οδηγίες του ΕΣΕ, ότι δεν μπόρεσε να διαμορφώσει ιδία γνώμη, δεδομένου ότι το ΕΣΕ την υποχρέωσε να επικεντρωθεί στο εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων, και ότι μέρος της προσωρινής αποτίμησης, ήτοι η αποτίμηση 1, πραγματοποιήθηκε από το ίδιο το ΕΣΕ. Τρίτον, δεδομένου ότι το εργαλείο εξυγίανσης είχε επιλεγεί εκ των προτέρων, η αποτίμηση 2 δεν μπορούσε να εκπληρώσει τον σκοπό του άρθρου 20, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014, ήτοι να παράσχει στο ΕΣΕ πληροφορίες σχετικά με το είδος του εφαρμοστέου εργαλείου εξυγίανσης.

707 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο νέος αυτός λόγος είναι απαράδεκτος.

708 Κατά το άρθρο 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, η προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται, εκτός αν αυτοί στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία.

709 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το σύνολο των επιχειρημάτων που προβάλλει η προσφεύγουσα με αυτόν τον νέο ισχυρισμό στηρίζεται, κατ' ουσίαν, στο γεγονός ότι η αποτίμηση 2 πραγματοποιήθηκε με την εξέταση ενός μόνον εργαλείου εξυγίανσης, ήτοι του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων.

710 Συναφώς, η αιτιολογική σκέψη 42 του καθεστώτος εξυγίανσης, στην έκδοση που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής, αναφέρει τα εξής:

«Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα των περιστάσεων της υπόθεσης, η Deloitte προέβη σε προσωρινή αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014. Η προσωρινή αυτή αποτίμηση πραγματοποιήθηκε με σκοπό:

[…]

c) τη συγκέντρωση των στοιχείων για να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με τις μετοχές ή τα μέσα ιδιοκτησίας που πρέπει να μεταβιβαστούν και να διαμορφωθεί εμπεριστατωμένη αντίληψη του ΕΣΕ ως προς το τι συνιστά εμπορικούς όρους για τους σκοπούς του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων.»

711 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το γεγονός ότι η Deloitte πραγματοποίησε προσωρινή αποτίμηση με σκοπό την εκτίμηση των όρων υλοποίησης του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων αποτελεί πληροφορία περιλαμβανόμενη ήδη στο καθεστώς εξυγίανσης που διέθετε η προσφεύγουσα κατά την ημερομηνία άσκησης της προσφυγής.

712 Η προσφεύγουσα δεν επικαλείται κανένα νέο στοιχείο που να περιήλθε σε γνώση της λόγω του ότι απέκτησε πρόσβαση σε λιγότερο εμπιστευτική έκδοση της αποτίμησης 2, όπως αυτή δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο του ΕΣΕ τον Φεβρουάριο και τον Οκτώβριο του 2018, και το οποίο να είναι ικανό να δικαιολογήσει το γεγονός ότι ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως προβλήθηκε μόνο με το υπόμνημα απάντησης. Επομένως, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να στηριχθεί στο γεγονός ότι δεν απέκτησε πρόσβαση στην αποτίμηση 2 παρά μόνον κατά τη διάρκεια της δίκης για να δικαιολογήσει το παραδεκτό αυτού του νέου ισχυρισμού υπό το πρίσμα του άρθρου 84 του Κανονισμού Διαδικασίας.

713 Κατά συνέπεια, ο δωδέκατος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

714 Εν πάση περιπτώσει, διαπιστώνεται ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας είναι αβάσιμα.

715 Πρώτον, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, από το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, που παρατίθεται στη σκέψη 15 ανωτέρω, δεν προκύπτει ότι η αποτίμηση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη συνεκτίμηση ενός συγκεκριμένου εργαλείου εξυγίανσης. Επομένως, κακώς υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι το γεγονός ότι η αποτίμηση 2 εξέτασε μόνον το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων αντιβαίνει στο άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014.

716 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι το άρθρο 20, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014 καθορίζει τους σκοπούς της αποτίμησης σε συνάρτηση με το εφαρμοζόμενο εργαλείο εξυγίανσης. Ειδικότερα, το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο στ′, του κανονισμού 806/2014 καθορίζει τους σκοπούς της αποτίμησης σε περίπτωση εφαρμογής του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων, οι οποίοι διαφέρουν από τους σκοπούς του άρθρου 20, παράγραφος 5, στοιχεία δ′ και ε′, του ίδιου κανονισμού, οι οποίοι αφορούν τις περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζεται είτε το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα είτε το εργαλείο μεταβατικού ιδρύματος ή το εργαλείο διαχωρισμού περιουσιακών στοιχείων.

717 Επιπλέον, το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014, το οποίο προβλέπει ότι, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εξυγίανση, σκοπός της αποτίμησης είναι να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση ως προς την ενδεδειγμένη δράση εξυγίανσης που πρέπει να αναληφθεί σχετικά με ορισμένη οντότητα, έχει την έννοια ότι η αποτίμηση πρέπει να παρέχει στο ΕΣΕ τα τεχνικά και οικονομικά στοιχεία που καθιστούν δυνατή την εφαρμογή του εργαλείου εξυγίανσης που αυτό έχει επιλέξει.

718 Το άρθρο 20, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιβάλλει στον εκτιμητή την υποχρέωση να προβεί σε αποτίμηση λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δυνητικώς πιθανά εργαλεία εξυγίανσης. Ως εκ τούτου, κακώς υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι η διάταξη αυτή απαγόρευε την πραγματοποίηση της αποτίμησης 2 με τη συνεκτίμηση του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων, το οποίο είχε κριθεί από το ΕΣΕ ως το καταλληλότερο εργαλείο για την επίτευξη των σκοπών της εξυγίανσης.

719 Τρίτον, όσον αφορά τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας με τα οποία αμφισβητείται η ανεξαρτησία του εκτιμητή, επισημαίνεται ότι δεν απόκειται στον εκτιμητή να προσδιορίσει ο ίδιος το καταλληλότερο εργαλείο εξυγίανσης. Όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, εναπόκειται στην αρχή εξυγίανσης να επιλέξει το πλέον κατάλληλο εργαλείο για την κατάσταση της ενδιαφερόμενης οντότητας.

720 Ως εκ τούτου, το γεγονός ότι το ΕΣΕ εκτίμησε ότι το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων ήταν το πλέον κατάλληλο για την υλοποίηση των σκοπών της εξυγίανσης και ότι παρήγγειλε στην Deloitte τη διενέργεια αποτίμησης ανταποκρινόμενης στους σκοπούς του εν λόγω εργαλείου δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θίγει την ανεξαρτησία της Deloitte. Τέλος, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν εξηγεί με ποιον τρόπο το γεγονός ότι το ΕΣΕ πραγματοποίησε το ίδιο την αποτίμηση 1 είναι ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση την ανεξαρτησία της Deloitte όταν αυτή πραγματοποίησε την αποτίμηση 2, δεδομένου ότι οι δύο αυτές αποτιμήσεις έχουν διαφορετικούς σκοπούς.

### *13. Επί των αιτήσεων λήψης μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας και διεξαγωγής αποδείξεων*

721 Η προσφεύγουσα ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να διατάξει διάφορα μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας και διεξαγωγής αποδείξεων.

722 Αφενός, με το δικόγραφο της προσφυγής και το υπόμνημα απάντησης, καθώς και με έγγραφο της 19ης Απριλίου 2021, η προσφεύγουσα ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να διατάξει την προσκόμιση διαφόρων εγγράφων. Επιπλέον, με έγγραφο της 17ης Μαΐου 2021, η προσφεύγουσα ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να θέσει γραπτές ερωτήσεις στο Βασίλειο της Ισπανίας.

723 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, με τη διάταξη περί διεξαγωγής αποδείξεων, της 12ης Μαΐου 2021, δυνάμει του άρθρου 91, στοιχείο β′, του άρθρου 92, παράγραφος 3, και του άρθρου 103 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο διέταξε το ΕΣΕ να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα που παρατίθενται στη σκέψη 95 ανωτέρω. Με διάταξη της 9ης Ιουνίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τα έγγραφα που προσκόμισε το ΕΣΕ υπό την εμπιστευτική τους μορφή δεν ήταν κρίσιμα για την επίλυση της διαφοράς. Αντιθέτως, η από 6 Ιουνίου 2017 επιστολή της Banco Popular προς την ΕΚΤ, χωρίς το παράρτημά της, κοινοποιήθηκε στους λοιπούς διαδίκους.

724 Αφετέρου, η προσφεύγουσα, με το δικόγραφο της προσφυγής, πρότεινε την εξέταση πολλών μαρτύρων.

725 Όσον αφορά τις αιτήσεις που έχει υποβάλει διάδικος για τη λήψη μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας ή τη διεξαγωγή αποδείξεων, υπενθυμίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να κρίνει κατά πόσον είναι αναγκαία η συμπλήρωση των πληροφοριακών στοιχείων τα οποία διαθέτει στις υποθέσεις ενώπιόν του (βλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2017, Mamoli Robinetteria κατά Επιτροπής, C-619/13 P, EU:C:2017:50, σκέψη 117 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2020, Fleig κατά ΕΥΕΔ, C-446/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:918, σκέψη 53).

726 Όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, ακόμη και όταν αίτημα εξέτασης μαρτύρων που διατυπώνεται στο δικόγραφο της προσφυγής αναφέρει με ακρίβεια τόσο τα πραγματικά περιστατικά για τα οποία επιβάλλεται η εξέταση μάρτυρα ή μαρτύρων όσο και τους λόγους που δικαιολογούν την εξέτασή τους, εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να εκτιμήσει τη σκοπιμότητα του αιτήματος σε σχέση με το αντικείμενο της διαφοράς και την αναγκαιότητα της εξέτασης των προτεινόμενων μαρτύρων (βλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2017, Mamoli

Robinetteria κατά Επιτροπής, C-619/13 P, EU:C:2017:50, σκέψη 118 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2020, Silver Plastics και Johannes Reifenhäuser κατά Επιτροπής, C-702/19 P, EU:C:2020:857, σκέψη 29).

727 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δικογραφία καθώς και οι διευκρινίσεις που δόθηκαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση επαρκούν για να μπορέσει το Γενικό Δικαστήριο να καταλήξει στην κρίση του, δεδομένου ότι είναι σε θέση να αποφανθεί επί τη βάσει των αιτημάτων, των λόγων ακυρώσεως και των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της δίκης και λαμβανομένων υπόψη των εγγράφων που προσκόμισαν οι διάδικοι.

728 Επομένως, οι αιτήσεις της προσφεύγουσας για τη λήψη μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας και για τη διεξαγωγή αποδείξεων πρέπει να απορριφθούν, καθώς και η προσφυγή στο σύνολό της.

## V. Επί των δικαστικών εξόδων

729 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά της καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Επιτροπή, το ΕΣΕ και η Banco Santander, σύμφωνα με το σχετικό αίτημά τους.

730 Δυνάμει του άρθρου 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Συνεπώς, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

**1) Απορρίπτει την προσφυγή.**

**2) Η Aeris Invest Sàrl φέρει τα δικαστικά έξοδά της καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) και η Banco Santander, SA.**

**3) Το Βασίλειο της Ισπανίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.**

Van der Woude Jaeger Kreuschitz

De Baere Steinfatt

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο την 1η Ιουνίου 2022.

(υπογραφές)

# Περιεχόμενα

I. Το νομικό πλαίσιο . . . 2

II. Ιστορικό της διαφοράς και πραγματικά περιστατικά μεταγενέστερα της άσκησης της προσφυγής . . . 6

A. Επί της κατάστασης της Banco Popular πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης 6

B. Επί άλλων πραγματικών περιστατικών προγενέστερων της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης . . . 9

Γ. Επί του καθεστώτος εξυγίανσης της Banco Popular της 7ης Ιουνίου 2017 . . . 13

Δ. Επί των πραγματικών περιστατικών που είναι μεταγενέστερα της έκδοσης της απόφασης εξυγίανσης . . . 14

III. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων . . . 15

IV. Σκεπτικό . . . 17

A. Επί του νέου αποδεικτικού μέσου της 19ης Απριλίου 2021 . . . 17

B. Επί της ουσίας . . . 18

1. Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, καθόσον τα άρθρα 21 και 24 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζουν τις αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών . . . 20

2. Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, καθόσον τα άρθρα 15 και 22 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλουν το δικαίωμα ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, και παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ . . . 26

3. Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, καθόσον τα άρθρα 18 και 20 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλουν το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, το οποίο κατοχυρώνεται στα άρθρα 17 και 41 του Χάρτη . . . 36

4. Επί του ογδόου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, σε παράβαση του καθήκοντος επιμέλειας και σε παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ . . . 45

α) Επί της πρώτης αιτίασης, σχετικά με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014 . . . 45

β) Επί της δεύτερης αιτίασης, σχετικά με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014 . . . 50

5. Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης και σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, που κατοχυρώνονται στα άρθρα 15 και 296 ΣΛΕΕ και στα άρθρα 42 και 47 του Χάρτη . . . 53

α) Επί της πρώτης αιτίασης, η οποία στηρίζεται σε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης . . . . . 54

β) Επί της δεύτερης αιτίασης, η οποία στηρίζεται σε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας . . . . . 57

6. Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής nemo auditur propriam turpitudinem allegans και σε παράβαση του άρθρου 88 του κανονισμού 806/2014 . . . . . 65

7. Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, και σε παράβαση του άρθρου 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ . . . . . 73

8. Επί του έβδομου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματος ακρόασης, το οποίο κατοχυρώνεται στα άρθρα 17 και 41 του Χάρτη . . . 78

9. Επί του ένατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση των άρθρων 14 και 20 του κανονισμού 806/2014, του καθήκοντος επιμέλειας και του άρθρου 296 ΣΛΕΕ . . . . . 81

α) Επί του πρώτου σκέλους, που αφορά τη διαδικασία πώλησης . . . . . 82

β) Επί του δεύτερου σκέλους, που αφορά την αποτίμηση 2 . . . . . 89

1) Επί της πρώτης αιτίασης, σχετικά με παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης . . . . . 91

2) Επί της δεύτερης αιτίασης, σχετικά με την αξιοπιστία της αποτίμησης 2 . . . . . 91

3) Επί της τρίτης αιτίασης, σχετικά με τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε στην αποτίμηση 2 . . . . . 93

4) Επί της τέταρτης αιτίασης, σχετικά με την αντίφαση προς την αποτίμηση 1 . . 97

5) Επί της πέμπτης αιτίασης, σχετικά με την ύπαρξη πρόδηλων σφαλμάτων εκτίμησης . . . . . 98

10. Επί του δέκατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 14 του κανονισμού 806/2014, του καθήκοντος επιμέλειας και του άρθρου 296 ΣΛΕΕ . . . 102

11. Επί του ενδέκατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 20, παράγραφος 14, του κανονισμού 806/2014, σε συνδυασμό με το άρθρο 20, παράγραφοι 11 και 15, του ίδιου κανονισμού, καθώς και σε παράβαση ουσιώδους τύπου . . . . . 106

12. Επί του δωδέκατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, σε συνδυασμό με το άρθρο 20, παράγραφοι 3 και 5, του ίδιου κανονισμού . . . . . 107

13. Επί των αιτήσεων λήψης μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας και διεξαγωγής αποδείξεων . . . . . 109

V. Επί των δικαστικών εξόδων . . . . . 110